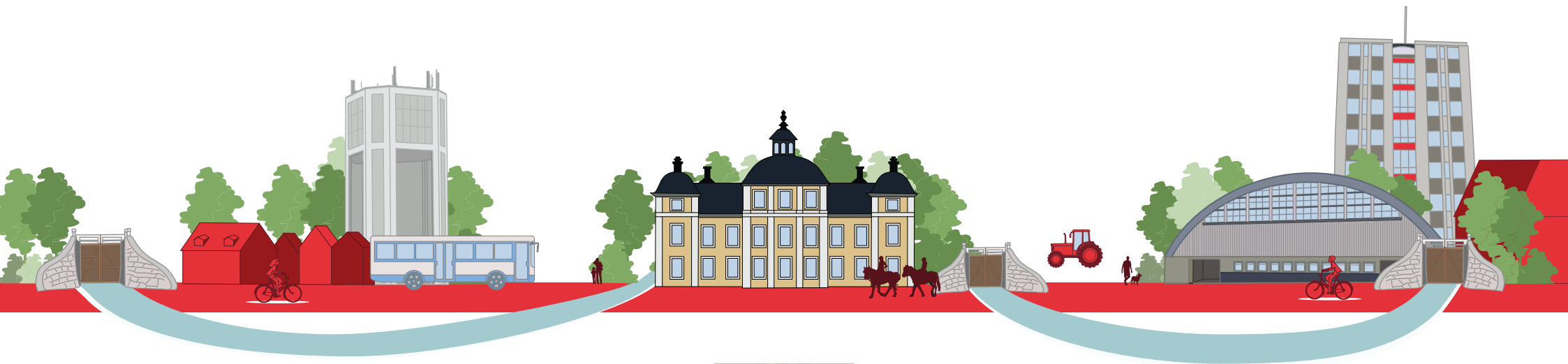

Översiktsplan 2050

För Hallstahammars kommun

Översiktsplan 2050 - för Hallstahammars kommun

Samrådshandlingen för översiktsplanen är framtagen av Hallstahammars kommun med processtöd från externa konsulter. I arbetet har företrädare för kommunens förvaltningar och bolag medverkat. Översiktsplanen är upprättad av samhällsbyggnadsheten på kommunstyrelseförvaltningen genom Malin Jaans (projektledare), Sandra Ekstedt (Planarkitekt).

Kommunens diarienummer: 155/22 Kommunstyrelsen

Maria Kemi Lundholm (WSP Sverige AB) har agerat processtöd i arbetet. Stöd i sakfrågor har givits av Annika Hammarstedt (WSP Sverige AB), Lasse Brand (WSP Sverige AB) och Anna Clara Ramström (WSP Sverige AB).

Miljökonsekvensbeskrivningen är upprättad av Tyréns AB på uppdrag av Hallstahammars kommun.

Illustrationer för översiktsplanens framtidsbild är framtagna av Linnea Blixt illustration/grafisk design på uppdrag av Hallstahammars kommun.

Foton, figurer och bilder: Hallstahammars kommun om inget annat anges

Kartor producerat av Hallstahammars kommun © Lantmäteriet Geodatasamverkan och Hallstahammars kommun - 2024

**HALLSTAHAMMARS
KOMMUN**

Förord

Översiktsplan 2050 för Hallstahammars kommun är en kommuntäckande plan som är vägledande för utveckling, användande och bevarande av den fysiska miljön. Vi vet inte exakt hur framtiden kommer att bli, men vi har en framtidsbild för hur vi skulle vilja att Hallstahammars kommun ser ut 2050 och i översiktsplanen lägger vi grunden för detta. För att kunna möta befolknings-tillväxten är inriktningen för planen att kommunen har mellan 18 000 och 21 000 invånare 2050. Det innebär en ökning med mellan 50 - 150 personer per år. Utvecklingen ska ske utifrån framtidsbildens fyra övergripande priorite-ringar som innebär att:

- Vi har nära till allt
- Vi har bostäder och livsmiljöer där människor trivs
- Vi är en socialt välmående kommun med stark samhörighet
- Vi är en miljömässigt robust kommun

Kommunens tre tätorter, Hallstahammar, Kolbäck och Strömsholm, utgör de grundläggande noderna för bebyggelseutvecklingen. Dessa orter utvecklas med fokus på trivsamma livsmiljöer och sociala mötesplatser och fungerar

som serviceorter för kommunens landsbygd. Kommunens naturmiljöer är värdefulla ur många perspektiv. Tillsammans med jord- och skogsbruket utgör naturmiljöer viktiga områden att bevara vid utveckling då de bidrar till bland annat god livsmiljö, turism, ett robust samhälle och ekologiska värden. Kom-munen utvecklas med ett hållbart transportsystem till 2050 som är tillgängligt och enkelt att använda. Detta görs genom att prioritera utveckling av gång- och cykeltrafik inom och mellan kommunens tätorter samtidigt som kollektiv- trafik utvecklas och prioriteras för resor inom Mälardalsregionen.

Inför framtagandet av samrådshandlingen till översiktsplanen har tidig dialog med invånare och aktörer i kommunen varit viktigt. Vid flera tillfällen under ar-betet med planförslaget har dialog förts med såväl barn, årsrika, föreningsliv, jordbrukare och näringsliv. De inspel som har inkommit genom dialogerna har varit viktiga för utformningen av planförslaget.

Under samrådstiden den 6 juni till 27 september önskar vi att fler kommunin-vånare tar tillfälle att lämna synpunkter på förslaget och gärna bidra med sin framtidsvision för vår kommun.

Catarina Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande

Åsa Öberg Thorstensson
Förvaltningschef kommunstyrelsen

Läsanvisning

Hallstahammars kommuns översiktsplan består av en handling i PDF-format samt en innehållsmässig kopia i digitalt format. Till översiktsplanen hör även en interaktiv digital karta.

Översiktsplanens delar

Översiktsplanen består av följande delar:

Inledning: I detta kapitel beskrivs vad en översiktsplan är, hur processen att ta fram en översiktsplan samt övergripande mål för hållbar utveckling. Här finns även en beskrivning av översiktsplanens hållbarhetsperspektiv.

Utgångspunkter: I detta kapitel redogörs för en analys av kommunen och trender i omvärlden som kan påverka samhällsplaneringen.

Inriktning: I detta kapitel redogörs för översiktsplanens framtidsbild och utvecklingsinriktningen för kommunens utveckling till 2050.

Mark- och vattenanvändning: I detta kapitel redovisas den föreslagna användningen av kommunens mark- och vattenområden. Till kapitlet finns en digital plankarta.

Allmänna intressen: I detta kapitel redovisas hur kommunen tagit hänsyn till de allmänna intressen som finns när man vill bevara eller utveckla kommunen genom riktlinjer för varje område som ska ge vägledning vid prövning enligt översiktsplanen.

Genomförande: I detta kapitel beskrivs insatser och rikttningsförändringar som behövs för att genomföra översiktsplanen på kort och lång sikt. Här beskrivs en prioriteringsordning och insatser för hur den önskade fysiska strukturen kan nås.

Hållbarhetsbedömning: I detta kapitel redogörs konsekvenserna av planförslaget. Här finns en beskrivning av konsekvenser för sociala och ekonomiska aspekter samt en sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

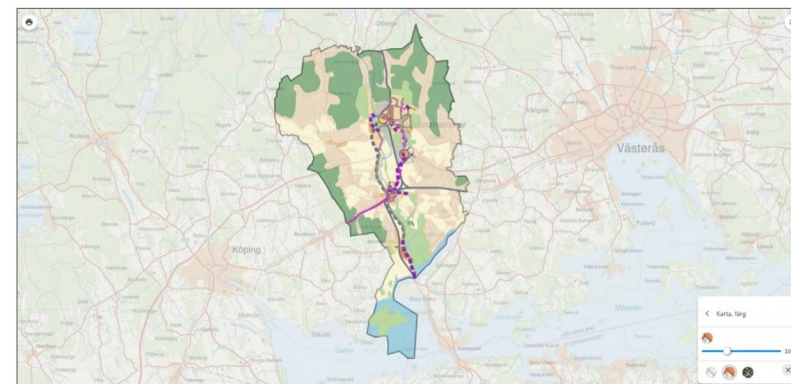
Översiktsplanen som PDF

Digital översiktsplan

Digital plankarta

Innehållsförteckning

Inledning	6	Allmänna intressen	91
Vad är en översiktsplan?	7	Riksintressen	92
Hållbar kommun	9	Andra nationella intressen	106
		Stora opåverkade områden	107
		Ekologisk särskilt känsliga områden	108
		Jord- och skogsbruk	109
Utgångspunkter	14	Miljökvalitetsnormer	112
Boendeort med god livsmiljö	15	Andra värden	118
Det mänskliga perspektivet	16	Naturmiljöer	118
Klimatförändringar	17	Friluftsliv och rekreation	121
Teknologiutvecklingen	18	Kulturmiljö och arkitektur	123
		Samhällsutveckling	132
		Näringsliv	132
		Besöksnäring	134
		Kultur- och fritidsverksamhet	135
		Utbildning	136
		Vård och omsorg	138
		Bostadsförsörjning	139
		Miljö- och riskfaktorer	141
		Klimatanpassning	142
		Förorenade områden	148
		Miljöfarlig verksamhet	149
		Farligt gods	150
Inriktning	19	Genomförande	152
Framtidsbild 2050	20	Hållbarhetsbedömning	161
Utvecklingsinriktning	23		
Mark- och vattenanvändning	27		
Plankarta	28		
Bebyggelseutveckling	29		
Natur, grönområden, vatten och areella näringar	62		
Transportinfrastruktur	74		
Teknisk försörjning	84		

Inledning

I detta kapitel redogörs för översiktsplanens framtidsbild och utvecklingsinriktningen för kommunens utveckling till 2050.

Vad är en översiktsplan ?

Översiktsplanen är en samlad kommunal utvecklingsstrategi som anger inriktningen för den långsiktigt hållbara utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras i stora drag till 2050. Planen är en överenskommelse mellan stat och kommun om hur värden av nationell och regional betydelse ska tillgodoses. Planen i sig är inte bindande, men är vägledande för efterföljande beslut som tillståndsprövning av olika slag och för juridiskt bindande detaljplaner. Planen ska vara tydlig och kunna förstås av alla. Planen ska också miljöbedömas enligt miljöbalkens regler för strategisk miljöbedömning.

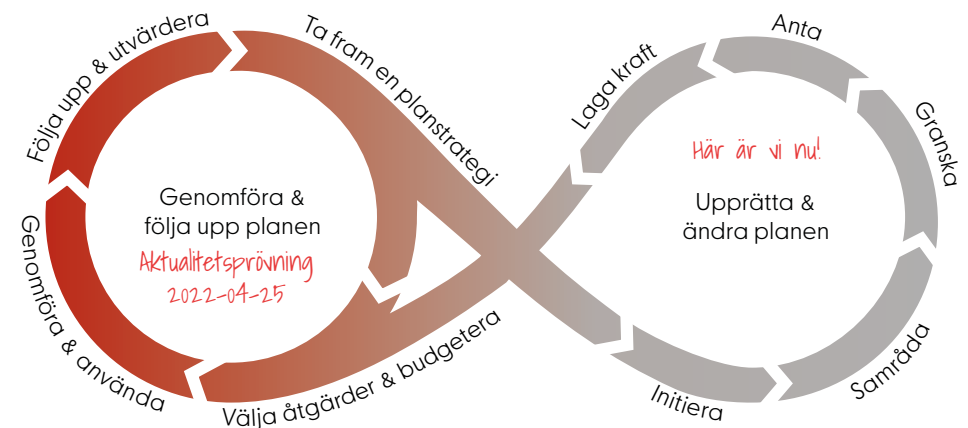
Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan. Den gällande översiktsplanen behöver fortlöpande ses över så att den hålls aktuell. Arbetet med en ny plan inleds när kommunen i en planeringsstrategi kommit fram till att den gamla planen behöver uppdateras. Planen tas fram under flera steg med omväxlande utredningsarbete och dialogperioder. Miljöbedömning ska ske integrerat i planprocessen, och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas kopplat till utredningsförslagen.

Hur tas en ny översiktsplan fram?

Översiktlig planering är en kontinuerlig process som kan delas in i två skeden a) att upprätta och ändra planen och b) att genomföra och följa upp planen.

Kommunfullmäktige i Hallstahammars kommun beslutade 2022-04-25 att översiktsplanen från 2011 är aktuell. I samband med att översiktsplanen förklarades aktuell konstaterades även att flera förändringar behöver göras för att kommunen ska kunna bedriva en långsiktigt hållbar översiktsplanering. Beslut tog då även att arbete med att upprätta en ny kommunövergripande översiktsplanen skulle påbörjas under 2022.

Det är en lång process att ta fram en översiktsplan och förankringen sker i flera steg. Framtagandet av en översiktsplan regleras i 3 kap. Plan- och bygglagen. Detta dokument utgör samrådshandlingen. Samrådshandlingen är utställd på samråd för allmänheten, myndigheter och andra intressenter att ta del av och lämna synpunkter på mellan 6 juni och 27 september 2024. Detta är det första av två tillfällen att ta del av förslaget och lämna synpunkter. Efter samrådet kommer förslaget bearbetas utifrån inkomna synpunkter. Alla synpunkter som inkommer under samrådet och hur de tillgodoses ska redovisas i en samrådsredogörelse som görs tillgänglig i samband med granskningsskedet. Information om hur du lämnar synpunkter och mer information om hur processen för att ta fram en översiktsplan finner du på kommunens hemsida.

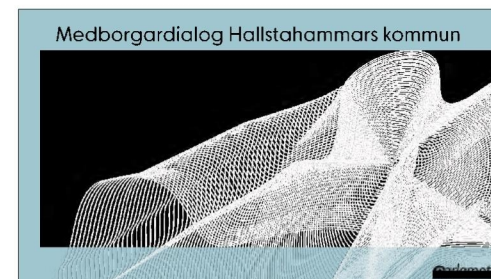
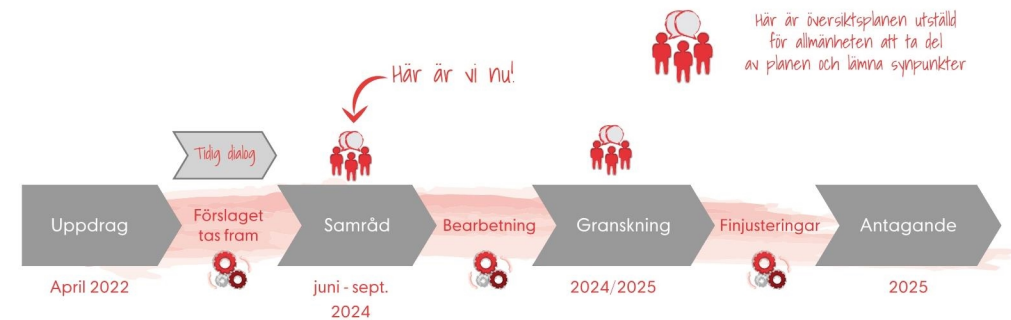
Tidig dialog

Inför arbetet med översiktsplanen har ett tidigt dialogarbete med representanter från olika delar av kommunen genomförts under perioden 2022-2023. Syftet med att ha en tidig dialog är att fånga viktiga frågeställningar och öka kvaliteten i planeringen. Tidig dialog är även en viktig del i att lyfta engagemang och skapa delaktighet i utvecklingen av kommunen.

EEn digital medborgardialog med hölls mellan den 1 juli till 2 september 2022. Totalt svarade 231 stycken på enkäten och 2269 åsikter samlades in. Under hösten 2022 hölls även dialoger med barn för att säkerställa barn- och ungdomsperspektivet i planeringen. Under hösten 2023 genomfördes dessutom flera dialoger med temagrupper för att få kunskap och information om hur det upplevs för respektive grupp att bo och verka i kommunen.

Resultaten av samtliga dialoger som skett presenteras i separata rapporten som finns som bilagor till översiktsplanen.

- Medborgarenkät
- Barndialog
- Dialog med temagrupper

Hållbar kommun

All planering syftar till att främja en hållbar samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Översiktsplanen ska bidra till och skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle på lång sikt.

En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner som är beroende av varandra. Miljömässig hållbarhet innebär att handla inom de planetära gränserna. Social hållbarhet innebär att utveckla ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter uppfylls. Ekonomisk hållbarhet är en möjliggörare för att motverka fattigdom och tillgodose människors grundläggande behov inom ramen för jordklotets ändliga resurser. Det krävs en balans och samverkan mellan de tre dimensionerna för att skapa ett utrymme där planeten kan må bra för att kunna vara den livsmiljö som vi människor behöver.

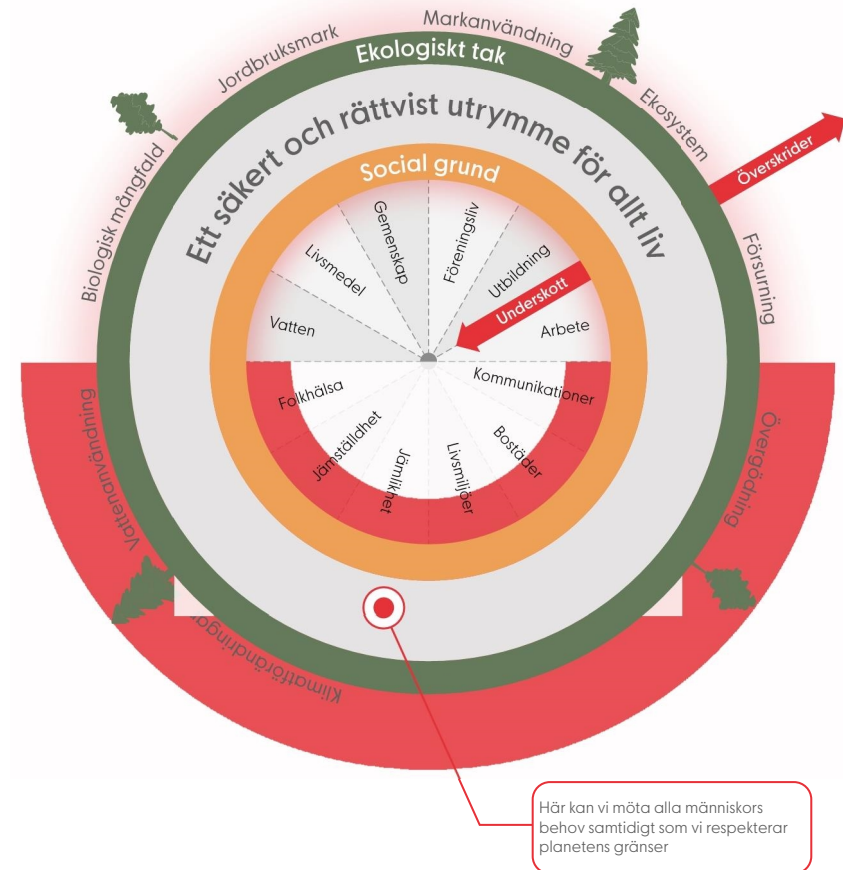
De tre hållbarhetsdimensionerna står i ett ömsesidigt beroende till varandra. Ibland krävs avvägningar mellan dem för att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling. Det som i närtid verkar mest fördelaktigt inom en dimension kan på längre sikt innebära en negativ effekt på helheten.

Övergripande mål

Globala målen

Agenda 2030 antogs i september 2015 av världens stats- och regeringschefer och består av 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 syftar till att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Det innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska.

Det finns tre dimensioner av begreppet hållbar utveckling: Ekologisk, ekonomisk och social. De tre dimensionerna av hållbar utveckling genomsyrar målen för att skapa hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla. På samma sätt som de tre dimensionerna är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling är alla mål lika viktiga, odelbara och integrerade. Flera av målen är beroende av och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att framgång för ett av målen ger positiva effekter på andra mål.

Miljömålen

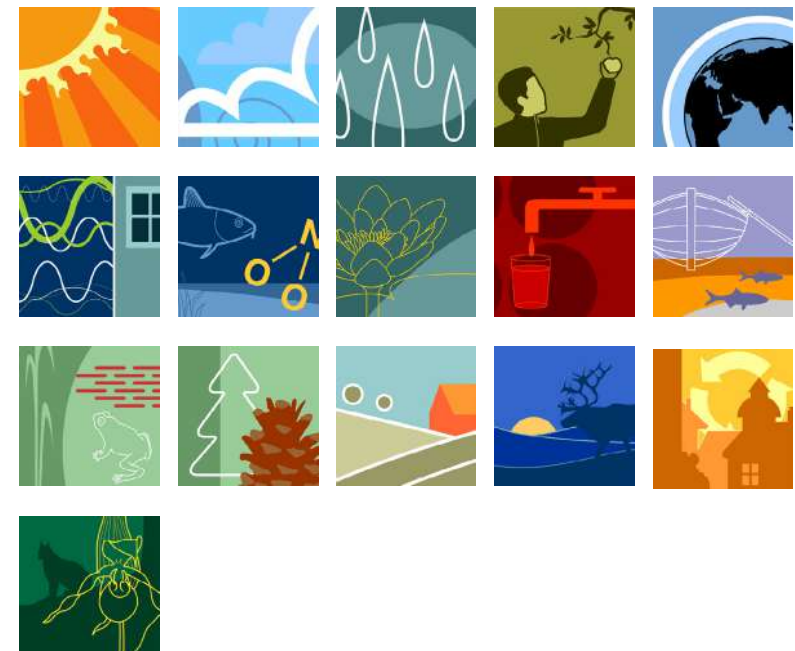
Sveriges miljömål fungerar som riktmärken för miljöarbetet i Sverige. Målen visar vägen mot en hållbar utveckling och utgör den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030. Sveriges miljömål består av ett övergripande generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt flera etappmål.

Hållbarhet har alltid tre dimensioner: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. För en hållbar samhällsomställning tar vi hänsyn till alla dimensionerna samtidigt. När det gäller miljön handlar Sveriges miljömål och de globala målen i Agenda 2030 om samma utmaningar. Att uppnå miljömålen innebär att vi uppnår den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 i Sverige.

Barnkonventionen

Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020 och syftar till att ge alla barn oavsett bakgrund rätt att få komma till tals och behandlas med respekt. Att arbeta med barnkonventionen i kommunen är starkt kopplat till den sociala hållbarheten och alla verksamheter ska beakta barnkonventionen och barns bästa i sitt arbete. Barnkonventionens fyra grundprinciper utgörs av:

- artikel 2, som handlar om barns lika värde och rättigheter och att ingen får diskrimineras.
- artikel 3, som handlar om att i åtgärder som rör barn ska barnets bästa beaktas. Vad som är barnets bästa ska avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egenåsikt och erfarenhet.
- artikel 6, som handlar om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Förutom barnets fysiska hälsa handlar det även om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utveckling.
- artikel 12, som handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och att dessa beaktas i alla frågor som berör barnet med där hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

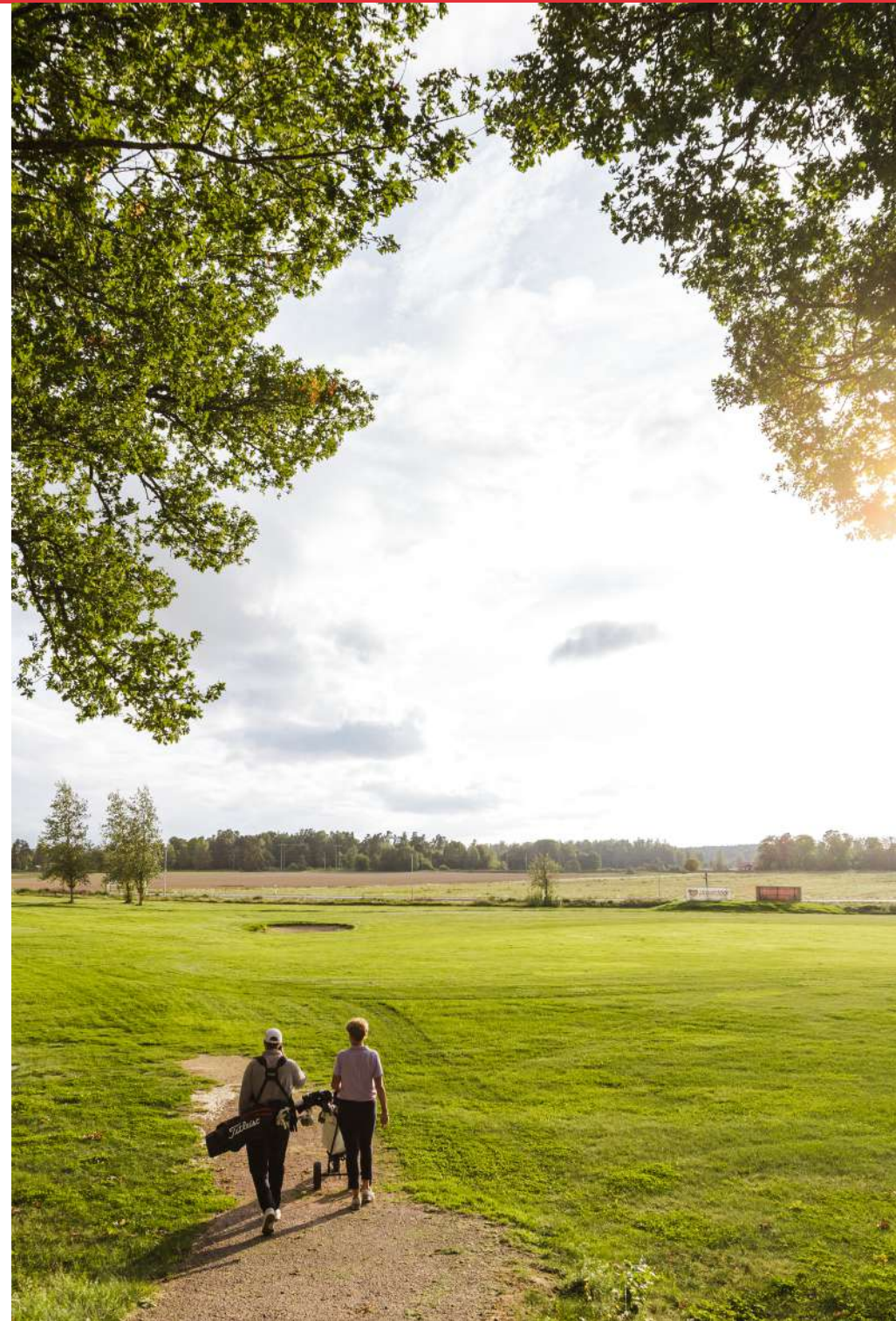
Strategi och ramverk för hållbar utveckling

Hallstahammars kommun har antagit en strategi och ramverk för hållbar utveckling för att skapa förutsättningar för kommunen att förstärka bidraget till genomförandet av Agenda 2030 och därigenom uppnå ett hållbart samhälle. Strategin och ramverket utgår i grunden från allas rättigheter till god hälsa, ett meningsfullt liv i trygghet och i samklang med vår världs resurser. Genom ramverket har en gemensam definition av hållbarhetsdimensionerna tagits fram.

Med ekologisk hållbarhet avser Hallstahammars kommun att alla medborgare har insikten om att naturen har ett skyddsvärde och att vår rätt att förändra och bruka den är förenad med ett ansvar att förvalta den väl. Det innebär att alla arbetar aktivt för att minska användningen av icke-förnyelsebara naturresurser och förebygga föroreningar, kontinuerligt minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi, bevara den biologiska mångfalden, samt bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga.

Med social hållbarhet avser Hallstahammars kommun en socialt hållbar samhällsutveckling där grundläggande mänskliga behov uppfylls, för såväl dagens generation som kommande generationer. Respekt för mänskliga rättigheter är centralt i sammanhanget, liksom att utveckla välfärdssystem som är anpassade till att möta de demografiska förändringar och andra utmaningar som vi står inför. Förutom det vidare begreppet mänskliga rättigheter är jämställdhet, jämlikhet, demokrati, delaktighet, social sammanhållning och folkhälsa viktiga aspekter i arbetet för ökad social hållbarhet.

Med ekonomisk hållbarhet avser Hallstahammars kommun en ekonomi som skapar förutsättningar för att öka den sociala och miljömässiga hållbarheten och där vi inte skjuter kostnader på framtiden. Genom långsiktiga, uthålliga och strategiska ekonomiska beslut och samarbeten ska vi tillvarata resurser på ett ekonomiskt hållbart sätt och vara effektiva med de resurser vi har. Vi samverkar med olika samhällsaktörer för att tillsammans skapa ekonomiskt hållbara och innovativa lösningar för att utveckla nya sätt att arbeta förebyggande och möta nuvarande och framtida behov på ett hållbart sätt.

Hållbarhetsperspektiv för översiktsplanen

Vi vill växa till en småstadskommun på ett hållbart sätt där kommunens identitet kan bibehållas. Det innebär att vi ska växa i en lagom takt med hänsyn till mänskliga och natur. Vi utvecklar småstaden med ett stort fokus på de sociala värdena. Vi utvecklas genom en ansvarsfull samhällsplanering där samtliga hållbarhetsperspektiv beaktas. För kommunens hållbara utveckling behöver vi lägga särskild fokus på följande frågor:

Folkhälsa

För oss innebär det att utformningen av vår byggda miljö och dess samspel med naturen ska ge alla människor samma möjligheter till en god hälsa, såväl fysisk som psykisk.

Gemenskap och närhet

För oss innebär det att likväl fysiska som sociala avstånd inom kommunen upplevs korta. Vi har en känsla av hejningsplikt vilket bidrar till en positiv samhörighet i hela kommunen.

Grön- och blåstruktur

För oss innebär det att vi i samhällsplaneringen värnar om vår gröstruktur och betraktar den som en del av en helhet. Vi ska främja åtgärder för ett välmående och fungerande nätverk av natur. I detta inryms likväl klimatanpassning som främjandet av goda livsmiljöer för växter och djur samt människors välbefinnande.

Mobilitet

För oss betyder det att vi har en struktur för hållbara transporter där alla människor har möjlighet att transportera sig själva och gods de platser de vill nå utifrån sina behov.

God livsmiljö

För oss innebär värnar om den mänskliga skalan i såväl utformning och gestaltning som förvaltning av den byggda miljön. Genom samhällsplaneringen skapar vi trygga miljöer och platser av hög kvalitet där såväl barn, vuxna och årsrika trivs.

Hushållning med resurser

För oss betyder det att vi har en samhällsplanering som gör att vi kan hålla oss inom planetens gränser. Detta gör vi genom en yteffektiv markanvändning som gör att vi mer effektivt kan utforma och använda vår infrastruktur och samtidigt kan skydda andra värden såsom natur och jordbruksmark.

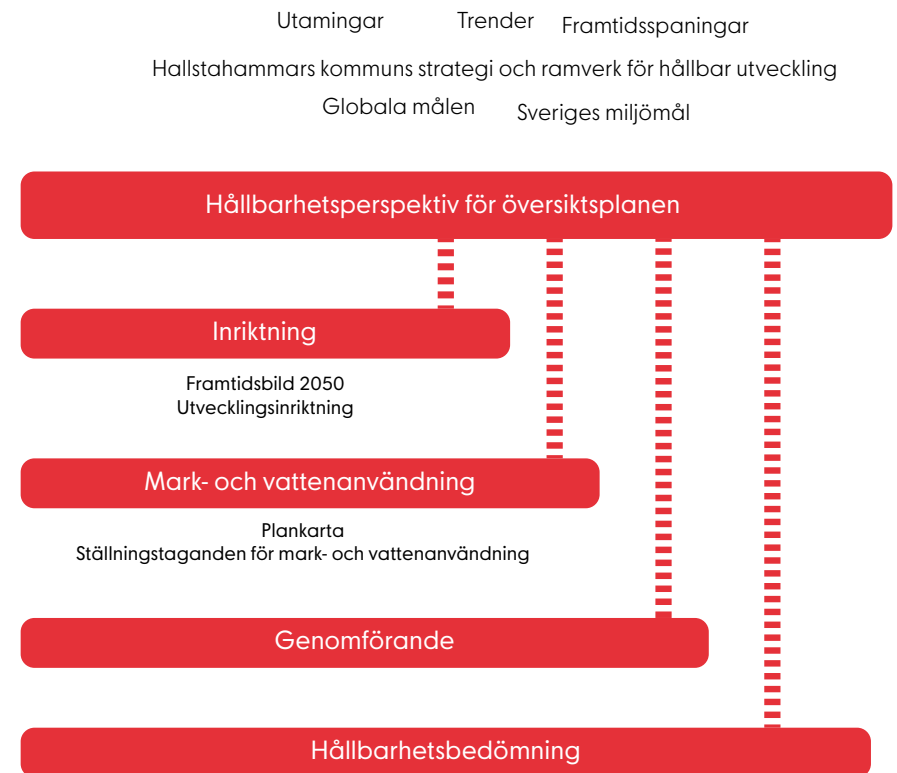
Hållbarhetsperspektivet förtydligas och fördjupas i planens olika delar.

Hållbarhetsbedömning

Hållbarhetsperspektivet genomsyrar hela planförslaget. En viktig del i arbetet med att involvera hållbarhetsperspektivet i översiktsplanen är hållbarhetsbedömningen. Bedömningen innefattar en strategisk miljöbedömning som syftar till att bedöma översiktsplanens påverkan på den miljömässiga dimensionen. Detta redovisas i en särskild miljökonsekvensbeskrivning. En bedömning av de sociala och ekonomiska perspektiven har tagits fram som ska komplettera miljöbedömningen och kan väga upp och tydliggöra helheten i kommunens förslag till utveckling. Till exempel kan bostadsförsörjning bidra till positiva sociala och ekonomiska konsekvenser men samtidigt inverka negativt på miljön. På samma sätt kan en satsning på mer grönska i tätorten innebära positiva effekter på både den sociala och den miljömässiga dimensionen men inledningsvis utgöra en ekonomisk belastning.

Hållbarhetsbedömningen innebär att planförslaget bedöms i förhållande till nollalternativet. Nollalternativet är en beskrivning av den sannolika utvecklingen om inte översiktsplanens förslag genomförs, det vill säga de åtgärder och de förändringar som kan förväntas enligt nu gällande översiktsplan. Bedömningen sker utifrån 12 aspekter. Sex från miljöbedömningen, fyra utifrån de sociala perspektivet och två utifrån det ekonomiska. För flera aspekter kan värdering vara svåra då bedömningarna gäller påverkan på hela samhällen, kommunbefolkningen eller regionen. Bedömningen utgår från att redovisade prioriterade insatser och övriga förslag genomförs. Mot bakgrund av detta görs bedömningarna utifrån en glidande skala från förväntade positiva till förväntade negativa. För respektive aspekt redogörs bedömningen med pilar som indikerar vart på skalan konsekvenserna bedöms landa. Bedömningen med mest tydliga konsekvenser redogörs med en svart pil. Förslag till åtgärder som kan stärka positiva eller minska negativa konsekvenser av planförslaget redovisas under respektive konsekvens och redovisas med grå pil med streckade linjer.

Läs den samlade bedömningen i kapitlet Hållbarhetsbedömning.

Utgångspunkter

Världen runt omkring oss förändras hela tiden. Invånare och organisationer inom Hallstahammars kommun påverkas av det som händer globalt, nationellt och regionalt. Översiktsplanen riktar sig till år 2050. Utvecklingen av kommunen behöver således planeras med hänsyn till en okänd framtid samtidigt som samhällsplaneringen behöver styra utveckling mot det önskvärda. Översiktsplanen behöver ta höjd för en starkare tillväxt än vi tror och en negativ tillväxt. I detta kapitel redogörs för en analys av kommunen och trender i omvärlden som kan påverka samhällsplaneringen.

Boendeort med god livsmiljö

Hallstahammars kommun är en del av Region Västmanland och Västmanlands län vilket innebär att kommunen innefattas i det storregionala planeringssamarbetet i östra Mellansverige, ÖMS 2050. Östra Mellansverige fungerar som en gemensam marknad för arbete, utbildning och bostäder som ger en mångfald av möjligheter och kvaliteter för människor och företag.

Det har idag blivit vanligare att människor väljer boendeort först och pendlar till sitt arbete snarare än att bosätta sig där arbetet finns. Hallstahammars kommun har nära till flera större städer och den goda kommunikationen innebär att det finns mer än 100 000 tillgängliga arbetstillfällen inom relativt bekväma pendlingsavstånd för de som bor i kommunen. Närheten till Mälardalsregionen ger även kommunens invånare god tillgång till utbildning, nöjen och fritidsaktiviteter.

Närheten till kommunikationer, arbete och nöjen gör att Hallstahammars kommun har goda förutsättningar att vara en ort som erbjuder goda boende- och livsmiljöer. I kommunen kan människor ta del av en berikande och meningsfull fritid genom den rika mångfald som erbjuds av natur-, rekreations- och kulturmiljöer. Från ett skogslandskap i norr till ett öppet jordbrukslandskap med Mälaren i söder med Ströms-holms kanal/Kolbäcksån som ett sammanlänkande grön- och blåstråk genom hela kommunen. Dessa utgör viktiga resurser som erbjuder berikande upplevelser samtidigt som det finns gott om platser med lugn och ro för återhämtning.

För att kommunen ska kunna utvecklas till en ort med goda boende- och livsmiljöer är det viktigt att stärka de befintligt goda kommunikationerna samt att tillvarata, utveckla och tillgängliggöra den rika mångfald av kultur- och naturresurser som finns.

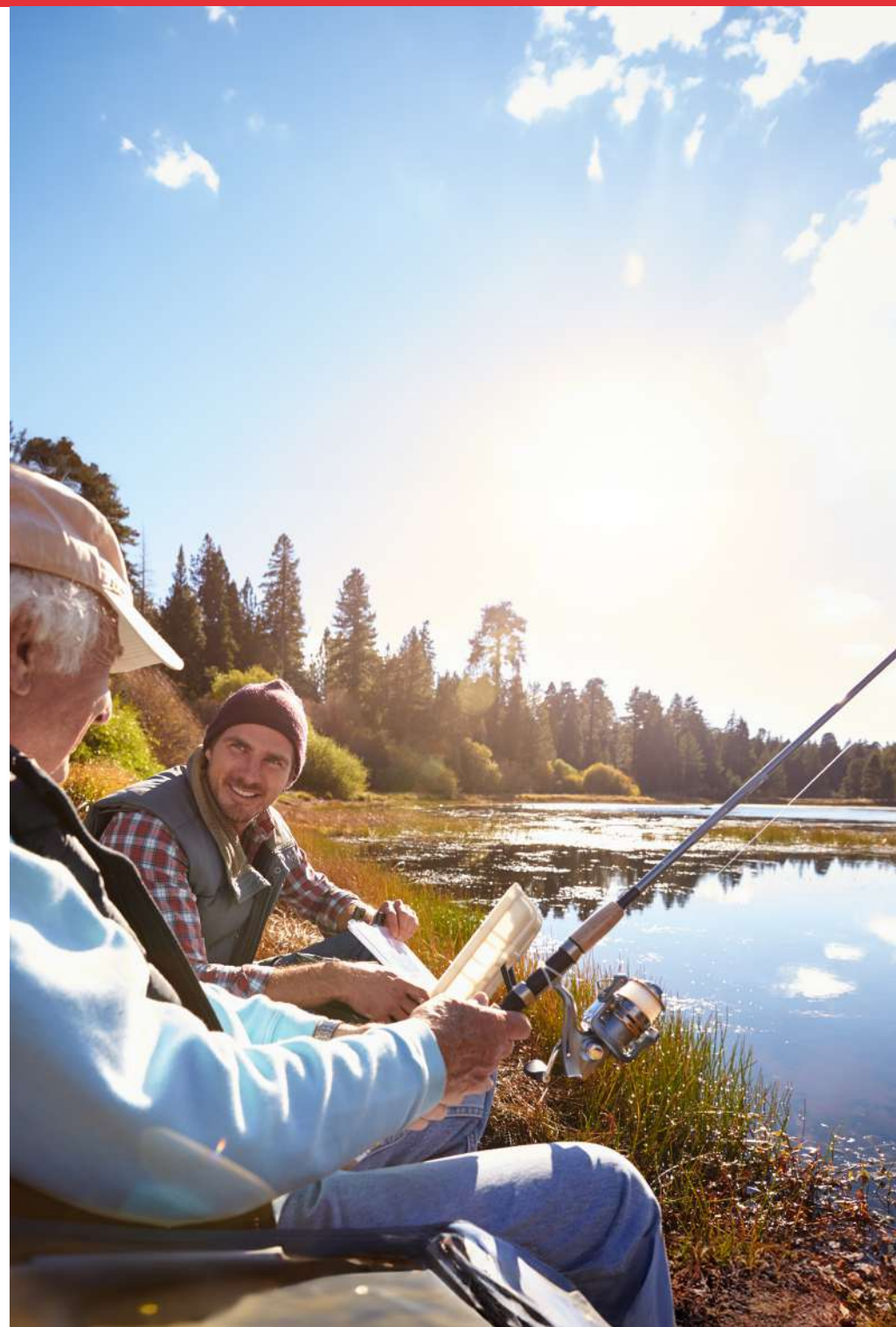

Det mänskliga perspektivet

Kommunens befolkning samt dess hälsa och välbefinnande är grunden för en hållbar kommun. Befolkningens storlek och ålderssammansättning påverkar behovet av välfärdstjänster och kommunens livsmiljöer påverkar individens välmående och hälsa såväl på lång som på kort sikt. I kommunen är försörjningsbördan för förvärvsarbete högre än i riket samtidigt som det finns ett växande antal årsika invånare. Hallstahammars kommun är godkänd medlem i Världshälsoorganisationens nätverk för äldrevänliga städer och kommuner, vilket innebär att det finns särskilt goda möjligheter att åldras långsiktigt. I kommunens attraktionsstrategi från 2021 konstateras samtidigt att det finns ett växande intresse från barnfamiljer att bosätta sig i kommunen och den aktiva familjen är en målgrupp som det finns goda förutsättningar för genom den rika tillgången på natur och friluftslivsaktiviteter. I nuläget finns ingen akut flyktingkris i Sverige men krig och klimatförändringar kommer sannolikt fortsatt driva människor på flykt vilket ställer krav på att Sverige ska ha en beredskap för att kunna ta emot framtida flyktingströmmar.

Kommunen har en högre andel personer med fetma och dåligt psykiskt välbefinnande än genomsnittet för riket och länet. Boendemiljö och människors livsstil påverkar detta i stor utsträckning. I kommunen finns en stor andel ensamhushåll vilket ökar risken till ensamhet och isolering, detta är en allvarlig hälsorisk som bidrar till psykisk ohälsa. För en god folkhälsa är vardagsmotionen avgörande. Detta är en utmaning för kommunen då bilanvändandet är stort även för korta sträckor vilket kan bidra till att gång- och cykel väljs bort på grund av invanda rutiner. I kommunen finns stora områden med friliggande småhus vilket försvårar möjligheten att främja mångfald och integration samtidigt som det även finns problem med att aktivera flyttkedjor.

För att främja människors hälsa och välbefinnande är det viktigt med en samhällsplanering som värnar om goda boende- och livsmiljöer. En balanserad fördelning bland befolkningen och en struktur som främjar hälsosamma livsstilsval är viktigt för att skapa en hållbar utveckling på lång sikt eftersom det bidrar till en robust samhällsstruktur.

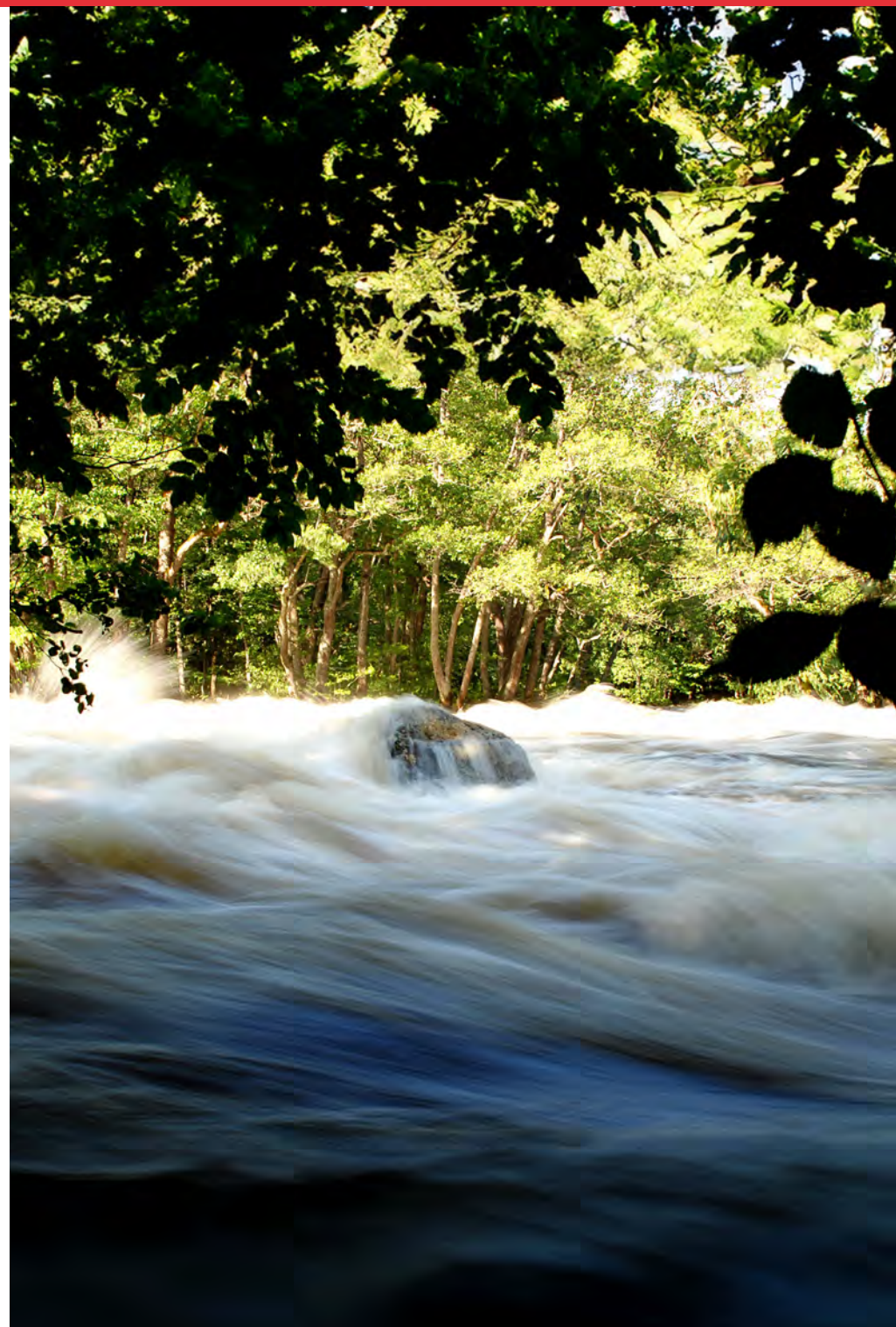
Klimatförändringar

Klimatförändringar sker på lokal, nationell och global nivå vilket för med sig förändrade förutsättningar för samhällsplaneringen och den byggda miljön. I takt med att den globala medeltemperaturen stiger ökar också förekomsten av extrema väder så som torka, värmeböljor och skyfall. I Sverige innebär detta att vi behöver ta höjdför ett varmare, torrare och blötare klimat.

Ett varmare klimat innebär en högre medeltemperatur men även en större risk för värmeböljor. Ihållande perioder av värme under sommaren kan orsaka både hälsoproblem och ökad dödlighet, framför allt för grupper med nedsatt förmåga att reglera kroppstemperaturen såsom barn, gravida, äldre, personer med funktionsvariation och kroniskt sjuka. Nederbördsmonstren förväntas fortsätta ändras i framtiden vilket bidrar till generellt starkare kontraster mellan blöta och torra regioner och perioder. Detta bidrar till både ett torrare och blötare klimat med ökad risk för bränder och lägre grundvattennivåer samt för mer intensiva skyfall och översvämningar.

Effekterna av klimatförändringarna påverkar hela samhället vilket måste hanteras i samhällsplaneringen. Samhällsplaneringen spelar en stor roll för att skapa en struktur som gör det enkelt att göra hållbara val och begränsa klimatpåverkan men även för att skapa ett samhälle som bättre kan hantera det förändrade klimatet och mildra dess effekter på människor och miljön. Exempelvis spelar grönstrukturen en stor roll för att hantera ökad nederbörd samtidigt som de också bidrar till att dämpa temperaturen vid värmeböljor.

Kommunens långsiktiga strategiska planering behöver ge en tydlig överblick över kommunen sett till klimatfrågor och risker. Det är även viktigt att den strategiska planeringen utformas med nuvarande klimatförhållanden i åtanke samt för att möta framtidens klimatförändringar.

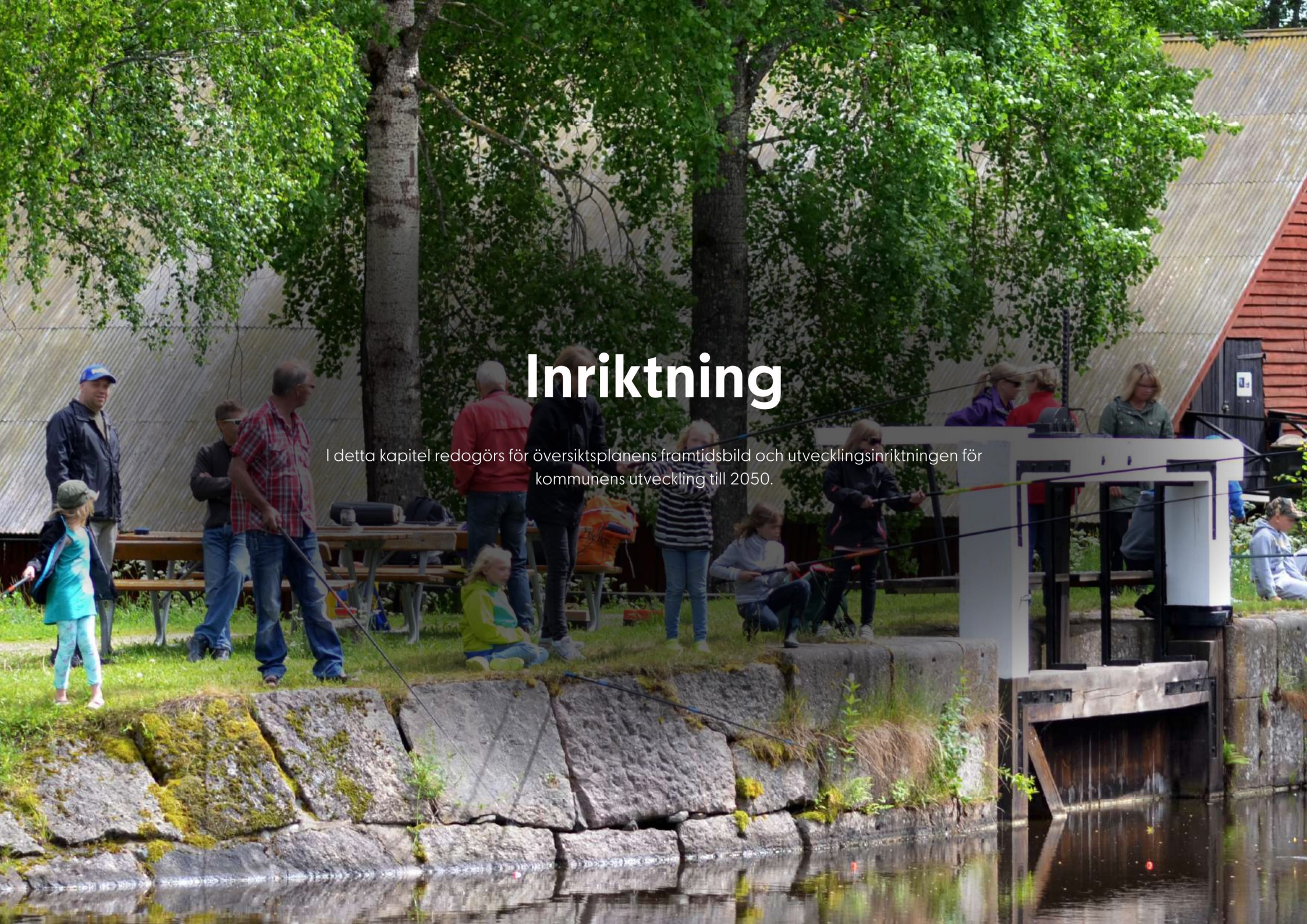
Teknologiutvecklingen

Utveckling av tekniken i samhället har under de senaste årtiondena kommit att ske allt snabbare. Innovationer och framsteg av tekniken påverkar företag, organisationer och individers sätt att leva och bedriva sin verksamhet. Teknikutveckling inom områden som digitalisering, automatisering, artificiell intelligens, materialutveckling och energiteknik utgör några av de mest influerande för samhällsplaneringen.

Utvecklingen av tekniken kan i framtiden innebära snabba ändringar i hur människor arbetar och vilka behov det finns av infrastrukturer. Kommunens starka industrier kan exempelvis komma att utvecklas med ny energikrävande teknik. Samtidigt har hemarbete blivit allt vanligare vilket påverkar kulturer runt arbetsmobilitet, lokalbehov och tillgång till snabba och pålitligt bredband. Samtidigt kan även invånare i allt större utsträckning börja använda eldrivna fordon som elbil eller elcykel vilka kräver ny infrastruktur genom likväl möjligheter till laddning som utrymme i gaturummet för en trafiksäker miljö.

För att Hallstahammars kommun ska kunna fortsätta locka människor och företag till kommunen för att bibehålla en positiv utveckling är den moderna infrastrukturen och digital teknik avgörande. Hallstahammar ligger i en region med en lång industritradition och en hög ekonomisk tillväxt. Regionen är dock ett underskottsområde när det gäller tillgång till elproduktion och tillgången på kapacitet för ett utökat effektuttag i Västmanland är över lag ansträngt. Hallstahammars kommun har ännu inga problem med energiförsörjningen men behöver bevaka och säkerställa en god kapacitet och hållbar energiförsörjning för framtiden.

A group of people, including men, women, and children, are gathered on a grassy bank next to a canal. They are holding fishing rods and appear to be fishing. In the background, there are large trees and a building with a corrugated metal roof. A stone wall separates the bank from the canal, and a lock structure is visible on the right side of the canal.

Inriktning

I detta kapitel redogörs för översiktsplanens framtidsbild och utvecklingsinriktningen för kommunens utveckling till 2050.

Framtidsbild 2050

Framtidsbild 2050 beskriver våra ambitioner för Hallsthammars kommuns samhällsutveckling och anger inriktningen för hur översiktsplanens hållbarhetsperspektiv ska tillämpas. Framtidsbilden utgörs av fyra övergripande

prioriteringar som utgör grunden för hur mark- och vattenområden i kommunen ska användas och utvecklas.

Vi har nära till allt

I Hallstahammars kommun är det nära till arbete, utbildning, service och upplevelser. Vi har ett rikt utbud av natur- och kulturvärden för rekreation och upplevelser. Det finns även gott om tillgängliga platser för återhämtning i vardagen. Vårt välutvecklade system för hållbara kommunikationer är tillgängligt för alla och gör det enkelt att resa lokalt och regionalt.

Vi har bostäder och livsmiljöer där människor trivs

Kommunen har trivsamma livsmiljöer med grönska i tätorterna, närhet till natur, inbjudande utemiljöer och arkitektur av god och långsiktig kvalitet. Det finns ett blandat utbud av bostäder i alla tätorter som gör det möjligt att bo genom livets alla skeden. Vi växer i en lagom takt med mellan 50 och 150 nya invånare per år. Det finns centralt belägna bostäder som bidrar till trygga mötesplatser samt en välmående handel och service i kommunens tätorter.

Vi är en socialt välmående kommun med stark samhörighet

I Hallstahammars kommun värnas mänskliga perspektiv i samhällsplanering. Vi är inkluderande och bjuder in till delaktighet och samhörighet. Våra utbildningar, plattformar för kultur och det rika föreningslivet bidrar till platsidentiteten och utgör en stark grund för gemenskapen. Vår samhällsplanering bidrar till jämlika och jämställda livsvillkor och folkhälsan i kommunen är god.

Vi är en miljömässigt robust kommun

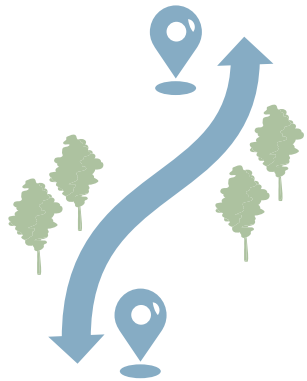
I Hallstahammars kommun tar vi ansvar för klimatförändringar och agerar för att framtida generationer kan leva i balans med planetens resurser. Vi har välutvecklade ekosystemtjänster där den biologiska mångfalden och goda miljöförhållanden är bärande förutsättningar. Det är enkelt att resa hållbart och utsläppen från transporter har minskat. Vi tar medvetna val där resurseffektiva och långsiktiga lösningar prioriteras.

Utvecklingsinriktning

Utvecklingsinriktningen redovisar den långsiktiga utvecklingen inom kommunens geografiska område avseende de tre grundläggande strukturerna bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikationer. I Utvecklingskartan redogörs prioriterade noder och strategiska samband som påverkar kommunens

långsiktiga utveckling. Hallstahammars kommuns utvecklingsinriktning består av en utvecklingskarta som utgår från fyra huvudsakliga utvecklingsstrategier.

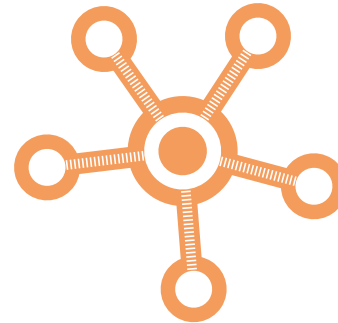
Utvecklingsstrategier

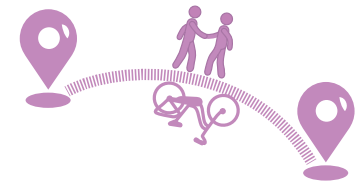
Utveckla och binda samman
grön- och blåområden

Samla bebyggelsen
i noder

Öka tillgängligheten inom
kommunen och
mälardalsregionen

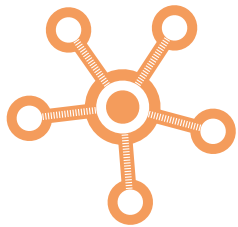
Koppla samman kommunen
fysiskt och socialt

Utveckla och binda samman grön- och blåområden. Kommunens grönstruktur är en viktig tillgång och är starkt bidragande till en god folkhälsa. Gröna noder och stråk i närheten av tätorterna är viktiga för rekreation och friluftslivet. Utveckling av grönska och parker inom tätorterna bidrar till att binda samman grönområden och tillgängliggöra dem för fler. Kolbäcksån/Strömsholms kanal utgör ett strategiskt samband som är viktigt för kommunens naturvärden och identitet.

Samla bebyggelsen i noder. Kommunens bebyggelseutveckling samlas i tre huvudnoder, Hallstahammar, Kolbäck och Strömsholm. Industri och verksamhetsområden växer främst i gemensamma kluster i mer bullerutsatta lägen separerat från huvudnodernas bostadsbebyggelse.

Öka tillgängligheten inom kommunen och mälardalsregionen. Kollektivtrafiken möjliggör för alla att resa mellan kommunens tätorter. Kolbäck och Hallstahammars stationer utvecklas till starka bytespunkter som samlar lokal och regional kollektivtrafik. Detta tillgängliggör fler resmål och gör att fler får möjlighet att resa hållbart.

Koppla samman kommunen fysiskt och socialt. Gång- och cykelnätet mellan kommunens tätorter fortsätter utvecklas. Inom tätorterna skapas starka gång- och cykelstråk för att göra det enklare för alla att ta sig inom orten på ett hållbart sätt. Detta sammanlänkar kommunen och bidrar till folkhälsa och samhörighet.

Utvecklingskarta

Teckenförklaring

Hallstahammars tätort

Hallstahammar är kommunens centralort och utgör en nod för bebyggelseutveckling. Orten har värden för boende och service. Stor del av bebyggelseutvecklingen samlas här genom komplettering av tätortens bebyggelse.

Kolbäcks tätort

Kolbäck utgör en nod för utveckling med trivsamma boendemiljöer och en stark kollektivtrafiknod. Komplettering av den befintliga bebyggelsen bidrar till att främja orten som kommunelcentrum.

Strömsholms tätort

Strömsholms tätort erbjuder unika boendemiljöer och ett viktigt besöksmål genom dess starka natur- och kulturvärden samt betydelse för hästnäringen.

🚶 Viktig kollektivtrafiknod

📍 Särskilt viktiga besöksmål

🌳 Naturvärden för rekreation och friluftsliv

Industri och verksamhetsnod

Eriksberg föreslås vidareutvecklas med verksamheter och industri.

Viktiga noder utanför kommunen

Viktiga noder att säkerställa god tillgänglighet till.

Viktiga transportsamband

Viktiga regionala transportsamband för att säkerställa god tillgång till arbete, utbildning, service och upplevelser.

Kopplingar mellan orterna

Viktiga samband för att bibehålla och utveckla samhörigheten mellan kommunens tätorter. Stråket är särskilt viktigt för gång- och cykel och kollektivtrafiken.

Det gröna-blå stråket

Kolbäcksån/Strömsholms kanal och dess strandnära skog utgör ett viktigt värde för natur- och friluftsliv som ska beaktas och utvecklas för att öka tillgängligheten.

Sammanhängande grönområde

Den tätortsnära skogen runt Hallstahammars tätort utgör ett viktigt sammanhängande område med värde för natur och friluftsliv som ska värnas.

Viktig nod för natur- och friluftsliv

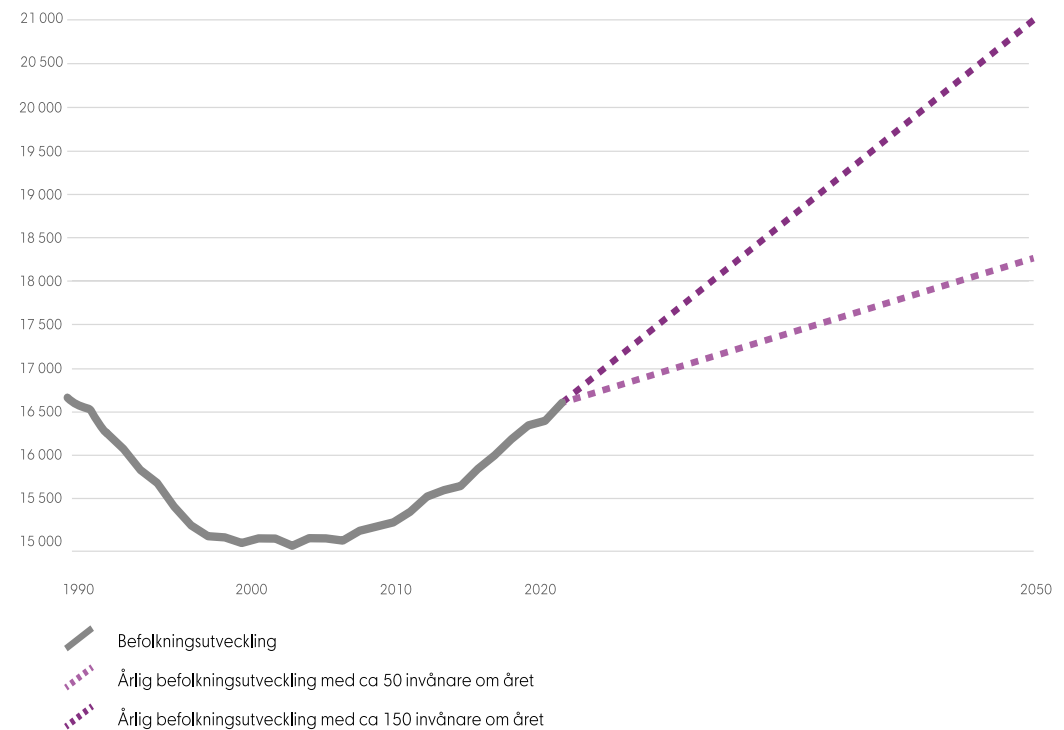
Området runt Strömsholms slott och Strömsholms golfbana utgör noder med särskilt stor funktion för natur- och friluftslivet i kommunen och ska värnas.

Hur mycket vill vi växa?

Hallstahammars kommun ligger i expansiv regionen och ingår i det geografiska området för det storregionala planeringssamarbetet i östra Mellansverige, ÖMS 2050. Det beräknas behövas en planeringsbereskap för omkring 1,6 miljoner nya invånare mellan 2015 till 2050 i hela östra Mellansverige. Hallstahammars kommun har sedan mitten på 2000-talet haft en positiv befolkningstillväxt och erbjuder goda livsmiljöer för människor i närheten av stadens puls. Detta innebär att kommunen har stor potential att fortsatt vara en attraktiv boendeort med en ökande befolkning.

Att vi växer är positivt då det skapar ett större underlag för bland annat service och kollektivtrafik. Samtidigt som det ställer krav på samhällsservice såsom exempelvis skolor, förskolor samt vård- och omsorg. I kommunen finns redan en befintlig bostadsbrist som behöver hanteras vilken behöver samordnas med bland annat service och kommunikationer. Det är därför viktigt att vi växer i en lagom takt så att vi kan fortsätta erbjuda goda livsmiljöer och bevara vår identitet.

Hallstahammars kommuns planerade utveckling till 2050 är att vi växer med mellan 50 och 150 nya invånare varje år. Detta medför att kommunens befolkning år 2050 uppgår till mellan cirka 18 300 och 21 000 invånare.

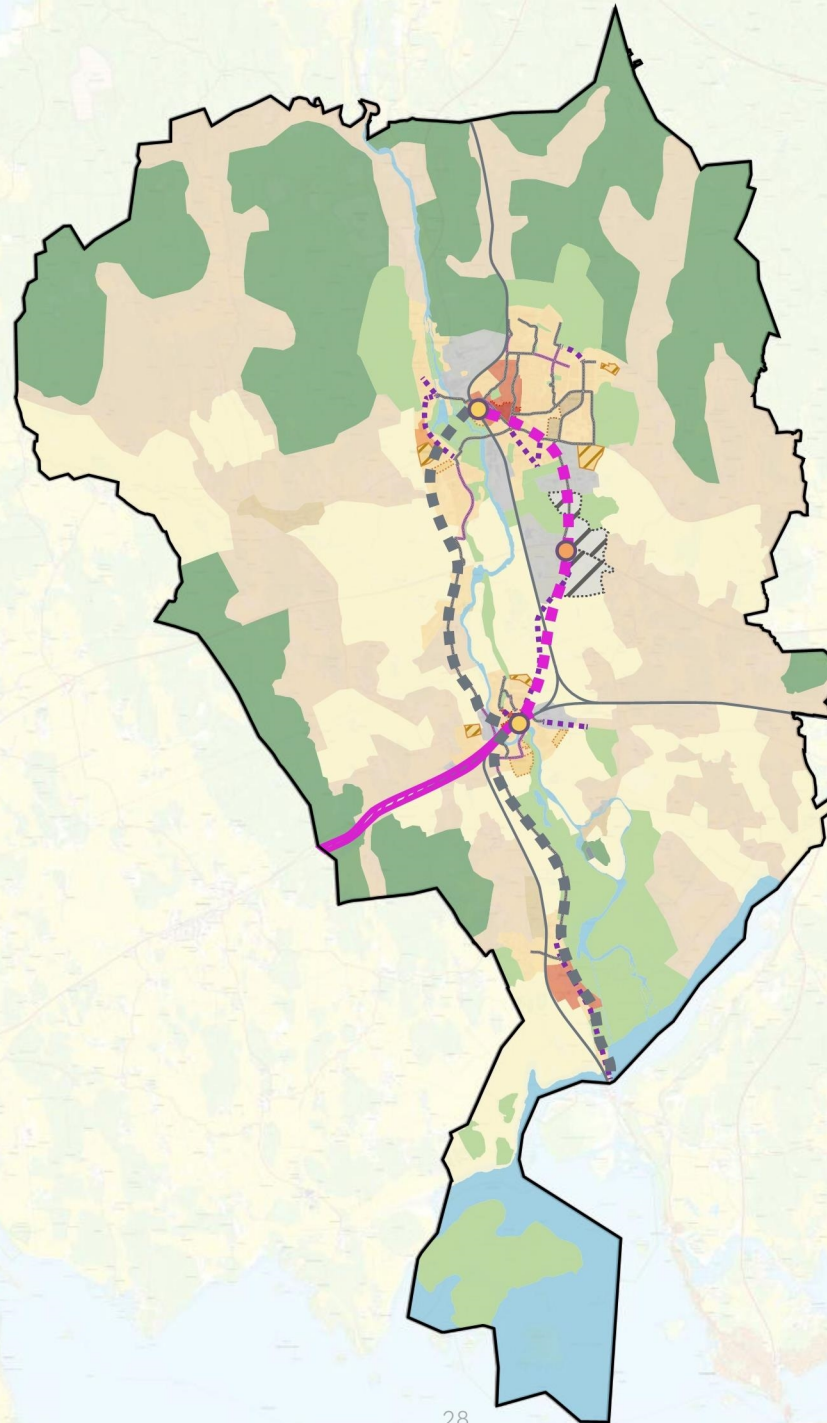

Mark- och vattenanvändning

I detta kapitel i översiktsplanen omsätts de strategiska planeringsinriktningarna till en preciserad mark- och vattenanvändning. I detta kapitel finns geografiska beskrivningar av utveckling och bevarande av kommunen.

Plankarta

Transportinfrastruktur - Cykeltrafik

- Huvudnät cykel - befintligt
- Huvudnät cykel - viktiga utvecklingslänkar
- Huvudnät cykel - utredningsområde

Transportinfrastruktur - Kollektivtrafik

- Kollektivtrafiknod
- Förslag till ny hållplats
- Kollektivtrafikstråk järnväg - befintlig
- Kollektivtrafikstråk järnväg - reserverat framtida järnväg
- Kollektivtrafikstråk väg - befintlig
- Kollektivtrafikstråk väg - ny

Areell näring

- Jordbruk
- Skogsbruk

Grönområde och park

- Grönområde och park

Landsbygd

- Landsbygd

Mångfunktionell bebyggelse

- Befintlig blandad bebyggelse
- Centrum
- Besöksanläggning

Natur och friluftsliv

- Natur och friluftsliv

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Vatten

- Vatten

Verksamheter och industri

- Befintliga verksamhetsområden
- Utvecklingsområden

Teknisk anläggning

- Teknisk anläggning

Bebyggelseutveckling

Här beskrivs kommunens bebyggelseutveckling till 2050. Du hittar beskrivning och ställningstagande om följande:

Så säkerställer vi ett hållbart byggande

Tätortsutveckling

Industri- och verksamhetsområden

Landsbygdsutveckling

Ställningstaganden

Så säkerställer vi ett hållbart byggande

Den bebyggda miljön är permanent och det som byggs på en plats ska stå där under en lång tid framöver. Utformning av byggnader och utomhusmiljöer behöver bland annat ta hänsyn till klimatsmarta lösningar, materialval och tekniska förutsättningar för ett hållbart byggande. Samtidigt spelar även gestaltning och estetik en stor roll för människors psykiska och fysiska hälsa. I planerings- och byggprocessen är arkitektur ett övergripande verktyg för att forma den fysiska miljön. Kärnan i arkitekturen är balansen mellan skönhet, hållfasthet och funktion. För att säkerställa ett hållbart byggande i Hallstahammars kommun behöver vi:

- Lägga stor fokus på gestaltning och arkitektur för en trivsamt och god livsmiljö
- Öka vår kunskap, föregå med gott exempel och ställa krav på hållbart byggande och klimatanpassning

Gestaltning och arkitektur för en trivsamt och god livsmiljö

Den fysiska miljön som människor vistas i är starkt bidragande till kommunens folkhälsa. Exempelvis spelar tillgängliga grönytor en viktig roll för individens välmående samtidigt som mörka och skuggiga miljöer med brist på dagsljus kan bidra till depression. Utformningen av den fysiska miljön kan vara inkluderande eller exkluderande för människor. Exempelvis kan utformning och skötsel av miljön göra det enkelt eller svårt för funktionshindrade att ta sig fram samtidigt som barns möjlighet till rörelse och interaktion kan möjliggöras eller begränsas genom utformning av trafikinfrastruktur och grönområden. En universell utformning av den fysiska miljön med fokus på att skapa en lösning som fungerar för så många som möjligt redan från början bidrar till en mer inkluderande och trivsamt miljö. En gestaltning som sätter människors behov i fokus kan även bidra till att människor känner ett ökat engagemang för platsen de bor på vilket bidrar till den sociala sammanhållningen. Plan- och bygglagen ställer krav på en samhällsplanering som säkerställer en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder samt en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper.

Arkitektur omfattar landskap, byggnader och anläggningar samt rummen inom och mellan dessa. Det handlar om det enskilda objektet och om samspelet mellan flera objekt samt helheten i städer, tätorter och landskap. Genom arkitektur skapas de livsmiljöer som vi bor, lever och verkar inom. De livsmiljöer som vi skapar påverkar och formar i sin tur människorna som lever i dem och den arkitektur som vi skapar idag blir morgondagens kulturmiljöer. I Hallstahammars kommun utvecklar vi den trivsamma småstaden genom mod att utvecklas och förhålla oss till förändringar samtidigt som vi är stolta och värnar vår historia. Vi tillämpar ett långsiktigt perspektiv där arkitekturens påverkan på människor och dess användbarhet vägs mot kortsiktiga investeringskostnader. Genom en god kunskap om kommunens historia och identitet gör vi medvetna val för att bibehålla kommunens karaktär och identitet och samtidigt skapar trivsamma miljöer som får finnas över lång tid.

Hållbart byggande och klimatanpassning

Samhälls- och bebyggelseutvecklingen står inför utmaningar såsom klimatförändringar och resursbrist. Det är viktigt med en ansvarsfull samhällsplanering som bidrar till att minimera klimat- och miljöpåverkan och skapa en mer hållbar framtid. Ett hållbart byggande innebär att skapa goda livsmiljöer för människor genom att använda och förvalta våra resurser på ett smart sätt samtidigt som avfall och utsläpp minskas. Klimatförändringarna innebär konsekvenser på den byggda miljön. För att fortsatt kunna erbjuda goda livsmiljöer behöver bebyggelseutveckling och utformning av den fysiska miljön anpassas för att hantera dessa förändringar. Följande strategier ska användas för att hantera klimatrisker:

Undvika: Bygg inte på områden som har risker kopplat till översvämning, ras och skred eller skyfall. Öka inte andelen hårdgjord yta i tätorterna.

Hindra: Genom att bygga olika typer av skydd kan risker kopplat till klimatförändringar hindras. Det kan till exempel handla om översvämningsskydd vid bebyggelse eller att fördämningsanläggningar bibehålls för att jämna ut flödet i vattendrag.

Lindra: Genom olika typer av åtgärder kan climateffekter lindras. Öka krontäckningsgraden och andelen gröna ytor i tätorterna för att minska effekten av värmeböljor. Skapa fler våtmarker och vattenmagasin för att hantera skyfall och torka.

Dra tillbaka: Som en sista utväg kan bebyggelse behöva rivas i områden med stora risker där andra strategier inte går att applicera för att uppnå godtagbar effekt.

Ett hållbart byggande innebär en hushållning av naturresurser för att minska klimat- och miljöpåverkan. En omställning till cirkulär ekonomi bidrar till detta inom exploatering och byggnation. Med cirkulär ekonomi avses att minska uttag av naturresurser, minska klimatpåverkan och arbeta för att bättre tillvarata material och produkter i ekonomin. Det innebär att befintlig bebyggelse ska förvaltas och renoveras. Rivning ska undvikas så långt som är möjligt. Om en byggnad ska renoveras eller rivas är det viktigt att så många byggprodukter och så byggmaterial som möjligt återbrukas eller återvinns. Även vid nyproduktion bör möjligheterna att använda begagnade byggprodukter undersökas. För att lyckas med en omställning till cirkulär ekonomi är det viktigt att implementera cirkuläritet genom hela processen, från idé till projektering och byggskedet men även fortsatt vidare under förvaltning och underhåll.

Läs mer om klimatrisker under allmänna intressen..

Tätortsutveckling

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Tätortsbebyggelse i plankartan

Principer för komplettering av bebyggelse i tätorterna

Principer för lokalisering av social infrastruktur

Utvecklingsområden

Omvandlingsområden

Framtida utbredningsområden

Tätorterna utgör grunden för kommunens bebyggelsebestånd där det finns bostäder med närhet till arbete, service, handel och kommunikationer. Hallstahammar, Kolbäck och Strömsholms tätorter har alla unika karaktärsdrag och bebyggelsehistoria vilka samspelar och bidrar till helheten. Kommunen behöver fortsatt växa och utvecklas med bostäder och goda miljöer i tätorterna för att bibehålla den positiva befolkningsutvecklingen. Bebyggelseutveckling behöver ske i samtliga av kommunens orter och möjliggöra för en god blandning av hus typer och boendeformer för att möjliggöra för människor att kunna bo i respektive ort genom hela livet.

Tätortsbebyggelse i plankartan

I plankartan delas tätorternas bebyggelse in i olika markanvändningar. Detta inkluderar likväl befintliga områden som utvecklingsområden. De olika kategorierna anger områdets övergripande bebyggelsekaraktär. Gemensamt för de olika kategorierna är att grönområden och teknisk infrastruktur får förekomma inom samtliga kategorier. Större områden för bebyggelseutveckling pekas ut särskilt i plankartan. I linje med den övergripande strategin om att samla bebyggelse i noder är kommunen positiv till kompletteringar och tillägg i de områden som pekas ut för samlad bebyggelse och mångfunktionell bebyggelse i plankartan.

Mångfunktionell bebyggelse

Blandad bebyggelse: Områden med befintlig blandad bebyggelse av en tätortsmässig karaktär. Bebyggelse används för bostäder i kombination med bland annat handel och service. Områdena utgör servicekomplement till tätorternas centrum och karaktäriseras av att de erbjuder viktig service och funktioner till tätorten och kommunen som helhet.

Besöksanläggning: Områden med befintlig besöksanläggning såsom verksamheter eller anläggningar som riktar sig till besökare. Här ingår kulturella anläggningar samt idrotts- och sportanläggningar med tillhörande byggnader och övriga besöksanläggningar.

Utvecklingsområden: Områden för centrum är lokaliserade i de mest centrala lägena och här förekommer en kombination av handel, service, kontor, samlingslokaler och tillfällig vistelse tillsammans med bostäder. Områden för centrum inrymmer likväl pågående markanvändning som en utveckling av handel, service och bostäder.

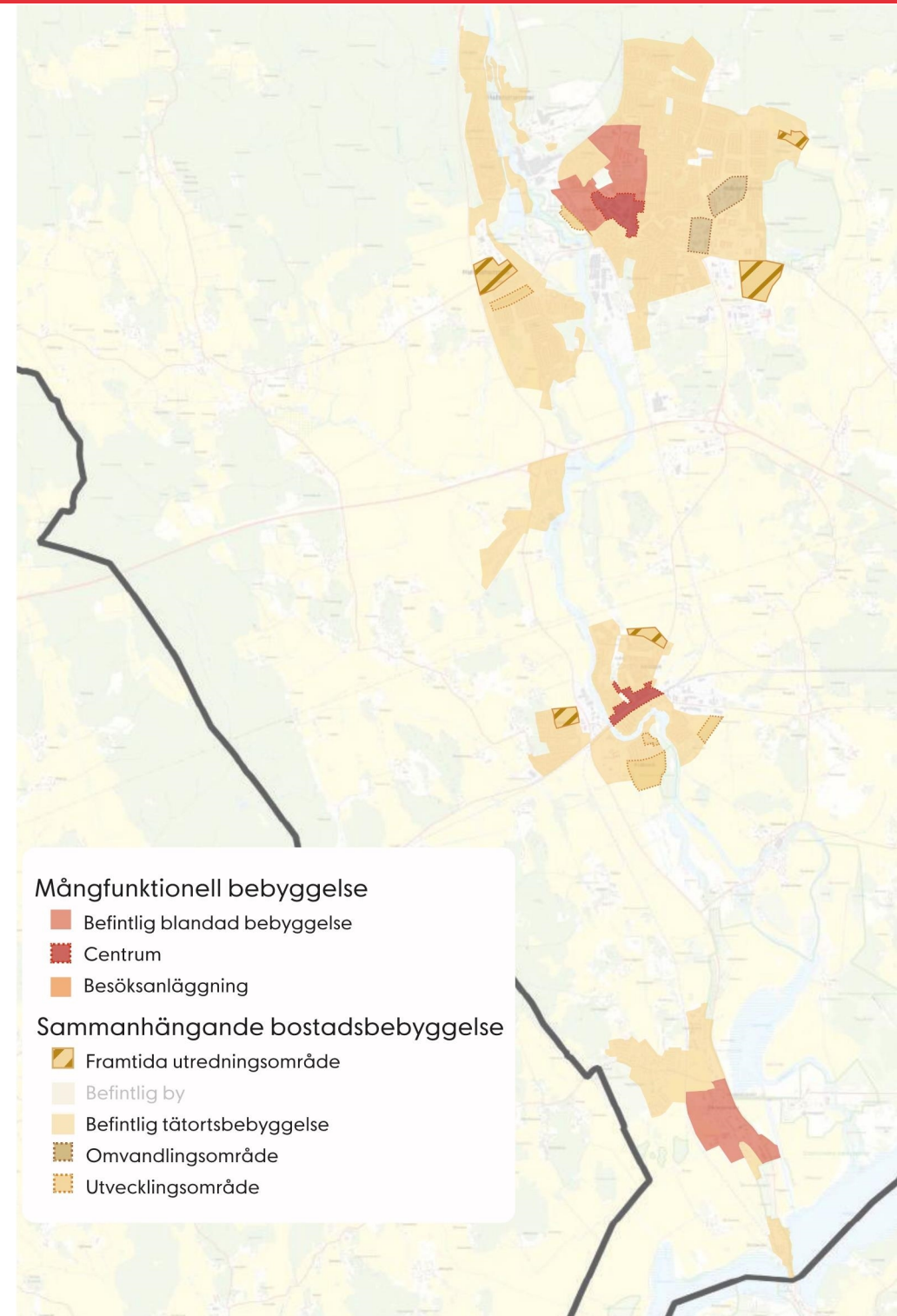
Sammanhållen bostadsbebyggelse

Befintlig tätortsbebyggelse: Områden i plankartan består i huvudsak av befintlig bostadsbebyggelse i tätort där inslag av service förekommer. I denna kategori inryms pågående markanvändning och det bedöms finnas möjligheter till kompletterande byggnation.

Utvecklingsområden: Nya områden för utveckling av bostadsbebyggelse. Inslag av service får förekomma.

Omvandlingsområden: Områden som idag är exploaterade och bedöms ha potential för omvandling till bostadsbebyggelse med visst inslag av service.

Möjliga utredningsområden: Områden som bedöms ha potential att utredas för sammanhållen bostadsbebyggelse efter 2050.

Principer för komplettering av bebyggelse i tätorterna

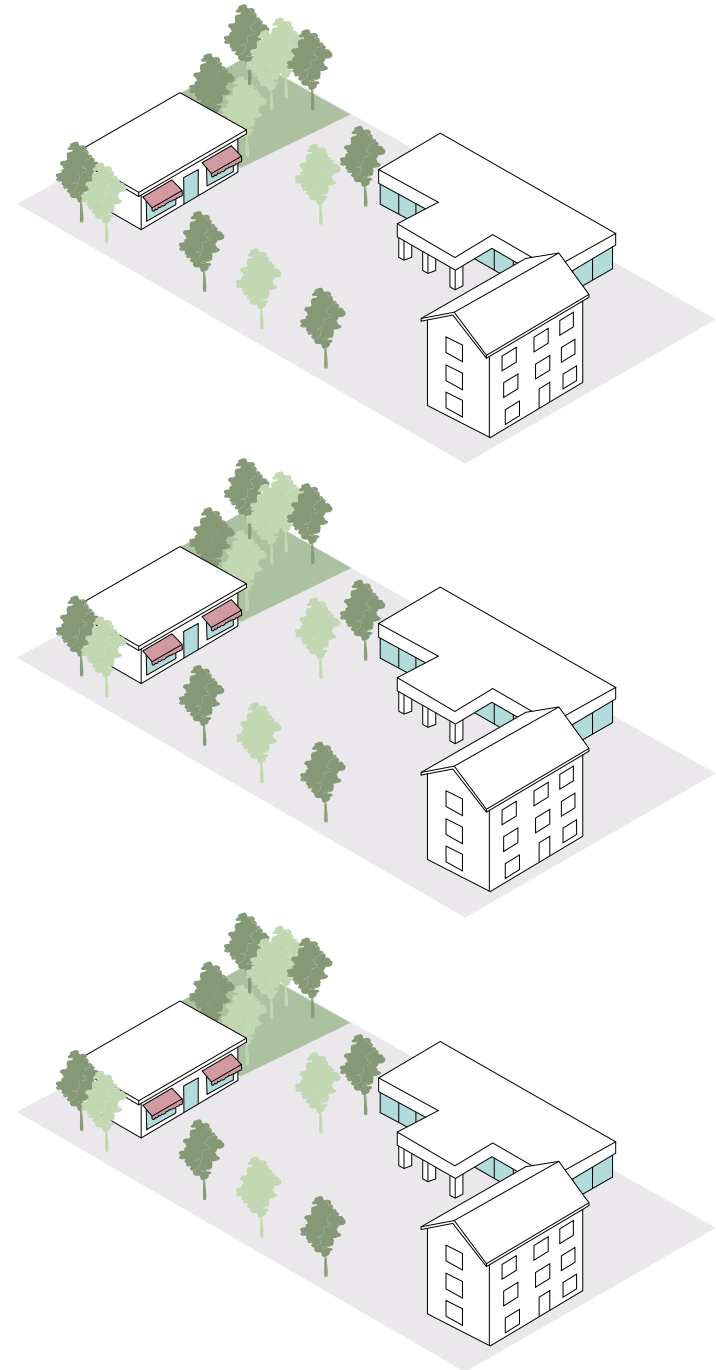
Bebyggelseutveckling behöver ske genom komplement och tillägg i befintliga orter och redan ianspråktagen mark för att spara viktiga värden så som natur- och jordbruksmark inför framtiden. Detta bidrar även till att fler människor bor på gång- och cykelavstånd till service och handel samtidigt som det också blir större underlag till kollektivtrafiken. Utöver utvecklingsområdena som anges kan även bebyggelseutveckling rymmas inom kategorier i plankartan för befintlig bebyggelse och befintlig blandad bebyggelse. Följande principer ska tillämpas vid planläggning och prövning av lov inom tätorterna:

Stråk och bebyggelsestruktur: Komplettering av ny bebyggelse i befintliga strukturer kräver en varsam planering med stor hänsyn till befintliga samband. Nya byggnader ska placeras för att förstärka viktiga stråk och strukturer och får inte skapa barriärer i tätorterna.

Komplettering på höjden: Tätorterna ska utvecklas med högre bebyggelse. Idag finns det generellt låg bebyggelse i tätorterna, även i de centrala delarna. För en hållbar tätortsutveckling ska det i första hand undersökas om det är möjligt att komplettera befintlig bebyggelse med ytterligare våningar för bostäder. I andra hand ska möjligheterna utredas för att riva befintlig byggnad för att ge plats åt ny högre bebyggelse. Bebyggelsens höjd behöver ske med hänsyn till platsens förutsättningar och karaktär.

Grönområden ska bevaras: I tätbebyggda miljöer är parker, plantering och övrig grönska värdefulla. Träd och gröna ytor är dessutom avgörande för att göra tätorterna robusta mot ett förändrat klimat eftersom de bidrar till svalare temperaturer och ger bättre förutsättningar för att hantera skyfall. Komplettering av tätorterna ska riktas mot hårdgjorda ytor för att spara parker och grönska.

Blandad bebyggelse: Vid komplettering av bostadsbebyggelse i tätorterna ska nya tillägg bidra till blandning av boendetyp och upplåtelseform på såväl stadsdelsnivå som tätortsnivå. Det innebär att tillföra det som inte redan finns på platsen för att skapa möjlighet för kvarboende i stadsdelen eller orten när bostadsbehovet ändras. Detta ämnar till att skapa mer socialt integrerade stadsdelar där människor med olika bakgrund, ålder och socioekonomisk ställning kan mötas. Blandad bebyggelse syftar även till att tillföra en arkitektonisk variation för att bidra till mer levande och intressanta livsmiljöer.

Principer för lokalisering av social infrastruktur

I Hallstahammars kommun är den sociala infrastrukturen viktig. Begreppet innefattar samhällsservice så som sjukvård, skola och äldreomsorg. Med social infrastruktur avses också rekreation, mötesplatser samt fritids- och idrottsaktiviteter. Lika viktigt som det är att en viss typ av samhällsservice finns, lika viktigt är det var den finns och hur tillgänglig den är. Tillgänglighet och närhet till samhällsservice är avgörande för hur människor väljer att bo och leva. För kommunens utveckling är tillgången och lokaliseringen av social infrastruktur av stor vikt. Det utgör en grundläggande del i välfärdssamhället som även skapar en stark social grund för att människor ska kunna känna tillhörighet och bidrar positivt till jämlikhet och jämställdhet. Följande principer ska tillämpas vid utveckling av den sociala infrastrukturen i kommunen:

Främja möten och integration: Skolor, parker, lekplatser, handel och fritids- och idrottsanläggningar utgör viktiga samlingsplatser. För att främja integration och social hållbarhet bör dessa lokaliseras så att upptagningsområdena för platserna blir breda. Det handlar exempelvis om att lokalisera en lekplats, park eller förskola mellan två områden med olika karaktär istället för att lokalisera dem i mitten av ett homogent område. På så sätt främjas möten mellan människor med olika bakgrund både på skoltid och på fritiden. Kommunens centrum utgör också en viktig nod för mötesplatser i kommunen där människor från olika stadsdelar, bakgrunder och åldrar kan mötas. Lokalisering av handel kan därav också betraktas som en del av den sociala infrastrukturen och kommunens centrum behöver utgöra platser där handel koncentreras för att främja starka mötesplatser.

Tillgänglighet: Det är viktigt att social infrastruktur lokaliseras så att den är enkel att nå via gång- och cykel eller kollektivtrafik. Förskolor och skolor ska lokaliseras inom gång- och cykelavstånd från bostäder. Vård och omsorgsboenden och vårdcentraler ska lokaliseras så att det finns god tillgänglighet till kollektivtrafik. Det är även viktigt att rekreation- och idrottsplatser är tillgängliga för alla för att främja jämlikhet och folkhälsa. Planering och utformning av gång- och cykelnäten och kollektivtrafiken behöver således även beakta dessa platser som viktiga målpunkter.

Samnyttjande: Samlokalisering och samnyttjande av platser och lokaler är viktigt för en hållbar kommun. Det medför att den ekonomiska investeringen i den fysiska platsen kan nyttjas fullt ut samtidigt som det ger fler möjligheter att få tillgång till ändamålsenliga platser och lokaler för sin verksamhet. Det ska eftersträvas samnyttjande i alla kommunala verksamheter där det är möjligt. Det kan exempelvis handla om att lokaler för skolverksamhet kan nyttjas av föreningslivet utanför skoltid. Vid om- och nybyggnation är det viktigt med flexibla lokaler som möjliggör för samnyttjande och enkel omställning vid behov. Exempelvis kan det handla om att lokaler för skolverksamhet kan ställas om med enkla medel till förskola eller äldreboende utifrån behov.

Möjliga utredningsområden

Hallstahammars kommun är en växande kommun i en expansiv region. Det är positivt att kommun växer samtidigt som det är viktigt att växa i en lagom takt. I översiktsplanens inriktning anges att kommunens planerade utveckling till 2050 utgår från en tillväxt mellan 50 och 150 nya invånare per år. Detta innebär att översiktsplanen behöver ta höjd för att kommunen har mellan 18 000 och 21 000 invånare 2050 vilket motsvarar mellan 600 och 2100 nya bostäder.

En utveckling av bostäder i kommunen utifrån befintlig planberedskap tillsammans med utpekade utvecklingsområden och omvandlingsområden medför att det fortfarande finns ett behov av mellan 450 och 770 bostäder för att kunna inrymma 21 000 invånare. Det bör i första hand undersökas om det går att ske genom kompletteringar inom befintlig tätortsbebyggelse. I översiktsplanen pekas ett antal områden ut som potentiella för att i framtiden utredas om de kan vara lämpliga för att utveckla med bostäder för att inrymma de 450 - 770 bostäder som det fortfarande finns ett behov av. I dessa områden ska pågående markanvändning fortsatt ske men områdena ska betraktas som en potentiell markreserv för att tillgodose bostadsbehovet vid en snabbare befolkningstillväxt eller efter 2050.

Gemensamt för områdena är att de ligger direkt anslutning till tätorterna och möjliggör fortsatt sammanhållna tätorter. Områdena ligger även på jordbruksmark vilket medför att vid utredning av områdena är en effektiv markanvändning av stor vikt.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Utvecklingsområden

I Hallstahammar och Kolbäcks tätorter pekas ett antal områden ut för bebyggelseutveckling. Nedan följer en beskrivning av dessa områden.

- Hallstahammars centrum
- Kolbäcks centrum
- Näs
- Hans von Kantzows väg
- Kyrkbyn
- Östra Herrevad

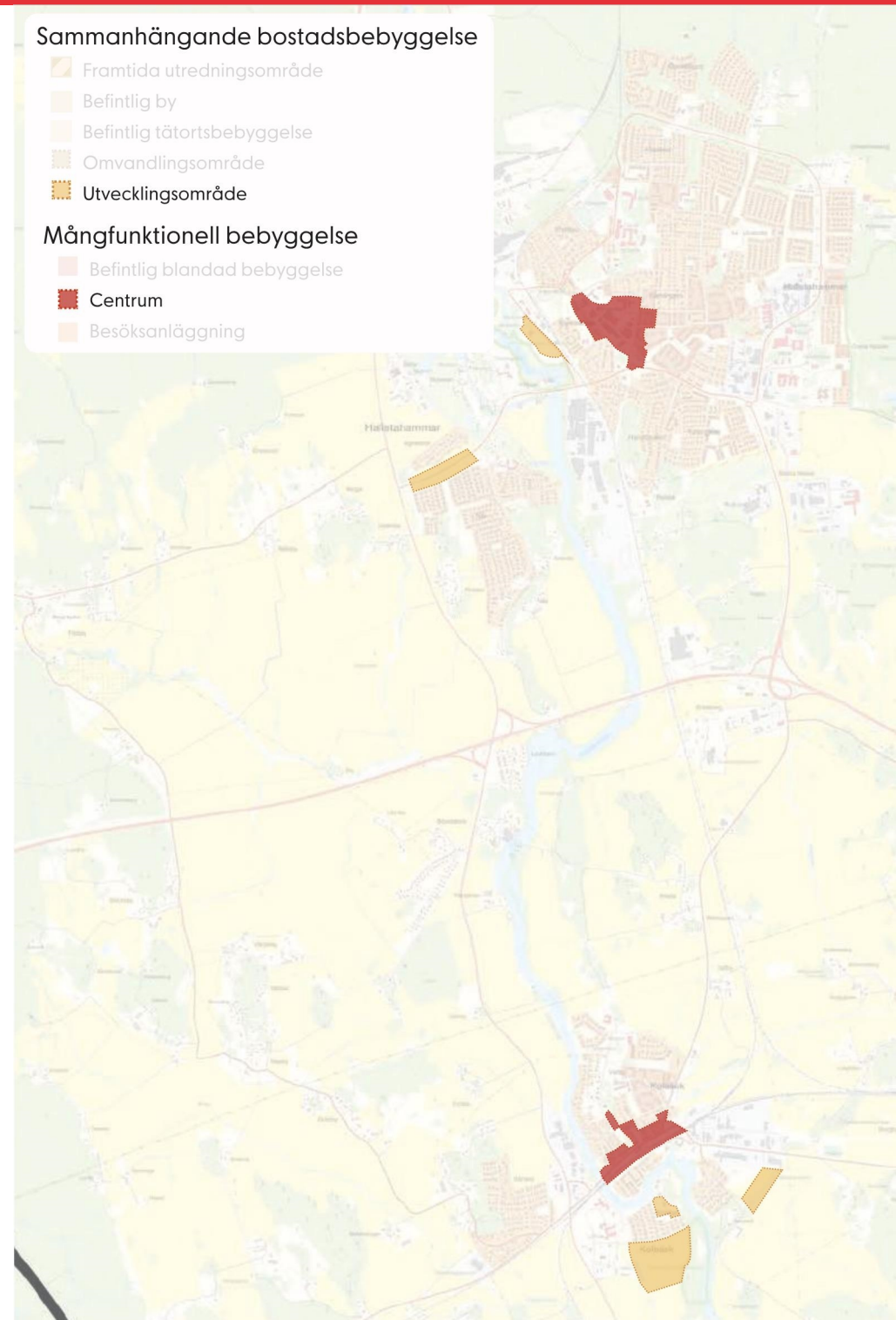
Utöver utvecklingsområde finns beredskap för bostadsbyggande inom redan detaljplanelagda områden. Planberedskapen i gällande detaljplaner i kommunen möjliggör cirka 525 bostäder, varav cirka 360 är inom Hallstahammars tätort. I Kolbäck finns cirka 150 bostäder och i Strömsholm cirka 24 bostäder. Pågående detaljplaneuppdrag i Hallstahammars tätort möjliggör för omkring ytterligare 200 bostäder.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Mångfunktionell bebyggelse

- Befintlig blandad bebyggelse
- Centrum
- Besöksanläggning

Hallstahammars centrum

Beskrivning av området: Hallstahammars centrum är lokaliserat centralt i tätorten och är en viktig plats i många människors vardag där service bostäder, handel och mötesplatser finns. Inom området finns idag en större busshållplats och i närheten ligger järnvägsstationen där det finns möjlighet för resor med både buss som tåg. Det finns detaljplaner som möjliggör för utveckling av resecentrum där buss och tågtrafik samlas i en större knutpunkt. Det har även möjliggjorts för bebyggelse i området Knektbacken som länkar ihop järnvägsstationen och centrum ytterligare.

Centrum är en viktig målpunkt för många människor samtidigt som det även är många som rör sig till och genom området som en del av sin resa till andra målpunkter. Området har goda förutsättningar för att vara en levande plats som ger förutsättningar för sociala utbyten och samtidig är starkt bidragande till kommunens stadsliv och attraktivitet. Utomhusmiljöerna utgörs av två torg samt ett större gångstråk. Dessa är under renovering för att öka trivselen och tryggheten samt stärka området som mötesplats.

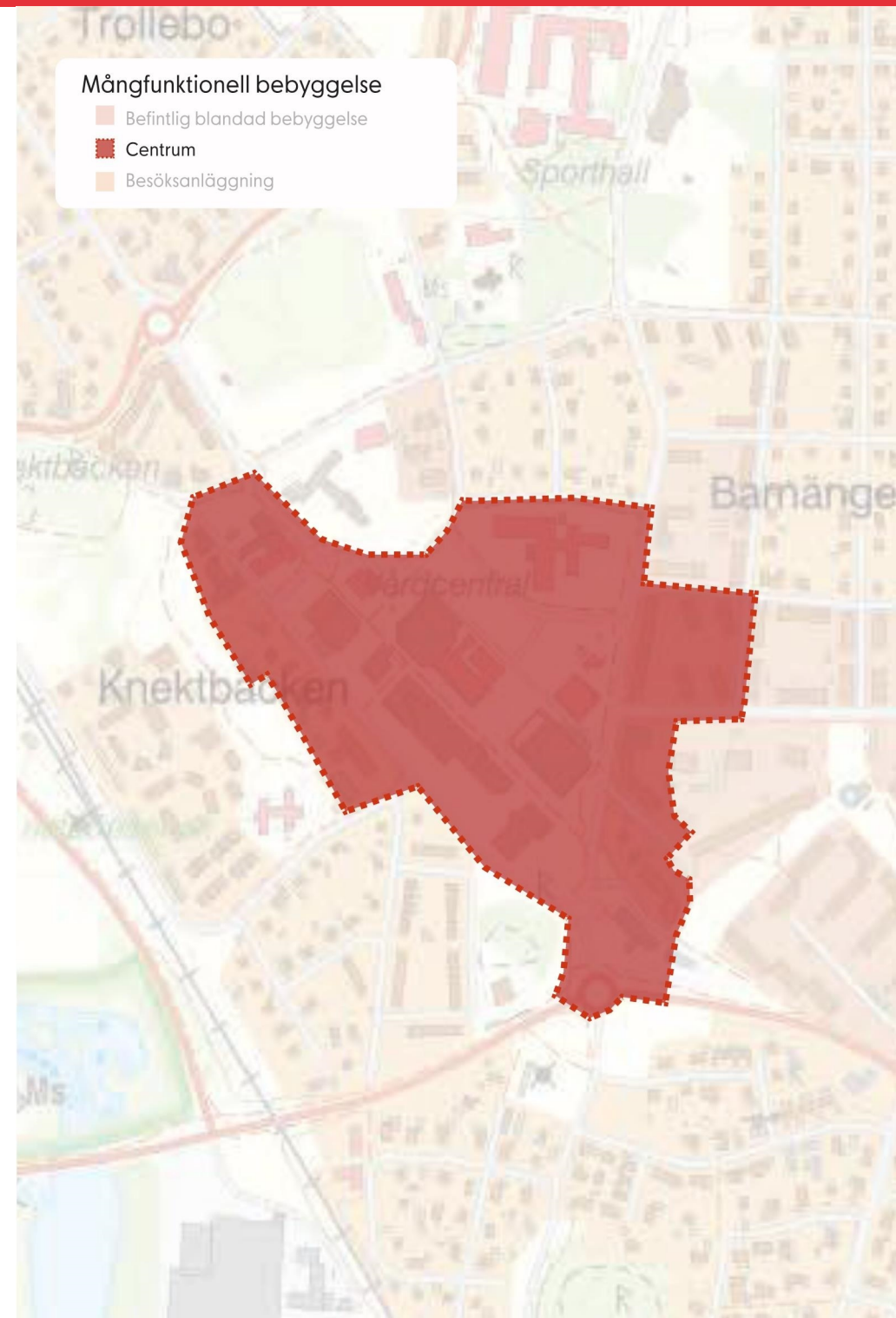
Hallstahammars centrum har kulturmiljövärden kopplat till framväxten av det moderna samhället i kommunen, läs mer under allmänna intressen. Området utgörs av flera fastigheter med blandat ägandeskap mellan privat och kommunalt. Området rymmer inom det kommunala vatten- och avloppssystemet. Det finns kapacitetsproblem i spillvattenledningsnätet på grund av tillskottsvatten vilket medför att åtgärder krävs i samband med utveckling av området. För att klara en utveckling behöver elnätet förstärkas längre sträckor.

Utveckling: Till 2050 behöver Hallstahammars centrum kompletteras med bostäder och utveckla utomhusmiljöerna för att området ska utgöra en trygg plats som är levande under dygnets alla timmar, året om. Att utveckla centrum med bostäder är prioriterat och bedöms utgöra ett mycket stort allmänt intresse. Bebyggelse är främst lämplig i form av flerbostadshus och riktlinjer för komplettering på höjden ska tillämpas. Att tillföra kompletterande bebyggelse på lucktomter är också möjligt där likväl flerbostadshus som sammanbyggda småhus är lämpligt. Centrum bedöms även vara det område i kommunen som tål en högre täthet och något högre bebyggelse för att främja en levande stadskärna. Småstaden ska fortsatt vara ledorden för utvecklingen och bebyggelse är därav lämpligen runt 5-7 våningar. Med hänsyn till beskrivna bebyggelsetyper och centrums behov av bostäder bedöms 160 - 300 bostäder kunna tillkomma i området.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- En fördjupning av översiktsplan (FÖP) för utveckling utifrån ett helhetsperspektiv av Hallstahammars centrum, resecentrum och bostadsutveckling ska tas fram.
- Områdets kulturmiljövärden behöver utredas och tas hänsyn till under planläggning.
- Åtgärder behövs för VA i samband med planering och utbyggnation av området. VA-bolaget ska involveras tidigt i planeringsarbetet.
- Elnätet behöver förstärkas längre sträckor för att klara en utveckling av området. Ledningsägare ska involveras tidigt i planeringsarbetet.

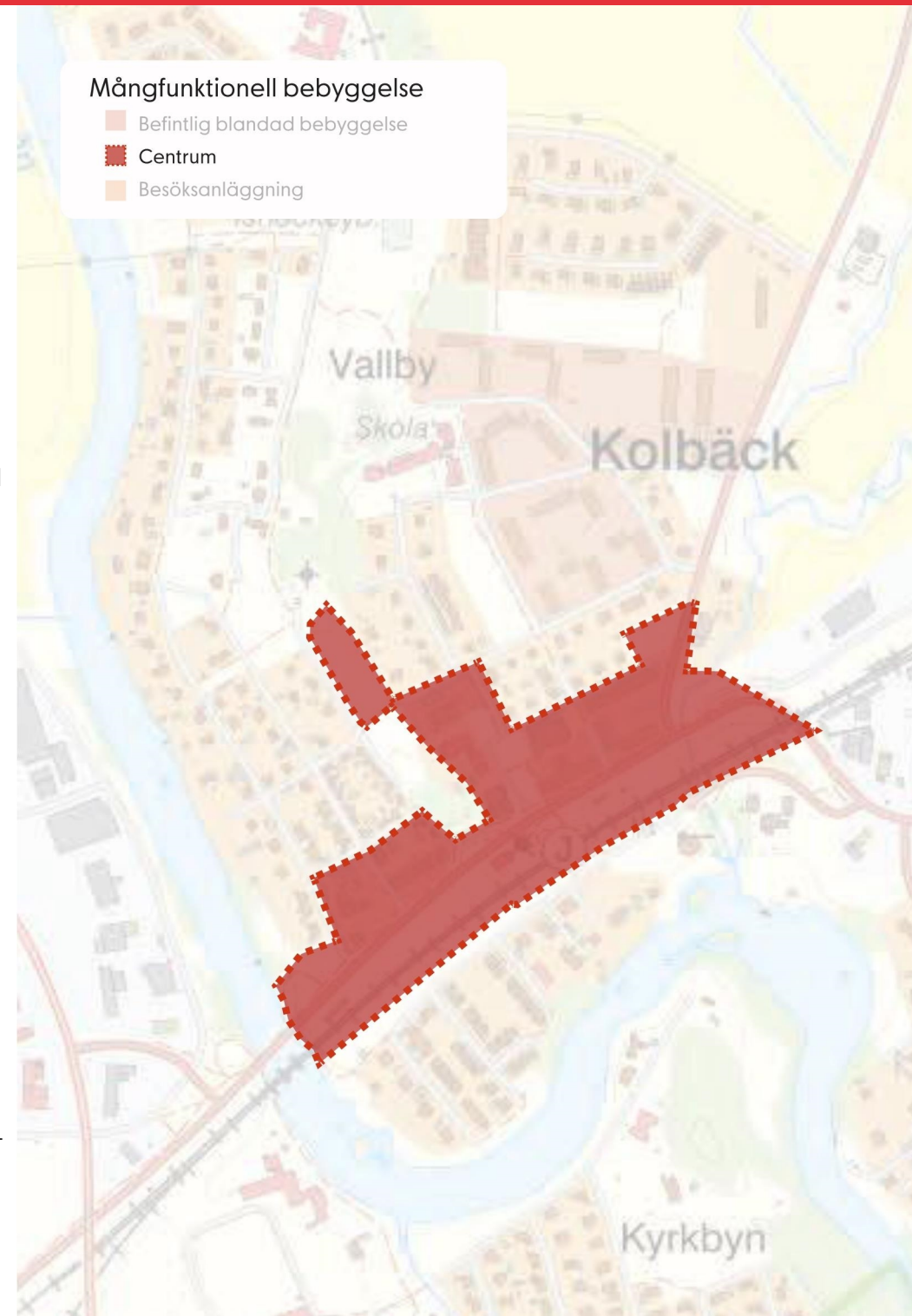
Kolbäcks centrum

Beskrivning av området: Kolbäcks centrum ligger längs stationsgatan centralt i orten och utgör en strategisk nod med närhet till likväl grönska som handel, service och kommunikationer. Kolbäcks station med sitt stationshus utgör tillsammans med busshållplatsen en viktig nod för resor. Intill stationen finns även en skatepark. Det finns en blandning av handel, bostäder, restauranger och service, såväl i bottenvåningar på flerbostadshus som i fristående byggnader. I nuläget saknas det tydliga torg och mötesplatser i Kolbäcks centrum. I närheten finns en trädbeklädd åsrygg som erbjuder höga rekreativevärden, samt Kolbäcksån som omfattas av riksintresse för kulturmiljö och friluftsliv. Området ligger inom verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp och även inom vattenskyddsområde. Det finns en risk för påverkan av grundvattenförekomsten vid exploatering. Stationsgatan/Södra Västeråsvägen som går genom Kolbäcks centrum är sekundär led för farligt gods.

Utveckling: Kolbäcks centrum behöver utvecklas med bostäder och mötesplatser. Bebyggelse är främst lämplig i form av flerbostadshus och riktlinjer för komplettering på höjden ska tillämpas. Att tillföra kompletterande bebyggelse på lucktomter är också möjligt där likväl flerbostadshus som sammanbyggda småhus är lämpligt. I Kolbäcks centrum finns byggnader mellan 3 och 6 våningar vilket bedöms vara lämpliga höjder vid utveckling av Centrum. Området bedöms lämpligt att utvecklas med mellan 60-100 bostäder.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- En fördjupning av översiktsplan (FÖP) för utveckling av området ska tas fram.
- Det behöver säkerställas att utveckling av området inte påverkar grundvattenförekomsten och miljö kvalitetsnormerna negativt då området ligger inom tillrinningsområde för grundvatten och vattenskyddsområde.
- En riskutredning ska tas fram för att säkerställa människors hälsa och säkerhet med hänsyn till att området ligger inom skyddsavstånd från sekundär led för farligt gods.
- Beroende på effektbehov kan elnätsförstärkningar behövas för utveckling. Ledningsägare ska involveras tidigt i planeringsarbetet.
- Det behöver säkerställas att ingen negativ påverkan sker på riksintresse för friluftsliv och kulturmiljö vid planering av området.

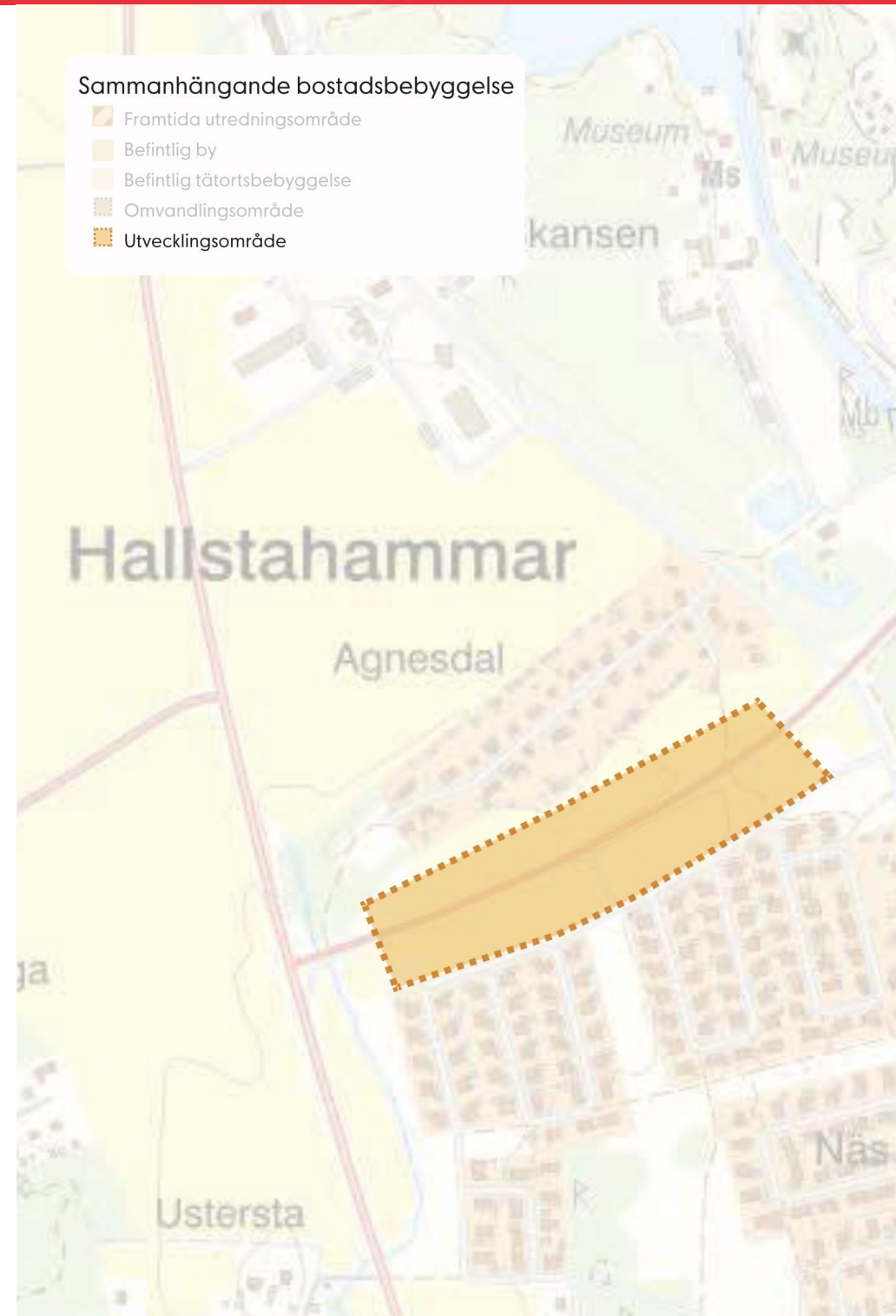
Näs

Beskrivning av området: Näs ligger längs med den västra infarten till Hallstahammars tätort och utgörs av en oexploaterad kommunalt ägd yta mellan två befintliga bostadsområden. Området utgörs av jordbruksmark. Området rymmer inom vatten- och avloppssystemet. Det finns kapacitetsproblem i spillvattenledningsnätet på grund av tillskottsvatten i området vilket kan behöva åtgärdas i samband med planläggning. Området kommer även hamna i den sekundära skyddszonen för vattenskyddsområde. Öster om området ligger Kolbäcksån som omfattas av riksintresse för kulturmiljö och friluftsliv. Kommunikationer till området är goda med anslutning till vägar samt gång- och cykelvägar samt busshållplats längs Bergslagsvägen. Det finns planuppdrag för en ny detaljplan för området med syfte att skapa mer blandad bostadsbebyggelse i området.

Utveckling: Ny bostadsbebyggelse bedöms främst lämpligt för området söder om Sörkvarnsvägen. För byggnation norr om Sörkvarnsvägen behöver hänsyn tas till skuggning av befintlig bebyggelse i Agnesdal. Det bedöms lämpligt med mindre flerbostadshus och radhus vilket möjliggör för omkring 50 - 80 bostäder. Utveckling av området möjliggör för en sammanhållen utveckling av tätorten som innebär att tätortsgränsen inte växer utåt. Lanspråktagande av jordbruksmark motiveras under bebyggelseutveckling på jordbruksmark.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Bullersituationen längs med Sörkvarnsvägen behöver utredas
- Riskavstånd från väg 252 med hänsyn till transporter av farligt gods behöver utredas
- Det behöver säkerställas att utveckling av området inte påverkar grundvattenförekomsten och miljö kvalitetsnormerna för denne negativt då delar av området ligger inom tillrinningsområde för grundvatten och vattenskyddsområde.
- Beroende på effektbehov vid utveckling kan elnätsförstärkningar behövas för längre sträckor. Ledningsägare ska involveras tidigt i planeringsarbetet.
- Det behöver säkerställas att ingen negativ påverkan sker på riksintresse för friluftsliv och kulturmiljö vid planering av området.

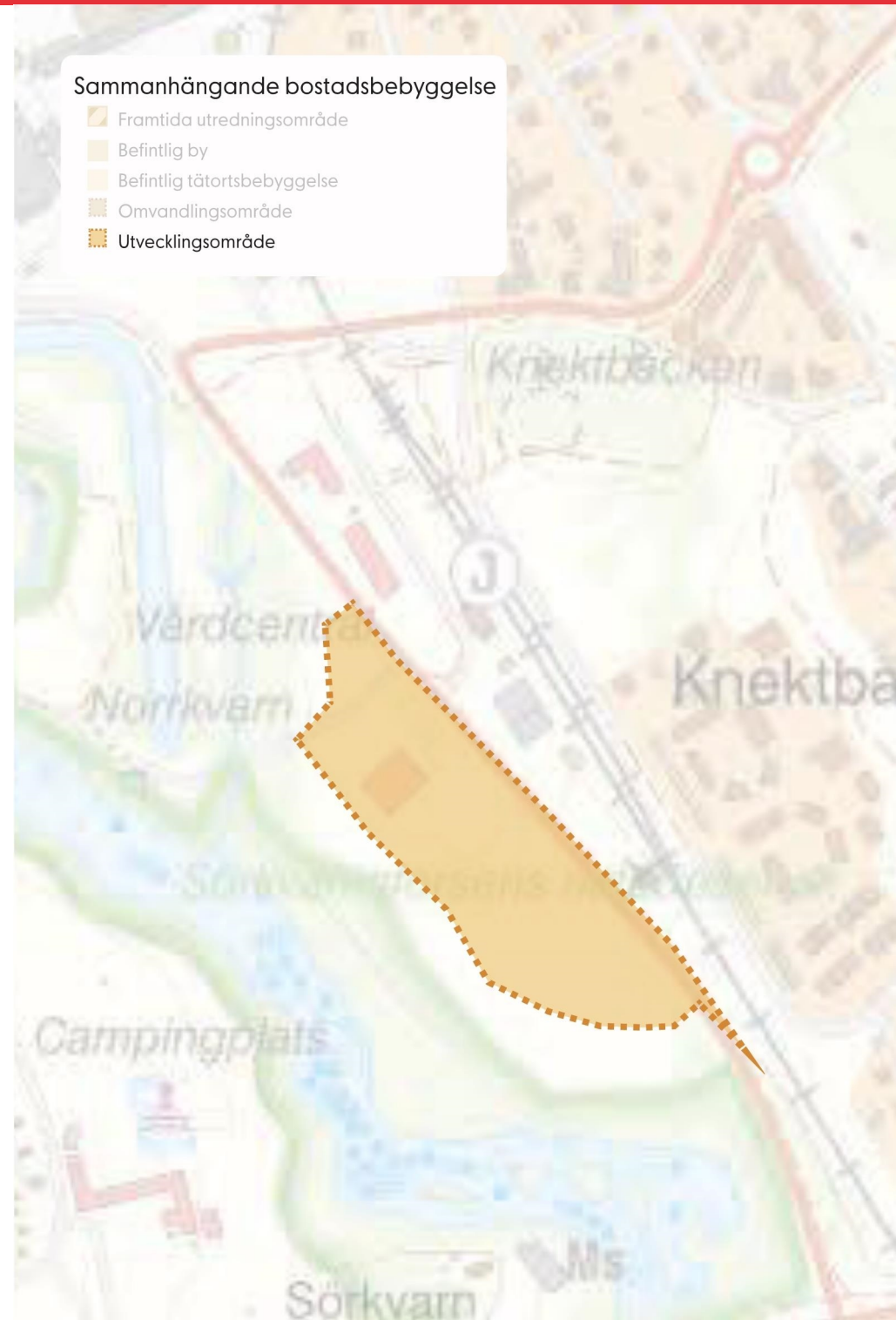

Hans von Kantzows väg

Beskrivning av området: Området ligger mellan Hallstahammars tätorts centrala delar och Sörkvarnsforsens naturreservat och är detaljplanlagt för frilufts- och kulturområde samt naturområde enligt Dp. 176 för Sörkvarnsforsen. På platsen har det tidigare funnits ett snöupplag vilket innebär att det kan finnas föroreningar i marken. Idag utgörs området av en delvis oexploaterad kommunalt ägd gräsyta med inslag av utspridda träd och ett antal unga ädellövträd. Kanalbolaget har verksamhet i nordvästra delen. I sydväst angränsar området till Sörkvarnsforsen som är ett naturreservat och riksintresse för naturvård. Området ligger inom riksintresse för Strömsholms kanalmiljö U7 för kulturmiljövård och delvis inom riksintresse för Strömsholms kanal FU04 för friluftsliv. De sydvästra delarna av området omfattas av strandskydd. Det finns risker kopplat till markstabilitet. Marken för området ligger inom stabilitetszon 2 enligt den nationella stabilitetskarteringen och det finns aktsamhetsområde för ras, skred och erosion enligt SGU:s kartläggning i den södra delen av området.

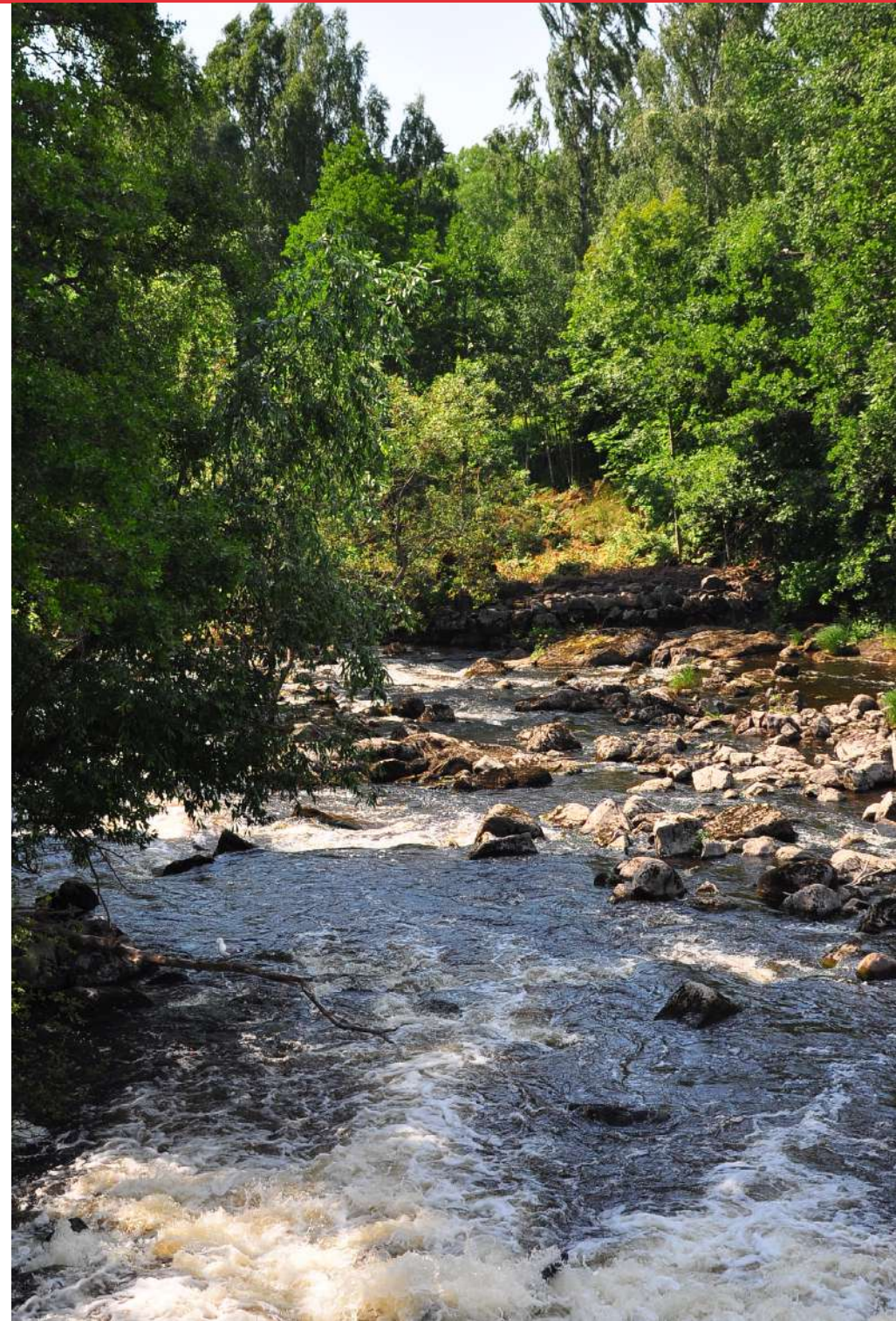
Kommunikationer till området är goda med närhet till gång- och cykelväg samt kollektivtrafik då tågstationen ligger i anslutning till området på ett avstånd inom 300 meter. Även närheten till väg 252 och vidare mot E18 bidrar till att området är attraktivt ut pendlingsynpunkt. Hans von Kantzows väg är ingen utpekad led för farligt gods men används idag av olika industrier och verksamheter för transport. Området ligger inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten- och avlopp.

Utveckling: Området bedöms lämpligt för ny bostadsbebyggelse med hänsyn till det attraktiva läget i förhållande till naturmiljön i sydväst och de goda kommunikationsmöjligheterna som finns i närheten. Det bedöms lämpligt att utveckla med både bostäder och förskola. Ny bebyggelse i området kan ske genom uppförande av flerbostadshus och/eller radhus för effektivt nyttjande av marken med hänsyn till områdets läge och förutsättningar. Området bedöms tåla en högre bebyggelse med runt 5 - 7 våningar och kan utvecklas med mellan 50-200 bostäder beroende av bostadstyp och upplåtelseform.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Området bör ingå i framtagande av fördjupning av översiktsplan för Hallstahammars centrum.
- En bullerutredning behöver tas fram från likväl väg som järnväg vid planläggning.
- En riskanalys behöver tas fram då området ligger inom 150 meter från järnvägen.
- En naturvärdesinventering behöver tas fram och det behöver säkerställas att naturreservatets naturvärden inte påverkas negativt av utvecklingen.
- En geoteknisk utredning som undersöker markens stabilitet behöver tas fram för att säkerställa människors hälsa och säkerhet samt ett långsiktigt och hållbart byggande.
- Det behöver säkerställas att ingen negativ påverkan sker på riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljö vid planering av området.
- Hänsyn ska tas till det generella strandskyddet. Under planläggning kan en strandskyddsutredning tas fram för att undersöka möjlighet till dispens eller upphävande av delar av strandskyddet.

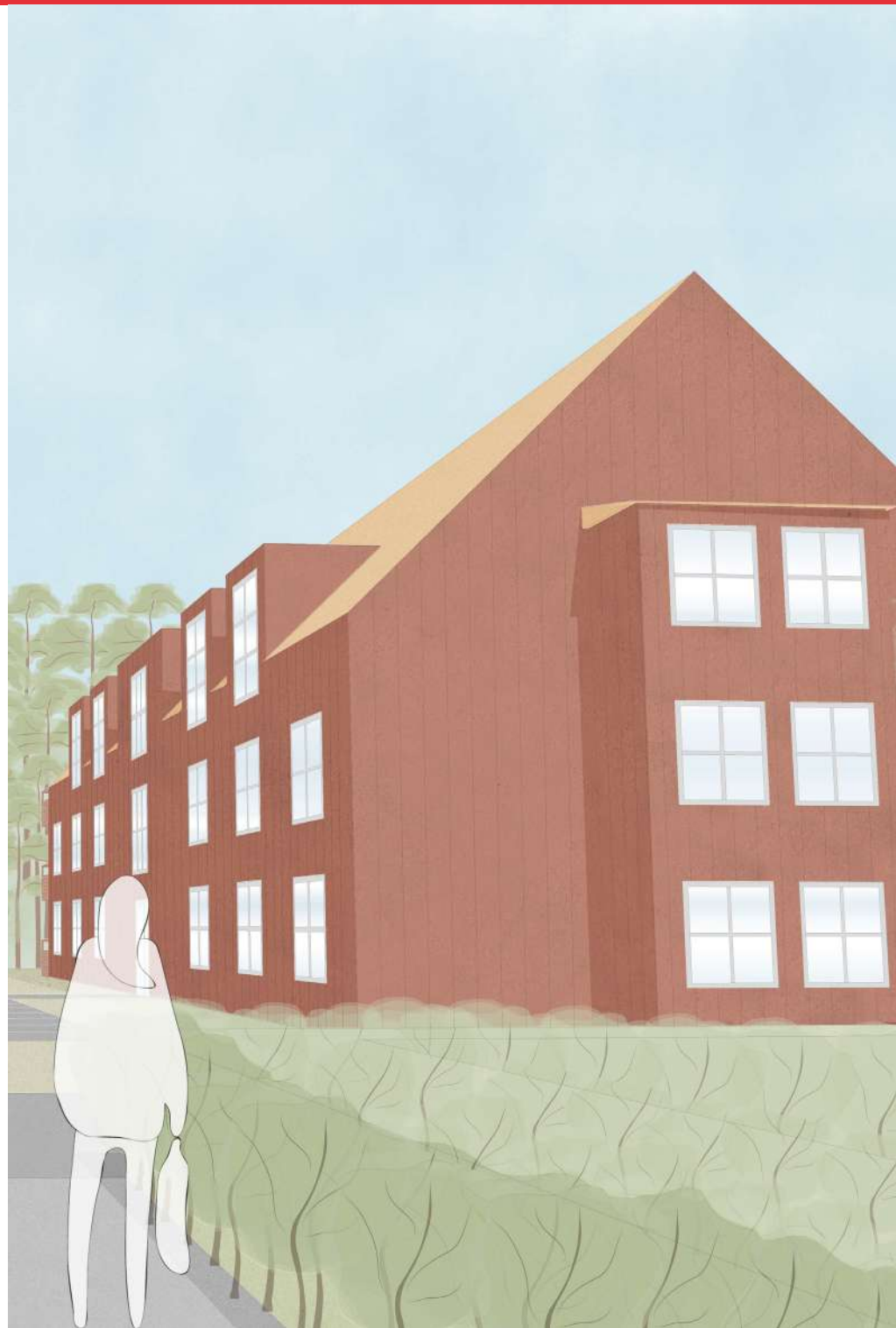

Kyrkbyn

Beskrivning av området: Söder om centrala Kolbäck ligger Kyrkbyn där det bland annat finns befintlig bostadsbebyggelse med mestadels friliggande småhus, kyrka och skola. Utvecklingsområdet utgörs av två delområden med separata fastigheter som båda är kommunalt ägda. Den södra delen av Kyrkbyn består av jordbruksmark. I östra delen av området finns naturreservatet Kyrkbyåsen som är ett populärt rekreationsområde. Området som helhet är rikt på natur- och kulturvärden. Delar av Kyrkbyåsen är även utpekade som Natura-2000 område vilket innebär att åsen har ett särskilt skydd som främjar den biologiska mångfalden. Norr och öster om området ligger Kolbäcksån som omfattas av riksintresse för kulturmiljö och friluftsliv. I närheten ligger även Kolbäcks Kyrka vilken har anor från 1100-talet och utgör en stor del av området och hela Kolbäcks historia.

Det finns ett detaljplaneprogram för hela området från 2022. Norra delen av Kyrkbyn omfattas av gällande detaljplan. Det behövs ny detaljplan för att möjliggöra bebyggelseutveckling vilket medför att strandskydd återinträder för delar av det norra området. Området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet. Kyrkbyn ligger inom tillrinningsområde för grundvatten vilket innebär att det finns en känslighet som behöver beaktas vid planering av exempelvis dagvatten. Kolbäcken rinner även i utkanten av området i söder vilken har problem med översvämning vid höga flöden i Kolbäcksån. Det är viktigt att bebyggelse lokaliseras med hänsyn till detta. Kyrkbyn erbjuder goda kommunikationer med kollektivtrafikhållplats invid Kyrkbyvägen samt förbindelser för gång- och cykel till såväl centrala Kolbäck, Hallstahammar och Strömsholm.

Utveckling: Området bedöms lämpligt för ny blandad bostadsbebyggelse i både de norra och södra delarna. I den södra delen bedöms det även lämpligt med utveckling av en förskola. Det bedöms lämpligt med mellan 140 och 160 bostäder i området. Rekreationsområden i närheten av Kolbäcken samt grönytor och lekmiljöer i området bör utvecklas. En viktig del i utveckling av Kyrkbyn är att koppla ihop Kyrkbyn med de centrala delarna av Kolbäck genom en gång- och cykelbro över Kolbäcksån. Detta skulle skapa ett mer sammanhållet Kolbäck och tillgängliggöra de rekreationsområden med höga naturvärden som finns. Lanspråktagande av jordbruksmark motiveras under bebyggelseutveckling på jordbruksmark.

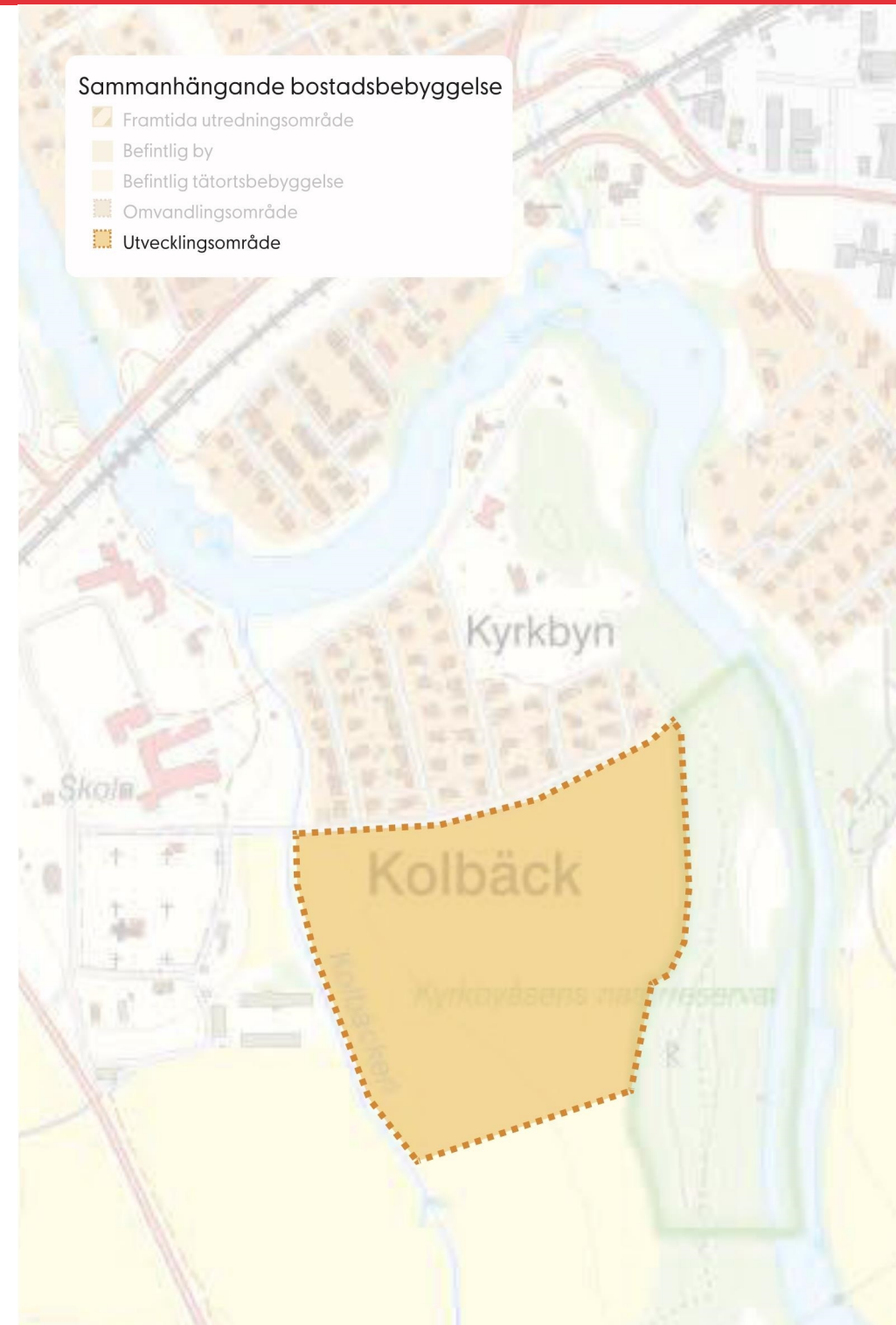

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- När jordbruksmark tas i anspråk för exploatering intill tätort ska det ske på ett mark-effektivt sätt, för att åstadkomma en utveckling med stor samhällsnytta
- Hänsyn ska tas till strandskyddet från Kolbäcken eftersom det utgör ett viktigt skyddsområde för översvämningar från bäcken.
- En strandskyddsutredning tas fram för att undersöka möjlighet till dispens eller upphävande av delar av strandskyddet för den norra delen av området.
- Vid planering behöver eventuella föroreningar från jordbruksmarken utredas och hantering säkerställas.
- En dagvattenutredning måste tas fram i samband med planläggning för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering med hänsyn till att Kyrkbyn ligger inom tillrinningsområde för grundvatten.
- Hänsyn behöver tas till områdets kulturmiljövärden.
- Vid planering behöver det säkerställas att byggnation inte medför negativa konsekvenser för Kyrkbyåsen som naturreservat och Natura 2000 samt för riksintresse för kulturmiljö och friluftsliv.

Östra Herrevad

Beskrivning av området: Området ligger i östra delen av Kolbäck och utgörs av privatägd jordbruksmark. Norr om området finns en gällande detaljplan för ett särskilt boende för äldre och förskola. Skeppsgatan som ansluter till Södra Västeråsvägen planeras i samband med projektet att förlängas ner mot Herrevadsvägen. Öster om området finns ett befintlig industri- och verksamhetsområde med måttlig risk för föroreningar. Området angränsar i väst till ett bostadsområde med friliggande villor och söder om området finns en skogsmark som avgränsar området från övriga större jordbruksskiftet. Östra Herrevad angränsar till landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan 2020. Närmaste busshållplats för den kommunala kollektivtrafiken ligger ca 900 meter nordväst om planområdet och närmsta regionala busshållplats ligger cirka 400 meter bort. Området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet. Södra Västeråsvägen är på aktuell sträcka utpekad som rekommenderad sekundär led för farligt gods.

Utveckling: Under förutsättning att byggnation av Skeppsgatan sker bedöms området lämpligt att utveckla med bostadsbebyggelse genom tillförande av flerbostadshus, radhus och parhus. Med hänsyn till områdets förutsättningar bedöms det lämpligt med lägre bebyggelse i sydväst mot befintlig bostadsbebyggelse. Det bedöms utifrån lämpliga bebyggelsetyper vara möjligt att tillföra mellan 30 och 50 bostäder i området. Lanspråktagande av jordbruksmark motiveras under bebyggelseutveckling på jordbruksmark.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Då jordbruksmark tas i anspråk för exploatering intill tätort ska det ske på ett mark effektivt sätt, för att åstadkomma en utveckling med stor samhällsnytta.
- Föroreningssituationen i och med att marken består av jordbruksmark behöver säkerställas i samband med planläggning.
- Risker kopplat till närliggande verksamhetsområde behöver säkerställas vid planläggning.
- Risker kopplat till att Södra Västeråsvägen är sekundär led för farligt gods behöver säkerställas vid planläggning.
- Utformning av ny bebyggelse behöver ske med hänsyn till befintlig intilliggande bebyggelse
- Vid planering bör eventuell påverkan på landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan redogöras och motiveras.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Omvandlingsområden

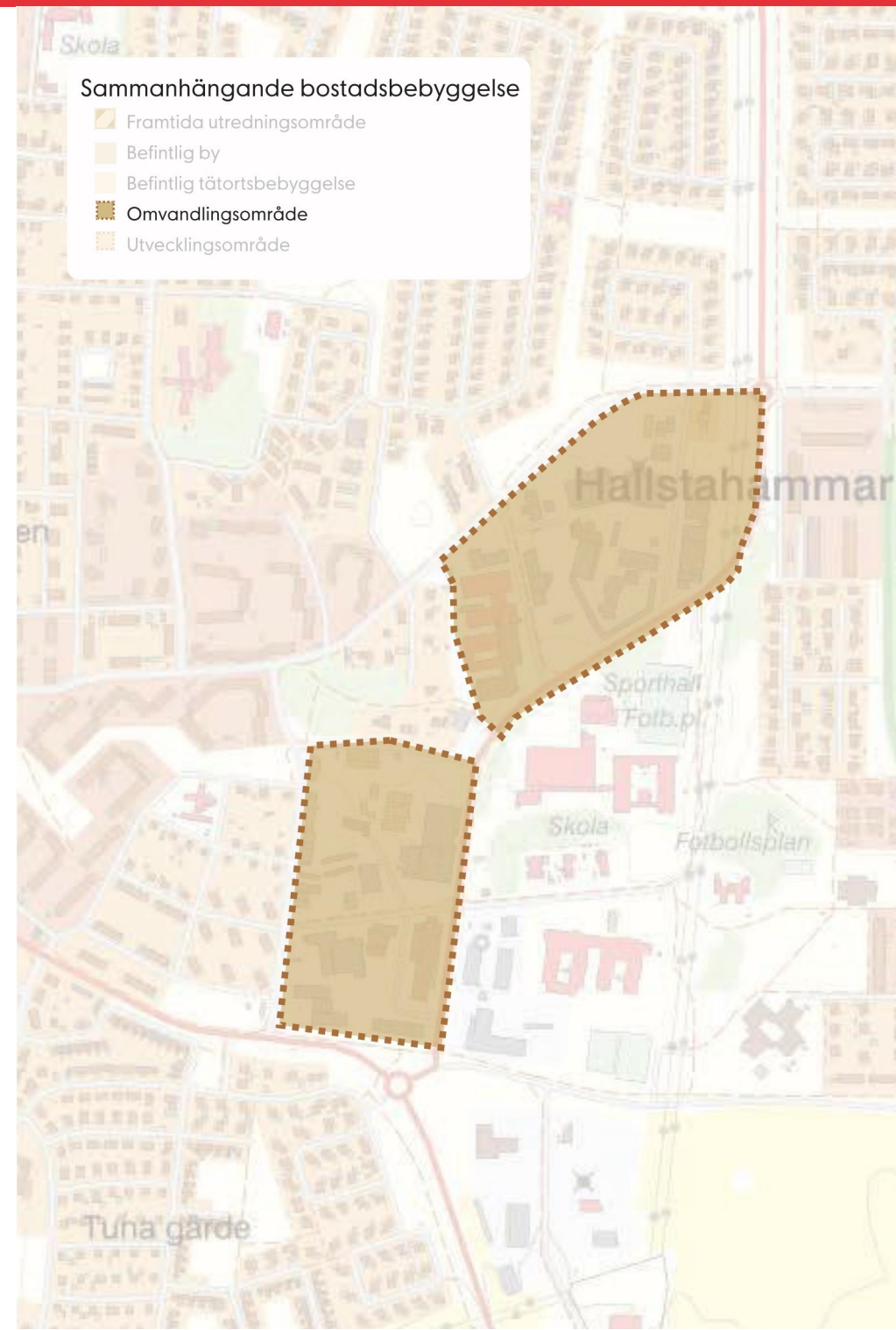
Det finns två omvandlingsområde i Hallstahammars tätort. Omvandlingsområdena utgörs av områden med pågående industri och verksamheter med begränsade möjligheter att växa geografisk. De pekas därav ut som möjliga för en omvandling till bostadsbebyggelse. Nedan beskrivs följande områden:

- Trädgårdsgatan - Häradsvägen
- Nibbleplan

Gemensamt för områdena är att deras lokaliseringen i tätorten utgör ett strategisk läge där det finns närhet till centrum, service, kollektivtrafik, gång- och cykelvägar samt natur och rekreation. Det bedöms således finnas potential att området omvandlas till en ny stadsdel i tätorten om befintliga verksamheter omlokaliseras till nya utpekade områden för verksamheter och industri (läs mer under avsnittet verksamheter och industri). Det behövs en strategi för hur en sådan omlokalisering kan ske innan det är aktuellt att utveckla omvandlingsområdena. Läs mer under genomförande.

Trädgårdsgatan - Häradsvägen

Beskrivning av området: Det befintliga verksamhetsområdet mellan Trädgårdsgatan och Häradsvägen ligger knappt en kilometer från Hallstahammars centrum och utgörs av ett industri- och verksamhetsområde med pågående verksamhet. Området är uppdelat i flera mindre fastigheter med blandat och kommunalt ägandeskap. Det finns gällande detaljplaner där marken regleras till industri- och kontorsändamål med inslag av bostäder. Den omgivande miljön utgörs främst av bostäder i form av friliggande villor och flerbostadshus. Det finns även samhällsservice i form av skolor och förskolor, handel och verksamheter söder om Häradsvägen. Med hänsyn till områdets läge i tätorten finns det begränsade möjligheter för befintliga verksamheter att växa geografiskt.

Området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet. Det finns god tillgång till kollektivtrafik med hållplats för den lokala linjen 120 längs med Trädgårdsgatan. Det finns även hållplatser för linje 511 till Västerås ungefär 500 meter söder om området. Det finns gång- och cykelvägar likväl i utkanten som inom området som kopplar ihop med tätortens övriga nät. Längs med Häradsvägen finns en större kraftledning.

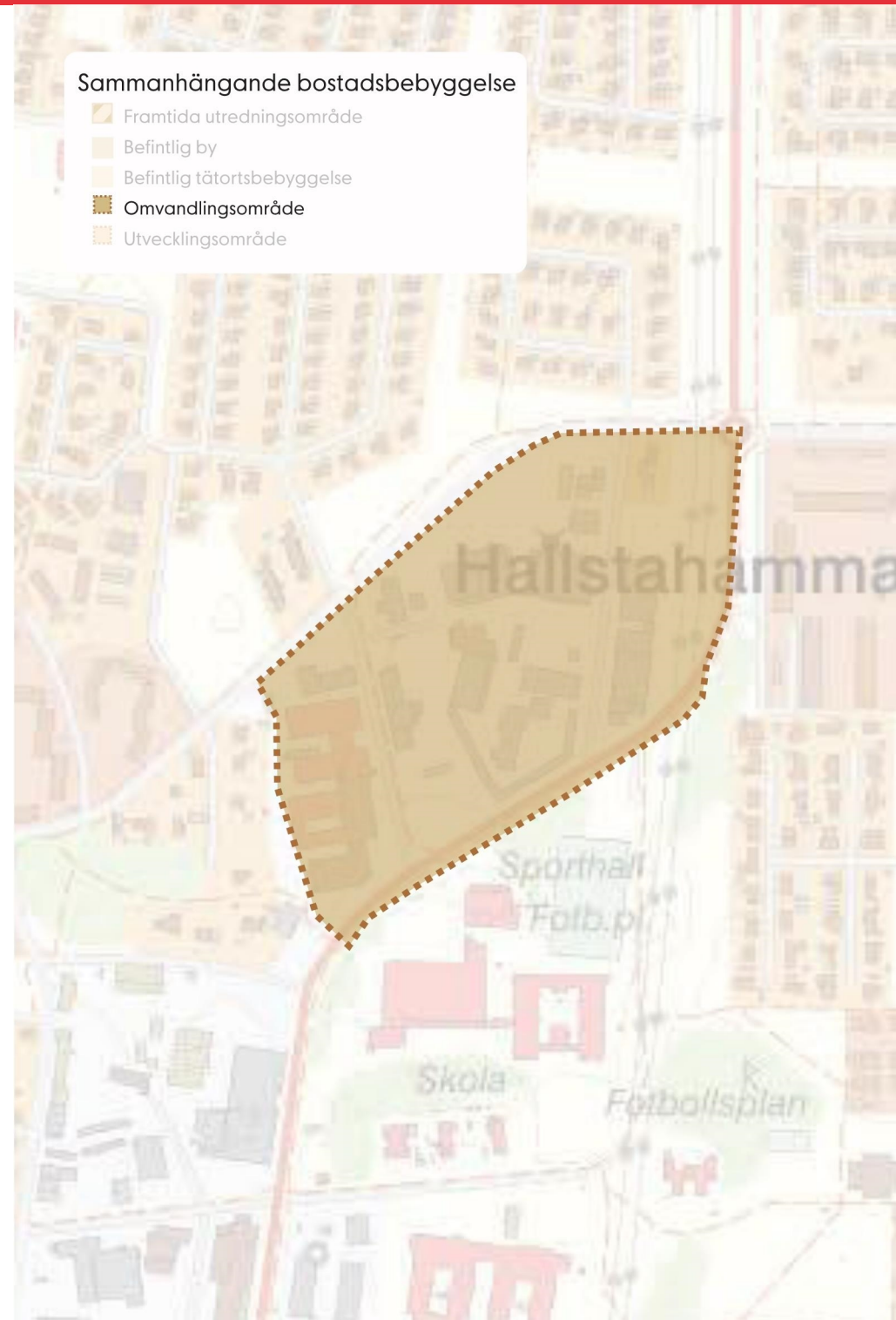
Utveckling: Den nya stadsdelen kan utvecklas med blandade bostäder med flerbostadshus och radhus med omkring 150 - 200 bostäder. Området ligger inom befintliga strukturer för tätorten där det finns potential att vid utveckling skapa tydligare kopplingar inom tätorten likväl genom gatustruktur som med grönstrukturstråk. Viktiga målpunkter att ta hänsyn till är centrum, Nibbleskolan, Ädelstenen och Valstaskogen. Häradsvägen utgör en särskilt viktig kommunikation att ta hänsyn till.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Ett planprogram med tillhörande gestaltungsprogram bör tas fram innan detaljplanläggning. Detta kan även samordnas med området Nibbleplan.
- Föroreningsituationen kopplat till industrier och verksamheter behöver säkerställas i samband med planläggning.
- Säkerhetsavstånd till kraftledningen behöver tillämpas vid planläggning.
- En dagvattenutredning måste tas fram i samband med planläggning för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering.
- Vid planläggning ska det säkerställas att utveckling av området bidrar till att skapa tydligare kopplingar inom tätorten likväl genom gatustruktur som med grönstrukturstråk.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Nibbleplan

Beskrivning av området: Området består av ett industri- och verksamhetsområde med pågående verksamhet en kilometer från Hallstahammars centrum. Nibbleplan består av flera mindre fastigheter som till största del är kommunalt ägda och en privatägd. Området är detaljplanlagt där marken regleras till handel och småindustri. Omgivande miljö består av bostadsbebyggelse i form av friliggande villor och flerbostadshus. I närheten finns även samhällsservice i form av skolor, förskolor, handel och verksamheter. Området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet. Det finns en hållplats längs med Norra Västeråsvägen i direkt anslutning till området för den lokala linje 120 samt linje 511 till Västerås. Gång- och cykelvägar finns i utkanten samt inom området som kopplar ihop med tätortens övriga gång- och cykelnät.

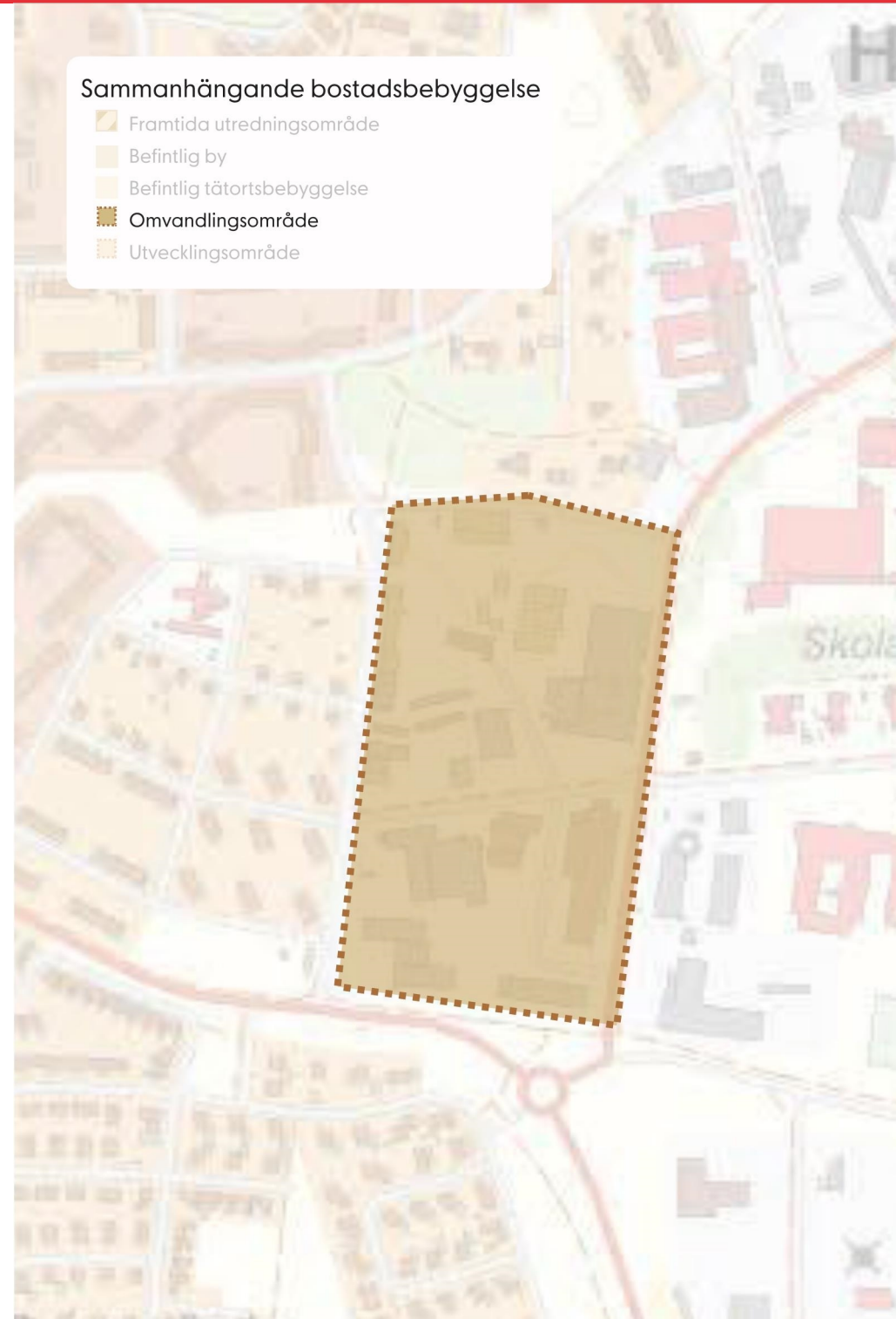
Utveckling: Nibbleplan kan utvecklas till en ny stadsdel genom ny bostadsbebyggelse med blandade bostäder i form av flerbostadshus och radhus. Önskvärt är att området utvecklas med omkring 80 - 120 bostäder. Området ligger inom befintliga strukturer för tätorten där det finns potential att vid utveckling skapa tydligare kopplingar inom tätorten likväl genom gatustruktur som med grönstrukturstråk. Viktiga målpunkter att ta hänsyn till är centrum, Nibbleskolan, Ädelstenen och Valstaskogen. Häradsvägen utgör en särskilt viktigt kommunikation att ta hänsyn till.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Ett planprogram med tillhörande gestaltungsprogram bör tas fram innan detaljplanläggning. Detta kan även samordnas med området Nibbleplan
- Föreningssituationen kopplat till industrier och verksamheter behöver säkerställas i samband med planläggning.
- Säkerhetsavstånd till kraftledningen behöver tillämpas vid planläggning.
- En dagvattenutredning måste tas fram i samband med planläggning för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering.
- Vid planläggning ska det säkerställas att utveckling av området bidrar till att skapa tydligare kopplingar inom tätorten likväl genom gatustruktur som med grönstrukturstråk.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

- Framtida utredningsområde
- Befintlig by
- Befintlig tätortsbebyggelse
- Omvandlingsområde
- Utvecklingsområde

Verksamheter och industri

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Verksamheter och industri i plankartan

Lokalisering av verksamhetsområden

Utvecklingsområden

Kommunens verksamhetsområden spelar en viktig roll för den långsiktiga utvecklingen. Hallstahammars kommun ska erbjuda goda förutsättningar för företag att etablera och vidareutveckla sig. Detta främjar framväxten av nya företag och innovationer samtidigt som det bidrar till att fler arbetstillfällen kan skapas. Kommunen har behov av ny mark för industri- och verksamheter ur likväl ett kortsiktigt som ett långsiktigt tidsperspektiv. Dels för att ha mark att erbjuda för nyetablering men även för omlokalisering av befintliga verksamheter.

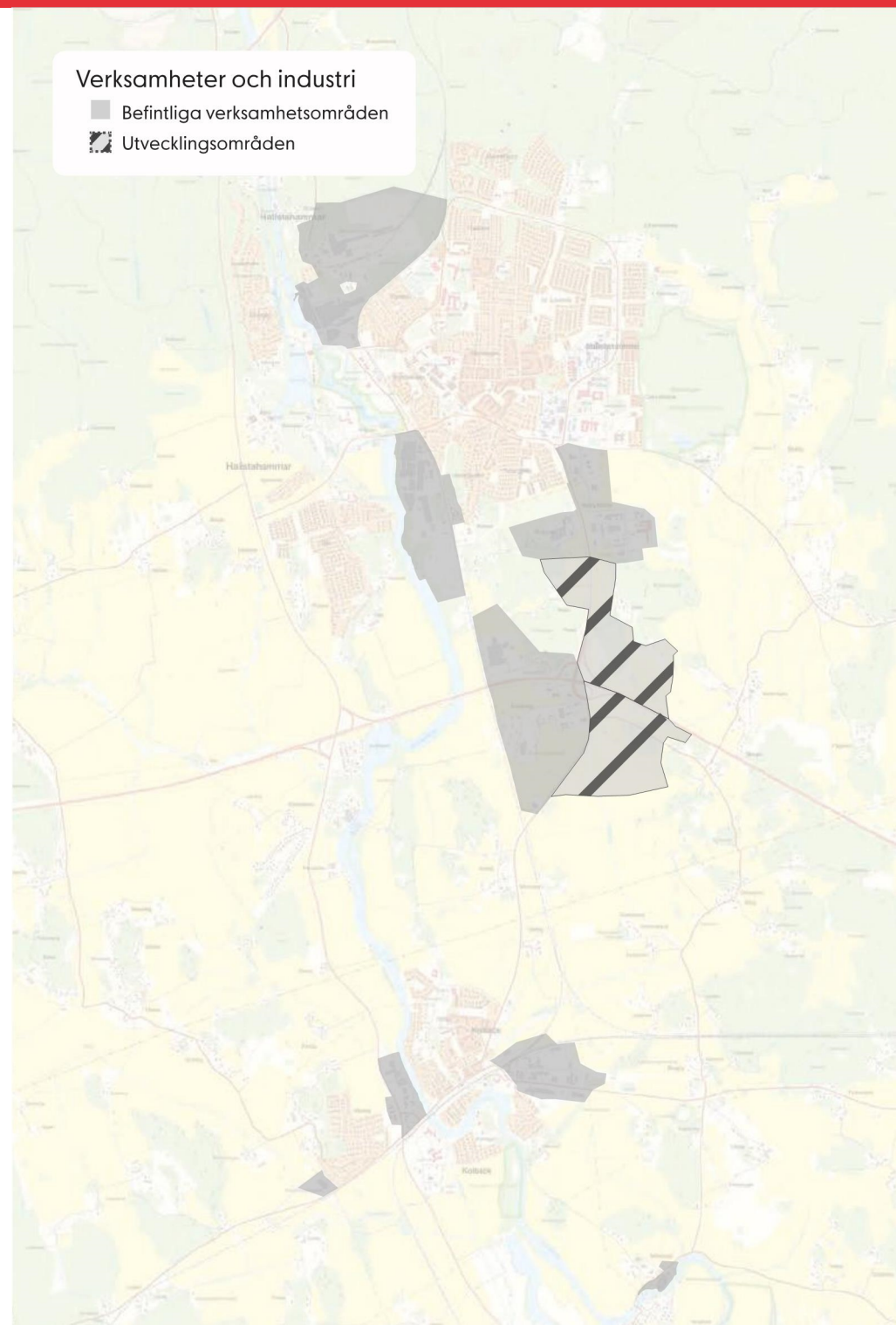
Verksamheter och industri i plankartan

Verksamheter och industri

Inom användningen ingår traditionella industriområden, större handelscentrum, sportarenor och annan verksamhet. Användningen delas in i följande kategorier:

Befintliga verksamhetsområden: Områden med befintliga verksamheter och industri som inte bör blandas med bostäder så de är störande för omgivningen på ett sätt som är störande för omgivningen. Här ryms pågående markvändning och kompletterande byggnation.

Utvecklingsområden: Områden där utveckling av verksamheter och industrier som inte bör blandas med bostäder bedöms lämpligt.

Lokalisering av verksamhetsområden

Områden för verksamheter och industri kan utgöra störande inslag i miljön för bostäder. Exempelvis kan det handla om stora anläggningar med omgivningsbuller eller som avger lukt. Det kan även innefatta verksamheter som genererar tung trafik. Lokalisering av mark för verksamheter och industri är viktig. Verksamheter har ofta ett behov av tillgång till större kommunikationsleder samtidigt som de inte är lika känsliga för buller som bostadsbebyggelse. I Hallstahammars kommun ska därav verksamhets- och industriområden lokaliseras till mer bullerutsatta lägen separerat från större bostadsområden. Detta medför att områden runt Eriksberg och Södra Nibble pekas ut som lämpliga utvecklingsområden.

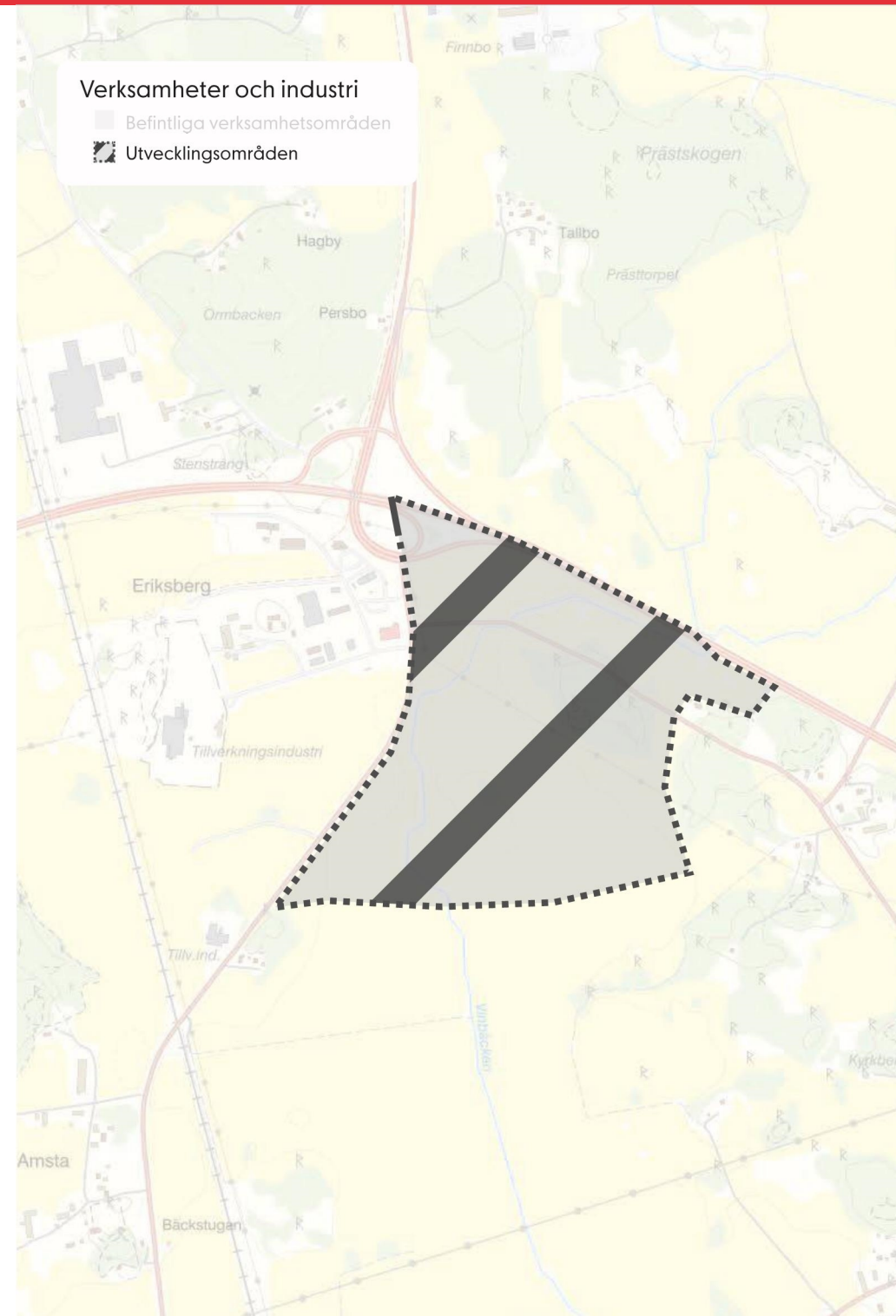
Utvecklingsområden

I Hallstahammar tätort finns utpekade utvecklingsområden för verksamheter och industri. Nedan följer en beskrivning av dessa.

Östra Eriksberg

Beskrivning av området: Området är lokaliserat söder om Hallstahammars tätort och E18 och utgörs idag till största delen av jordbruksmark. Inom området finns ett par åkerholmar vilka omfattas av biotopskydd. Vissa av åkerholmarna sammanfaller även med kända fornlämningar. Området ligger delvis inom och angränsar till Kulturmiljövårdsprogram för Hallstahammars kommun och Länsstyrelsens bevarandeområde för odlingslandskapet och landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan 2020. Genom området går Vinbäcken som rinner ner mot Kolbäck där den mynnar ut i Kolbäcksån. Den aktuella marken utgörs främst av en kommunalt ägd fastighet men delar av marken i anslutning till E18 ägs av Trafikverket.

I områdets närhet, direkt väster om Hallstavägen ligger det befintliga industri-

och verksamhetsområdet Eriksberg. Det befintliga verksamhetsområdet för Eriksberg ingår i kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Historiska har det funnit kapacitetsproblem med arbete med förstärkning pågår. Östra Eriksberg kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet och kopplas på befintlig elnät.

Utveckling: Området bedöms lämpligt för utveckling av verksamheter och industri för att komplettera befintligt område vid Eriksberg och forma ett sammanhållet verksamhetsområde i kommunen. Lanspråktagande av jordbruksmark motiveras under bebyggelseutveckling på jordbruksmark.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Då jordbruksmark tas i anspråk för exploatering intill tätort ska det ske på ett mark effektivt sätt, för att åstadkomma en utveckling med stor samhällsnytta.
- Fornlämningar inom området samt hänsyn/hantering av dem ska undersökas vid planläggning.
- Påverkan på de biotopskyddade områden ska undersökas vid planläggning.
- Hänsyn behöver tas till byggnadsförbudsområde från E18.
- Hänsyn ska tas till räddningstjänstens insatsmöjligheter och brandvattenförsörjning vid detaljplanläggning och lovhantering.
- I samband med utveckling av området behöver möjligheterna att kollektivtrafikförsörja området undersökas, läs mer under Trafikinфраstruktur.
- Kommunen behöver utreda möjligheterna att hantera Vinbäcken inom området. Dels för att säkerställa en så effektiv markanvändning som möjligt inom området dels för att säkerställa en god vattenkvalitet för bäcken.
- Vid planering bör eventuell påverkan på bevarandeområde för odlingslandskapet och landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan redogöras och motiveras.

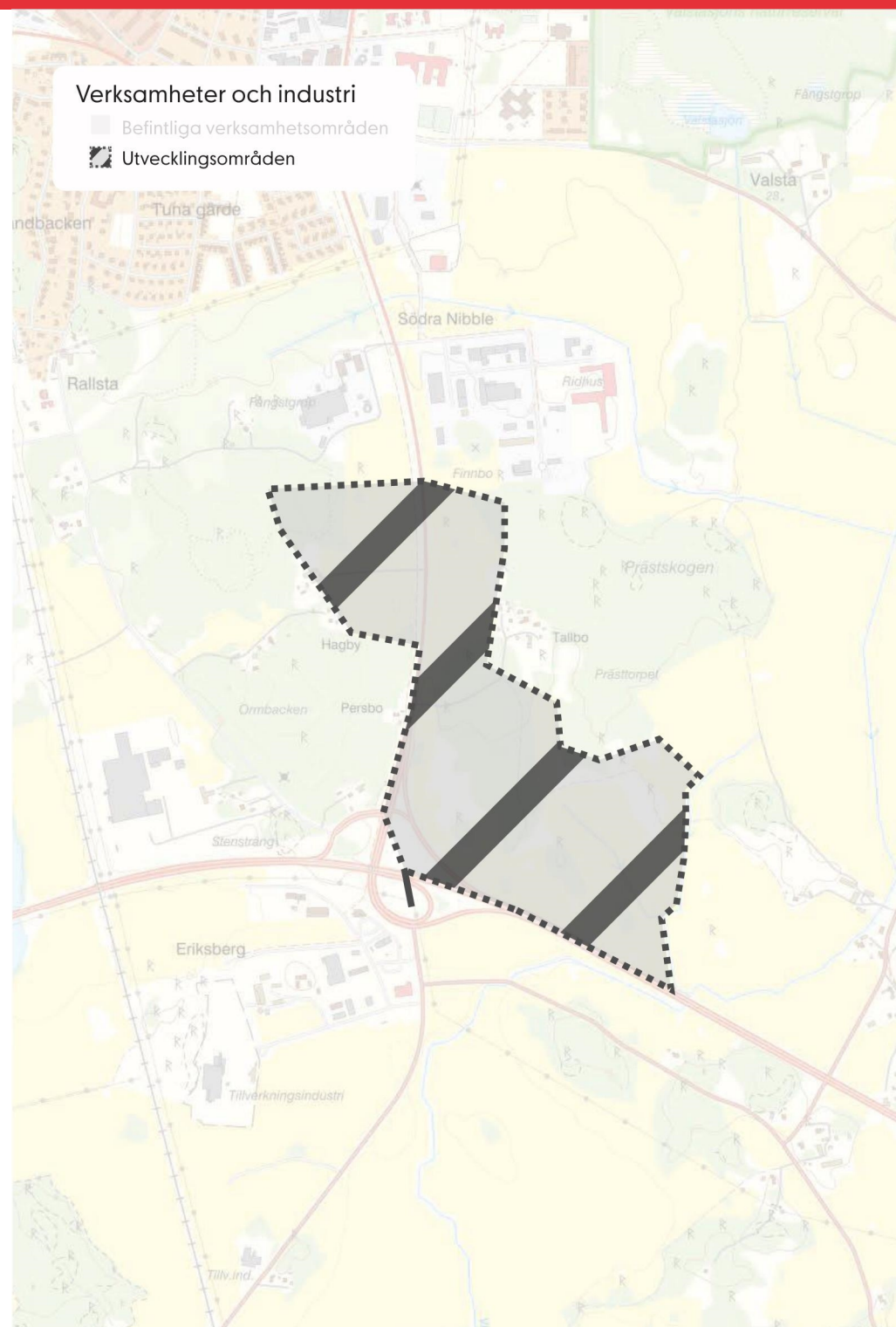
Södra Nibble

Beskrivning av området: Området är lokaliserat norr om E18, mellan de befintliga verksamhetsområdena Södra Nibble och Eriksberg direkt söder om Hallstahammars tätort. Området utgörs av jordbruksmark och skogsmark. Inom jordbruksmarken finns åkerholmar vilka omfattas av biotopskydd. Det finns kända och möjliga fornlämningar på jordbruksmarken och i skogsområdena. Området ligger delvis inom och angränsar till Kulturmiljövårdsprogram för Hallstahammars kommun och Länsstyrelsens bevarandeområde för odlingslandskapet och landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan 2020. Marken inom området är till största del privatägd. En mindre del av området ingår i en kommunalt ägd fastighet. Området kan anslutas till det kommunala vatten- och avloppssystemet och kopplas på befintlig elnät.

Utveckling: Området bedöms lämpligt för utveckling av verksamheter och industri som ett viktigt komplement mellan de befintliga områdena Södra Nibble och Eriksberg. Lanspråktagande av jordbruksmark motiveras under bebyggelseutveckling på jordbruksmark.

Viktiga planeringshänsyn för utveckling av området:

- Då jordbruksmark tas i anspråk för exploatering intill tätort ska det ske på ett markeffektivt sätt, för att åstadkomma en utveckling med stor samhällsnytta.
- Fornlämningar inom området samt hänsyn/hantering av dem ska undersökas vid planläggning.
- Påverkan på de biotopskyddade åkerholmarna ska undersökas vid planläggning.
- Hänsyn behöver tas till bebyggelsefritt område från E18.
- Hänsyn ska tas till räddningstjänstens insatsmöjligheter och brandvattenförsörjning vid detaljplanläggning och lovhantering.
- Vid planering bör eventuell påverkan på bevarandeområde för odlingslandskapet och landskapsobjekt enligt Länsstyrelsens naturvårdsplan redogöras och motiveras.

Landsbygdsutveckling

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Landsbygdsbebyggelse i plankartan

Var kan ny bebyggelse tillkomma på landsbygden?

Landsbygdens värden ur ett helhetsperspektiv

Lokaliseringsprinciper

Kommunens landsbygd utgörs av ett varierat landskap från norr till söder med skogs- och naturområden, jordbrukslandskap och bebyggelsegrupper i mindre byar. Det finns en stark beroenderelation mellan landsbygden och kommunens tätorter, där landsbygden är beroende av tätorterna för service samtidigt som landsbygden har starka värden som är viktiga för kommunens identitet och attraktionskraft. För att landsbygden ska få fortsätta vara landsbygd ska en varsam utveckling ske med stor hänsyn till dess värden.

Landsbygdsbebyggelse i plankartan

Bebyggelseutvecklingen på landsbygden får ske på mark avsedd för landsbygd samt mark för sammanhängande bostadsbebyggelse utanför tätortsgränserna.

Landsbygd

Landsbygd är markområden som är möjliga för flera användningar, exempelvis bostäder, skogs- och jordbruk, besöksanläggning eller skolor, men där det inte är nödvändigt att i detalj ange vilka markområden som bör användas för vad.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Befintliga byar: Sammanhängande bostadsbebyggelse i form av bybildningar eller bostadsområden på landsbygden som består av bostadsbebyggelse men där ett fåtal servicefunktioner kan förekomma.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Framtida utredningsområde

Befintlig by

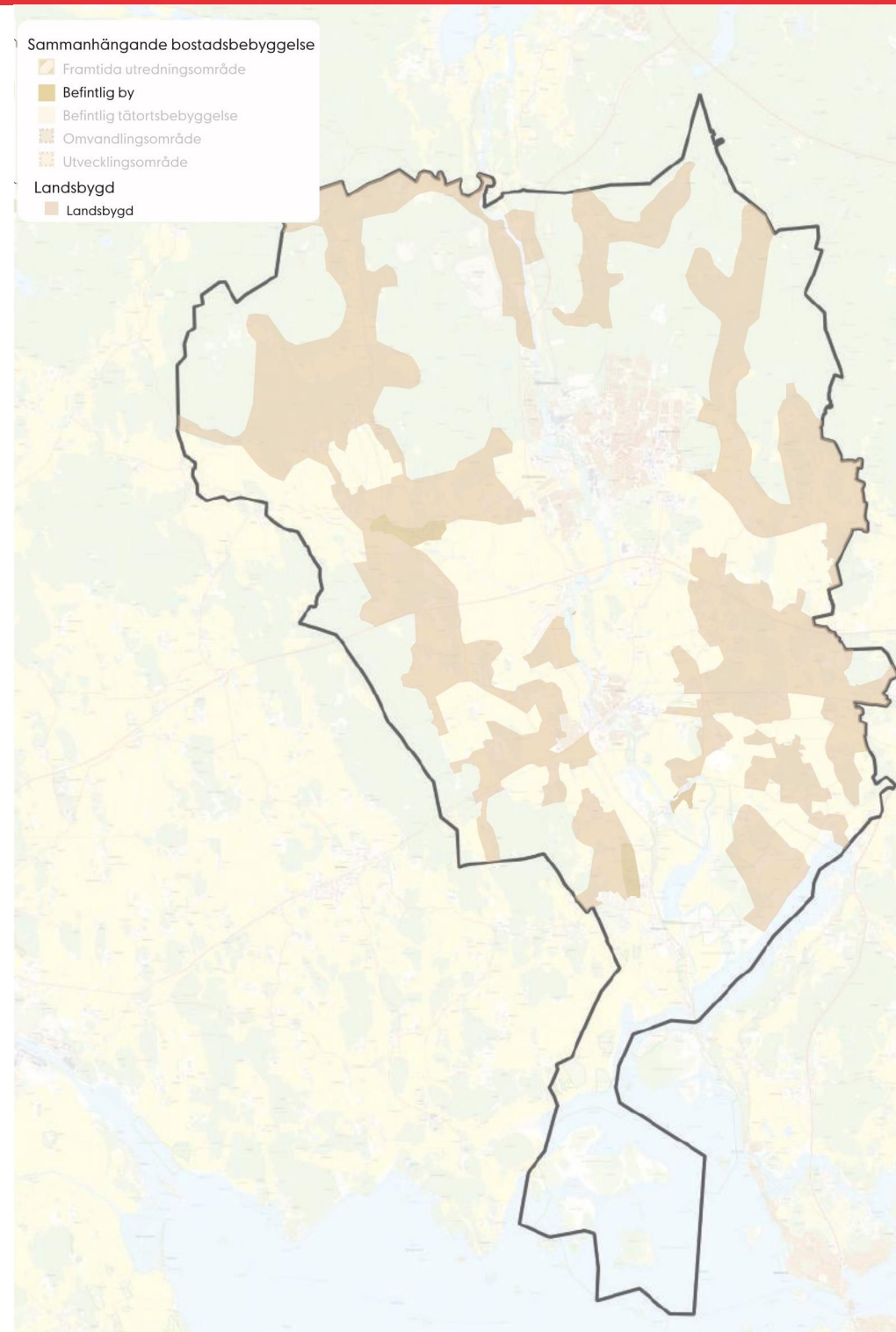
Befintlig tätortsbebyggelse

Omvandlingsområde

Utvecklingsområde

Landsbygd

Landsbygd

Var kan ny bebyggelse tillkomma på landsbygden?

Det finns goda förutsättningar för bebyggelseutveckling på landsbygden. Det finns flera mindre bebyggelsesamlingar av gårdar och bostadshus samt lite större byar. De större byarna utgörs av Berg, Svedvi och Mölntorp. För att inte fragmentera landskapet ska bebyggelse på landsbygden ske inom eller i direkt anslutning befintlig bebyggelse. Detta medför att landsbygdens värden kan bevaras samtidigt som bättre förutsättningar för kollektivtrafik kan skapas.

Ny bebyggelse behöver också lokaliseras med hänsyn till möjlighet för vatten- och avlopp. Byarna Berg och Mölntorp ingår i kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp och det bedöms lämpligt med kompletteringar i anslutning till dessa områden. För övriga områden utanför kommunalt verksamhetsområde är det viktigt att inte skapa för stora grupper av bebyggelse som hamnar för nära varandra eftersom det då kan uppstå problem med enskilda lösningar för vatten och avlopp, ur både ett kapacitet och ett kvalitetsperspektiv. Läs mer om vatten- och avlopp på landsbygden under teknisk försörjning.

Landsbygdens värden ur ett helhetsperspektiv

Landsbygden har många värden, såväl för kultur, natur, rekreation som jord- och skogsbruk. Utveckling av landsbygden sker ofta genom bygglov för enstaka byggnader eller genom förhandsbesked för en mindre samling av bebyggelse där en prövning görs av enskilda och allmänna intressen. Det är viktigt att lämpligheten provas ur ett helhetsperspektiv. Följande underlag ska användas för bedömning av en åtgärds lämplighet på landsbygden:

1.Landskapskaraktärer

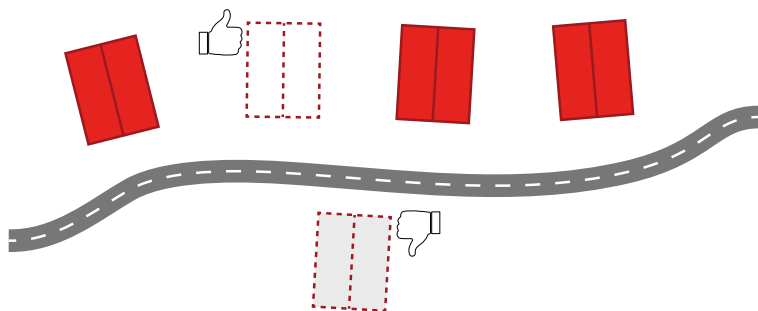
Kommunens landskap är varierande från norr till söder. De norra delarna utgörs främst av skogsområden medan de södra delarna främst utgörs av jordbruksmark och ädellövskog. I Västmanlands läns landskapskaraktärsanalys från 2012 utgörs kommunen av fyra landskapskaraktärer: vattenrikt skogslandskap, slättlandskap, sjönära landskap samt åsar och ådalar. Karaktärerna baseras på samspelet mellan områdets naturförhållanden, markanvändning, historiska och kulturella innehåll

samt rumsliga och andra upplevelsebara värden som präglar området och skiljer det från omkringsliggande landskap. Länets landskapskaraktärsanalys ska användas som underlag för bedömning av ett förslags lämplighet och påverkan på landskapsbilden som helhet.

2. Odlingslandskapet

1991 tog Länsstyrelsen i Västmanland fram rapporten "Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden". Ett variationsrikt odlingslandskap är avgörande för flora, fauna och den genetiska mångfalden. Det är även viktigt att bevara värdefulla bebyggelsehistoriska lämningar och strukturer från olika tiders och regioners odlingssystem. Bevarandeprogrammet dokumenterar de kombinerade natur- och kulturmiljövärden som fanns i odlingslandskapet. Ingen återinventering av rapporten har genomförts men då många av dessa områden fortfarande brukas och kan ha bevarandevärden är detta ett fortsatt viktigt underlag att använda vid beslut som rör odlingslandskapet.

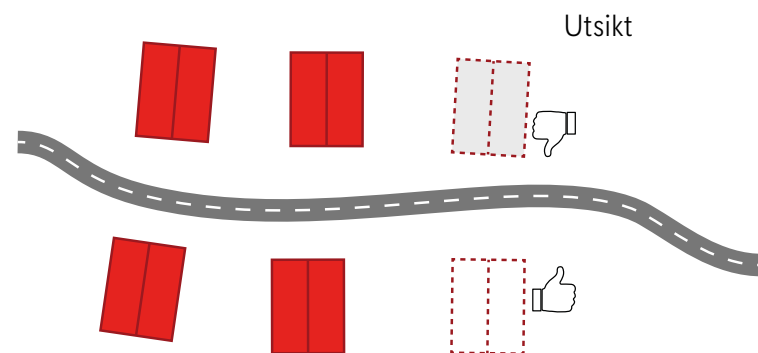

Lokaliseringsprinciper

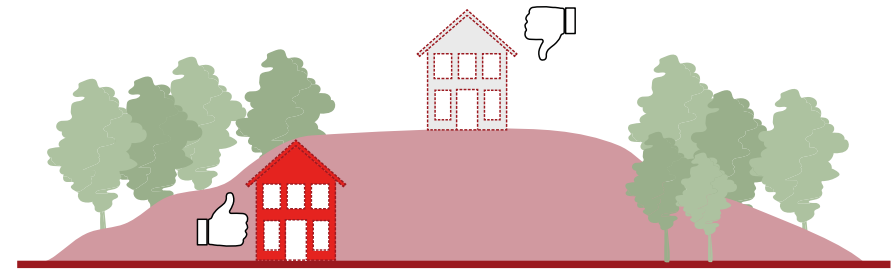
Bebyggelseutveckling behöver ske utifrån följande principer för att bevara landsbygdens värden och identitet.

1. Vid placering av ny bebyggelse invid en väg bör dessa placeras av den sidan av vägen där befintlig bebyggelse redan finns. Detta bidrar till att befintlig bebyggelse kan stärkas och kompletteras samtidigt som landskapsbilden bibehålls och oexploaterad mark kan sparas.

2. Vid lokalisering av nya byggnadskroppar ska hänsyn tas till siktlinjer och utsikt. En byggnad kan förstöra eller förtydliga en utsikt. Det är viktigt att genomföra platsbesök för att förstå föreslagen placerings påverkan på platsen och området i stort.

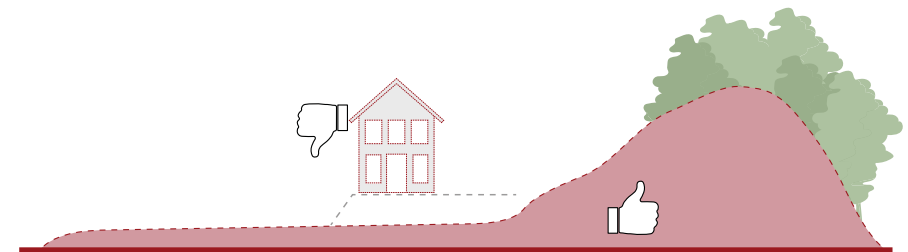
3. Ny bebyggelse ska undvikas att placeras på höjdparter i landskapet och bör i första hand placeras nedanför höjdpartierna för att inte bli för dominant i landskapet. I de fall de finns skäl att stärka eller förtydliga ett landskapsrum och dess topografi med en ny byggnad vid exempelvis viktiga utsiktsplatser eller för att markera en viktig plats kan det vara lämpligt att placera nya byggnadskroppar på höjdparter.

4. Vid prioritering mellan lokalisering på areella näringar är det bättre att lokalisera ny bebyggelse i gränsen mellan dessa för att bibehålla större skiften för båda näringarna. Detta medför oftare även en mindre inverkan på landskapsbilden

5. Ny bebyggelse ska i första hand och så lång som möjligt byggas utifrån landskapets och terrängens förutsättningar. Det är i andra hand bättre att placera hus i slänter än att skapa platåer och större utfyllnader. Den nya marknivån ska möta omkringliggande mark på ett bra sätt ur ett tillgänglighetsperspektiv samt sett till omgivningspåverkan.

Bebyggelseutveckling på jordbruksmark

Kommunens jordbruksmark är värdefull ur många perspektiv. Jordbruksmarken har värden för livsmedelsproduktion, landskapsbilden och kulturmiljön samt ur andra sociala och ekologiska aspekter. Dessa värden beskrivs mer under allmänna intressen. Ianspråktagande av jordbruksmark medför negativa konsekvenser för jordbruksmarkens värden, men kan i vissa situationer vara nödvändigt och motiverat för samhällsutvecklingen. Kommunen har i samband med att översiktsplanen tagits fram gjort en bedömning av vilken jordbruksmark som är motiverad för ianspråktagande. Ianspråktagande av jordbruksmark i anslutning till tätorter-na bedöms enbart vara motiverat för översiktsplanens utpekade områden.

Hallstahammars kommun har ett behov av bostäder då det redan finns en bostadsbrist samtidigt som kommunens befolkning växer. Utvecklingen av bostäder ska koncentreras till kommunens tätorter, med huvudfokus på Hallstahammars och Kolbäcks tätort. Detta skapar möjligheter för ett mer effektivt nyttjande av kommunens markområden och infrastruktur. Samtidigt skapar det bättre möjligheter för människor att leva ett enkelt och hållbart vardagsliv eftersom det blir enklare att resa hållbart och ta del av den service, handel och sociala gemenskap som formas i tätorterna.

Utvecklingsområden för bebyggelse grundar sig på analys av hur stor kommunens befolkning kan vara år 2050. Läs om detta under inriktning. I Hallstahammars tätort finns en god planberedskap för bostäder inne i tätorten men denna kan inte täcka behovet av bostäder till 2050. Kolbäcks tätort har inte lika goda beredskap för bostäder och det är viktigt att båda tätorterna kan växa. I översiktsplanen pekas både Hallstahammars och Kolbäcks centrum ut för utveckling av bostäder. Det har även identifierats områden som kan kompletteras med bostadsbebyggelse inne i tätorterna som inte medför att jordbruksmark behöver tas i anspråk vilka ska prioriteras för exploatering. Det är viktigt att bebyggelseområden inom tätorten exploateras effektivt. Samtidigt finns värden som tätortens karaktär, befintlig bebyggelses höjd, ljusinsläpp, behov av teknisk infrastruktur och tillgång till grönområden som behöver beaktas. Dessa värden sätter en gräns för exploateringsgraden inom tätorten.

Kolbäcks tätort omges åt alla väderstreck av jordbruksmark vilket medför att tätorten inte kan växa utan att jordbruksmark tas i anspråk. Marken runt Hallstahammars tätort består också till stora delar av jordbruksmark med undantag för ett skogsområde direkt norr om tätorten och Valstaskogens naturreservat längs tätortens östra gräns. Denna skogsmark har höga rekreativa värden och inrymmer kommunens motionscentrum vilken är en viktig tillgång för hela kommunen. Detta utgör ett unikt inslag i kommunen och bedöms särskilt viktigt att bevara. Således har även Hallstahammars tätort begränsade möjligheter att växa utan att ta jordbruksmark i anspråk.

Under respektive utvecklingsområde beskrivs hur många bostäder som är lämpliga vid exploatering där hänsyn tagits till platsens omgivning och möjligheten att skapa goda livsmiljöer för människor. För att kunna skapa hållbara och goda livsmiljöer kan inte utvecklingsområdena inom tätorternas befintliga markanspråk tillgodose behovet av bostäder i kommunen.

Motivering av ianspråktagande av jordbruksmark för utpekade områden

I lankartan pekas fyra utvecklingsområden för bostadsbebyggelse och två utvecklingsområden för industri och verksamheter ut på jordbruksmark. Utöver dessa finns fem framtida utbredningsområden ut. Nedan följer en motivering till varför dessa bedöms lämpliga för exploatering.

Näs

Området är lokaliserat på flera mindre skiften som totalt utgör strax under fem hektar. Dessa jordbruksskiften är idag uppdelade av den västra infartsvägen till Hallstahammars tätort och ligger även inklämd mellan de befintliga bostadsområde Näs och Agnesdal. Det finns inga jordbruksfält som dessa kan slås ihop med för att göra det enklare att bruka med moderna maskiner. Mindre skiften kan ofta

ha andra värden för exempelvis biologisk mångfald, artrikedom och kulturhistoria. Då kommunen har väldigt många små skiften bedöms inte ianspråktagande av jordbruksmarken i Näs få väsentliga konsekvenser för vare sig produktionsvärden eller biologisk mångfald och artrikedom. Området är idag redan utbyggt med infrastruktur för vatten och el, en byggnation i områden medför således ett effektivt nyttjande av kommunens resurser. Med hänsyn till ovan beskrivna aspekter bedömer kommunen att det är motiverat ianspråkta jordbruksmarken för att tillgodose för det väsentliga samhällsintresset att bygga bostäder på ett sätt som bidrar till en sammanhållen tätort.

Kyrkbyn

Området är lokaliserat på jordbruksmark som igår i ett större skifte på cirka 30 hektar. Områdets som tas i anspråk består av cirka 10 hektar jordbruksmark. Kommunen har i samband med planprogrammet för Kyrkbyn tagit fram en lokaliseringstudering där möjliga utvecklingsområden har analyserats i förhållande till varandra för att hitta lämplig plats för exploatering av bostäder. Kyrkbyn har därmed lyfts fram som ett lämpligt område för att utveckla Kolbäck då området erbjuder en bostadsutveckling i närheten till centrala Kolbäck och i anslutning till redan ianspråktagen mark vilket leder till att så liten andel mark som möjligt tas i anspråk. Bedömningen är att jordbruksmarken inom området har höga produktionsvärden och även höga kultur- och miljövärden. Med hänsyn till lokaliseringstuderingen som gjorts och Kolbäcks få förtätningsmöjligheter samt möjlighet till att växa sammanhållet gör kommunen bedömningen att det är motiverat att ianspråkta jordbruksmarken för att tillgodose det långsiktiga bostadsförsörjningsbehovet vilket är ett väsentligt samhällsintresse.

Herrevad

Området ligger i direkt anslutning till Kolbäcks tätort och utgörs av ett mindre jordbruksskifte på strax under två hektar. Direkt söder om jordbruksmarken ligger bostadsområdet Herrevad och direkt norr om marken ligger den större vägen Södra Västeråsvägen och ett verksamhetsområde. Området är avskuret från ett större sammanhang av jordbruksmark av ett skogsparti vilket medför att det inte

finns några jordbruksfält som dessa kan slås ihop med för att göra det enklare att bruka med moderna maskiner. Jordbruksmarken kan betraktas vara fragmenterad vilket medför att det inte har stora produktionsvärden. Mindre skiften kan ofta ha andra värden för exempelvis biologisk mångfald, artrikedom och kulturhistoria. Då kommunen har väldigt många små skiften bedöms inte ianspråktagande av jordbruksmarken i Herrevad få väsentliga konsekvenser för biologisk mångfald och artrikedom. Området är idag redan utbyggt med infrastruktur för vatten och el, en byggnation i områden medför således ett effektivt nyttjande av kommunens resurser. Med hänsyn till ovan beskrivna aspekter bedömer kommunen att det är motiverat ianspråkta jordbruksmarken för att tillgodose för det väsentliga samhällsintresset att bygga bostäder på ett sätt som bidrar till en sammanhållen tätort.

Möjliga utredningsområden

I plankartan pekas fem områden ut som möjliga utredningsområden för bostadsbebyggelse, varav tre ligger i Hallstahammar och två i Kolbäck. Dessa områden syftar till att vara en potentiell markreserv inför framtiden om kommunen växer snabbare än väntat eller om behov finns efter 2050. Läs mer under möjliga utredningsområden.

Utredningsområdena är utpekade utifrån att de bedöms ha potential att medföra en sammanhållen utveckling av tätorten om det inte längre finns möjlighet att växa inom ramen för tätortens befintliga markanspråk. Samtliga av dessa områden ligger på produktiv jordbruksmark men då det inte bedöms särskilt sannolikt att dessa områden ianspråkats inom planperioden har det inom ramen för för framtagandet av översiktsplanen inte gjorts en prövning av jordbruksmarken. Det innebär att en lokaliseringstudering behöver göras innan eventuell planläggning av utredningsområdena. I en sådan lokaliseringstudering ska en bedömning göras om utveckling av området medför ett betydande samhällsintresse som kan motivera ett ianspråktagande av jordbruksmarken. Möjliga utredningsområden ska prövas i ordningen som anges under prioriteringsordningen steg 4 i kapitlet om genomförande.

Östra Eriksberg och Södra Nibble

Södra Nibble är lokaliserat söder om Hallstahammars tätort och består av flera mindre och mellanstora skiften som tillsammans utgör omkring 42 hektar jordbruksmark. Jordbruksmarken delas upp av den östra infarten till Hallstahammars tätort. De västra delarna av jordbruksmarken är således fragmenterad. De östra delarna av jordbruksmarken är delvis uppdelade men betraktas kunna utgöra ett sammanhängande skifte för ett rationellt jordbruk. Det hänger även ihop mer flera större skiften som tillsammans formar ett öppet jordbrukslandskap sydöst om Hallstahammars tätort. Området har gott jorddjup och brukas aktivt idag. Inom området finns även åkerholmar med fornlämningar. Således bedöms jordbruksmarken ha höga produktionsvärden men även värden för kulturmiljö och landskapsbilden.

Östra Eriksberg är lokaliserat direkt söder om Hallstahammars tätort och består av flera mellanstora och stora jordbruksskiften som tillsammans utgör omkring 42 hektar brukbar jordbruksmark. Området är även lokaliserat i ett större sammanhang av jordbruksmark som formar ett stort öppet jordbrukslandskap mellan Hallstahammars och Kolbäcks tätorter. Området har gott jorddjup och brukas aktivt idag. Inom området finns även åkerholmar med fornlämningar. Således bedöms jordbruksmarken ha höga produktionsvärden men även värden för kulturmiljö och landskapsbilden.

Södra Nibble angränsar i norr direkt till ett befintligt industri- och verksamhetsområde och i söder till E18 som utgör en viktig nationell kommunikationsled. Det finns befintlig teknisk infrastruktur. Östra Eriksberg angränsar i norr till E18 och i väster till Hallstavägen som förbinder Kolbäcks och Hallstahammars tätorter. I väster angränsar även området till det befintliga industri- och verksamhetsområdet Eriksberg som ligger invid en av kommunens två avfarter från E18. I Eriksberg pågår förstärkningsarbeten för likväl vatten- och avlopp och energiförsörjning till befintliga verksamheter. En exploatering av verksamheter och industrier i såväl Södra Nibble som Östra Eriksberg innebär att det finns god tillgång till likväl transportinfrastruktur som teknisk infrastruktur.

Exploatering för verksamheter och industri för dessa områden är dimensionerade för att kunna inrymma behov av mark till 2050, såväl nyetableringar som omlokaliseringar av verksamheter och industrier som idag ligger centralt inne i Hallstahammars tätort. Läs mer under omvandlingsområden. Ett ianspråktagande av dessa jordbruksskiften medför således att mark inne i tätorten frigörs till bostadsbebyggelse. Detta innebär även ett minskat behov av yta för nya bostadsområden på jungfrulig mark samtidigt som det möjliggör för bostäder med god tillgång till hållbara transporter som även stärker underlaget till kollektivtrafiken. Att samla verksamheter och industrier utanför tätorterna vid en större kommunikationsled minskar även risker och buller kopplat till tunga och farliga transporter i tätorten för likväl ny som befintlig bebyggelse.

Industri- och verksamhetsutveckling bedöms vara ett väsentligt samhällsintresse i Hallstahammars kommun med hänsyn till såväl kommunens historia som bruksort som behovet av utveckling för näringsliv och skapandet av arbetsplatser. Denna typ av verksamhet behöver lokaliseras på behörigt avstånd från bostadsbebyggelse och med fördel i mer bullerutsatta lägen med goda möjligheter till kommunikationer för verksamheterna. Utöver Östra Eriksberg och Södra Nibble finns få platser i kommunen som mötes dessa behov. Övriga platser som besitter liknande egenskaper utgörs också av jordbruksmark. Kommunens bedömning är således att ianspråktagande av jordbruksmarken i Södra Nibble och Eriksberg medför att produktiv jordbruksmark minskar för exploatering men att ianspråktagandet är motiverat av samhällsnyttan. Detta eftersom det skapas mark för verksamheter och industri vilket kommunen har ett stort behov av samtidigt som mark i bästa centrala frigörs och risker och buller kopplat till tunga transporter minskar i tätorten.

Ställningstaganden

- Hänsyn ska tas till följande vid bebyggelseutveckling:
 - Ställningstagande för övriga kapitel i mark- och vattenanvändning
 - Ställningstagande och vägledning i allmänna intressen

Tätortsbebyggelse

- Gestaltningsprogram ska tas fram i samband med planläggning.
- Bebyggelseutveckling ska ta hänsyn till och skapa mervärden för den befintliga bebyggelsen.
- Strategier för att hantera klimatrisker ska tillämpas i planläggning och lovhantering.
- Kommunen ska ta fram styrdokument för hållbart byggande och cirkulär ekonomi
- Principer för komplettering av bebyggelse i tätorter ska tillämpas vid framttagande av planer och prövning av lov.
- Principer för lokalisering av social infrastruktur ska tillämpas vid samhällsplanering för rekreation, fritids- och idrottsaktiviteter, mötesplatser och kommunal service.
- Ny bebyggelse för tätortsutveckling ska inte ta jordbruksmark i anspråk utöver utpekade områden i plankartan.

Verksamheter och industri

- Verksamheter och industrier ska samlokaliseras med större transportinfrastruktur för att minska buller och risker inne i tätorterna.

Landsbygdsutveckling

- Ny bebyggelse på landsbygden ska endast tillåtas inom eller i direkt anslutning till befintliga bebyggelsegrupper med hänsyn till areella näringar, landskapsbilden och möjligheten att anordna vatten och avlopp.
- Ny bebyggelse på landsbygden ska undvika att placeras på befintlig åker-, ängs- och betesmark.
- Ny bebyggelse på landsbygden ska placeras så att den är förenlig med landsbygdsnäringar så som djurhållning. Bedömning ska göras från fall till fall utifrån gällande praxis.
- Lokaliseringsprinciper för bebyggelse på landsbygden ska tillämpas vid prövning av lov.

Natur, grönområden, vatten och areella näringar

Hallstahammars kommun har en rik naturmiljö med likväl skogsområden, gröna områden och parker samt Kolbäcksån/Strömsholms kanal. Kommunens jord- och skogsbruk utgör viktiga värden likväl för den areella näringen som för upplevelsevärden och kommunens identitet. Dessa områden är viktiga att bevara för kommunens utveckling då de bidrar till bland annat god livsmiljö, turism, ett robust samhälle och ekologiska värden. I detta kapitel beskrivs de markområden som med hänsyn till dess värden ska undantas från bebyggelseutveckling. Du hittar beskrivning och ställningstagande om följande:

Natur, grönområde och vatten

Areella näringar

Ställningstaganden

Natur, grönområden och vatten

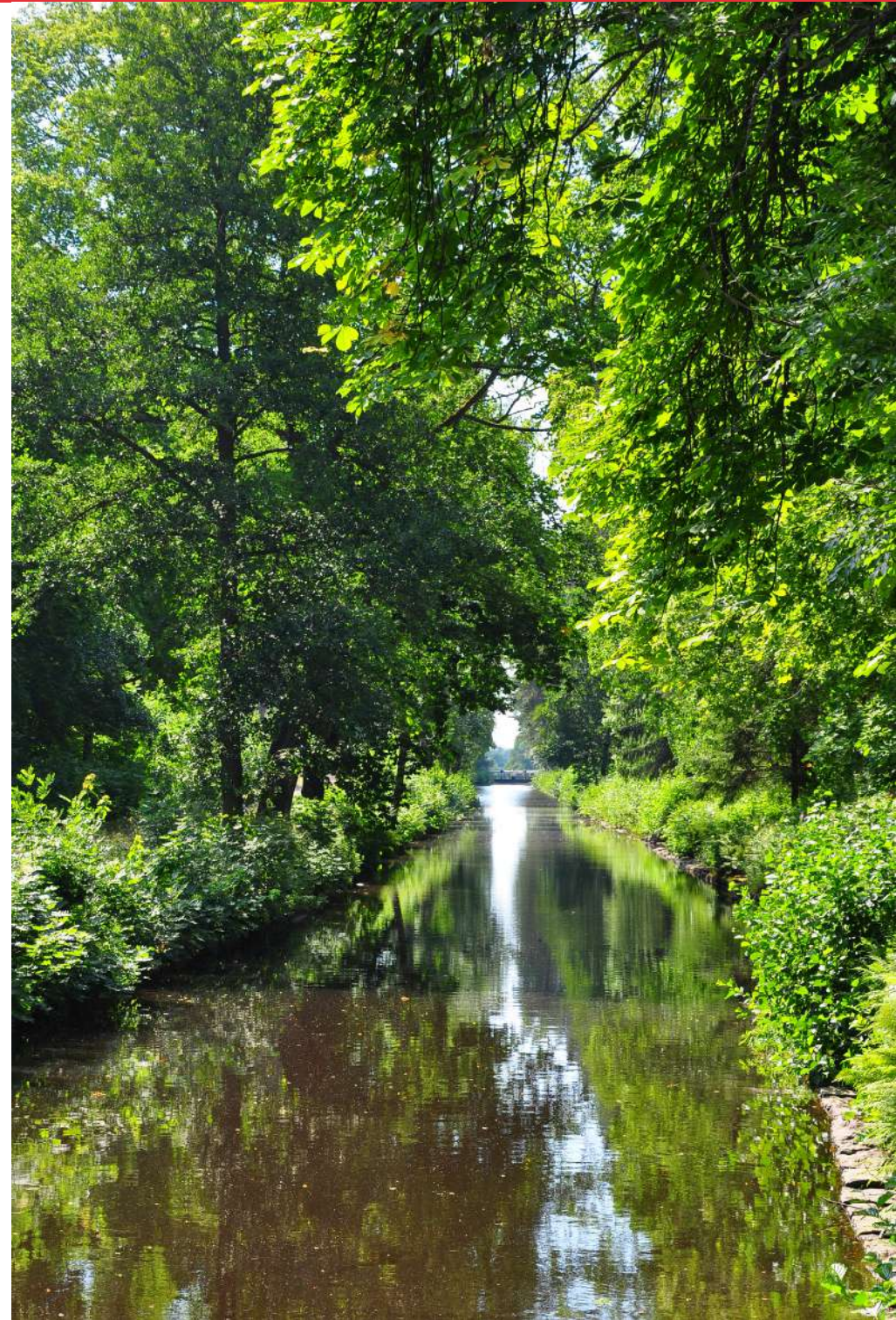
Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Natur, grönområden och vatten i plankartan

Grönområden och grönska

Grön-blåa samband

Kommunens naturmiljö och tätorternas parker, naturområden, vattendrag och sjöar utgör några av kommunens mest uppskattade kvaliteter. Att vistas i gröna miljöer främjar människors hälsa och välbefinnande. Natur- och grönområden som lokaliseras och utformas på rätt sätt kan även ge samhället möjlighet att möta flera av de klimatrelaterade samhällsutmaningar som vi står inför. En väl fungerande grön och blå infrastruktur bidrar även till att bevara och stärka den biologiska mångfalden. Det är viktigt att det

finns grönytor, vattenområden och rekreationsmiljöer inom och i direkt närhet av kommunens tätortsmiljöer för invånare och besökare att kunna ta del av, speciellt eftersom att det för varje enskild bostad i de mer tätbebyggda områdena ibland inte finns tillgång till annan grönska än de allmänna parkerna och naturområdena.

Natur, grönområden och vatten i plankartan

I mark- och vattenanvändningskartan omfattar de geografiska ställningstagandena de större områdena som är av betydelse för rekreation för ett större område inom tätorterna. Dessa områden ska bevaras som grönområden och undantas från exploateringar som påverkar områdets värden för natur och rekreation. Natur och grönområden kan sammanfalla med områden med allmänna intressen såsom riksintressen och stora opåverkade områden, se allmänna intressen. De större gröna och blåa miljöerna inom eller i direkt anslutning till tätorterna pekas ut i plankartan enligt följande:

Grönområde och park

Områden som utgörs av större parker, grönområden eller anlagda områden för fritidsaktiviteter i eller i nära anslutning till tätorter. Med denna användning avses grönområden som har en större betydelse för tätorten som helhet och bedömts ha behov av att skiljas ut från övrig bebyggelsemiljö.

Natur och friluftsliv

Områden som utgörs av större sammanhängande områden där värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är prioriterade och förvaltas med hänsyn till friluftslivet. Områdena ska vara allmänt tillgängliga och kan innehålla övernattningsmöjligheter för det rörliga friluftslivet, skidspår, vandringsleder, motionsslingor med mera.

Vatten

Områden som utgörs av likväl sjöar som vattendrag.

Vatten

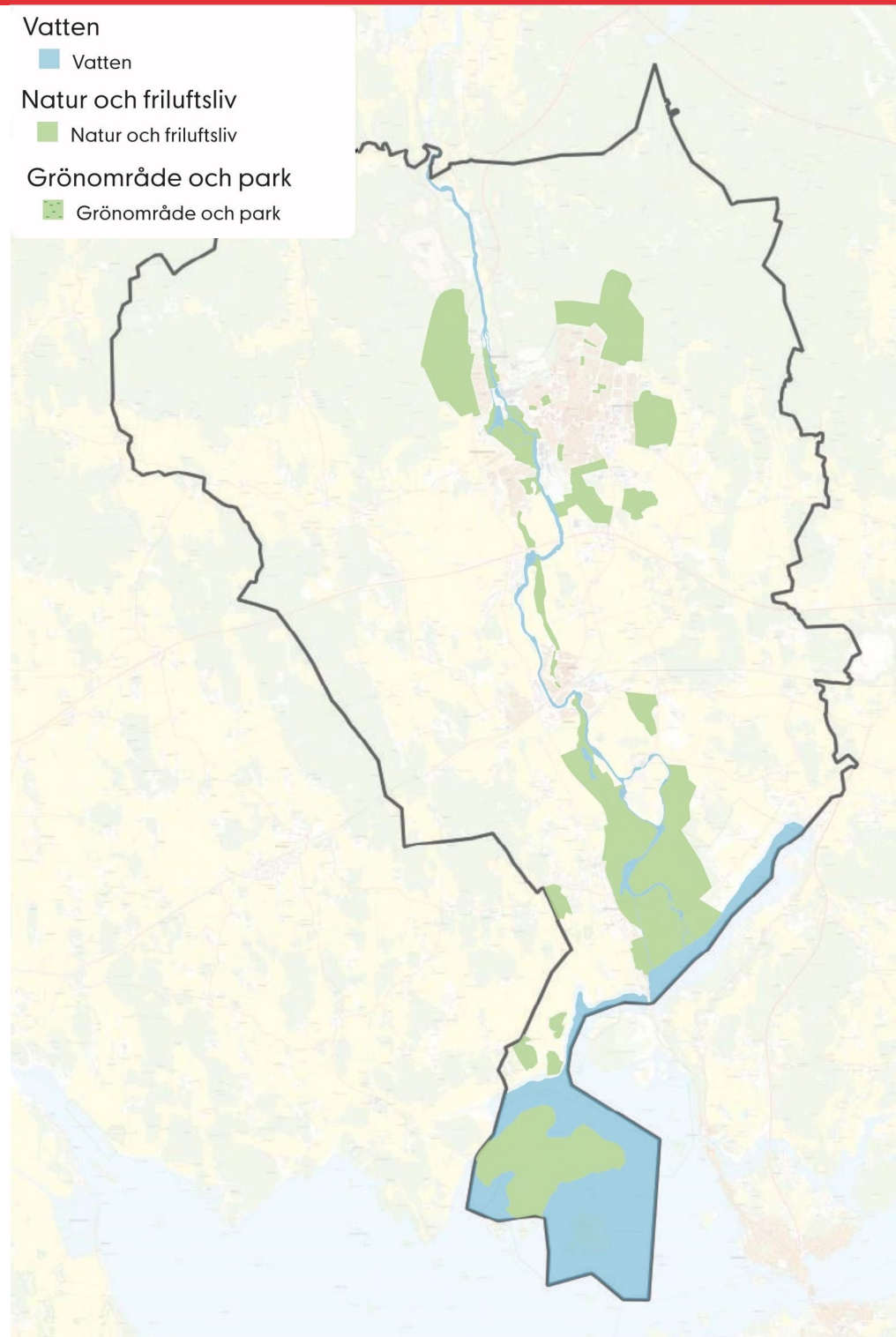
■ Vatten

Natur och friluftsliv

■ Natur och friluftsliv

Grönområde och park

■ Grönområde och park

Grönområden och grönska

Alla grönytor i kommunen verkar tillsammans för människors möjlighet till rekreation, naturmiljö och arters livsmiljöer och bidrar även till klimatanpassning genom omhändertagande av dagvatten och svalkande effekter i stadsmiljö. Utöver de grönområden som markerats i plankartan finns det inom tätorterna många mindre grönytor och naturområden. Dessa områden har ofta stor social betydelse. Exempelvis kan såväl öppna grönytor som skogsdungar användas av skolor och förskolor. Mindre grönområden utgör ofta även viktiga inslag i miljön för barns lek och lärande och för en estetiskt tilltalande livsmiljö för människor. Mindre grönytor har även en stor ekologisk betydelse genom olika typer av ekosystemtjänster och är bidragande till biologisk mångfald och arters möjlighet att röra sig mellan olika miljöer. Grönytor och parker i kommunens tätorter behöver därav så långt som möjligt bevaras. En riktlinje ska vara att sträva efter 3 - 30 - 300 - regeln. Detta innebär att kommunens invånare ska se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats. Att det finns en krontäcksningsgrad på minst 30 procent i bostadsområden och stadsdelar samt att alla har maximalt 300 meter till ett grönområde. Hallstahammars kommun en har kartering av träd i tätortsnära miljöer från 2023 genom stadsträd vilken ska användas som planeringsunderlag vid planering och exploatering. (Du kan se karteringen via stadsträds hemsida)

Grönska i den mindre skalan i tätorterna bidrar även till viktiga gröna samband och en god kontinuitet. Gröna samband kan skapas mellan grönområden genom tillskapande och bevarande av grönska, träd och planeringar längs stråket. I de gröna stråken är avstånden mellan grönska och träd viktigt för att det ska utgöra en kontinuerligt stråk ur ett ekologiskt grönt perspektiv. Grönstrukturer längs med gång- och cykelstråk främjar möjligheten för människor att röra sig genom sammanhängande gröna stråk och bidrar till en ökad kontinuitet vilket gynnar biologisk mångfald. I tätorterna ska därav parker och gröna stråk bidra till att upprätthålla en sammanhållen grön infrastruktur som gynnar djur- och växtliv, biologisk mångfald och möjligheterna för rekreation.

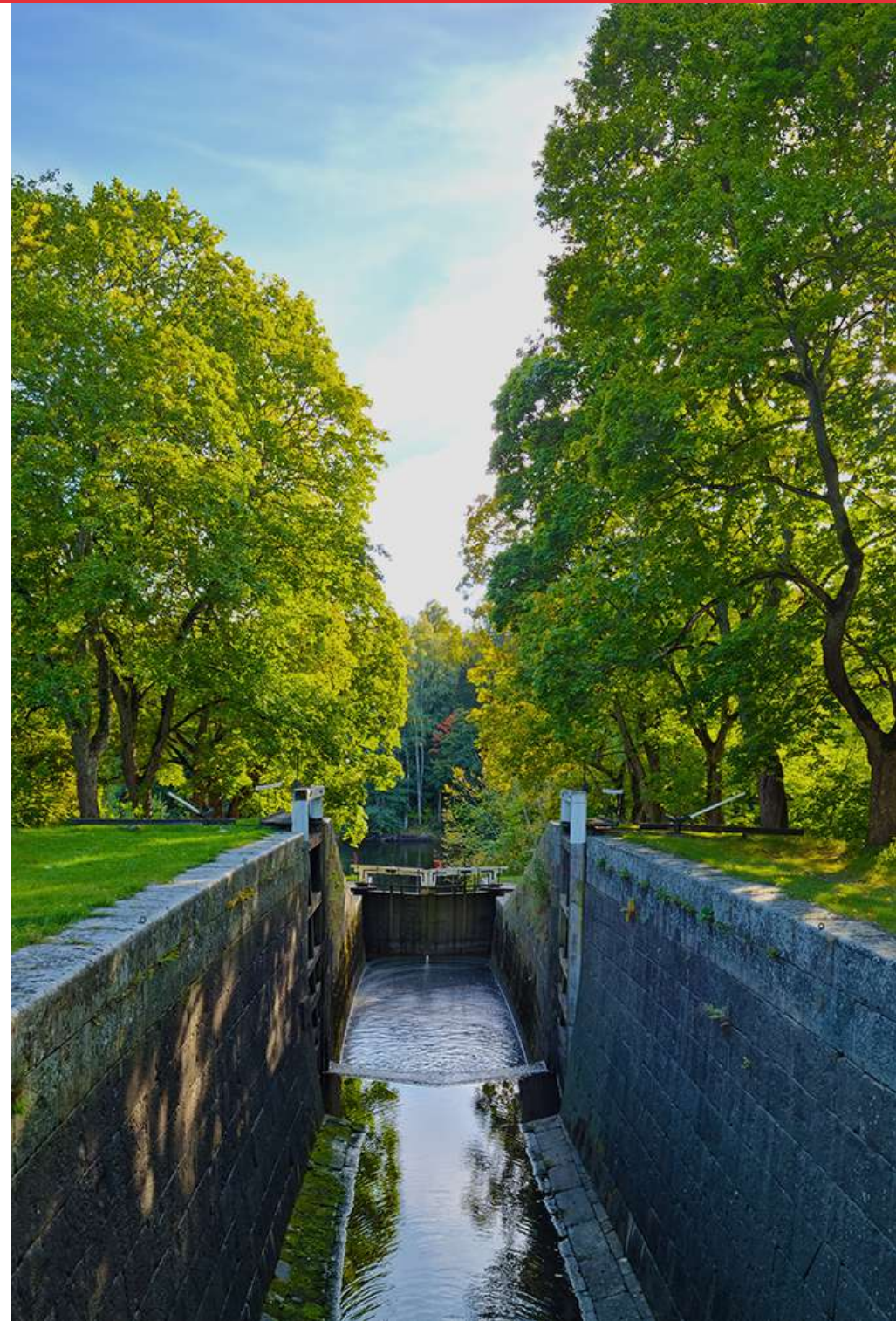
Prioritering vid intressekonflikter mellan exploatering och naturmiljöer

Känsliga naturområden är av stor vikt att bevara i kommunen. För att erbjuda goda livsmiljöer för såväl människor som djur och natur behöver följande principer användas när det uppstår intressekonflikter kopplat till naturmiljöer:

Undvika: I första hand ska ianspråktagande och skada på känsliga och värdefulla naturområden undvikas helt. För att kunna undvika att ianspråkta värdefulla områden och säkerställa att ingen negativ påverkan sker behöver ofta en naturvärdesinventering och kartering av ekosystemtjänster göras. Dessa kan fungera som underlag så att rätt områden undantas från exploatering och att korrekta skyddsavstånd och åtgärder kan tillämpas.

Minimera: Om det inte går att undvika ianspråktagande eller skada på värdefulla och känsliga naturområden ska påverkan i andra hand minimeras. Det innebär att så lite som möjligt av naturmiljön ska tas i anspråk samt att anpassningar så att minsta möjliga påverkan sker ska prioriteras. Även här finns behov av naturvärdesinventering och kartering av ekosystemtjänster för att kunna göra en korrekt bedömning av hur påverkan minimeras.

Kompensera: Om gröna värden försvinner så ska de kompenseras i områdets direkt närhet eller någon annanstans i kommunen enligt exempelvis Naturvårdsverkets handbok för ekologisk kompensation.

Grön-blåa samband

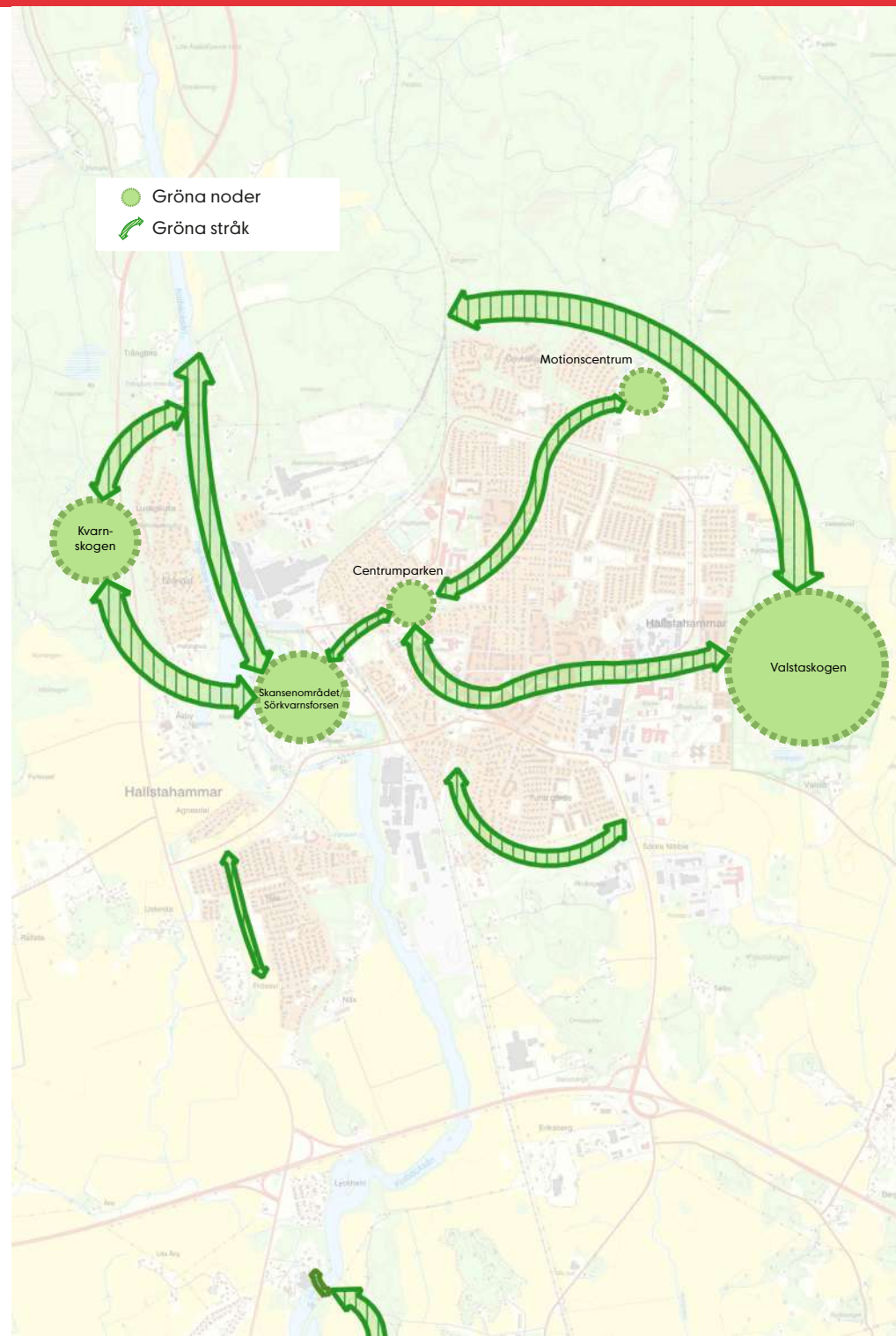
Grön-blåa samband är stråk som bedöms särskilt viktiga att bevara och förstärka för en grönstruktur som knyter samman de gröna noderna. Dessa stråk ämnar möjliggöra för sammanhängande gröna stråk för rekreation och biologisk mångfald. De grön-blåa sambanden finns med i plankartan som planeringsunderlag och ska användas som vägledning. Vid planering och exploatering i närheten av stråken behöver konsekvenserna för hela stråket tydliggöras och beaktas. Det bedöms positivt med insatser som förstärker de gröna sambanden genom plantering och skötsel. Byggnation ska inte hindra möjligheterna att bevara och förstärka de gröna stråken.

Gemensamt för kommunen är att Kolbäcksån/Strömsholms kanal utgör ett viktigt stråk som erbjuder rekreation på land som i vattnet. Kanalen och dess trädbevuxna närområde ska därav bevaras. Det bedöms lämpligt att sträva efter att tillgängliggöra området mer för rekreation och bättre nyttja denna resurs genom exempelvis strandpromenader och passager för gående. Kolbäcksåns/Strömsholms kanals stränder inhyser starka naturvärden vilket kan stå i konflikt med tillgängliggörandet av området för rekreativa syften. Vid tillgängliggörande ska utformning anpassas med hänsyn till de ekologiska värdena och prioriteras högre än åtgärder som bedöms få negativ påverkan, så som hårdgörande och belysning av strandområdena.

Hallstahammars tätort

Hallstahammars tätort har god tillgång till tätortsnära skogsområden som inrymmer höga rekreations- och friluftsvärden vilka återfinns i ytterkanterna av den bebyggda miljön. Skogslandskapet som omger tätortens norra delar bidrar starkt till boendemiljöers attraktionskraft. Kolbäcksåns stränder genom tätorten är i stora delar opåverkade, vilket gör dem till både en värdefull spridningskorridor för arter som är knutna till just den typen av habitat samt starkt bidragande till friluftslivet.

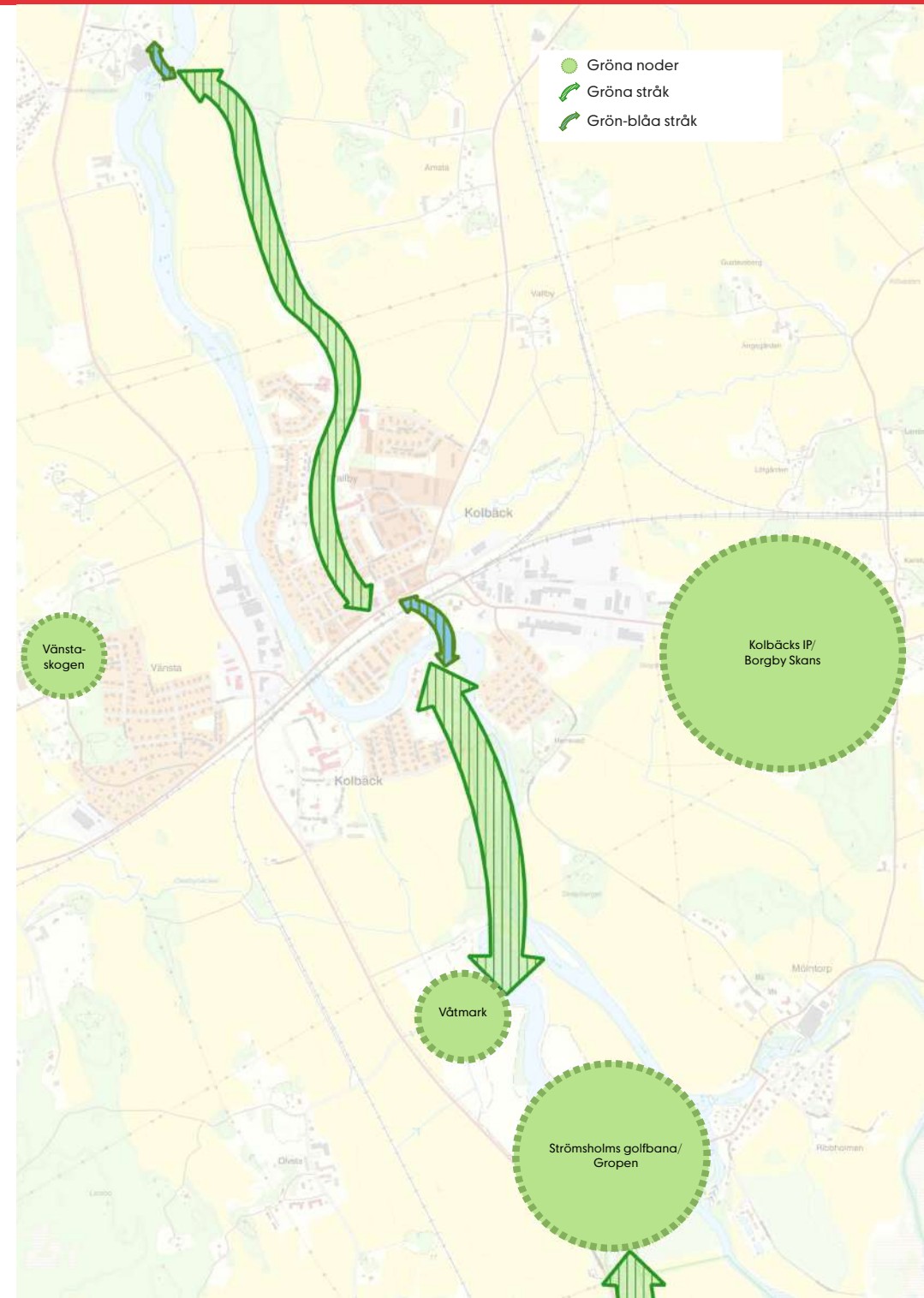
Inom tätorten utgör Centrumparken en viktig nod som den enda centralt belägna parken men det finns behov av vidareutveckling av området för att rekreationsvär-

dena ska öka. I Lövboås finns ett område som har höga rekreativa värden för tätorten, med större lekplats och gröna områden som bjuder in till lek. Området har stora öppna gräsytor, vilket är viktigt för spontanlek men skulle på lång sikt kunna utvecklas med gräska och träd för att skapa ett mer varierat grönt område. Mellan tätortens centrala delar och Valstaskogen, Motionscentrum samt Skanesområden - Sörkvärnsforsen finns behov av att förstärka gröna samband, såväl ur ett ekologiskt som ett socialt perspektiv.

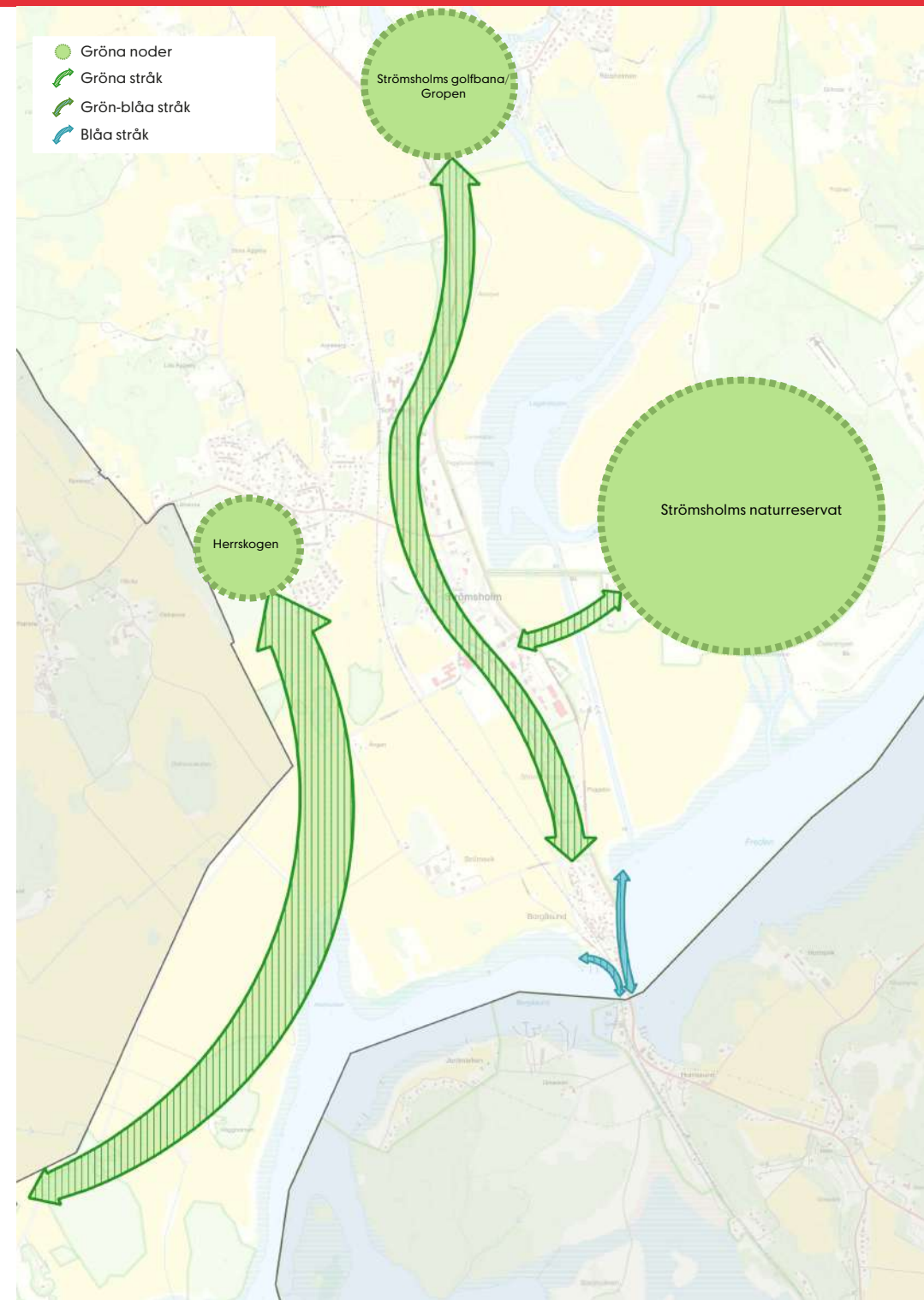
Kolbäcks tätort

Kolbäcks tätort har en genomgående grönstruktur i form av rullstensåsen. Detta utgör en viktig tillgång på gräska och rekreation i tätorten och bidrar starkt till de gröna sambanden. Stråket kan lämpligen förstärkas ur socialt perspektiv med en gång- och cykelbro över Kolbäcksån, vid Herrevadsbro, för att förbättra tillgången till rekreationsområden för boende i Kolbäck. Detta skulle tillgängliggöra området runt Strömsholms golfbana och fiskehålet Gropen som har starka rekreativa värden och är viktigt att bevara. I detta område finns även potential att utveckla en våtmark vilket kan få positiva effekter för såväl biologisk mångfald och tätortsnära rekreation samtidigt som det bidrar till en robusthet i att hantera klimatförändringarna. Det finns behov av förstärka gröna samband, framförallt ur ett socialt perspektiv, till Kolbäcks IP och Borgby skans dit det idag saknas säkra gång- och cykelvägar. Både området runt Kolbäcks IP/Borgby skans och Vänstaskogen utgör viktiga platser för de gröna värdena för Kolbäck.

Strömsholms tätort

Strömsholms tätort är rik på natur- och friluftslivsmöjligheter för boende och besökande och det finns starka sammanhängande områden som behöver värnas för att inte bygga bort de gröna sambanden. Herrskogen i väster är en grönstrukturnod av stor betydelse för boende i området och Strömsholms naturreservat med Strömsholms slottsanläggning erbjuder berikande natur och kulturupplevelser likväl för boende som besökande. I Borgåsund återfinns även kommunens enda iordningställda strand mot Freden med populär badplats och småbåtshamn. De goda gröna samband som finns i Strömsholm är viktiga att bevara.

Areella näringar

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Areella näringar i plankartan

Areella näringar för en levande landsbygd

Bebyggelseutveckling på mark för areella näringar

Areella näringar är ett samlingsbegrepp för näringar som använder biologiska och naturgeografiska resurser på land och i vatten. Jordbruk, fiske-, och skogsbruk är några exempel på areella näringar. I Hallstahammars kommun utgörs de areella näringarna av jord- och skogsbruk vilka tillsammans utgör en betydande del av markanvändningen utanför kommunens tätorter.

Areella näringar i plankartan

Areella näringar kan sammanfalla med områden med allmänna intresse, se allmänna intressen. I mark- och vattenanvändningskartan inryms de geografiska ställningstagandena för areella näringar under två huvudsakliga kategorier:

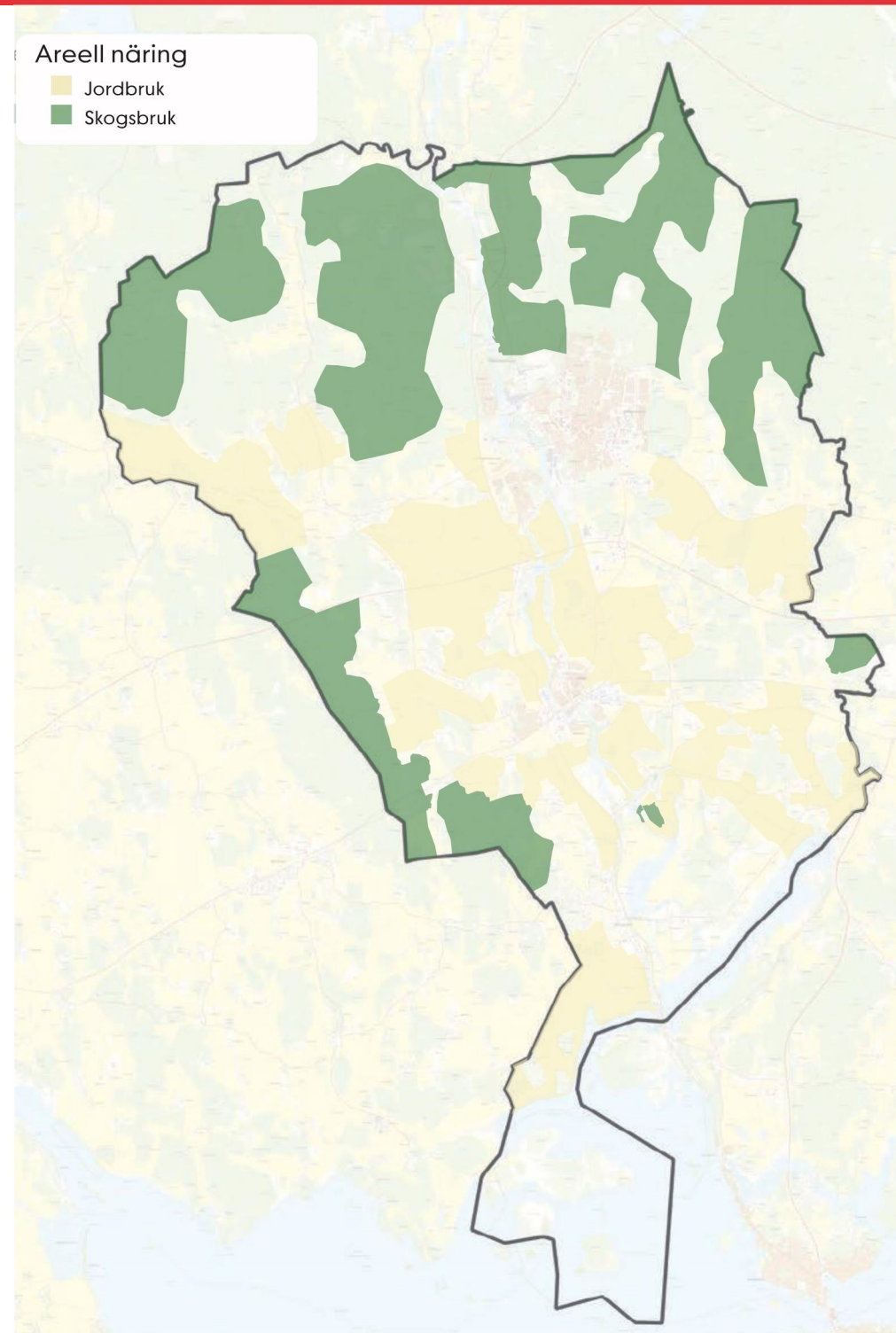
Areell näring

Jordbruk: Områden som brukas för jordbruk där markområdet bedöms ha ett speciellt värde för näringen. Jordbruksmarken ska bevaras och ha företräde framför andra markanvändningar vilket innebär att områdena ska undantas från exploateringar som påverkar dess möjlighet att brukas som areell näring.

Skogsbruk: Områden som brukas för skogsbruk där markområdet bedöms ha ett speciellt värde för näringen. Skogen ska bevaras och ha företräde framför andra markanvändningar vilket innebär att områdena ska undantas från exploateringar som påverkar dess möjlighet att brukas som areell näring.

Landsbygd

Landsbygd är markområden som är möjliga för flera användningar, exempelvis bostäder, skogs- och jordbruk, besöksanläggning eller skolor, men där det inte är nödvändigt att ange vilka markområden som bör användas för vad.

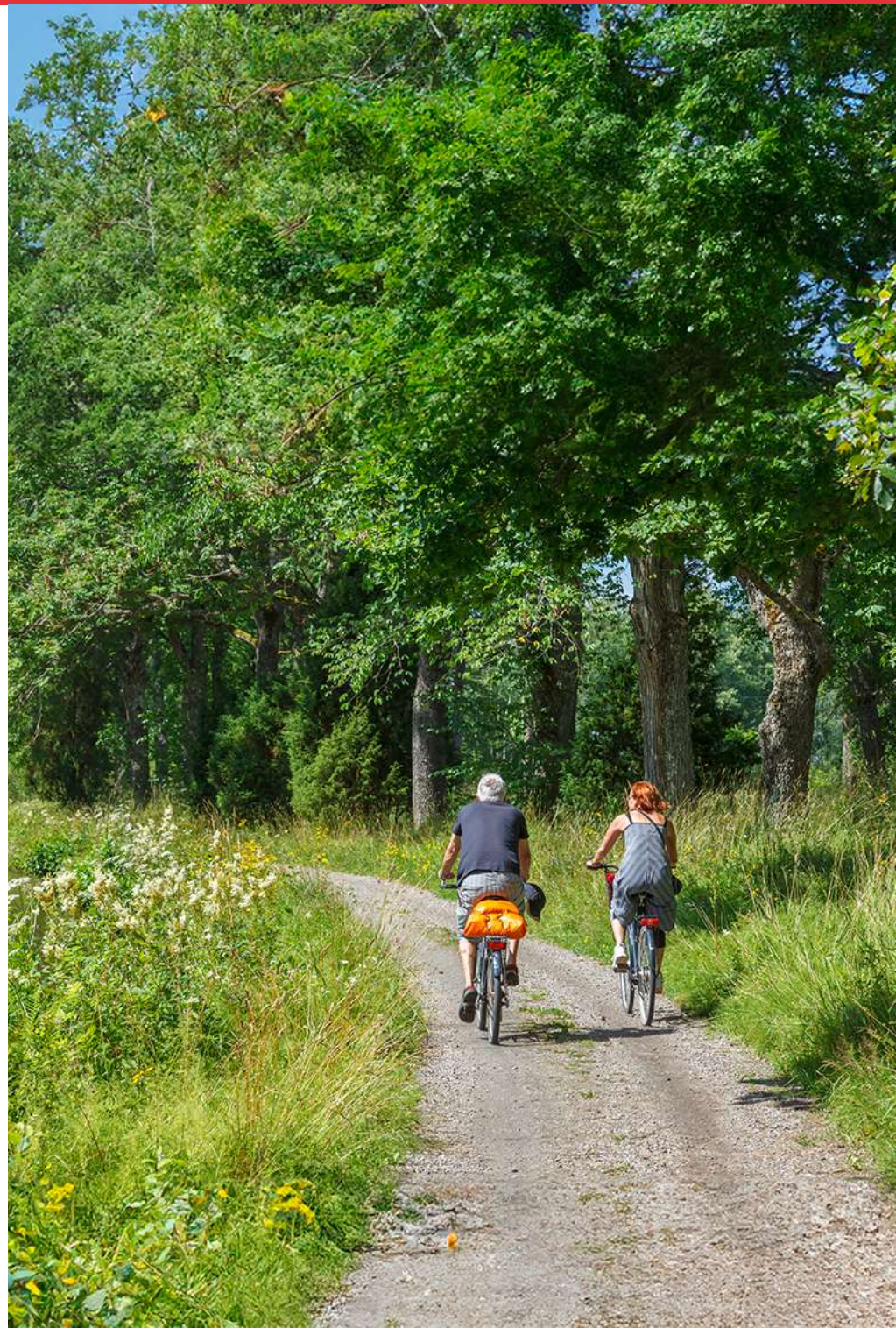
Areella näringar för en levande landsbygd

Kommunens areella näringar utgör starka värden i kommunen. Marker för jordbruk och skogsbruk bidrar starkt till kommunens identitet och är en viktig del för en levande landsbygd.

För landsbygdsutveckling är det viktigt att uppmuntra de lokala areella näringarna och det lokalproducerade. Mathantverk och besöksnäring går hand i hand och mark för skogsbruk kan vara populära för friluftsliv och rekreation som är viktigt för likväl besökande som boende. Därav är det viktigt att möjliggöra för lokala jord- och skogsbrukare att inkludera besöksperspektivet i sin verksamhet för att stimulera en levande landsbygd. Sådan markanvändning som gynnar den areella näringens utveckling ur ett besöksperspektiv inryms således i markanvändningen areell näring.

Skogsbruket utgör en viktig näring samtidigt som skogen har stora värden för rekreation och friluftslivet. Detta innebär att det kan uppstå intressekonflikter mellan skogsbruket och friluftslivet. I områden med höga värden för friluftsliv bör avvägningar göras mellan rationellt skogsbruk och förutsättningar för friluftsliv så att båda verksamheter kan bedrivas. Det kan till exempel innebära att större stigar och vandringsleder bevaras i skogar som ska slutavverkas. Ett sätt att hantera intressekonflikten kan vara genom hyggesfritt skogsbruk och ökad andel blandskog vilket även är bruksmetoder som kan öka motståndskraften mot klimatförändringar och stärka den biologiska mångfalden. En lång tradition av trakthyggesbruk har dock format skogen så att övergången till ett hyggesfritt skogsbruk i dag försvåras och tar lång tid. Därför ska hyggesfritt skogsbruk ses som ett komplement till trakthyggesbruket och ska bedrivas i områden där det anses lämpligt och förutsättningarna gör det möjligt, exempelvis i den tätortsnära skogen.

Mer om kommunens jord- och skogsbruk finns under allmänna intressen.

Bebyggelseutveckling och areella näringar

På landsbygden ska det så långt som möjligt undvikas att ta produktiv mark för areella näringar i anspråk för utveckling av bostadsbebyggelse. Principer för lokalisering av bebyggelse på landsbygden finns under Landsbygdsutveckling.

Det är inte förbjudet att exploatera skogs- eller jordbruksmark men det ska finnas goda skäl för det. Områden utpekade för skogs- eller jordbruk i plankartan ska helt undantas från exploateringar som påverkar möjligheten att bruka marken.

För exploatering på jordbruksmark som återfinns inom områden för landsbygd i plankartan ska en bedömning göras som bör åtföljas av en konsekvensanalys som visar på nyttan respektive skadan för utvecklingen ur ett långsiktigt hållbart perspektiv. Bedömningen ska göras i tre steg:

1. Är marken brukningsvärd?

Begreppet brukningsvärd jordbruksmark behöver ses i ett långsiktigt perspektiv. De områden som brukas idag är den mark som ger bäst avkastning och är enklast att bruka med dagens metoder och grödor. Det finns mark i träda som bland annat planterats igen med lövskog. I framtiden kan situationer uppstå som innebär att mark som idag inte anses ha tillräckligt hög avkastning behöver tas i bruk igen. Därför bör vi värna både den jordbruksmark som brukas idag och den som lätt kan återgå till jordbruksmark om behov uppstår. Jordartskartan är ett viktigt underlag för bedömning. Generellt bör mark som ligger på lera och kan vara potentiell jordbruksmark undantas. För att jordbruksmark ska ge hög avkastning behövs en bördig jord. Faktorer påverkar jordens bördighet kan vara jordart, jorddjup och dräneringsförhållanden. En inventering av kommunens jordbruksmark har genomförts och kartan ska utgöra underlag för bedömningar och avvägningar.

2. Är ändamålet ett väsentligt samhällsintresse?

Tätortsutveckling med blandad bostadsbebyggelse bedöms utgöra ett väsentligt samhällsintresse. Även utveckling av verksamhetsområden kan utgöra ett väsentligt samhällsintresse om det innebär att det skapas lokala arbetstillfällen.

Syftet ska vara att utveckla en sammanhållen bebyggelsestruktur i direkt anslutning till tätorten med en blandning av bostadstyper samt närhet till samhällsservice, kultur- och fritidsanläggningar, kommersiell service och kollektivtrafik.

3. Finns det alternativa lösningar ur ett hållbarhetsperspektiv?

Viss typ av markanvändning kan ske på jordbruksmark, till exempel bollplaner eller förskogning, som inte ändrar markens sammansättning nämnvärt. Annan markanvändning, som bebyggelse och vägar, innebär att matjordslagret schaktas bort och att marken inte går att återställa för jordbruksändamål.

Alternativa lokaliseringar ska alltid utredas och avvägas utifrån den samlade påverkan på miljön och utifrån hållbar utveckling i övrigt. Alternativ lokalisering kan även utgöra omvandling av befintlig bebyggelse i ett läge där jordbruksmark inte behöver tas i anspråk. Till exempel centrumutveckling eller omvandling av småindustri till bostäder.

Ställningstaganden

Natur, grönområden och vatten

- Naturmiljöer och grönska är värdefullt för folkhälsa, människors välmående och livsmiljö och ska bibehållas och utvecklas. Exploateringen får inte minska dess värden ur ett ekologiskt och socialt perspektiv.
- Gröna samband ska bibehållas och utvecklas inom tätorterna. Ny bebyggelse och exploatering ska inte bryta viktiga gröna stråk och minska dess värden ur ett ekologiskt och socialt perspektiv.
- I samband med exploatering ska naturvärden och grönska inventeras och värderas ur ett ekologiskt och socialt perspektiv.
- 3 - 30 - 300 principen ska användas vid utveckling av tätorterna, se grönstrukturplanen.
- Grön infrastruktur och ekosystemtjänster ska hanteras som betydelsefulla värden vid utveckling av tätorterna.
- Grönstrukturplanens strategier och riktlinjer ska tillämpas vid planering och byggande.
- Kommunen ska arbeta mer aktivt med att utveckla ekosystemtjänster.

Areella näringar

- Exploatering och annat irreversibelt ianspråktagande av jordbruksmark och skogsmark ska undvikas. Större skiften för jordbruk och skogsbruk ska särskilt värnas från exploatering.
- För tätortsnära skog ska naturnära skogsbruk tillämpas vilket medför att motionslingor ska hållas tillgängliga och kalhyggen för tallskogen undvikas.
- En konsekvensanalys som visar på nyttan och skadan av ianspråktagande av jordbruksmark behöver tas fram för all exploatering på jordbruksmark med undantag för utpekade utvecklingsområden. En sådan analys ska följa de tre bedömningsstegen.

Transportinfrastruktur

Planeringen och utformningen av transportinfrastrukturen i kommunen påverkar såväl den byggda miljön som människors vardag. Möjligheterna att röra sig mellan bland annat arbete, skola, service och hemmet skapas genom utformning av och planering för transporter. Samhällsplanering kan skapa möjligheter för människor att enkelt ta sig mellan målpunkter i vardagen med hållbara transporter både lokalt och regionalt. I detta kapitel beskrivs utvecklingen av kommunens transportinfrastruktur. Du hittar beskrivning och ställningstagande om följande:

Prioriteringar för ett hållbart transportsystem

Gång- och cykeltrafik

Kollektivtrafik

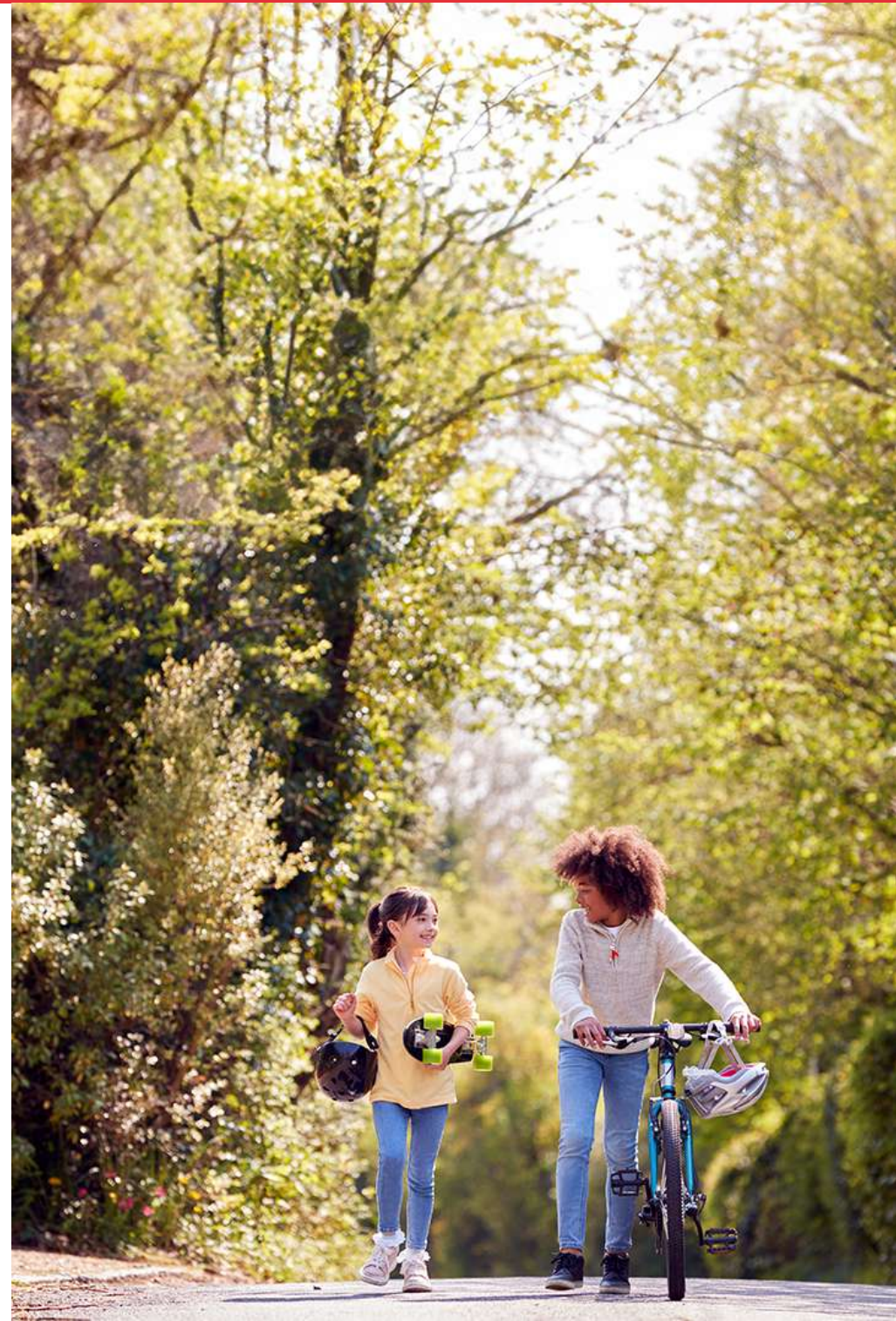
Fordonstrafik

Ställningstaganden

Prioriteringar för ett hållbart transportsystem

Hallstahammars kommun utvecklas till 2050 med ett hållbart transportsystem som är tillgängligt och stödjer utvecklingen av kommunens livsmiljöer. Detta uppnås genom att:

1. Gång- och cykeltrafik prioriteras för resor inom tätorterna
2. Gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik prioriteras för resor mellan tätorterna
3. Kollektivtrafik prioriteras för resor till Mälardalsregionen.

Genom att göra det enklare att genomföra förflyttningar med gång eller cykel främjas en god hälsa samtidigt som det även bidrar till en trevligare miljö med minskat buller. Detta utgör således en viktig förutsättning för en förbättrad folkhälsa i kommunen vilket är avgörande för ett hållbart samhälle.

Prioriteringarna utgår även från att transportsystemet behöver vara inkluderande. Genom att prioritera gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafiken förbättras människors möjlighet till mobilitet ^(se definition). Människor har olika behov, det är därav viktigt att utformningen av transportsystemet sker genom medvetna val utifrån god kännedom om människors behov. Exempelvis behöver det finnas goda möjligheter för barn att röra sig mellan hemmet, skolan, fritidsintressen och lek samtidigt som äldre har behov av att kunna röra sig mellan sin bostad, handel, mötesplatser, service och platser för rekreation.

Gång- och cykeltrafik

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Gång- och cykeltrafik i plankartan

Gångtrafik

Cykeltrafik

Hallstahammars kommuns tätorter har mycket goda förutsättningar för gång- och cykeltrafik. För Hallstahammar och Kolbäcks tätorter så ryms all samlad bebyggelse inom en radie av två till tre kilometer från tätortens centrum vilket innebär att det finns möjlighet att nå stora delar av tätorten inom 15 minuter på cykel. Gång- och cykeltrafik bidrar till fysisk aktivitet och kan även användas av personer utan körkort eller egen bil, exempelvis barn och personer som inte har råd med bil. Att stärka möjligheterna för gång- och cykel bidrar således till ett mer jämlikt och inkluderande transportsystem som även främjar folkhälsa. För att ge människor goda möjligheter till att använda gång- och cykel som färd sätt bör ny bebyggelse främst lokaliseras inom kommunens tätorter där avstånden är goda för gång- och cykeltrafik.

Gång- och cykeltrafik behandlas ofta som ett gemensamt trafikslag trots att de har helt olika trafikregler och fysiska förutsättningar. En del av det långsiktigt hållbara transportsystemet för kommunen är därav att betrakta dessa som två olika trafikslag med separata behov. För att bemöta detta och kunna erbjuda cykelresor med hög framkomlighet samt säkra och trygga gångbanor behöver cykeltrafik och gångtrafik separeras i högre grad än i dag. Detta blir inte minst viktigt med hänsyn till den teknologiska utvecklingen av exempelvis elcyklar och andra fordon med stor hastighetskillnad i jämförelse med gående.

Gång- och cykeltrafik i plankartan

Huvudnät cykel, befintligt:

Stråk där det finns befintliga gång- och cykelvägar som ska utgöra ett sammanhängande nät med hög framkomlighet för cykel.

Huvudnät cykel, viktiga utvecklingslänkar:

Viktiga länkar som behöver utvecklas för ett sammanhängande huvudcykelnät.

Huvudnät cykel, utredningsområden:

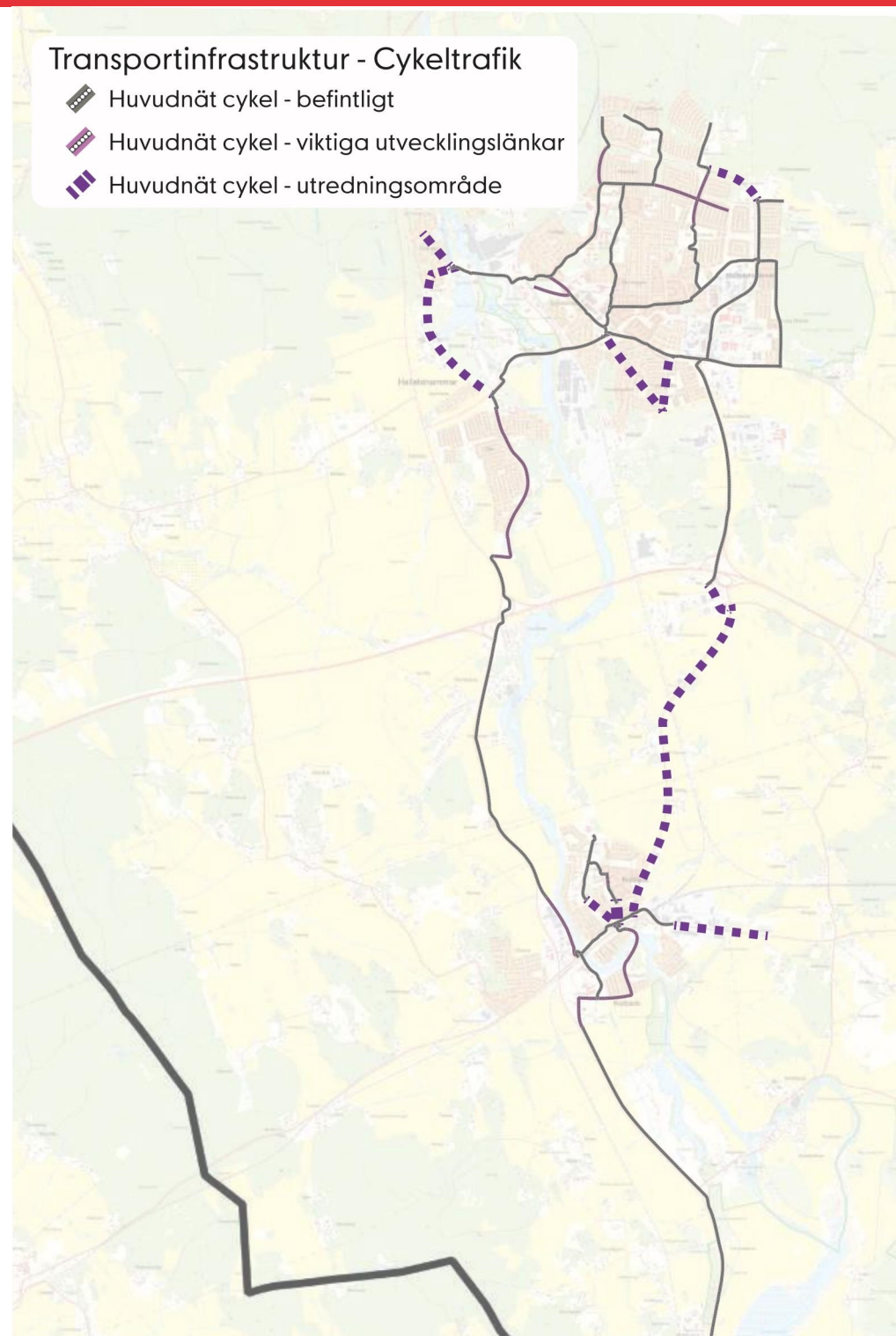
Stråk som behöver ingå i huvudnät för cykel för att få ett sammanhängande och heltäckande cykelnät där sträckningen inte har detaljstuderats.

Gångtrafik

Att gå är det mest grundläggande transportsättet vilket även är smidigt, hälsosamt och miljövänligt. Det kan ske som en renodlad gångresa eller i kombination med andra färdssätt, exempelvis gå till bussen, tåget eller bilen. Ett transportsystem som är gångvänligt bidrar även till den upplevda attraktiviteten, eftersom varje gående inte bara är en trafikant utan även en del av stadslivet. Fotgängare finns i alla åldrar och samhällsklasser. Gångtrafiken innefattar även personer med olika funktionshinder. Den breda gruppen inom gångtrafiken medför att det finns behov av olika tekniska hjälpmedel – till exempel barnvagn, rullstol eller käpp vilket ställer krav på trafikmiljöns utformning. Människors möjligheter till gång bidrar till ett jämlikt transportsystem då det om det är rätt utformat kan vara inkluderande för alla.

Transportinfrastruktur - Cykeltrafik

- Huvudnät cykel - befintligt
- Huvudnät cykel - viktiga utvecklingslänkar
- Huvudnät cykel - utredningsområde

Gångtrafiken är samtidigt också ett känsligt färdssätt. Som fotgängare är det enkelt att uppleva sig som oskyddad och otrygg, större vägar och annat kan utgöra barriärer och gående är utsatt för väder, såsom vind och halka. Dessutom möts gående med olika funktionsnedsättningar ofta av hinder som begränsar tillgängligheten. Det kan till exempel handla om höga trottoarkanter som är svåra att ta sig över med rullstol eller rullator eller avsaknaden av taktil vägledning för synskadade.

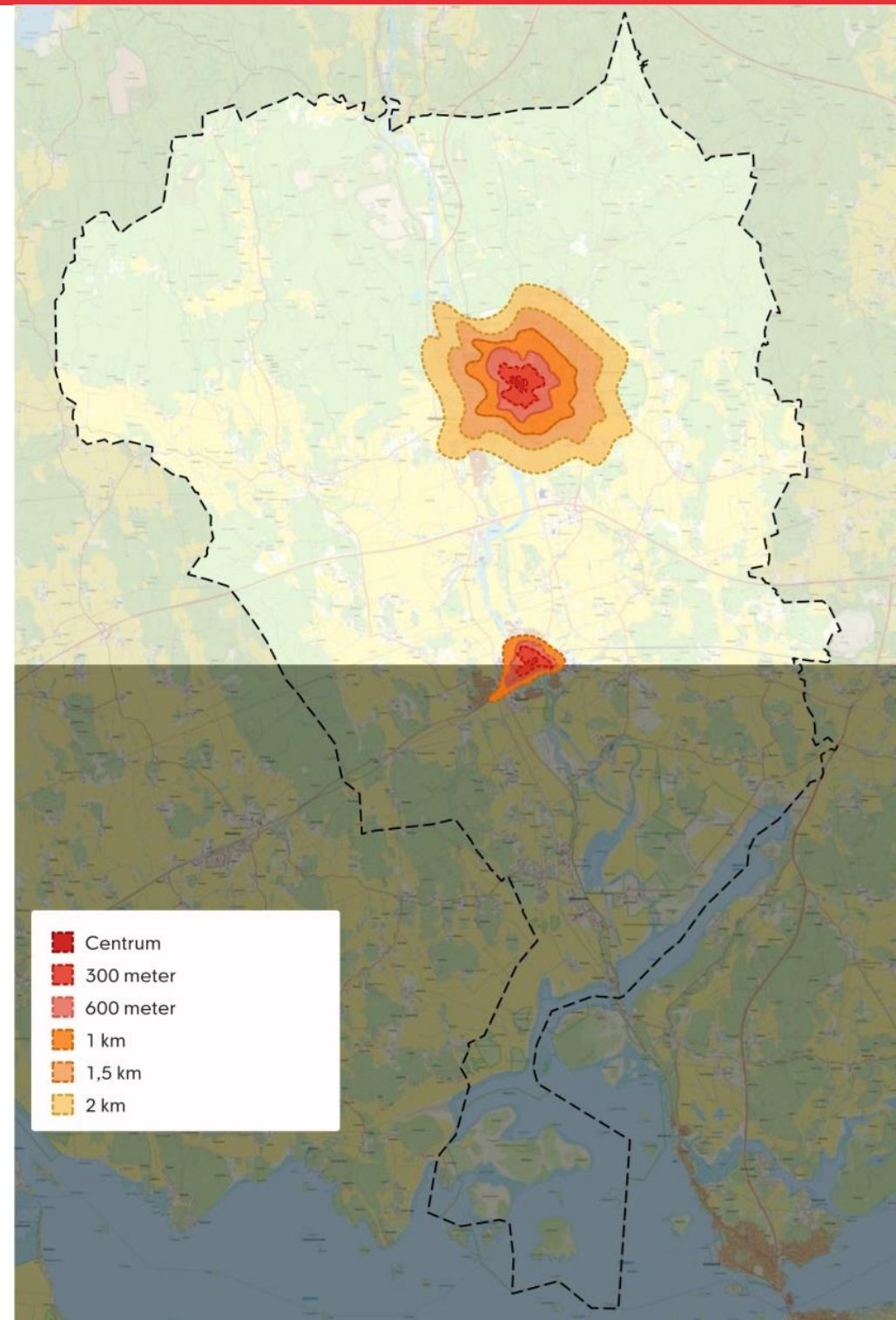
Till 2050 ska kommunens transportsystem utvecklas för att bli mer gångvänligt. För resor under två kilometer finns god potential för gång. Med hänsyn till detta ska utveckling främst fokusera på zonerna inom en kilometer från Kolbäcks centrum och två kilometer från Hallstahammars centrum. Inom dessa zoner behöver gåendes framkomlighet prioriteras genom att separera gående från cyklister med eget avsatt utrymme i gaturummet. Utformningen av gångbanor ska i zonerna även ha stort fokus på framkomlighet för alla, även de som behöver hjälpmedel för att ta sig fram. Slutligen är även underhåll av gångbanorna avgörande för att kunna erbjuda en god och säker tillgänglighet för gångtrafiken.

Cykeltrafik

Cykeln som transportmedel är en viktig del i ett hållbart trafiksystem. Det är lättillgängligt, yteffektivt och miljövänligt samtidigt som det är hälsofrämjande och ger fler människor större möjlighet att förflytta sig. De flesta resenärer som använder cykel som transportmedel cyklar mellan två och fem kilometer. Detta möjliggör att det finns särskilt goda möjligheter att cykla inom kommunens tätorter, men även mellan dem.

I Hallstahammars kommun finns ett välutvecklat cykelnät mellan kommunens tätorter. Till 2050 är det av stor vikt att det kompletteras för sträckorna mellan Sörstafors och Hallstahammars tätort samt mellan Strömsholm och Borgåsund för ett heltäckande cykelnät som länkar samman kommunens unika utbud av boendemiljöer och upplevelsevärden.

För att cykel ska kunna vara ett alternativ som människor väljer i vardagen är det viktigt att det finns cykelvägar som möjliggör för snabba och smidiga resor även inom tätorterna. Det interna cykelnätet i Hallstahammars och Kolbäcks tätorter ska

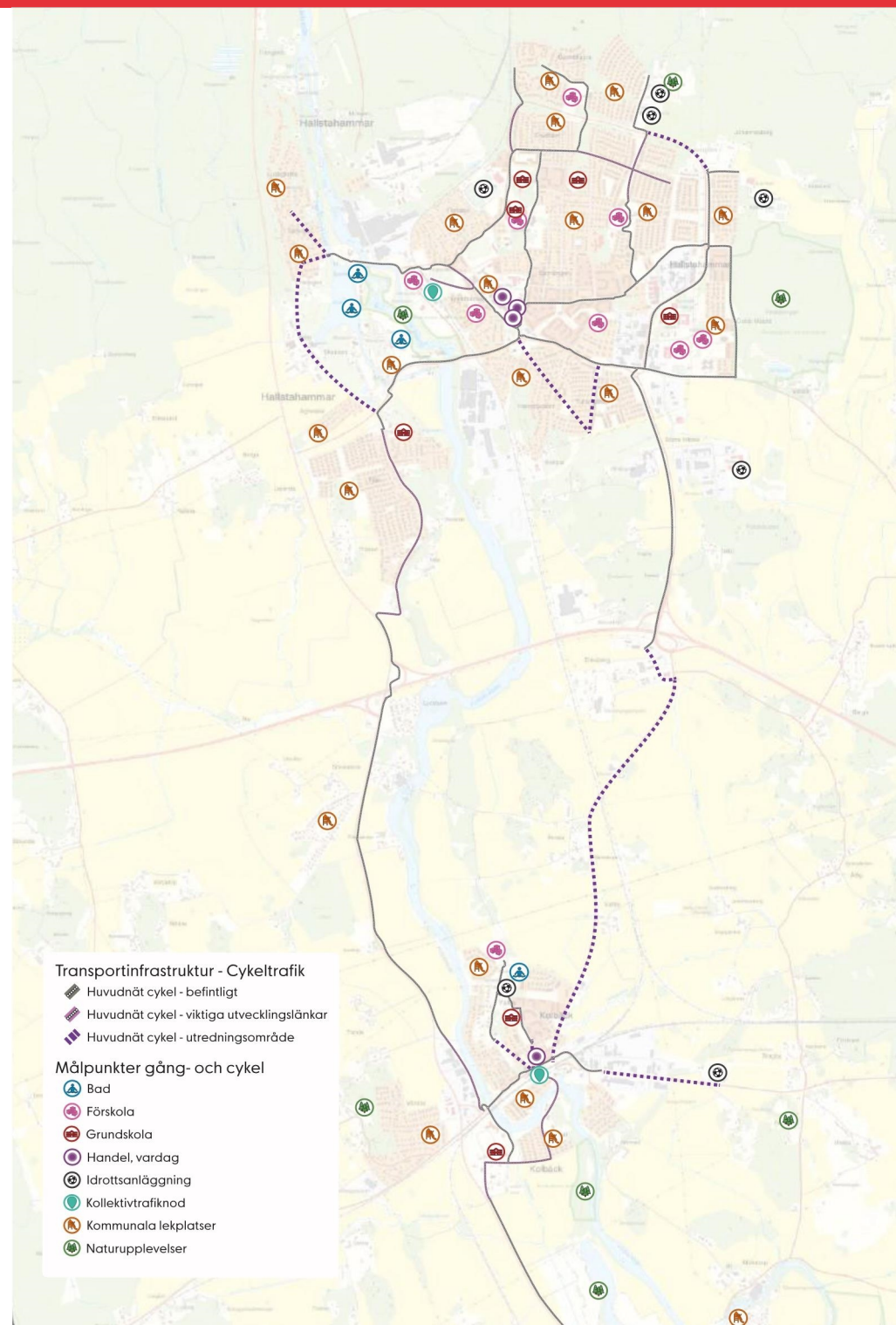

till 2050 vidareutvecklas genom en tydligare och genare struktur för att underlätta en ökande andel resor med cykel. Cykelnätet ska vara tydligt och sammanhängande där alla gator i tätorten är en del av cykelnätet. Huvudcykelnätet binder ihop olika delar av tätorten, erbjuder hög framkomlighet och samlar de större flödena av cyklister. I huvudcykelnätet finns avsatt utrymme i gaturummet för cyklister att ta sig fram snabbt, enkelt och tryggt. Detta kan antingen ske på separerade cykelbanor, breda gång- och cykelvägar eller genom andra lösningar som ger cyklister företräde framför bilen.

Huvudcykelnätet kompletteras med lokalnätet som ger cyklister möjligheter att nå hela vägen fram till sin målpunkt. I lokalnätet ska det vara enkelt för cyklister att ta sig fram på gång- och cykelbanor eller i blandtrafik på gator med låga hastigheter och bilflöden. En god fysisk standard är av stor vikt i hela kommunens cykelnät för att öka användandet av cykel. Det ska vara prioriterat att säkerställa en god standard i huvudcykelnätet där även underhåll är viktigt för att säkra framkomligheten.

Huvudcykelstråk ska tillsammans med kollektivtrafiken ha en strukturerande roll vid utveckling i Hallstahammars och Kolbäcks tätorter. Befintliga och framtida sträckningar för ett sammanhängande nät av huvudcykelstråk med hög framkomlighet ska beaktas vid placering av bostäder och service.

För att öka användandet av cykel inom kommunen krävs även goda möjligheter att parkera cykeln, särskilt vid viktiga målpunkter såsom vid järnvägsstationer, i centrum och vid idrottsplatser. Vid cykelparkeringar är det viktigt att det finns möjlighet att låsa cykeln ordentligt, skyddade parkeringar såsom cykelgarage bör även utredas vid kommunens järnvägsstationer.

Kollektivtrafik

Här hittar du beskrivning och ställningstagande om följande:

Kollektivtrafik i plankartan

Kollektivtrafikstråk

Kollektivtrafiknoder

Kollektivtrafikens roll

Kollektivtrafiken spelar en viktig roll för Hallstahammars trafiksystem 2050. En väl fungerande kollektivtrafik likväl inom kommunen som till regionen möjliggör för människor att bo och arbeta i kommunen och samtidigt arbeta och ta del av utbildnings- och upplevelsemöjligheter i Mälardalsregionen. Kollektivtrafiken bidrar även positivt till kommunens besöksnäring och turism då upplevelsevärden kan tillgängliggöras för besökare. I Hallstahammars kommun finns idag buss mellan kommunens tätorter samt bussförbindelser till Västerås och Köping. Det finns även tågtrafik från Hallstahammar och Kolbäck som erbjuder tågresor mellan Fagersta - Västerås och Västerås - Eskilstuna.

Kollektivtrafiken är en del av resenärens resa, exempelvis inleds och avslutas resan till fots, med cykel eller egen bil. Det är därav viktigt att trafiksystemet planeras med ett perspektiv om helheten för resenärerna. Ofta kan det även behövas byten mellan buss och tåg för att kunna resa mellan önskade målpunkter. För att öka användandet av kollektivtrafiken i kommunen behöver det vara enkelt och pålitligt att resa kollektivt. För detta behövs en god turtäthet som ger resenären flera alternativ. Det är även viktigt med goda möjligheter att ta sig till och från noder för kollektivtrafiken med exempelvis gång- cykel.

Bebyggelsestruktur och lokalisering av service, arbetsplatser och bostäder har stor betydelse för kollektivtrafikens konkurrenskraft. I Hallstahammars kommun är de starkaste målpunkterna för kollektivtrafiken i Hallstahammar och Kolbäck centrum, sedan avtar koncentrationen av bostäder och service succesivt mot tätorternas ytterligheter. Detta medför svårigheter att tillhandahålla en effektiv och konkurrenskraftig kollektivtrafik inom alla delar av kommunens tätorter. Kollektivtrafiken behöver till 2050 utvecklas för att bättre samla trafiken i noder för att möjliggöra för

smidiga byten mellan buss och tåg. Inriktningen för kollektivtrafiken till 2050 är att skapa starka kollektivtrafikstråk med noder som utgör bytespunkter mellan trafikslagen. Resor från tätorternas olika bebyggelseområden till bytespunkternas förstärks genom tydliga och framkomliga gång- och cykelstråk samtidigt som den inomkommunala kollektivtrafiken mellan tätorterna anpassas för att möjliggöra byten till den regionala kollektivtrafiken.

Kollektivtrafik i plankartan

Kollektivtrafiknod: Strategiska noder som erbjuder byten mellan lokal och regional kollektivtrafik samt goda möjligheter att byta mellan kollektivtrafik och cykel.

Förslag till ny hållplats: Strategisk plats som behöver utredas vidare för att anlägga ett nytt hållplatsläge för kollektivtrafikstråk väg.

Kollektivtrafikstråk järnväg, befintlig: Viktiga kollektivtrafikstråk för järnväg som trafikeras med regional tågtrafik.

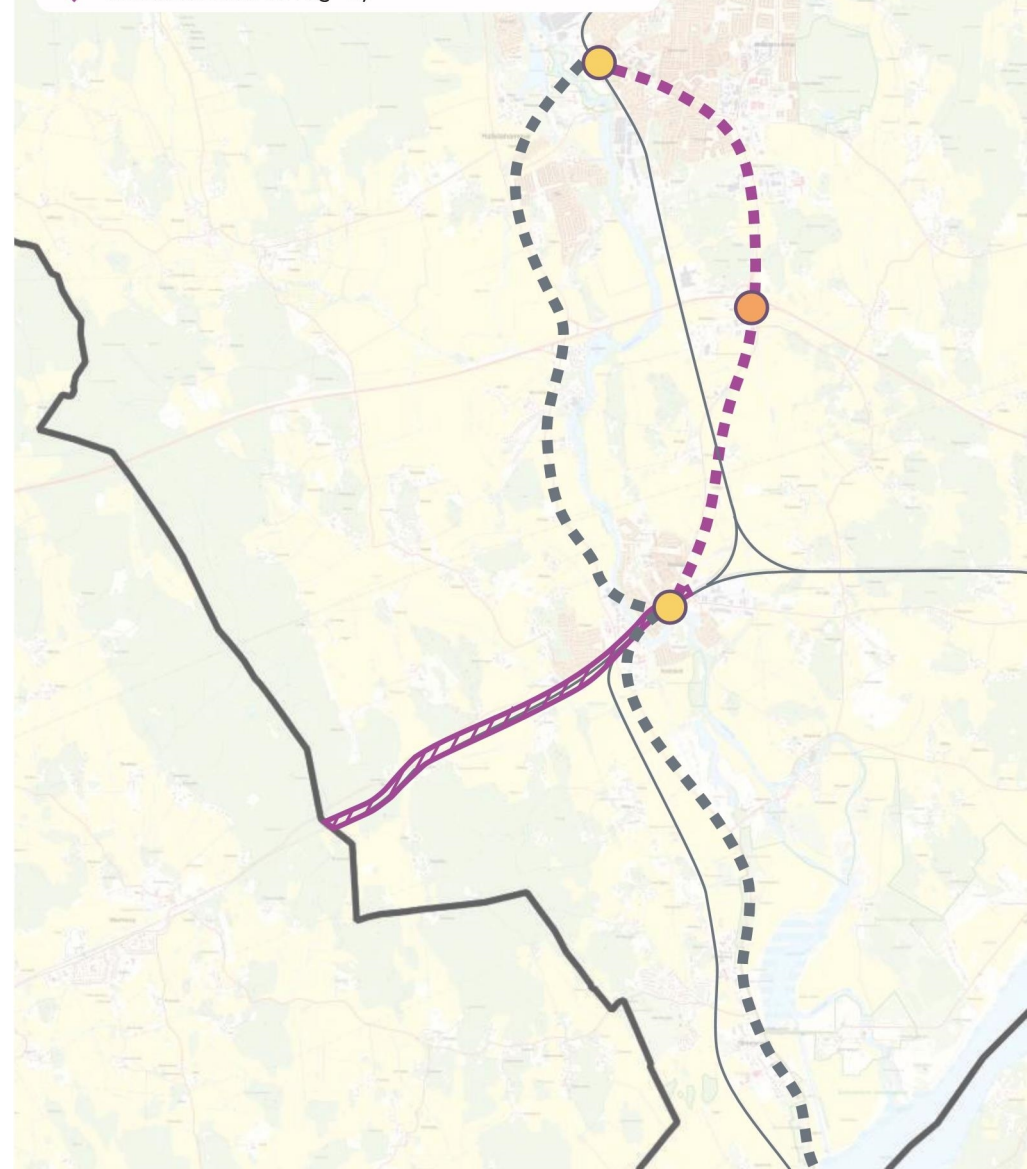
Kollektivtrafikstråk järnväg, reserat för framtida järnväg: Område som reserveras för utbyggnation av järnväg. Inga åtgärder ska vidtas som omöjliggör eller väsentligt försvårar utbyggnation av järnväg.

Kollektivtrafikstråk väg, befintligt: Viktiga kollektivtrafikstråk för väg för likväl lokal som regional busstrafik. Framkomligheten för buss är prioriterad i stråket

Kollektivtrafikstråk väg, nya: Strategiska stråk som behöver utredas vidare avseende möjligheterna att ingå i kollektivtrafikstråk för väg.

Transportinfrastruktur - Kollektivtrafik

- Kollektivtrafiknod
- Förslag till ny hållplats
- Kollektivtrafikstråk järnväg - befintlig
- Kollektivtrafikstråk järnväg - reserat framtida järnväg
- Kollektivtrafikstråk väg - befintlig
- Kollektivtrafikstråk väg - ny

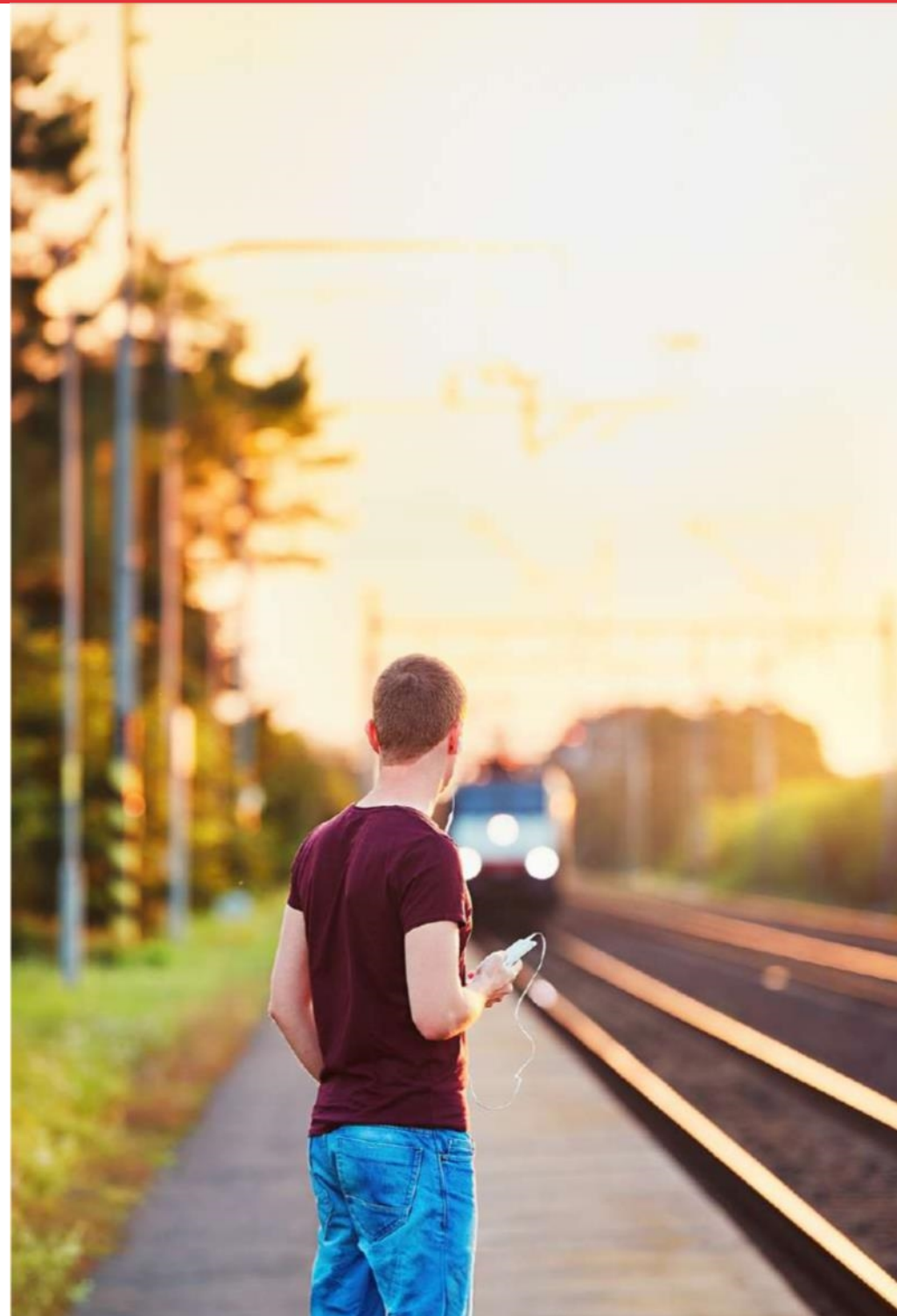
Kollektivtrafikstråk

Kollektivtrafikstråk utgörs av strategiska och prioriterade stråk för kollektivtrafiken i kommunen. Dessa stråk är indelade i stråk för buss och stråk för tåg.

Det är viktigt att bibehålla och främja den starka kollektivtrafiken som binder samman kommunens tätorter, från Borgåsund till Hallstahammar. Sträckningen redovisas i plankartan som befintligt kollektivtrafikstråk för väg. I detta stråk ska bussens framkomlighet prioriteras för att kunna erbjuda en konkurrenskraftig restid till viktiga målpunkter där det är av särskilt stor vikt med tidspassning mot moderna Hallstahammars och Kolbäcks stationer. Detta innebär att i frågor om exempelvis utformning av utfarter från hållplatser och hastighetsbestämmelser längs stråken ska kollektivtrafikens linjedragning och effektivitet prioriteras.

Möjligheterna för ett utvecklat kollektivtrafikstråk bör även utredas mellan kommunens två stationer med Eriksberg som en viktig målpunkt med hänsyn till föreslagen utveckling av området. En ökad turtäthet mellan stationslägena och Eriksberg skulle medföra ett effektivare kollektivtrafiksystem som bättre kopplar samman bytespunkterna till regional kollektivtrafik och således erbjuder resenärerna fler avgångar och målpunkter i Mälardalsregionen.

Befintliga järnvägar inom kommunen utgör viktiga kollektivtrafikstråk för resor till Mälardalen och redovisas i plankartan. I dessa ska en god turtäthet, kort restid och en robusthet eftersträvas för kollektivtrafik för ett dagligt resande. Trafikverket har i åtgärdsvalsstudien "Förbättrad tillgänglighet inom stråket Stockholm – Oslo" konstaterat att stråket Stockholm – Oslo är transportintensivt och mycket talar för en fortsatt och förhållandevis snabb tillväxt av både person- och godstransporter. Mälarbanan är dubbelspårig Stockholm-Kolbäck. Mellan Kolbäck och Hovsta är banan i huvudsak enkelspårig. Det finns inga förslag på åtgärder för sträckan i nuläget. Kommunen bedömer att det är lämpligt att reservera mark i plankartan för utveckling av dubbelspår för Mälarbanan öster från Kolbäcks station.

Kollektivtrafiknoder

Kollektivtrafiknoder är strategiska lägen som utgör en samlingsplats för kollektivtrafiksystemet i kommunen. Noderna erbjuder enkla och effektiva byten mellan den inomkommunala och regionala kollektivtrafiken och erbjuder samtidigt också goda möjligheter att byta mellan olika trafikslag såsom buss, tåg och cykel. Noderna utgörs av kommunens två stationer vilka är centralt lokaliserade i kommunens två största tätorter med god närhet till bostäder, service och arbetsplatser. Den nordliga järnvägsstation och busscentrum är idag separerade ifrån varandra, till 2050 ska buss och tågtrafiken samlas i noden för att möjliggöra för enklare byten mellan olika kollektivtrafikslag. Det är viktigt att bibehålla och vidareutveckla samordning mellan buss och tågtrafik även i det södra stationsläget med fokus på att säkra tid för byten mellan de olika trafikslagen.

Till noderna är det särskilt prioriterat med starka gång- och cykelstråk. Till båda stationslägena behöver möjligheterna att ta sig till fots eller med cykel förbättras (läs mer i kapitlet om gång- och cykeltrafik). Pendlarparkeringar intill noderna utgör en viktig del av kollektivtrafiksystemet för att möjliggöra för människor att kunna genomföra sina resor hela vägen fram till målpunkter. Detta omfattar likväl möjlighet för säkra cykelparkeringar som pendlarparkering för bil för de resenärer som inte har andra alternativ att resa med bil till stationerna. I samband med samordning av buss och tåg vid det nordliga stationsläget behöver därav även en pendlarparkering tillkomma.

Samspelet mellan lokal och regional kollektivtrafik

För att människor ska välja att resa kollektivt behövs ett attraktivt utbud utifrån deras behov. I Hallstahammars kommun pendlar närmre hälften av den arbetsföra befolkningen till andra kommuner för arbete samtidigt som en stor del av de som arbetar i kommunen också pendlar från intilliggande orter. Relationen för arbetspendling är störst med de angriänsande kommunerna Västerås, Köping och Surahammar. Inom Västmanlands län sker mest arbetspendling mellan Västerås och Hallstahammar. Andra viktiga noder för arbetspendling är Eskilstuna, Stockholm, Enköping, Kungsör och Örebro. Regional kollektivtrafik är avgörande för tillgången till grundläggande service så som gymnasieskola och vård då dessa finns utanför kommunen i Västerås och Köping.

Hallstahammar har goda förutsättningar för en god kollektivtrafik då kommunen är liten till ytan och relativt tätbefolkad med 98 invånare per kvadratkilometer. Det är länets näst högsta koncentration av människor efter Västerås. Idag bor majoriteten av kommunens befolkning i någon av tätorterna vilka är sammanlänkade med kollektivtrafik. I Hallstahammars kommun finns idag två kollektivtrafiknoder vilka tillsammans erbjuder avgångar till flera målpunkter. Från det norra stationsläget är det möjligt att resa med tåg till Västerås, Surahammar och Fagersta. Det södra stationsläget erbjuder tågtrafik till Västerås och Eskilstuna samt busstrafik till Köping och Västerås. Det finns inomkommunal kollektivtrafik som länkar samman stationerna vilket möjliggör för alla invånare att ta del av resor från såväl det södra som det norra stationsläget.

Kommunens två stationslägen är avgörande för att invånarna ska ha tillgång till ändamålsenlig och konkurrenskraftig kollektivtrafik. De orter som inte binds samman med kollektivtrafik riskerar att bidra till ett ökat användande av ohållbara transporter samt ge invånarna snävare utbud av arbete, utbildning, service och kultur- och fritidsaktiviteter. Dessa orter skulle även riskera att segregation och de sociala klyftorna skulle öka eftersom det skulle bli svårare för redan utsatta grupper att ta sig till arbete, mötesplatser och service. Det är därav av stor vikt för kommunens hållbara utveckling att bibehålla och stärka de befintliga stationslägena, vilket preciseras i översiktsplanens strategier för utveckling av kollektivtrafiken. Invånarnas tillgång till kollektivtrafik behöver därav även prioriteras före eventuella tidsvinster i det regionala nätet.

Fordonstrafik

För att Hallstahammars kommun ska kunna vara levande och tillgänglig i framtiden kommer bilen fortsatt utgöra ett viktigt färdmedel. Utanför kommunens tätorter saknas ofta alternativ till att använda bilen i vardagen. Eftersom koncentrationen av människor är lägre och avstånden mellan målpunkterna långa är det svårt att idag tillhandahålla konkurrenskraftiga alternativ till resor med bil. På landsbygden spelar bilen därav en viktig roll i många människors vardag. Det finns även människor som av olika anledning har svårt att hitta andra alternativ än bilen för att ta sig mellan vissa målpunkter. Det behöver därav vara möjligt att ta sig fram med bil i Hallstahammars kommun för de som behöver göra det. Samtidigt används bilen idag till många korta resor inom tätorterna, vilket är resor som hade kunnat ske genom gång eller cykel.

Väg 252 och E18 genom kommunen är viktiga för den nationella och regionala tillgängligheten. Trafikverket är väghållare för dessa vägar.

Målbilden för kommunens transportsystem är att bilen ska ha en underordnad/lägre prioritet i de områden där det finns goda möjligheter till andra mer hållbara transporter och istället kunna användas mer effektivt för de resor där bilen utgör det enda alternativet. Minskad biltrafik inne i tätorterna bidrar till ett attraktivare gaturum där det blir enklare, snabbare och tryggare att färdas till fots, via cykel eller kollektivtrafiken. Det ökar även framkomligheten för de resenärer som inte har några andra alternativ än bilen. Det finns behov en kommunövergripande plan för utformning av tätorternas gatumiljöer. Exempelvis behöver krontäckningsgraden i kommunens centrum öka med hänsyn till ett förändrat klimat, att arbeta med detta genom gatuträd kan även bidra till en minskad hastighet för motordrivna fordon.

Parkeringsplatser

Bilar står parkerade stora delar av sin livslängd och i tätortsmiljöer utgör parkeringsplatser ett ytkrävande markanspråk som konkurrerar med ortens övriga behov av exempelvis mark för bostäder och grönområden. Parkeringsplatser i tätorten är viktiga för de personer som måste transportera sig med bilen till olika funktioner. Idag konkurrerar dessa med likväl pendarparkeringar, boendeparkeringar och parkering från individer som bor inom gång- eller cykelavstånd från viktiga funktioner. Det finns ett behov av en samordnad strategi för kommunens parkeringar med avsatta platser för pendarparkering och andra långtidsparkeringar för att minska belastningen på parkeringsplatser i tätorternas centrala delar och på så sätt göra det enklare för de som behöver köra bilen hela vägen fram till viktiga funktioner. Exempelvis bör pendarparkeringar lokaliseras till kollektivtrafiknoder och boendeparkeringar hänvisas till tomtmark. Detta skulle frigöra kapacitet för parkeringar för de som måste ta bilen samtidigt som centralt belägna ytor också frigörs för att kunna nyttjas till annat.

Ställningstaganden

- Prioriteringar för ett hållbart transportsystem ska tillämpas för likväl planering som förvaltning av kommunens transportinfrastruktur.

Gång- och cykeltrafik

- Gående och cyklister ska separeras i en högre grad för att möjliggöra för säkra gångstråk och ett cykelnät med hög framkomlighet.
- Kommunen ska ta fram en gång- och cykelplan. Planen ska inkludera ett tillgänglighetsperspektivet, möjligheterna till cykelparkeringar och underhåll av gång- och cykelnätet.

Kollektivtrafik

- Kollektivtrafiken ska utvecklas och förvaltas med ett helhetsperspektiv där kollektivtrafiknoderna ska knyta samman systemet.

Fordonstrafik

- Biltrafik ska ha en underordnad prioritet i områden med starka gång- och cykelstråk och/eller möjlighet till kollektivtrafik.
- Kommunen behöver ta fram en parkeringsstrategi för att hantera parkeringsfrågan i ett hållbart transportsystem.

Teknisk försörjning

Kommunens tekniska försörjningssystem är viktiga förutsättningar för ett välfungerande samhälle. Planering och utformning av samhället kan bidra till kostsamma investeringar i den tekniska infrastrukturen men kan även bidra till ett mer effektivt nyttjande av den. Därav är det viktigt med god kännedom om vad planering och exploatering får för konsekvenser på den tekniska infrastrukturen redan i tidiga skeden. De tekniska försörjningssystemen är även känsliga för klimatförändringar, naturolyckor och yttre angrepp. Det är därav även viktigt att planera för ett förändrat klimat och att analyser som kartlägger riskerna för den tekniska infrastrukturen görs kontinuerligt. Du hittar beskrivning och ställningstagande om följande:

Avfallshantering

Kommunalt vatten och avlopp

Brandvattenförsörjning

Enskild vatten- och avloppsförsörjning

Energiförsörjning

Ställningstaganden

Avfallshantering

Hallstahammars kommun har tillsammans med övriga kommuner i Västmanlands län samt Enköpings och Heby kommuner bildat kommunalförbundet Vafabmiljö, som arbetar med insamling och transport av avfall, samt sortering, återvinning, biologisk behandling, kompostering, rötning och deponering av avfall. Avfallet uppstår såväl i hushåll som i verksamheter. Kommunalförbundet har även ansvar för information och avfallsrådgivning. Vafabmiljö ansvarar för kommunens återvinningscentral som hanterar grovavfall, elavfall, trädgårdsavfall och farligt avfall.

Det är viktigt att avfallshanteringen och dess behov finns med i ett tidigt skede av planeringen. Det är viktigt att göra rätt från början, för att undvika att det uppstår felaktigheter som är svåra, dyra eller omöjliga att korrigera i efterhand. En god avfallshantering behöver ytor avsedda för insamling och transportvägar som möjliggör för fordon att på ett smidigt och trafiksäkert sätt kan inhämta avfall. Det kan säkerställas och förebyggas redan vid planeringen av exempelvis nya bostadsområden och skolor. Insamling av avfall vid ny- och ombyggnation ska dimensioneras så att de möjliggör för återvinning av avfallet. Det är viktigt att ta i beaktning att avfallsmängderna kan variera mellan olika områden och att det kan vara svårt att förutse avfallsmängderna i ett nytt område. Därmed kan det vara nödvändigt att dimensionera avfallsutrymmena i överkant då det ofta är svårt att utöka avfallsutrymmena i efterhand. Då avfallshantering, lagstiftning och konsumtionsmönster förändras över tid behöver avfallsutrymmena även planeras med flexibilitet för att kunna anpassas till förändrat antal fraktioner och förändrade avfallsmängder. Trenden är att allt fler fraktioner samlas in fastighetsnära. Med anledning av denna utveckling så kan det vara lämpligt att planera för gemensamma hämtställ- en, där det av olika anledningar inte är möjligt eller lämpligt att ha sophämtning med egna kärl vid varje fastighet. De boende i dessa områden har i stället gemensamma kärl i närheten av sin bostad.

Vid hantering av lov- och förhandsbesked utanför detaljplanelagda områden är det viktigt att det finns tillräckligt stor yta för att klara den tekniska försörjning. Det innebär att det behöver finnas utrymme för vändzon för avfallshantering och parkering där så är relevant. Om det rör sig om byggnation på en enskild fastighet är det viktigt att den tekniska försörjningen går att lösa inom fastigheten. Avfallshantering kan handla om både tömning av mat- och restavfall samt förpackningar men också tömning av enskil- da avloppsanläggningar i de områden där kommunalt avlopp inte finns.

Klimatförändringarna kan innebära utmaningar även för avfallshanteringen. En följd av ett förändrat klimat är att bärigheten på vägar kan komma att förändras. Det finns redan idag problem med hämtningsfordon som ska fram på vägar för att hämta slam eller mat- och restavfall. Det finns även en risk för miljö och hälsa om tömning ej sker i tid, på grund av avfallens påverkan av varma temperaturer under en längre tid vid ett varmare klimat och värmeböljor.

Principer för ändamålsenlig avfallshantering

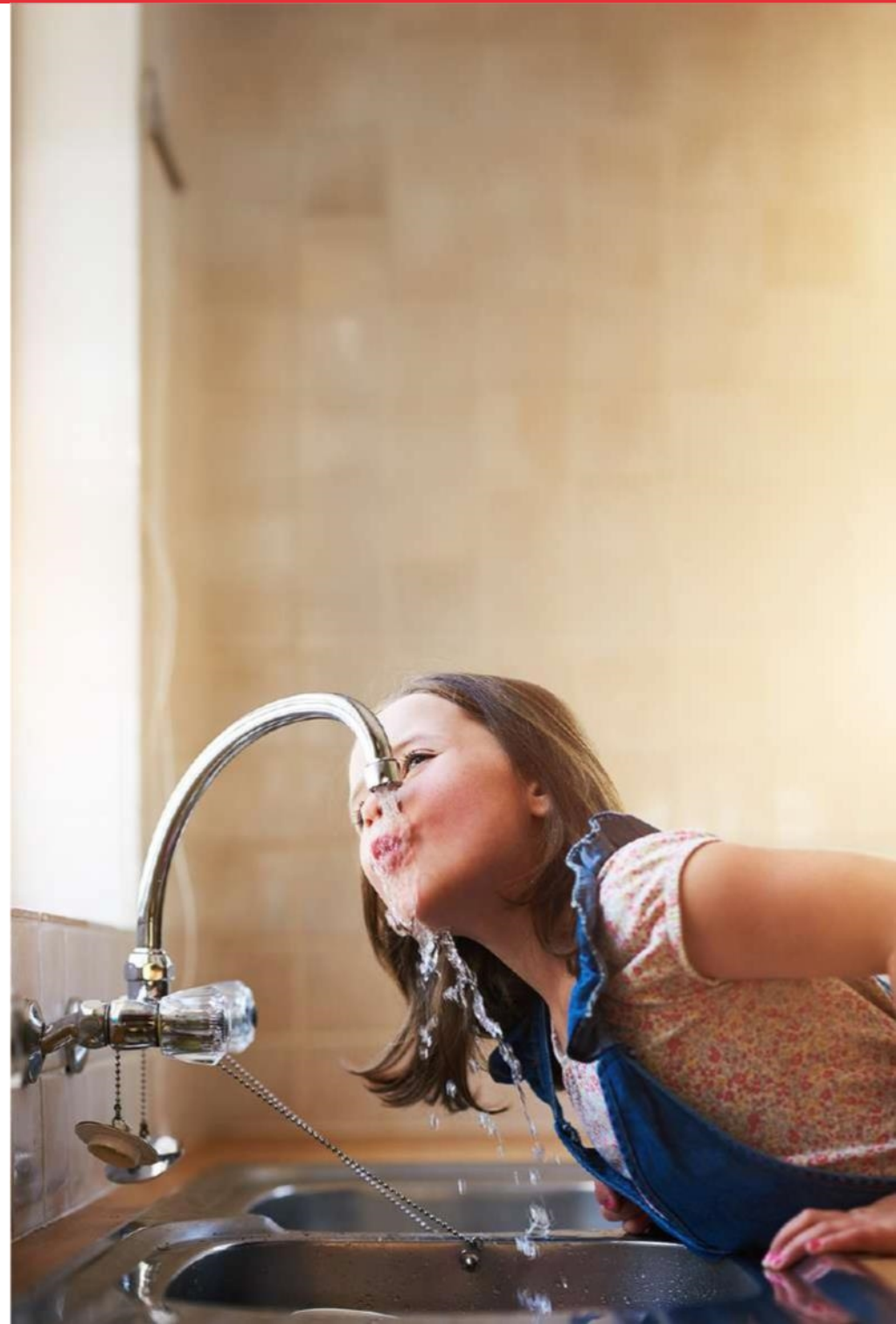
- Vid detaljplanering av nya bebyggelseområden ska utrymmen som krävs för en god avfallshantering tryggas.
- Vid planering av ny bebyggelse ska gemensam avfallshantering i bästa möjliga läge eftersträvas.
- Vid hantering av enskilda bygglov utanför detaljplanelagda områden ska det gå att lösa avfallshanteringen inom fastigheten.

Kommunalt vatten och avlopp

Tillgången till rent vatten är en av de viktigaste frågorna i samhällsplaneringen. Mälarenergi vatten har i uppgift att producera, distribuera och sälja vatten. De ska även omhänderta spillvatten med vedertagen praxis för kvalitet, miljöhänsyn och leveranssäkerhet.

I Hallstahammars kommun finns ett aktivt vattenverk och ett vattenverk som inte längre är i drift. Majoriteten av kommunen är anslutna till kommunalt vatten och avlopp, utöver tätorterna och deras närområden finns även kommunala anläggningar till byarna Berg och Mölntorp. Kapaciteten för dricksvattenförsörjningen utifrån dagens behov bedöms vara goda. Med hänsyn till klimatförändringar, exploatering och övriga risker så är tillgång till vatten med god kvalitet en viktig fråga inför framtiden. Dricksvattenproduktionen skyddas idag genom ett sammanhängande vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter. Revidering av vattenskyddsområdet pågår. Reservvattentäkt för Hallstahammars kommun saknas.

Inom kommunen finns ett allmänt reningsverk, Mölntorps avloppsreningsverk. Recipient för avloppsvattnet är Kolbäckån och längre ner i systemet Mälaren som utgör vattentäkt för två miljoner människor. Det bedöms finnas god kapacitet i reningsverket även med en ökad befolkning. I framtiden kan utökade krav komma på reningsverket vilket kan medföra behov av en viss utbyggnad eller ombyggnation.

Brandvattenförsörjning

Hallstahammar kommun är utbyggt med brandposter som är anslutna till det allmänna vattenledningsnätet. Sådan brandvattenförsörjning ställer krav på att tillräcklig kapacitet finns i systemet och att uttag av brandvatten sker så att inte dricksvattentillgången påverkas. Den fysiska planeringen för brand- och släckvatten behöver ske i nära samarbete mellan VA-huvudmannen, räddningstjänsten och kommunerna för att i planerings- och lovskedet ta hänsyn till brandvattenförsörjningen. Exempelvis behöver bebyggelse som planeras inom vattenskyddsområde planeras med särskild hänsyn till risken för förorening genom släckvatten. Det är även viktigt att göra medvetna val vid utformning av stora tomter vid planering av industri- och verksamhetsområden. Detta eftersom VA-huvudmannen ansvarar fram till anslutningspunkten till fastigheten vilket kan bidra till att Räddningstjänstens krav på avstånd mellan brandpost och byggnad inte kan uppfyllas.

Brandvattenförsörjning är starkt beroende av vilken verksamhet som bedrivs, vid lovhantering är det därav även viktigt att beakta möjligheterna till brandvattenförsörjning. En utmaning för brandvattenförsörjningen är att verksamheter och markanvändningar ändras inom ramen för gällande detaljplaner vilket kan medföra svårigheter med likväl kapacitet som avståndskrav till brandposter.

Enskild vatten- och avloppsförsörjning

Utanför det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp finns enskilda lösningar. I Hallstahammars kommun finns cirka 750 enskilda avloppsanläggningar och ungefär lika många enskilda dricksvattenbrunnar. En del av avloppsanläggningarna är gemensamma och delas av flera fastigheter. Utanför kommunens verksamhetsområde finns ett antal områden som har samlad bebyggelse. Gemensamt för dessa bebyggelsegrupper är att antalet fastigheter inte överstiger det antal om 20–30 stycken som vanligtvis krävs för att det ska inträda ett kommunalt ansvar att ordna allmän VA-försörjning.

Vid anläggning av enskilda avlopp är avfallshanteringen ett viktigt perspektiv. Kommunalförbundet Vafabmiljö ansvarar för avfallet som uppstår och det är viktigt att avloppsanläggningen lokaliseras till platser så att tömningsfordon kan köra fram och vända samt att tömningen kan ske på ett enkelt sätt.

Klimatförändringarna innebär ett varmare, torrare och blötare klimat vilket kan påverka grundvattnet. Längre, varmare och torrare somrar kan medföra lägre grundvattennivåer samtidigt som ökad nederbörd under höst och vinter kan skapa höjda grundvattennivåer.

Problem som klimatzförändringar för med sig är bland annat ökad risk för att det uppstår kvalitetsförändringar i enskilda dricksvattentäkter på grund av plötsliga förändringar av vattennivån. Det kan även öka risken för olika problem med enskilda avloppsanläggningar som exempelvis igensättning.

Energiförsörjning

Samhället är beroende av el för att kunna fungera. Viktiga system såsom värmeförsörjning, vattenförsörjning och kommunikation är beroende av att elsystemet fungerar. Kommunens elnät har byggts ut under olika omgångar och tidsepoker när behovet av el såg annorlunda ut än idag. Det har funnits goda marginaler i elsystemet där det enbart krävts lokala ombyggnationer. Dessa marginaler minskar snabbt och behovet av större åtgärder i nätet växer. Faktorer som påverkar det ökade behovet av kapacitet är bland annat:

- exploateringar och förtätning av befintliga strukturer
- uppvärmning med fjärrvärme som ersätts av värmepumpar
- energiomställning till el i befintlig industri
- elektrifiering av fordon

Det ökande effektbehovet, omställningen av uttagsmönster och introduktionen av ny teknik sker mycket snabbare än det är möjligt att hinna bygga nytt och starkare elnät vilket leder till ökad risk för störningar i elnätet. Omställning till ökad elanvändning för befintlig industri och omställning till elfordon är exempel på ökade effektbehov. En enskild elbilsladdare kan t.ex. dra mer än dubbelt så mycket som den villa den är placerad vid och en elbilsmack kan dra lika mycket som ett villaområde. Ny teknik och förändrade belastningsmönster kan på detta sätt på kort sikt skapa kapacitetsbrist för stora delar av tätorten.

Tillägg i den bebyggda miljön är möjligt på många platser i tätorten sett till elförsörjning. Tillgänglig kapacitet i befintliga kabelslingor är avgörande och när kapaciteten är förbrukad i en slinga kan det bli kostsamt att göra ytterligare förstärkningar. Det innebär att elnätet kan nå en punkt där det krävs kostsam ombyggnation och förstärkning för att klara även en mindre utbyggnad. Det är därav viktigt med ett helhetsperspektiv och god kännedom om effekter och kostnader för elnätet. När ny bebyggelse skapas i befintliga bebyggda miljöer uppstår också ofta konflikt om ytor och transformatorstationer, kabelstråk och annan infrastruktur får inte plats. Det är därav viktigt att tidigt i planeringsprocessen involvera planerare för elnät för att säkerställa energiförsörjningen.

Vägledning

- Förutsättningar och konsekvenser för de tekniska försörjningssystemen ska utredas vid planering av ny markanvändning eller ny bebyggelse i ett tidigt skede.
- Grävarbeten ska samordnas mellan aktörer, till exempel genom ledningskollen.

Kommunalt vatten- och avlopp

- Yt- och grundvattentäkter ska skyddas långsiktigt, såväl kommunala som enskilda
- Planering, exploatering och förändringar i markanvändning får inte påverka dricksvattenförsörjningen negativt. Modellerade tillrinningsområden ska användas för bedömning om det finns risk för påverkan.
- Vattentäkter ska värnas och undantas från exploatering
- VA-huvudmannen och Räddningstjänsten ska involveras vid detaljplanläggning och lovhantering.
- Brand- och släckvattenplan ska vara vägledande vid planering och byggande.

Enskild vatten- och avloppsförsörjning

- Vid prövning av enskilt avlopp bör ett perspektiv om risker kopplat till klimatförändringar tillämpas.
- Kommunen ska genomföra en riskklassning av avloppsanläggningar för att få fram ett tillsynsbehov.
- Kommunen behöver utveckla processer och rutiner för prövning av enskild vattenförsörjning vid lov och förhandsbesked som involverar ett perspektiv om klimatförändringar.
- Kommunen behöver utveckla rutiner för internt samarbete gällande informationsinsatser för enskilda dricksvattentäkter avseende klimatrisker.

Avfallshantering

- Vid planläggning och lovhantering ska principer för avfallshantering tillämpas.

Energiförsörjning

- Mälarenergi elnät ska involveras vid detaljplanläggning och lovhantering.
- Det behöver utveckla arbetssätt och rutiner för en helhetssyn syn på energiförsörjningen.

A scenic landscape photograph featuring a wide, green field in the foreground. In the background, there is a line of trees and a small house with a red roof on the left. The sky is filled with soft, grey clouds, and a faint rainbow is visible on the right side. The sun is low on the horizon, partially obscured by tree branches in the upper left corner, creating a warm, golden light. The overall mood is peaceful and natural.

Allmänna intressen

Det finns viktiga allmänna intressen för hänsyn och hushållning som inte kan knytas till enskilda områden i plankartan. För dessa intressen finns riktlinjer som ska ge vägledning vid prövning enligt översiktsplanen.

Riksintressen

I kapitlet hittar du beskrivning och vägledning om följande riksintressen:

- Kulturmiljö
- Naturvård
- Yrkesfiske
- Friluftsliv
- Kommunikationer
- Särskilda bestämmelser för vissa områden

Riksintressen är geografiska områden som är av nationell betydelse. Bestämmelserna om riksintressen syftar till att främja en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt god hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Riksintressen ska långsiktigt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada intressets värden.

Enligt 3 kap. 5 § plan- och bygglagen ska det framgå av översiktsplanen hur kommunen avser att tillgodose riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Det är viktigt att riksintresseområden bevaras och utvecklas utifrån sina speciella värden. Exploatering och andra ingrepp i miljöerna får inte orsaka påtaglig skada på riksintressena, även flera åtgärder som var för sig inte bedöms medföra påtaglig skada kan tillsammans göra det. I översiktsplanen anges rekommendationer som bidrar till att säkerställa riksintressena. Riksintressen beslutades i samband med införandet av naturresurslagen 1987 och är sedan 1998 införda i miljöbalken (MB). Riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken pekas ut av en ansvarig myndighet (Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Trafikverket). Riksintressen för geografiskt bestämda områden är definierade i lagtext enligt 4 kap. miljöbalken och har beslutats av riksdagen då lagen infördes.

En översyn har genomförts av samtliga riksintressemyndigheter som går ut på att se över och precisera kriterierna för vilka områden som ska anses vara av riksintresse och utvärdera de nuvarande anspråken på områden utifrån kriterier och utbredning. Vissa myndigheter har redan tagit beslut om sina riksintresseanspråk. Översynen beräknar vara klar under 2025.

Kulturmiljö

De områden som pekas ut som riksintresse för kulturmiljö ger en avläsbar kulturhistorisk berättelse om ett specifikt skede i samhällsutvecklingen och goda möjligheter till upplevelser, kunskap och förståelse för den kulturhistoriska utvecklingen. Områden av riksintresse för kulturmiljö pekas ut av Riksantikvarieämbetet och regleras i 3 kapitlet miljöbalken. I Hallstahammars kommun finns ett område av riksintresse för kulturmiljövården som omfattar Strömsholms kanalmiljö.

Kommunens bedömning och ställningstagande

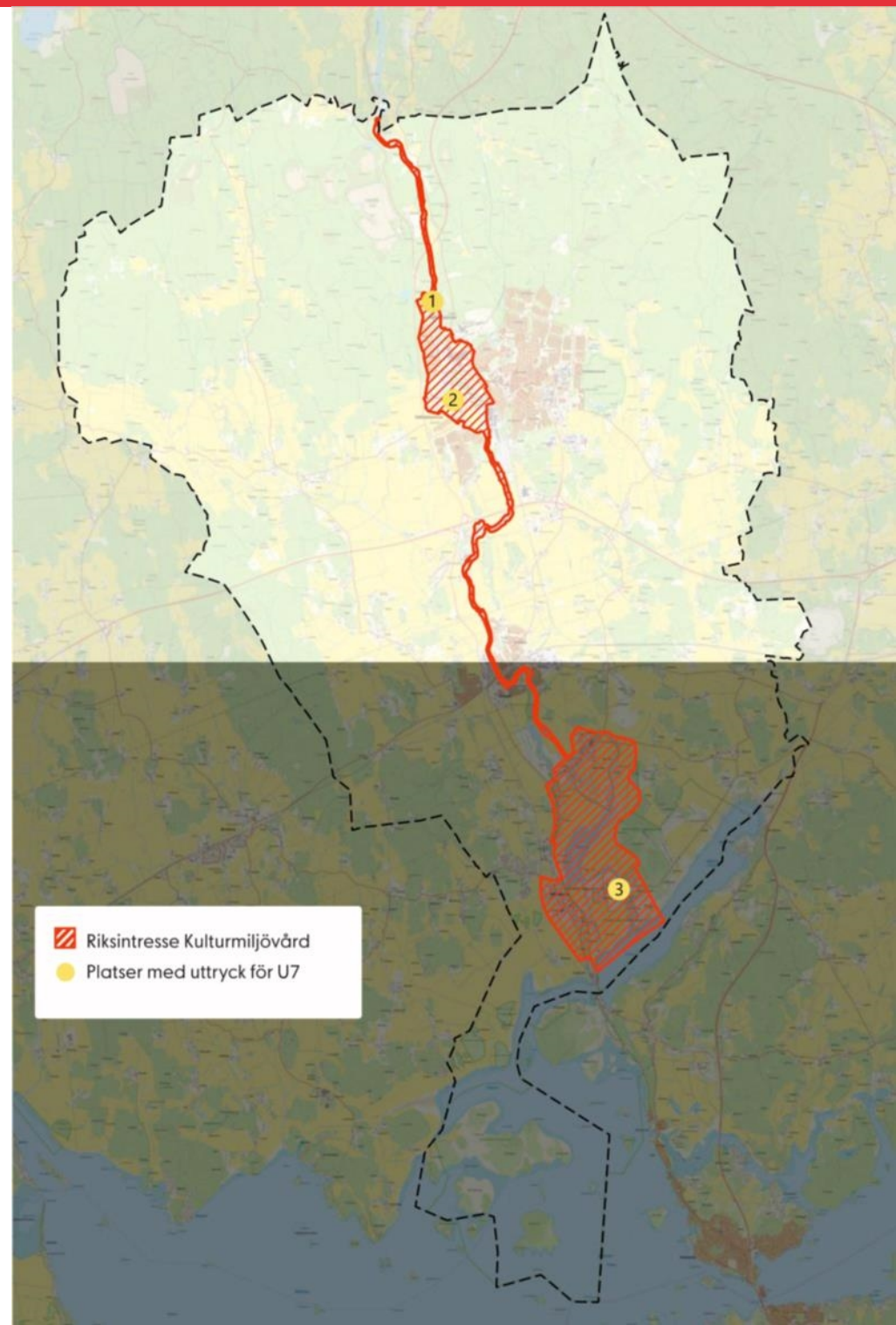
- Riksintresseområdet är en tillgång för kommunens besöksnäring och överlappar med riksintressen för friluftsliv och naturvård.
- Områdena ska kunna bibehålla sitt värde för människors upplevelser av natur- och kulturlandskapet
- Området ska bibehålla sitt värde med sina kulturhistoriska uttryck. Det omfattar både helhetsmiljön med kanalen längs Kolbäcksån med omgivande landskap och enskilda kulturhistoriskt intressanta objekt
- Exploateringsföretag som kan skada intresset ska inte tillåtas.

Strömsholms kanalmiljö U7

Strömsholms kanalmiljö är ett utpekad riksintresse och omfattar Strömsholms kanal/ Kolbäcksån, de västra delarna av Hallstahammars tätort, Mölntorp, Lagårdssjön samt delar av Strömsholm. Trångfors hammarsmedja (1), Skanzenområdet (2) i Hallstahammars tätort och Strömsholms slott (3) med omgivande anläggning är platser som är en del av riksintressets uttryck.

Motivering: Järnbruks- och kommunikationsmiljö i sammanflätat transport- och produktionssystem med landets näst äldsta kanal utmed Kolbäcksån och dess sjösystem. (Tidigindustriell miljö, Bruksmiljö, Slottsmiljö, Kraftverksmiljö).

Uttryck för riksintresset: Järnbruken är lokaliserade till forssträckor där kanaler med

slussar bildar transportleder förbi fallen. Kanalen, från 1776-95, är ombyggd under 1800-talet. Trångfors hammarsmedja från 1799-1800, med bevarad interiör, kolhus och arbetarbostäder. Kraftstation uppförd 1898-99. På det s.k. Skanzenområdet finns brukskontor, bostad för den kanalansvarige samt Mekanikhus (teknisk chef), arkivbyggnad och f.d. gästgiveri. Det av Tessin d.ä. ritade Strömsholms 1600-talsslott med slottskapell från 1700-talet är uppfört efter ritningar av Carl Hårleman. På området har sedan 1500-talet funnits stuteri, och omgivande landskap är starkt präglad av hästarnas bete. (Kanalmiljön berör även Fagersta och Surahammars kommun).

Friluftsliv

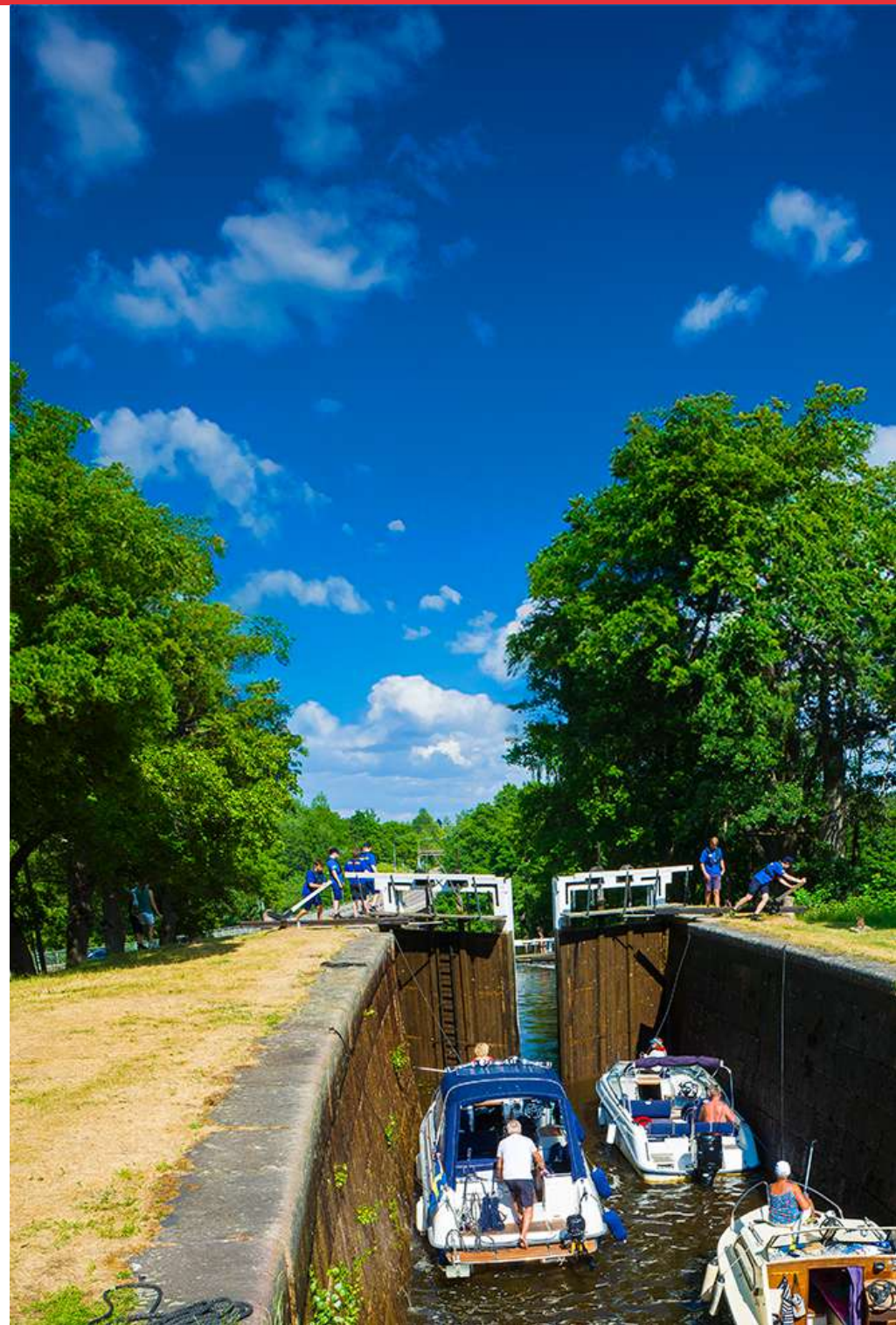
De områden som pekas ut som riksintresse för friluftsliv har goda förutsättningar för människors vistelse och upplevelser i natur- och kulturlandskap. Områden av riksintresse för friluftsliv pekas ut av Naturvårdsverket regleras i 3 kapitlet miljöbalken. I kommunen finns två riksintressen för friluftsliv, Strömsholms kanal och Strömsholmsområdet.

Kommunens bedömning och ställningstagande

- Riksintresseområdena är en tillgång för kommunens besöksnäring och överlappar med riksintressen för naturvård och kulturmiljö.
- Områdena ska kunna bibehålla sitt värde för människors upplevelser och vistelse i natur och kulturlandskapet.
- Exploateringsföretag som kan skada intresset ska inte tillåtas.
- Kanalmiljön inom tätorten ska värnas från åtgärder som begränsar möjligheten för allmänheten att uppleva miljöerna.

Strömsholms kanal FU04

Strömsholms kanal och dess närområde är även riksintresse för friluftsliv. Området bedöms ha särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och kulturmiljöer samt för vattenanknutna friluftsaktiviteter. Riksintresset följer Kolbäcksån/Strömsholms kanal. Generellt går gränsen 100 meter utanför strandlinjen men i tätbebyggda områ-

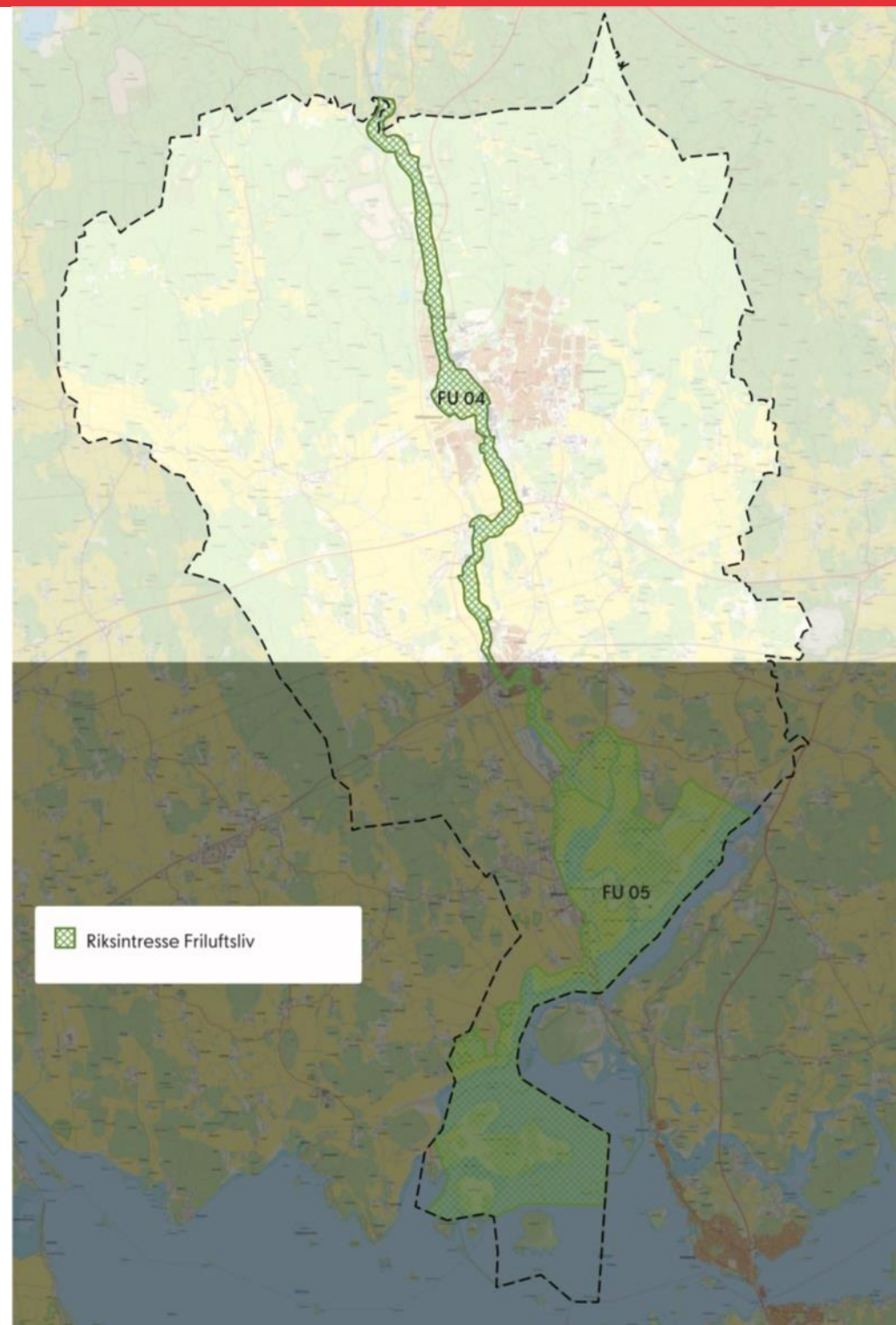
den och vissa detaljplanelagda områden följer riksintresset stundom vattenlinjen och i de fall vägar och järnvägar skapar en tydlig barriär utgör dessa en gräns.

Områdets friluftsvärden är kopplade till båtutrustning, naturupplevelser och kulturupplevelser. Strömsholms kanal nyttjas i huvudsak för båttrafik. Kanalbåtstrafiken är ganska omfattande med flera turer i veckan under sommartid. Dessutom nyttjas området frekvent av fritidsbåtar som tar sig upp längs slussarna från Strömsholm. Kanotuthyrning finns på flera håll vid kanalen. En kanotled med upptagningsbryggor och rastplatser är utbyggd mellan bland annat Borgåsund/Strömsholm och Hallstahammar. Naturupplevelsen av riksintresset är främst knutet till vattenmiljöerna och helhetsupplevelsen av att kunna ta sig fram längs kanalens lövridåer, odlingslandskap och de talrika våröversvämmade våtängarna. Kanalen är en av Sveriges äldsta kanaler och längs den finns ett stort antal kulturhistoriska sevärdigheter med anknytning till tidigt bergsbruk och järnhantering, exempelvis slussområdena, Skantzenområdet i Hallstahammars tätort och Västerqvarn i Mölntorp.

Strömsholmsområdet FU05

Strömsholmsområdet är riksintresse för friluftsliv med hänsyn till att området har särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljöer. Riksintresseområdet omfattar samma avgränsning som naturreservatet Strömsholm, med undantag för fågelskyddsområdet Sävholmen. Naturreservaten Ek- Hägg- och Lindholmen inkluderas. Mellan Häggsholmen och Borgåsund följer gränsen en mindre väg eller 300 m från strand. Dessutom inkluderas naturparken Åholmen i riksintresset.

Strömsholmsområdet är ett mångfaldigt kulturlandskap med stora friluftsvärden knutna till den vackra naturen med betande ekhagar, ädellövskogar, strandängar och åsar. Kriterier för områdets riksintresseklassning är dess intresseväckande natur- och kulturvärden, sällsynta växter och djur, artrikedom, goda förutsättningar för att området ska vårdas, förekomst av anläggningar (såsom toalett, parkering, utsiktsplattformar m.m), markerade leder och informationsskyltar. Områdets friluftsvärden är kopplade till hästport, vandring och promenader, naturupplevelser, kulturupplevelser, fågelskådning, båtutrustning och övriga aktiviteter såsom skridskoåkning och fiske.

Naturvård

De områden som pekas ut som riksintresse för naturvård belyser viktiga skeden av natur- och kulturlandskapets utveckling, visar upp en mångfald av naturtyper, unika eller sårbara arter eller ger en värdefullt förståelsen för naturen.

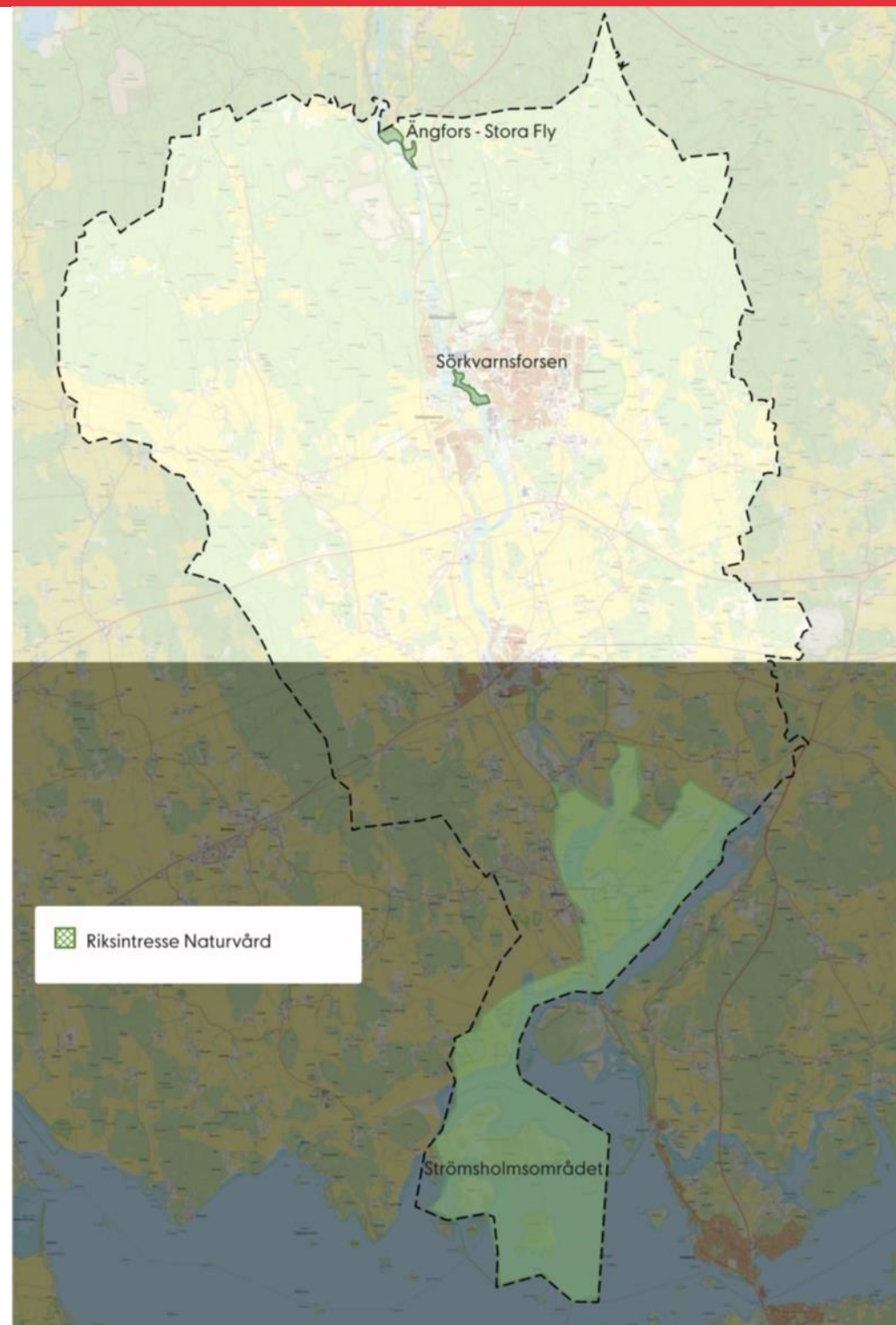
Områden av riksintresse för naturvården pekas ut av Naturvårdsverket regleras i 3 kapitlet miljöbalken. I kommunen finns tre riksintressen för naturvård.

Kommunens bedömning och ställningstagande

- Exploateringsföretag som kan skada intresset ska inte tillåtas.
- Riksintresseområdena är en tillgång för kommunens besöksnäring och överlappar med riksintressen för friluftsliv, kulturmiljö och Natura 2000.
- Områdena ska bibehålla sitt värde för den biologiska mångfalden och de unika arter eller miljöer som de står för.

Ängfors - Stora fly

Uttryck för riksintresset: Representativa naturbetesmarker i form av öppen hagmark, sötvattenstrandäng, och annan träd- och buskbärande hagmark. Art- och individrika växtsamhällen med arter som darrgräs, stagg, låsbräken, kattfot, svinrot, ormrot, brudborste och hartmanstarr.

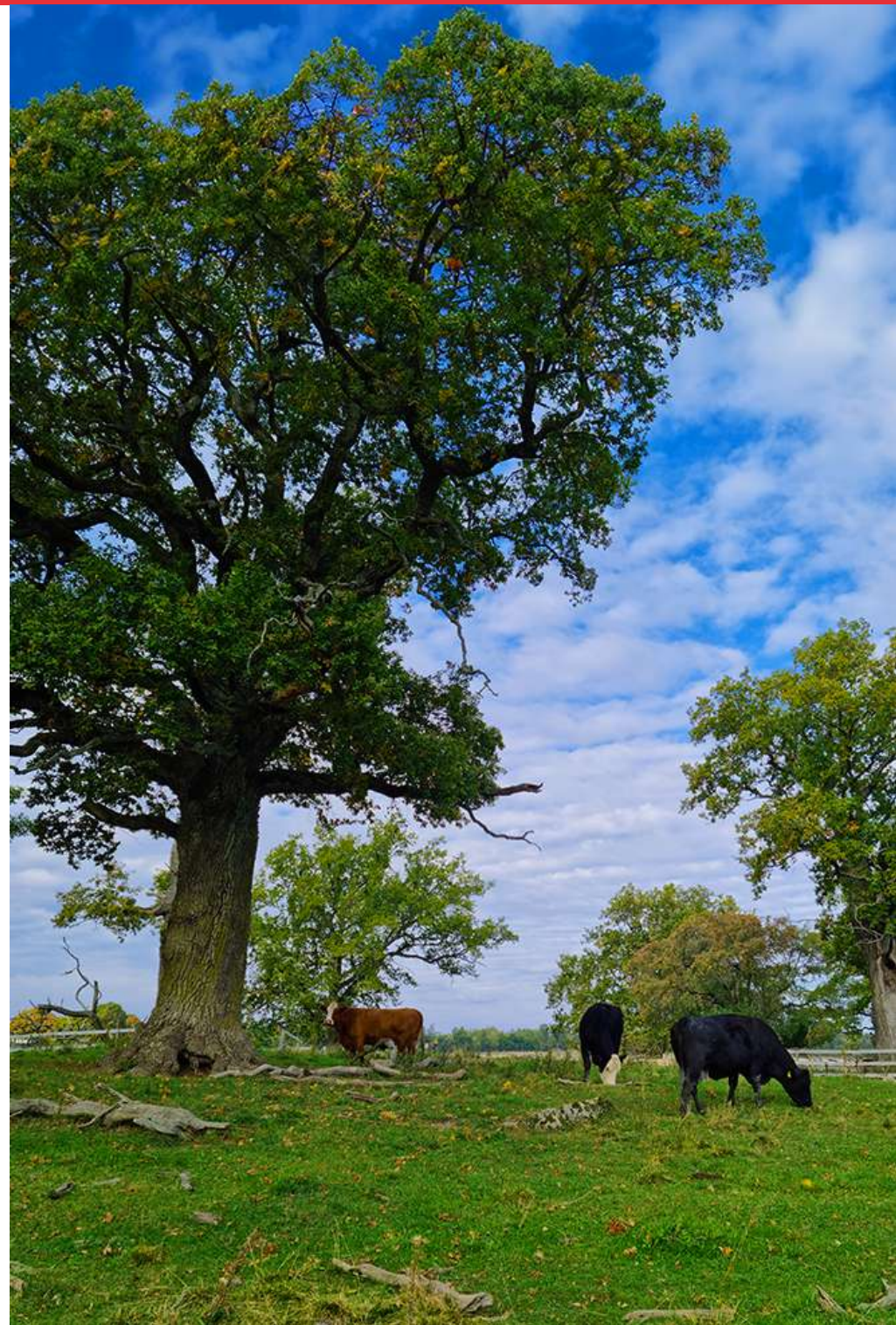
Sörkvarnsforsen

Uttryck för riksintresset: Värdefull forssträcka med lövskogsbevuxna stränder och rik flora och fauna.

Området innehåller en forssträcka med forsöar i Kolbäcksån samt angrärande huvudsakligen lövskogsbevuxna stränder. Det är rikt på växt- och djurliv. Del av forssträckan är outbyggd. Det centrala läget i Hallstahammars tätort ger särskilda värden.

Strömsholmsområdet

Uttryck för riksintresset: Området är ett representativt odlingslandskap i slätt-/mälabygd med representativa naturbetesmarker kring Lindholmen, Billingen och Jordmarken. Området innehåller i huvudsak kulturlandskap med åkermark, strandängar, hagmarker, ädellövskog, vassvikar och slottsmiljö. Floran är mycket rik, särskilt i ädellövskogarna och på ängs- och hagmarkerna. Ängarna på Billingen är bland de största i regionen. För fågellivet är främst ädellövskogar, strandängar och vassar av mycket stort intresse. Ädellövskogens insektsfauna innehåller bl.a. flera värmekrävande reliktarter. Strömsholmsområdet är från den aspekten ett av de allra rikaste områdena i landet. Betydande geologiska värden finns. Riksintresset berör även Kungsörs, Köpings och Västerås kommuner.

Kommunikationer

Riksintressen för kommunikationer omfattar vägar och järnvägar som hyser värden av stor nationell vikt, nationella åtgångar eller för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer. Trafikverket har ansvar för att göra riksintresseanspråk för trafikslagens anläggningar enligt miljöbalken 3 kap. I kommunen finns två riksintressen för väg och tre riksintressen för järnväg.

Kommunens bedömning och ställningstagande

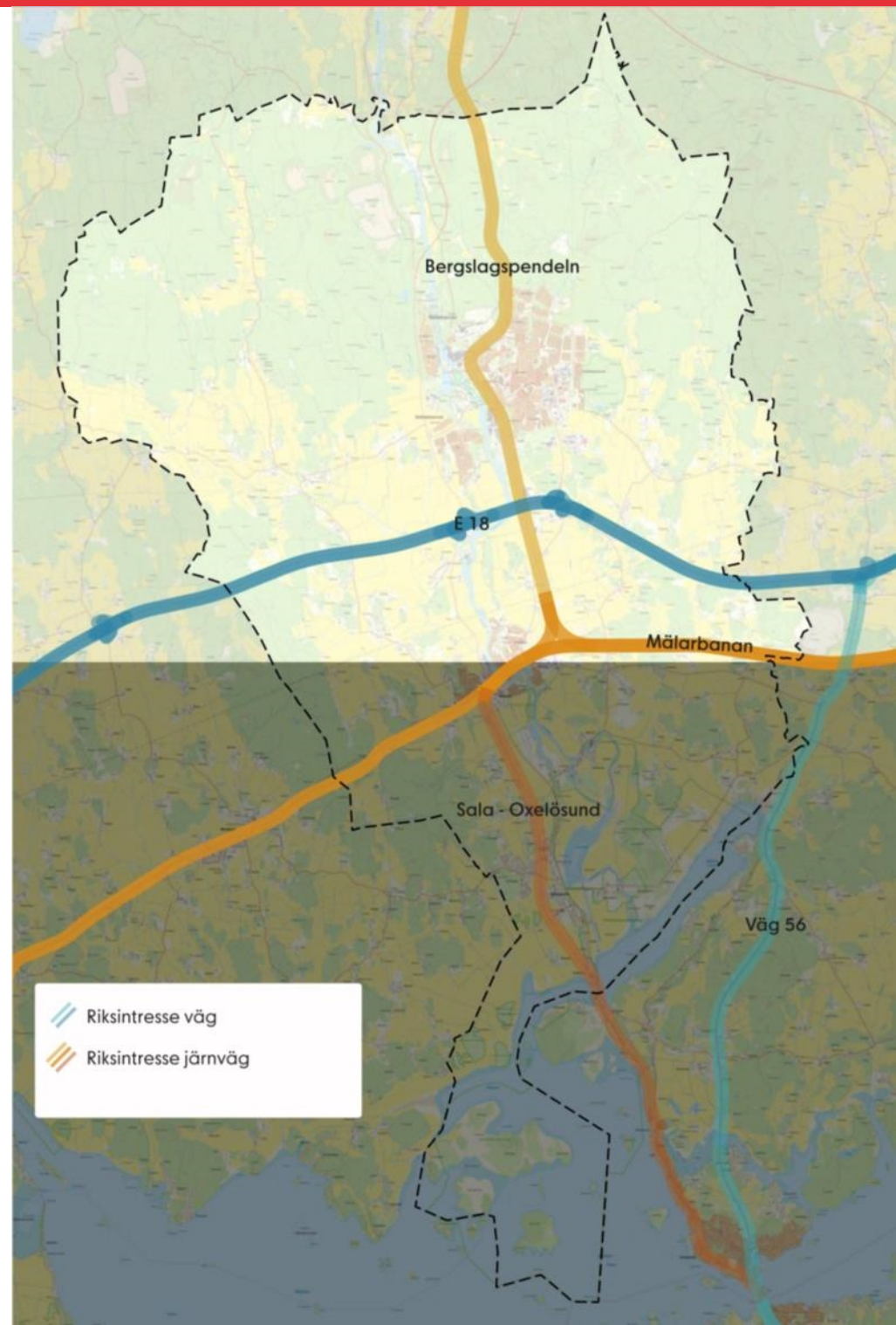
- Ny bebyggelse, anläggningar eller sådana åtgärder bör inte medges som kan hindra eller fördyra drift och utbyggnad av E18, väg 56 samt järnvägsbanor och tillhörande anläggningar.
- De större stråken för kommunikationer är viktiga för kommunens utveckling.

Väg

E18 är en del av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) som är ett trafikslagsövergripande nät inom EU och grannländerna. Sådana vägar är av särskild internationell betydelse och utgör de viktigaste förbindelserna och knutpunkterna. E18 är en del av stomnätet som är viktigt för att säkerställa framkomligheten för personer och varor. Väg 56 tangerar kommunens östra gräns och är ett funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter och långväga personresor. Väg 56 tillhör de vägar som är viktigast för nationell och regional tillgänglighet. E18 och Väg 56 är rekommenderade färdvägar för farligt gods.

Järnväg

Bergslagspendeln mellan Ludvika och Kolbäck, Mälmarbanan mellan Stockholm och Örebro och Sala - Oxelösund mellan Sala och Oxelösund är riksintressen för järnväg inom kommunen. Det är viktigt att beakta möjligheten att transportera olika typer av gods, exempelvis farligt gods för samtliga. Riksintressena är viktiga för långväga persontrafik vilket innebär att banorna knyter samman orter och städer i Sverige. Detta medför även att stationer är viktiga för riksintressena då de utgör en bytestpunkt.

Yrkesfiske

De områden som pekas ut som riksintresse för yrkesfiske finns utpekade i havsområden och inlandsvatten, samt i hamnar. Tillämpning av hushållningsbestämmelserna i MB 3 kap. 5 §, innebär att planeringen för användning av mark- och vattenområden ska säkerställa fiskesektorns tillgång till fångstområden. Det är också avgörande att planeringen säkrar viktiga lek- och uppväxtområden för betydande arter, samt nödvändig infrastruktur i form av hamnar som möjliggör exempelvis landning, samt underhåll och service av fiskefartyg.

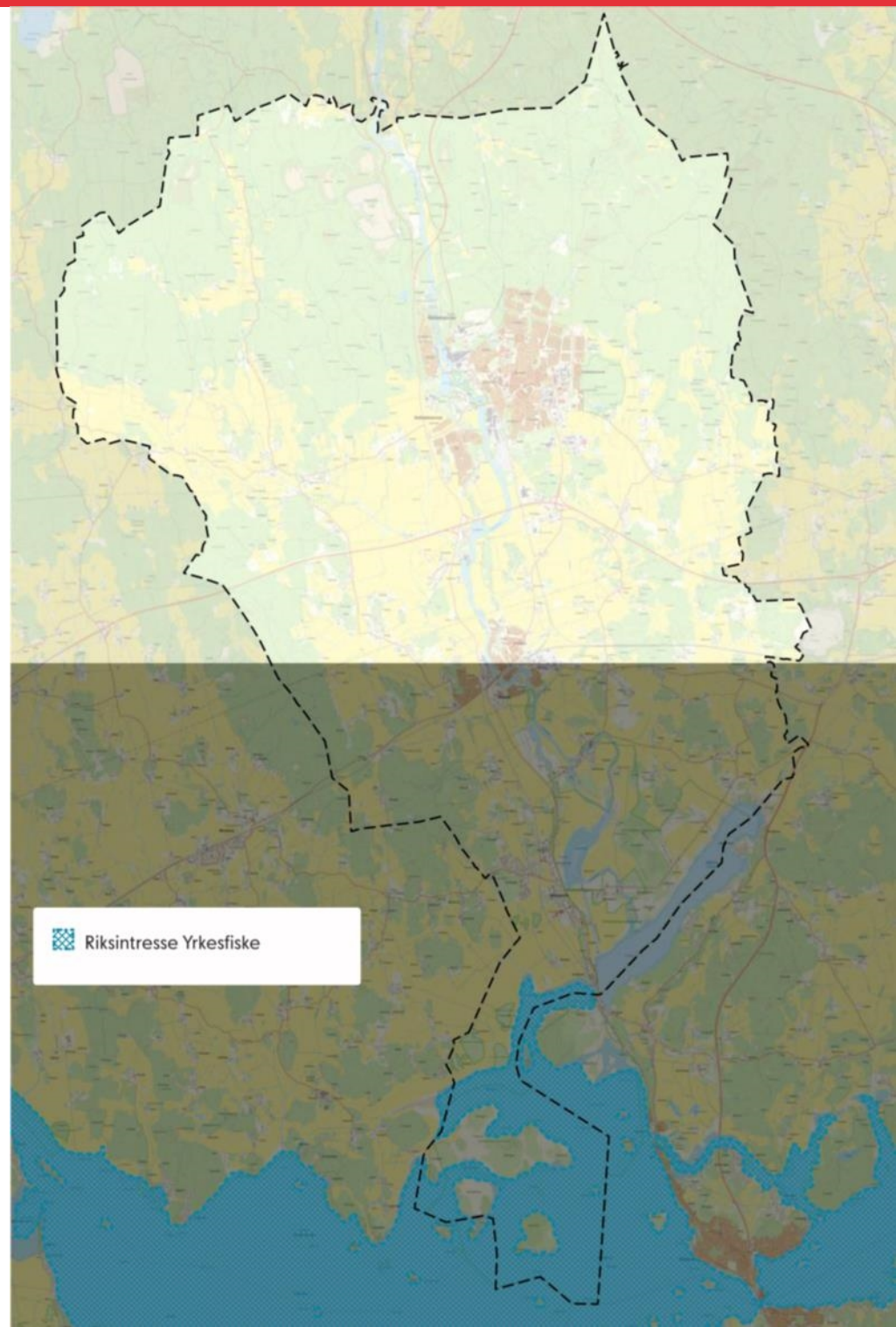
Havs- och vattenmyndigheten lämnar uppgifter om de områden som bedöms vara av riksintresse för yrkesfisket, enligt Miljöbalkens bestämmelser om riksintresse. I kommunen finns ett riksintressen för yrkesfiske.

Kommunens bedömning och ställningstagande

- Exploateringsföretag som kan skada intresset ska inte tillåtas.
- Riksintresseområdena är en tillgång för kommunens besöksnäring och överlappar med andra riksintressen.

Kommunens bedömning och ställningstagande

Hela Mälaren är av riksintresse för yrkesfisket (3 kap. 5 § miljöbalken). Där finns omkring 35 olika fisk- och kräftarter som har eller har haft betydelse för yrkesfisket. Inom de delar av Mälaren med Freden som ingår i kommunen är fem yrkesfiskare verksamma. Vattenkvaliteten, reglering av Mälaren, eventuella vandringshinder samt muddring och byggande i vattnet riskerar att påverka fiskbeståndet och därmed även yrkesfisket.

Särskilda bestämmelser för vissa områden

För ett antal områden i Sverige som innehåller samlade natur- och kulturvärden har avvägningen mellan olika intressen gjorts direkt i lagen. Områdenas status som riksintressen enligt 4 kapitlet miljöbalken är ett fastställt statligt anspråk till skillnad från övriga riksintressen där en förhandling sker mellan kommun och stat i samband med översiktsplanen.

Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får inte medföra att områdenas natur- och kulturvärden påtagligt skadas. För vart och ett av områdena gäller särskilda förbud eller krav på hänsyn som måste vara uppfyllda för att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön ska vara möjliga. Förutom de i lagen angivna undantagen är det inte möjligt att medge påtaglig skada på något riksintresse enligt fjärde kapitlet för att tillgodose ett riksintresse enligt tredje kapitlet.

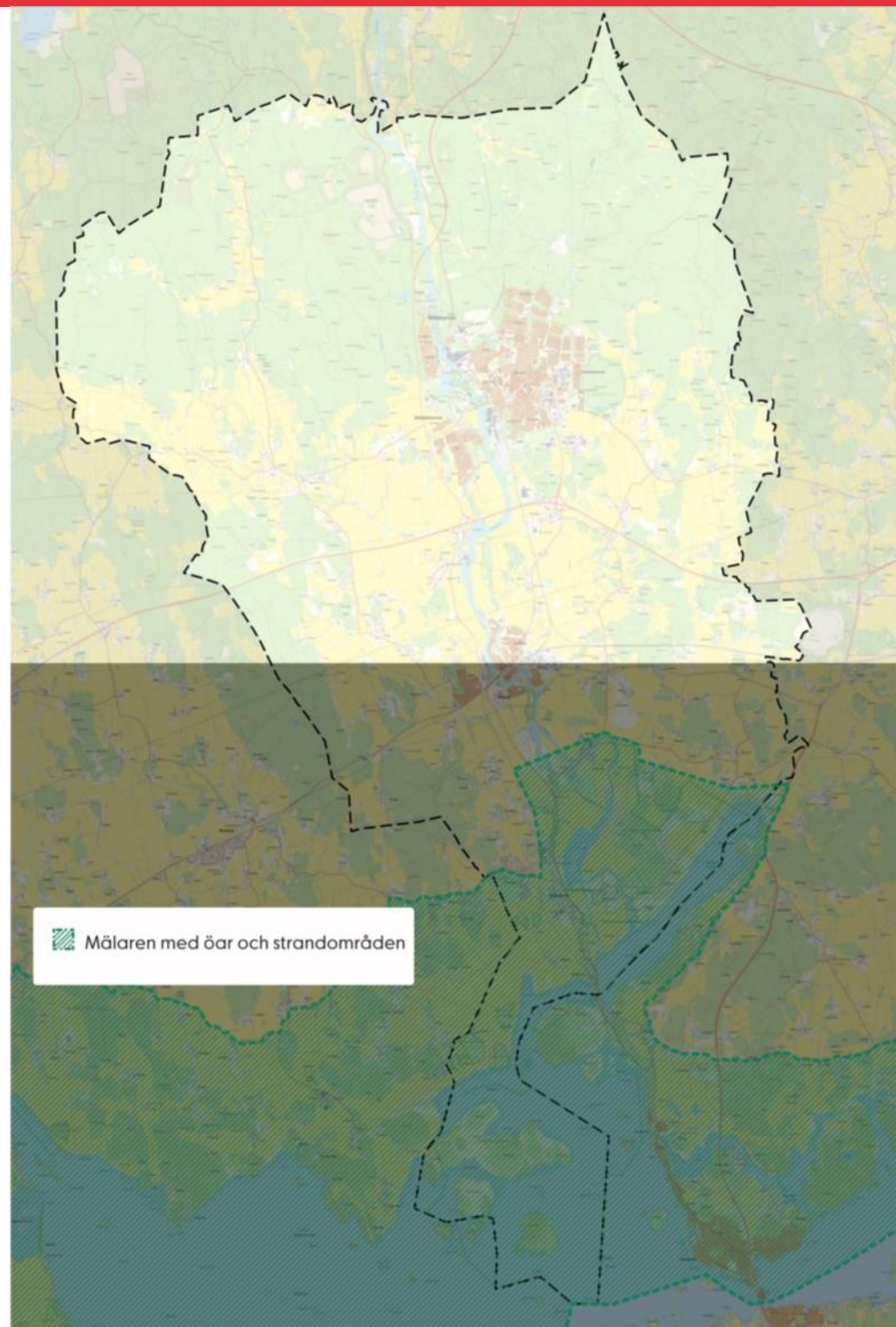
Natura 2000-områden regleras även som riksintressen i 4 kapitlet miljöbalken. Dessa områden har inte pekats ut direkt i lagen utan förtecknas i särskild ordning enligt bestämmelser i 7 kap. 27 § miljöbalken. För Natura 2000 gäller inte undantag från förbudet mot påtaglig skada. Användning av mark och vatten som kan påverka ett Natura 2000-område får endast ske om tillstånd har lämnats.

Kommunens bedömning och ställningstagande

- Exploateringsföretag som kan skada intresset ska inte tillåtas.
- Riksintresseområdena är en tillgång för kommunens besöksnäring och överlappar med andra riksintressen.

Mälaren med öar och strandområden

Mälaren med öar och strandområden omfattas av särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden enligt 4 kapitlet miljöbalken. Området avgränsas direkt i lagtexten och är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns.

Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Inom riksintresset skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Undantag kan tas för utvecklingen av befintliga tätorter och det lokala näringslivet eller uppförande av anläggningar som behövs för totalförsvaret samt utvinning av riksintressanta fyndigheter av ämnen material, om det finns särskilda skäl.

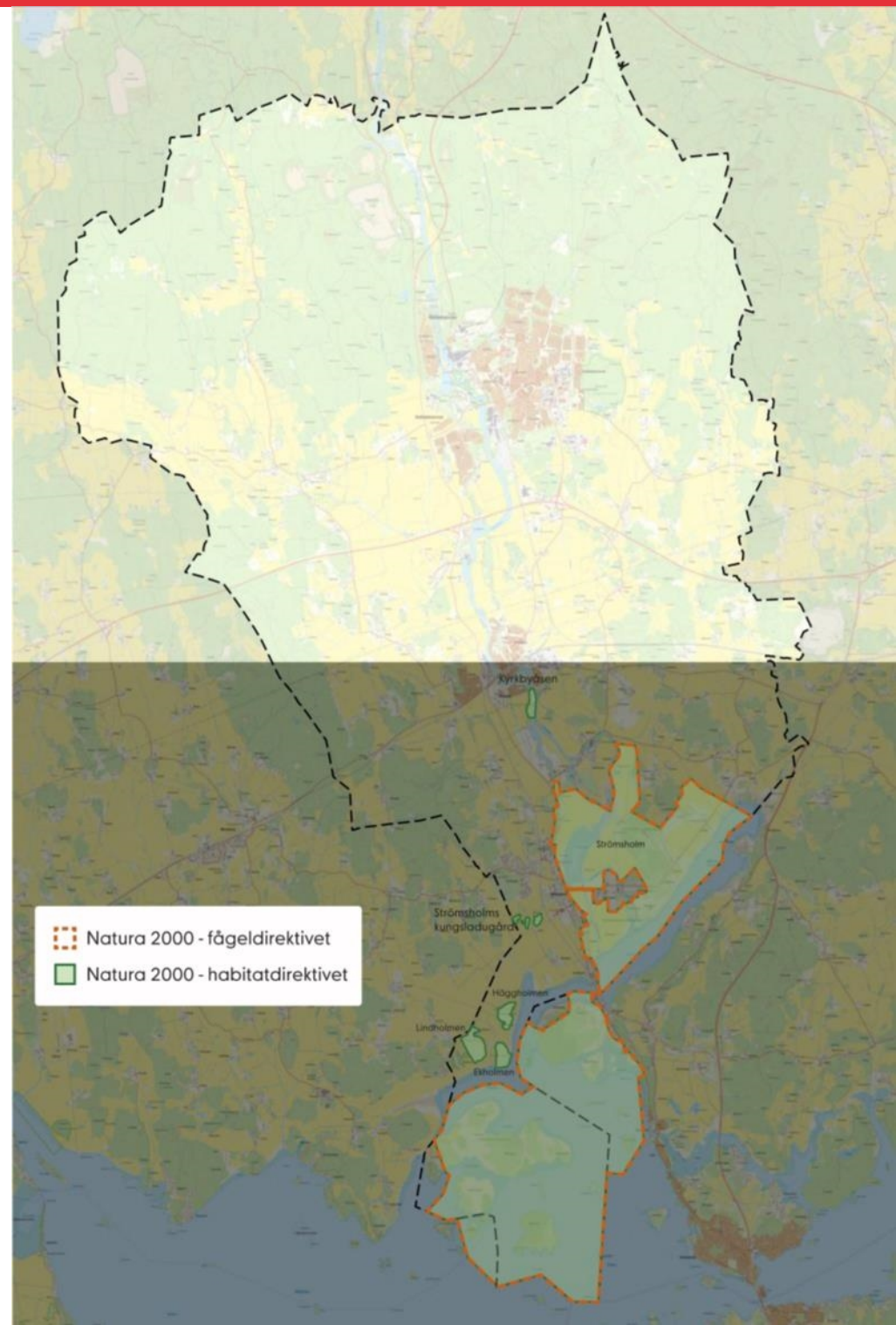
Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Bestämmelserna om Natura 2000-områden har sin grund i fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet. Det handlar både om skydd av områden och om skydd av arter i landskapet i stort. Direktiven har implementerats i svensk lag som riksintresse enligt 4 kapitlet miljöbalken och områdesskydd enligt miljöbalken 7 kapitlet. Naturvårdsverket samordnar arbetet med Natura 2000 i Sverige.

Natura 2000-områden bedöms vara av gemenskapsintresse inom EU och ska skyddas med hänsyn till bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) och av livsmiljöer för vilda djur och växter (habitatdirektivet). Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas och genom detta också bidra till biologisk mångfald. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området och som ingår i dessa direktiv.

Användning av mark och vatten som på ett betydande sätt kan påverka miljön kopplat till ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt 7 kapitlet miljöbalken. Tillståndet hanteras av Länsstyrelsen.

Tillstånd får bara lämnas om verksamheten eller åtgärden inte kan skada de livsmiljöer som omfattas eller innebära att skyddade arter påverkas på ett sätt som äventyrar artens bevarande. Påverkan på arter eller livsmiljöer kan ske även utanför det

i kartan avgränsade området, till exempel om det finns hydrologiska förhållanden som kan förändras. En särskild utredning med en bedömning av om en verksamhet kan innebära en betydande påverkan av naturmiljön i ett Natura 2000-område kan därför vara nödvändigt. Områdets bevarandeplan kan ge den information som behövs för att bedöma om det finns risk för påverkan.

Om en tillståndsprövning behövs innebär detta att det automatiskt är en betydande miljöpåverkan och att en specifik miljöbedömning enligt 6 kapitlet miljöbalken ska genomföras. Bedömningen utgår från om bevarandestatusen försämras för någon av de arter eller naturtyper som ska skyddas i Natura 2000-området.

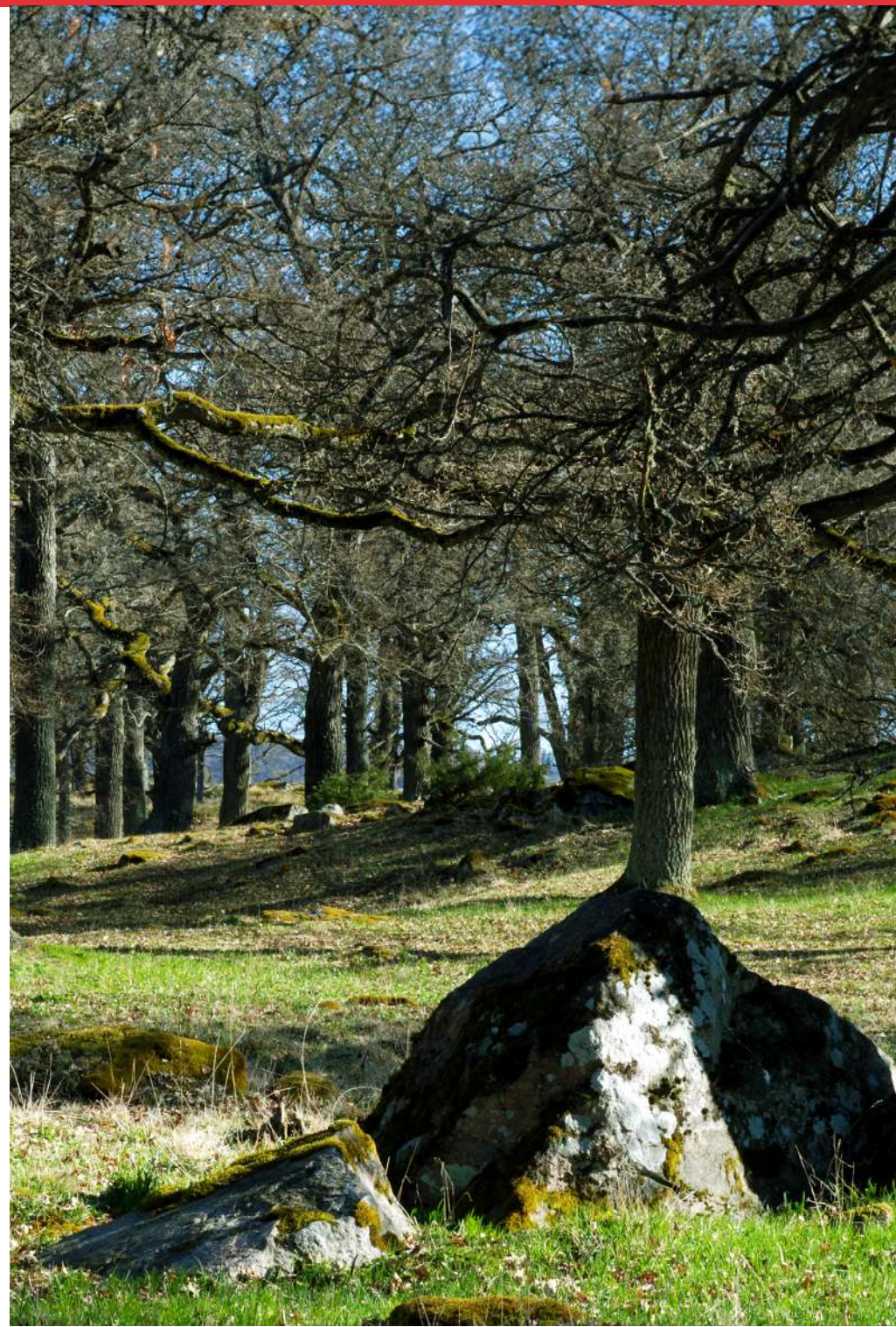
I kommunen finns sex områden som är av riksintresse som Natura 2000-områden.

Ekholmen

Området är av intresse enligt art- och habitatdirektivet. Ekholmen, Häggholmen och Lindholmen är tre holmar som ligger i nära anslutning till varandra i ett öppet åkerlandskap strax väster om Strömsholms naturreservat.

Uttryck för riksintresset: Ekholmen utgörs av en långsträckt ädellövbevuxen moränrygg där marken sluttar svagt åt alla håll ifrån en ganska plan övre platå. Trädsiktet på Ekholmen domineras av ek och lind, men här finns även ask, asp, al, alm, lönn och enstaka aplar. Värdefulla gamla och grova träd förekommer i stor mängd och bitvis finns gott om död ved i olika nedbrytningsstadier. I området finns en stor artrikedom av både lavar, mossor, svampar, insekter och fåglar, med många sällsynta och hotade arter, bl.a. gammelekslav, lunglav och den akut hotade bruna borstickan. Många av arterna är knutna till de gamla och grova ädellövträden i ganska ljusöppna förhållanden.

Förutsättning för bevarande och utveckling: Ekholmen skyddas idag som naturreservat. Länsstyrelsen anger i bevarandeplanen att reservatsföreskrifterna och skötselplanen är tillräckliga för att uppfylla bevarandemålen inom området.

Häggholmen

Området är av intresse enligt art- och habitatdirektivet.

Uttryck för riksintresset: Häggholmen består av ett mosaikartat ädellövsområde med mindre insprängda öppna ängsytor. På Häggholmen finns rikligt med gamla vidkroniga ekar varav ett flertal är ihåliga och mulmbildande. I området finns även rikligt med grov lind och lönn. I området finns en stor artrikedom av både lavar, mossor, svampar, insekter och fåglar, med många sällsynta och hotade arter, bl.a. Natura 2000-arten Läderbagge. Många av arterna är knutna till de gamla och grova ädellövträden i ganska ljusöppna förhållanden.

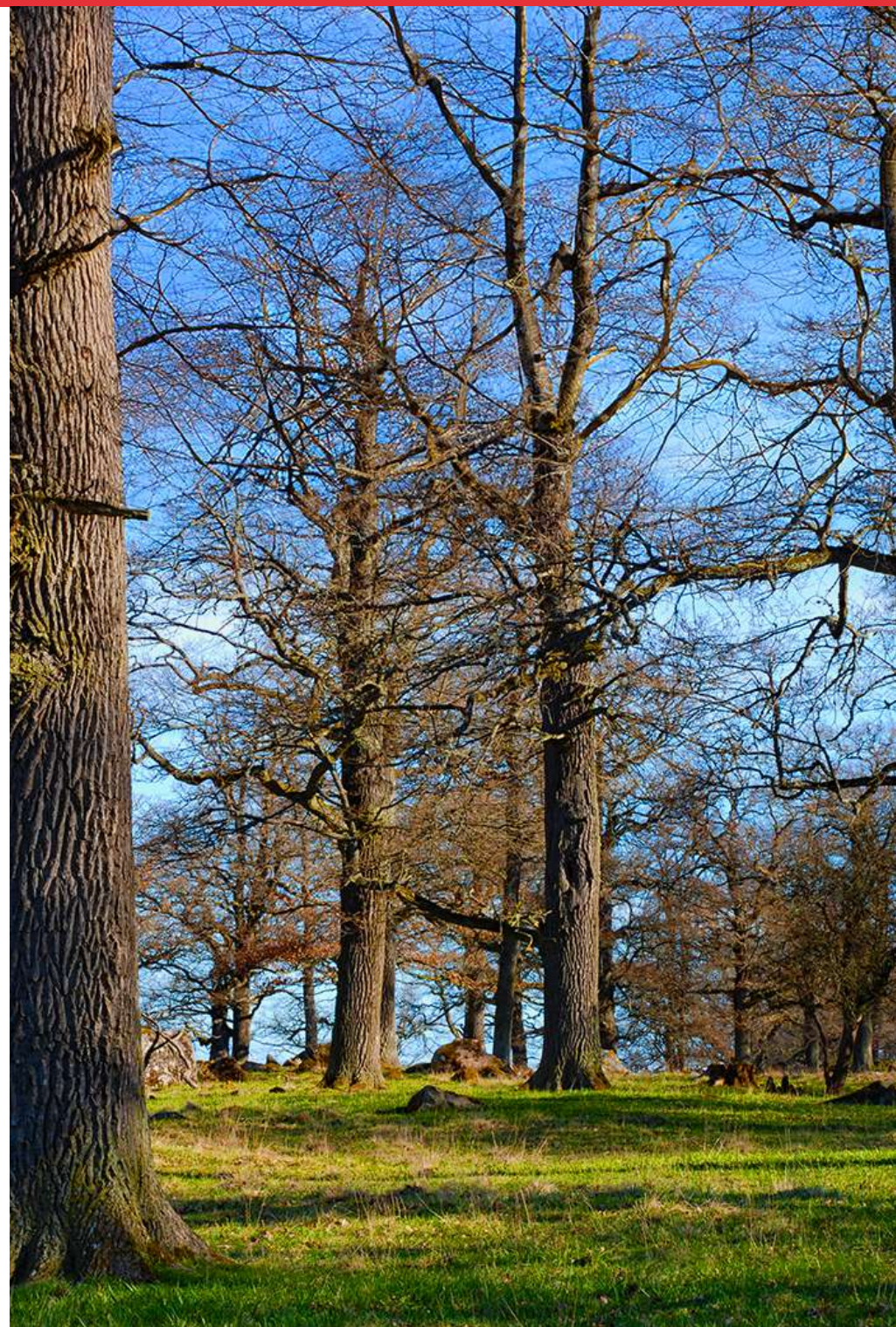
Förutsättning för bevarande och utveckling: Häggholmen skyddas idag som naturreservat. Länsstyrelsen anger i bevarandeplanen att reservatsföreskrifterna och skötselplanen är tillräckliga för att uppfylla bevarandemålen inom området.

Lindholmen

Området är av intresse enligt art- och habitatdirektivet.

Uttryck för riksintresset: Lindholmen utgörs av en stor, ädellövbevuxen moränrygg med en ganska plan övre platå som övergår i en blockig mark, svagt sluttande åt alla håll ner mot den omgivande lerslätten. I området finns en stor artrikedom av både lavar, mossor, svampar, insekter och fåglar, med många sällsynta och hotade arter, bl.a. Natura 2000-arten Läderbagge och den akut hotade svampen brun borstticka. Många av arterna är knutna till de gamla och grova ädellövträden i ganska ljusöppna förhållanden.

Förutsättning för bevarande och utveckling: Lindholmen skyddas idag som naturreservat. Länsstyrelsen anger i bevarandeplanen att reservatsföreskrifterna och skötselplanen är tillräckliga för att uppfylla bevarandemålen inom området.

Kyrkbyåsen

Området är av intresse enligt art- och habitatdirektivet.

Uttryck för riksintresset: Området utgörs av Kyrkbyåsens naturreservat och omfattar ett ca 600m långt parti av Kolbäcksåsen som är en del av Strömsholmsåsen. Åspartiet är en väl markerad symmetrisk rygg som i de centrala delarna höjer sig ca 15 meter över det omgivande öppna landskapet. Området har pekats ut till Natura 2000-nätverket på grund av dess värden som åsbarrskog.

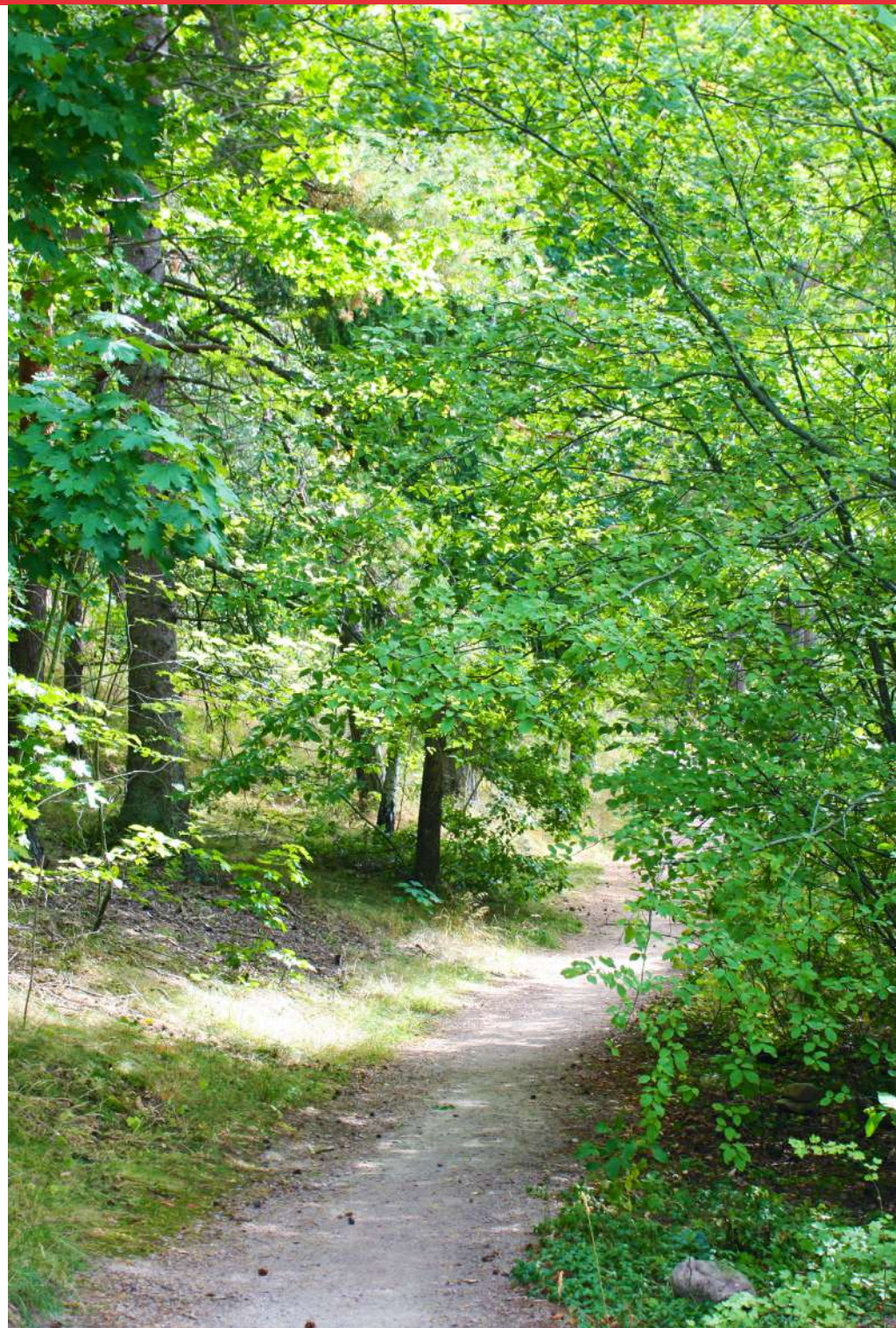
Förutsättning för bevarande och utveckling: Området är skyddat som naturreservat. Länsstyrelsen anger i bevarandeplanen att reservatsföreskrifterna och skötselplanen bedöms tillräckliga för att uppfylla syftet med bevarandeplanen inom området vad gäller landmiljön. Arbete pågår för att åtgärda vandringshinder för fisk bl.a. asp nedströms området.

Strömsholms kungsladugård

Området är av intresse enligt art- och habitatdirektivet.

Uttryck för riksintresset: Området utgörs av fyra moränkullar som sticker upp ur omgivande leror på urberggrund. Kullarna är bevuxna med gamla grova spärrgreniga ekar, med inslag av enstaka extremt grova ekar med en diameter över 2 meter. I området förekommer ett 10-tal sällsynta arter som alla är knutna till de gamla grova ekarna.

Förutsättning för bevarande och utveckling: Strömsholms Kungsladugård skyddas idag som naturreservat. Länsstyrelsen anger i bevarandeplanen att reservatsföreskrifterna och skötselplanen är tillräckliga för att uppfylla bevarandemålen inom området. För att ge ökade möjligheter för läderbaggen att sprida sig i landskapet bör åtgärder utföras för att gynna såväl kontinuiteten som konnektiviteten av gamla och grova träd även utanför Natura 2000-området.

Strömsholm

Området är skyddsområde enligt fågeldirektivet samt av intresse enligt art- och habitatdirektivet.

Uttryck för riksintresset: Området karaktäriseras av ett omväxlande och tilltalande odlingslandskap med en rad kulturhistoriskt värdefulla naturmiljöer. Mycket höga naturvärden är knutna till de ädellövträd som står i områdets ekhagar, alléer och lövklädda betesmarker.

Här finns en sällsynt flora och fauna knuten till ihåliga månghundraåriga hagmarksträd. Över 170 rödlistade arter är funna i området, det stora flertalet av dessa utgörs av skalbaggar, lavar och svampar knutna till solbelysta ekar, askar och lindar. Höga naturvärden finns också knutna till de betade strandängarna. I området finns också före detta ängsmarker som idag vuxit igen till ädellövskog som utvecklat höga naturvärden.

Förutsättning för bevarande och utveckling: Området är idag skyddat som naturreservat och sammanfaller i huvudsak även med riksintresse för naturvård (Strömsholmsområdet). Länsstyrelsen föreslår i bevarandeplanen behöver skötselplanen revideras så att syftet med området och bevarandemålen har bättre förutsättningar att uppnås. Skötselplanen behöver rymmas inom naturreservatets syfte.

Vid målkonflikter ska naturvärden knutna till silikatgräsmarker, fuktängar, trädklädda betesmarker och ädellöv- och ekskogar prioriteras jämfört med angränsande näringsrika gran- och svämlövskogar.

Andra nationella intressen

I kapitlet hittar du beskrivning och vägledning om följande riksintressen:

Stora opåverkade områden

Ekologiskt särskilt känsliga områden

Jord- och skogsbruk

Vägledning

Utöver utpekade områden för olika riksintressen finns markanvändningsintressen som är av nationellt intresse som inte är geografiskt avgränsade. Dessa regleras i 3 kapitlet miljöbalken och kommunen kan i översiktsplanen redogöra för sin avsikt med dessa intressen.

Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

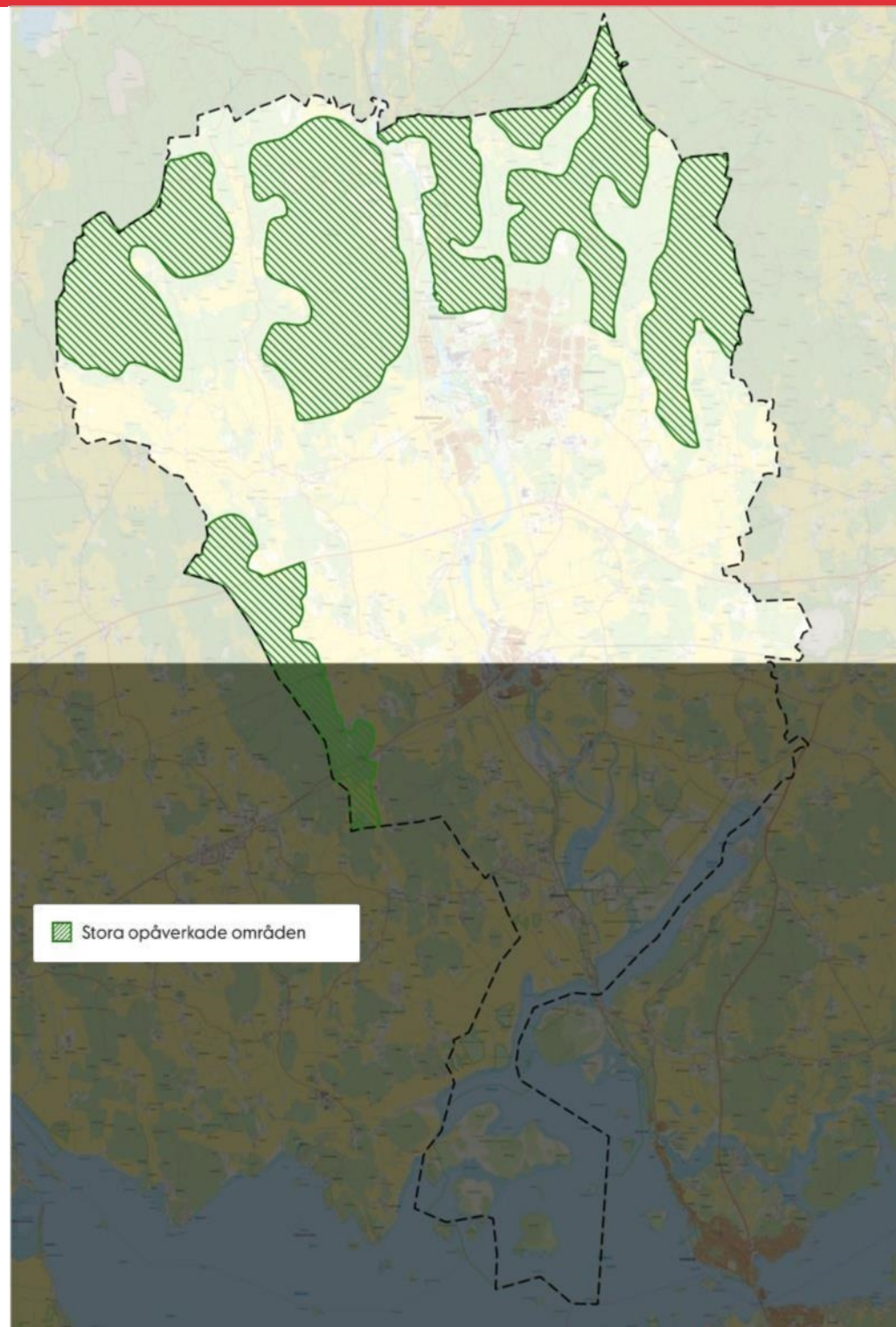
Stora opåverkade områden

Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön bör skyddas mot åtgärder som kan påverka områdenas karaktär. Stora opåverkade områden samverkar ofta med värden för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv och även skogsbruk.

Områdena är viktiga för människors möjligheter till rekreation och friluftsliv och för att bevara de naturliga ekosystemen. Genom att inte ta större sammanhängande områden i anspråk för exploatering kan man förhindra en fragmentering av landskapet och skapa en handlingsberedskap för framtida behov. Tysta eller lugna områden som inte påverkas av ljud från till exempel vägtrafik har en stor betydelse för människors möjlighet till återhämtning.

Kommunen har gjort en analys av områden som inte påverkas av vägar, bebyggelse och exploateringsföretag, se karta. Analysen har utgjort underlag för identifiering av områden där friluftsliv och besöksnäring med inriktning på lugn och ro får utrymme.

Länsstyrelsen i Västmanland har tagit fram ett underlag för större områden som är relativt opåverkade av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön. I detta framgår att större skogsområden öster och väster om Hallstahammar samt i Strömsholm samverkar med med relativt opåverkade områden i Surahammar, Västerås och Köpings kommuner. Ett samarbete över kommungränsen är viktigt för att bibehålla ett större sammanhang både för friluftslivet och för växter och djur.

Ekologisk särskilt känsliga områden

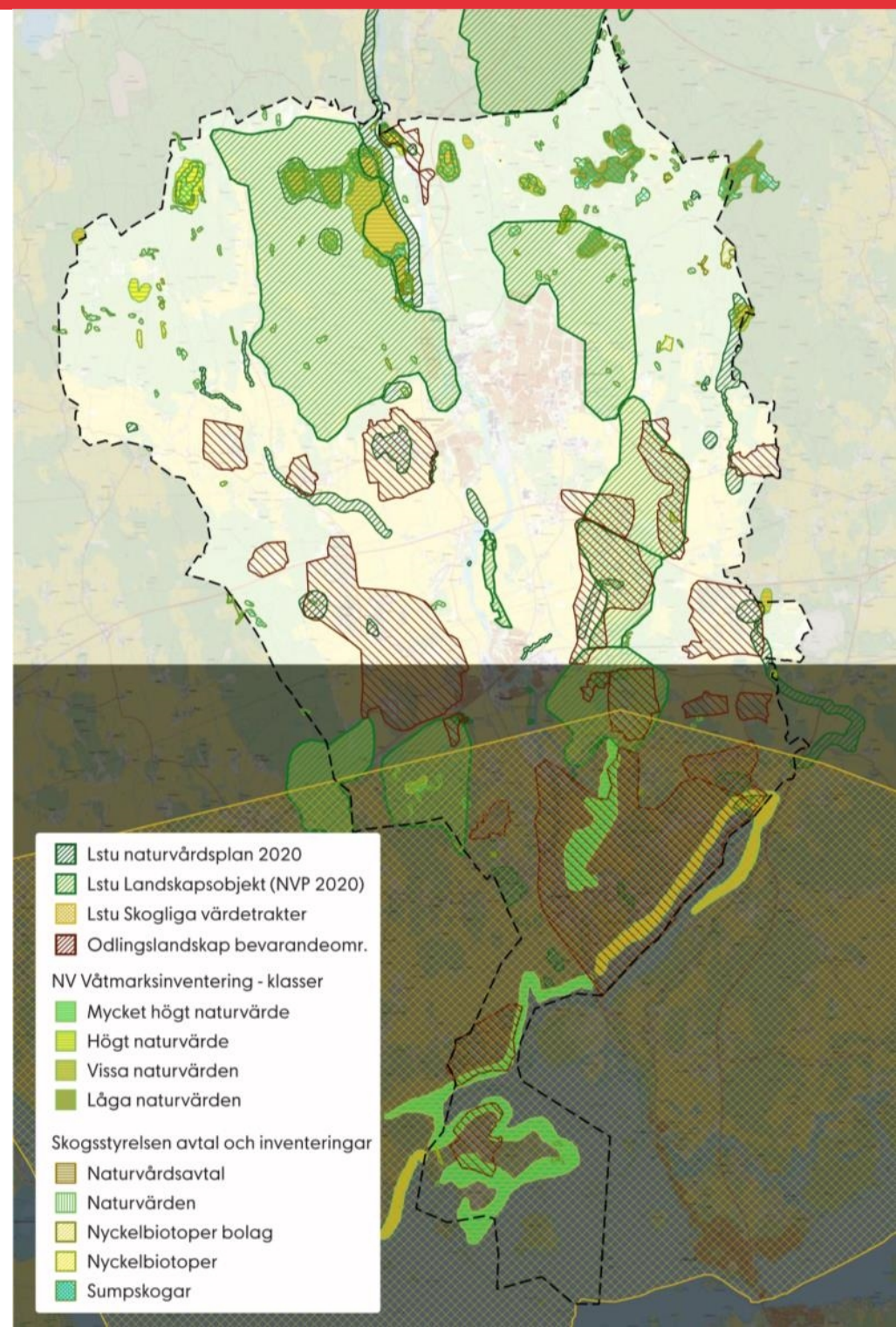
Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Ekologiskt särskilt känsliga områden definieras som:

1. Områden med instabila produktionsförhållanden och ogynnsamma återväxtförhållanden
2. Områden som inrymmer växt och djurarter som är utrotningshotade
3. Andra områden som är särskilt ömtåliga och samtidigt inrymmer särskilda ekologiska värden och har betydelse för genbank och liknande

För att kunna upprätthålla ekologiska värden behöver naturtyper och områden identifieras och skyddas långsiktigt. Ofta baseras andra strategier på det som redan är identifierat. Genom att identifiera områden med biologiska och ekologiska värden finns större möjlighet att förebygga att dessa försvinner vid exploatering eller vid klimatförändringar.

Ekologiskt särskilt känsliga områden sammanfaller ofta med andra värden som ska beaktas, till exempel jordbruksmark och vattenkvalitet. Ekologiskt särskilt känsliga områden kan utgöra ett viktigt underlag i arbetet med att bibehålla och utveckla ekosystemtjänster.

Naturtyper som kan vara särskilt känsliga från ekologisk synpunkt i kommunen är ädellövskog i Strömsholm, häckningsområden och rastplatser för fåglar, reproduktionsområden för fisk i större vassbälten i Mälaren, vandringsvägar för fisk i Kolbäcksån, eller restbiotoper i odlingslandskapet som stenmurar och åkerholmar. För att identifiera värdefulla naturtyper och områden bör en särskild analys göras på kommunal nivå. Befintliga våtmarksinventeringar, naturvårdsprogram och bevarandeprogram för odlingslandskapet på regional nivå kan utgöra ett bra underlag för identifiering vilka områden som kan vara särskilt känsliga från ekologisk synpunkt.

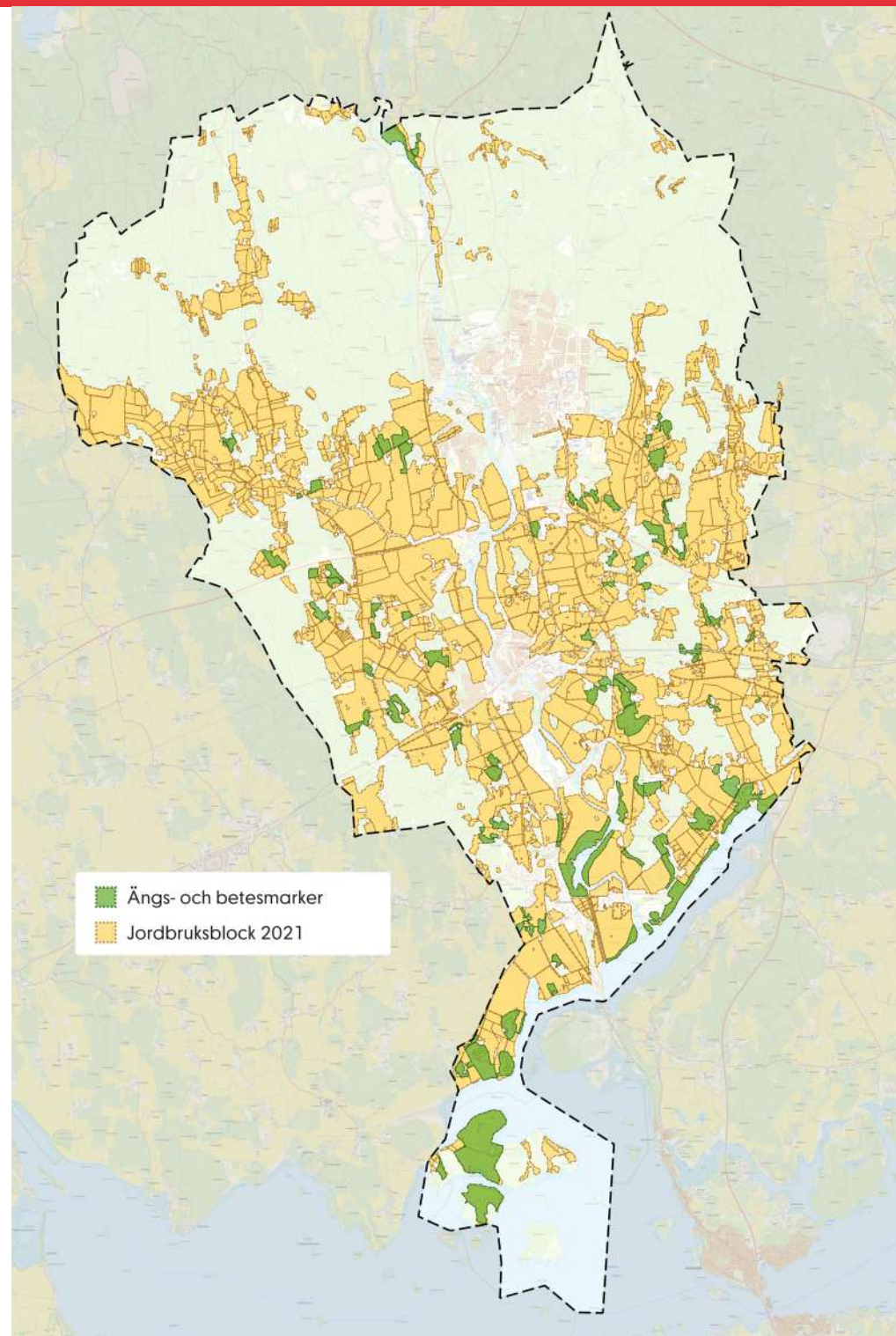
Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar för väsentliga samhällsintressen och det inte finns tillfredsställande alternativ. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall skyddas mot åtgärder som kan försvåra ett rationellt skogsbruk. Det finns framför allt större områden med jordbruksmark i kommunen.

Jordbruk

Jordbruksmark är en tillgång som successivt minskar i världen i takt med att exploatering ökar. Samtidigt ökar också behovet av jordbruksmark. Jordbruksverket bedömer att den svenska jordbruksmarken kommer bli än viktigare i framtiden till följd av globala klimatförändringar vilket minskar tillgången på jordbruksmark i många länder. Jordbruksmarken har stor betydelse för produktionen av livsmedel som spannmålsodling eller djurhållning men även för natur- och kulturvärden, rekreation- och upplevelsevärden och inte minst för producerande ekosystemtjänster. Jordbruksmarkens ekosystemtjänster kan vara både direkt och indirekt, naturbetesmarker har stor betydelse här för biologisk mångfald men även produktion av honung och andra livsmedel. Jordbruket är viktigt för allmänna intressen som produktion av livsmedel och biobränslen. Det har också betydelse för bevarande av öppet landskap, biologisk mångfald, kulturmiljövärden och friluftsliv.

I Hallstahammars kommun utgörs ungefär 30 procent av landarealen av åkermark och sammanlagt finns det omkring 5200 hektar åkermark och 600 hektar betesmarker. Jordbruken är mer storskaliga längs Kolbäcksån samt i kommunen sydvästra delar vid Sörstafors och Strömsholm. Jordbruksmarken inom en radie om 500 meter från Hallstahammars och Kolbäcks tätort består nästan uteslutande av åkermark med aktivt jordbruk och ligger också i anslutning till större sammanhängande jordbruksmark. I Kolbäck och Strömsholm finns också mer inslag av betesmarker i tätorternas närhet. En relativt stor andel av det småskaliga jordbruket har bibehållits i de östra och mer skogliga delarna av kommunen. I det småskaliga jordbruket i norra delarna av kommunen finns värden i form av biologisk mångfald, artrikedom, kul-

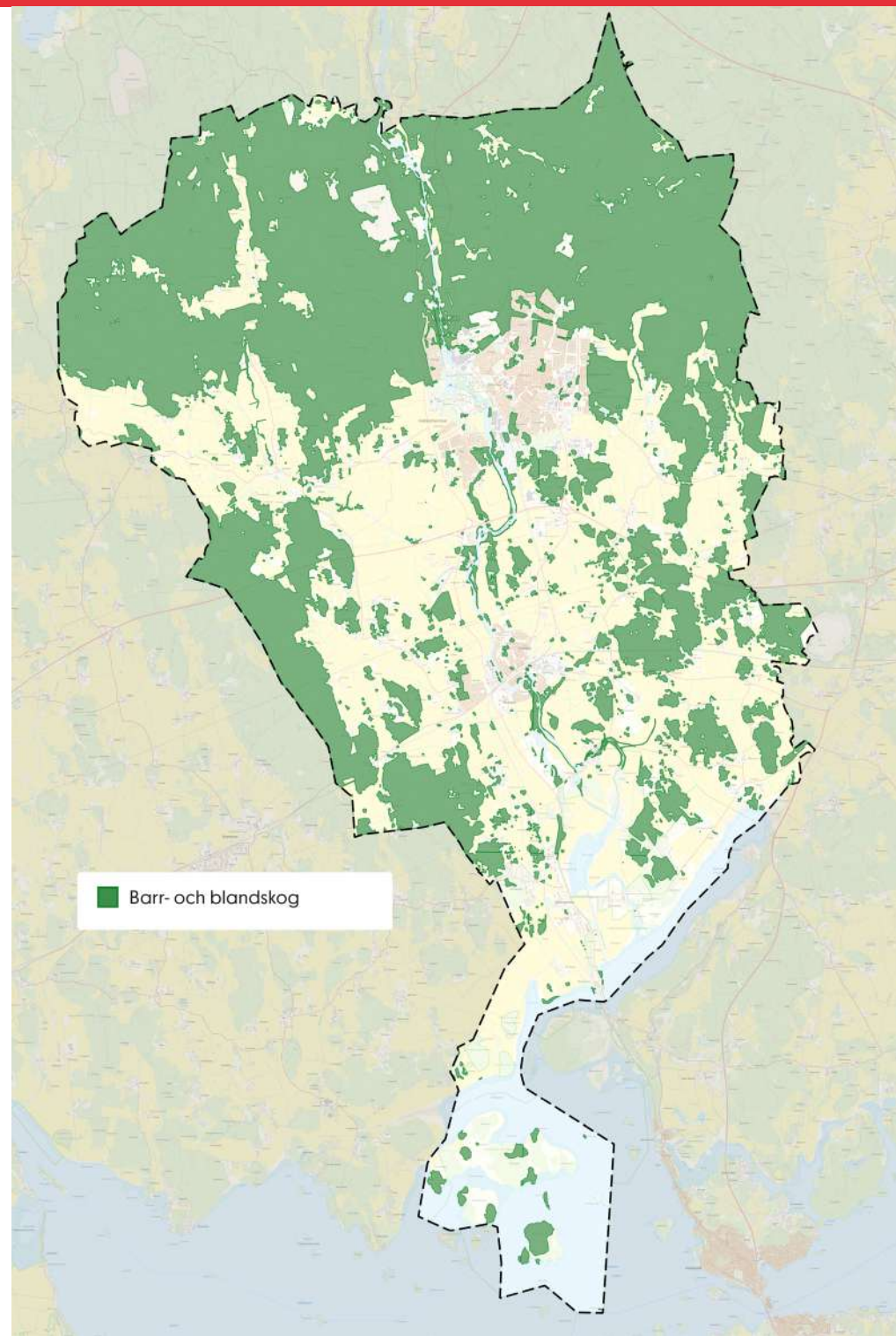
turhistoria och landskapsbild. I jordbruksmark finns värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter som skyddas av ett generellt biotopskydd, till exempel åkerholmar, odlingsrösen och småvatten.

Skogsbruk

Skogsbruk bedrivs framför allt i norra delen av kommunen. Skogarna norr om Hallstahammar i anslutning till motionscentrum är viktiga för tätortsnära rekreation och fritid. Skogsmark finns även i anslutning till Strömsholm. Inom de större skogsområdena finns även höga värden för friluftsliv, naturvård och kulturmiljövård.

Viss typ av markanvändning kan ske på skogsmark utan att påverka möjligheten till återplantering, till exempel solcellsparker. Annan markanvändning, som bebyggelse och vägar, innebär en mer varaktig användning som också kan fragmentera skogsmarken så att det blir svårare att bedriva ett rationellt skogsbruk. Inom de större skogsområdena kan avvägningar mellan skogsbruk och andra intressen behöver göras. Det kan till exempel innebära att hänsyn tas till större stigar och vandringsleder i skogar som ska slutavverkas så att området kan fortsätta nyttjas för rekreation.

Idag äger Hallstahammars kommun cirka 400 ha produktiv skogsmark i kommunen. För kommunalägd skog är grundprincipen ett naturnära, hyggesfritt skogsbruk. Kommunen har en grön skogsbruksplan är framtagen där cirka 27 % av skogsarealen är avsatt för naturvårdsändamål. Främst norr och öster om Hallstahammars tätort är den kommunägda skogen tätortsnära. Dessa områden ligger i anslutning till motionscentrum och bedöms ha mycket höga sociala värden. I dessa områden är det viktigt att skötseln och skogsbruket anpassas så att de sociala värdena inte går förlorade. Exempelvis är det viktigt att skogskanten närmast tätorten hålls öppen och inbjudande och upplevs som trygg. Kommunens skogsinnehav är bara en liten del av all skog som omgärdar kommunens tätorter varför dialog med skogsägare är viktig för att värna om de rekreativa värdena.

Vägledning

Stora opåverkade områden

- Stora opåverkade områden skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som kan påverka områdets karaktär.
- Bullerfria områden ska särskilt värnas från exploateringsföretag.
- Samarbete ska ske över kommungränserna för att bibehålla så stora sammanhängande områden som möjligt.

Ekologiskt särskilt känsliga områden

- Ekologiskt särskilt känsliga områden ska skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som kan påverka naturmiljön negativt.
- En analys av vilka områden som kan vara särskilt känsliga från ekologisk synpunkt bör genomföras som underlag för naturvårdsarbetet.
- På länsstyrelsens Västmanlands karttjänst redovisas värden på regional nivå som kan utgöra underlag för ekologiskt särskilt känsliga områden.

Jord- och skogsbruk

- Förutsättningarna för ett rationellt brukande av marker samt möjligheten att förflytta sig i transportsystemet mellan skiften ska beaktas för att bibehålla ett produktivt jord- och skogsbruk.
- Om exploatering ska ske på jordbruksmark ska det föregås av en konsekvensanalys som visar på nytta respektive skadan för utvecklingen ur ett långsiktigt hållbart perspektiv.
- Åkermark som brukas ska skyddas långsiktigt så att verksamheten kan fortsätta att bedrivas. Åkermark i träda ska långsiktigt skyddas mot exploatering och utgöra en reserv för framtida behov. jordbruksmark som är ur drift bör användas för ändamål som medger återgång till jordbruk i framtiden. Det kan till exempel röra sig om energiskog, anläggning av våtmark eller vall och bete.
- Betesmarker ska skyddas långsiktigt så att de kan bidra till att hålla landskapet öppet och bibehålla biologisk mångfald, naturvärden och kulturmiljövärden.
- Skogsbruket ska ges goda förutsättningar att bedrivas i samklang med värden för naturvård och friluftsliv. Skogsområden med liten påverkan av exploatering ska särskilt värnas.
- I områden med höga värden för friluftsliv bör avvägningar göras mellan rationellt skogsbruk och förutsättningar för friluftsliv så att båda verksamheter kan bedrivas. Dialog ska föras med större skogsägare så att slutavverkning av skog kan anpassas till behov för besöksnäring och friluftsliv.

Miljö kvalitetsnormer

Här hittar du beskrivning och vägledning om följande:

- Buller
- Luftkvalitet
- Vatten

Miljö kvalitetsnormer, MKN, är regler och bestämmelser om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna beslutas för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön. Miljö kvalitetsnormer har funnits som styrmedel i svensk lagstiftning sedan 1990-talet då föreskrifter skrevs in i miljöbalken. Vid planläggning och i andra ärenden enligt plan- och bygglagen ska miljö kvalitetsnormer följas. Det finns miljö kvalitetsnormer för buller, luft och vatten.

Buller

Buller definieras som oönskat ljud och kan orsaka trötthet, stress, sömnstörningar och högt blodtryck. I den fysiska planeringen är det av stor vikt att bevaka att bullernivåer blir godtagbara vid nybyggnationer och anläggning av trafikstråk med mera. Väg 252, E18 och järnväg genom kommunen genererar idag trafikbuller, övriga vägar inom kommunen kan också vara källa till buller. Industri- och annat verksamhetsbuller förekommer också.

För kommuner med mer än 100 000 invånare finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram, men även i mindre kommuner ska strävan vara att begränsa buller. Som grundregel ska åtgärder eller andra försiktighetsmått övervägas om man kan befara att skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön föreligger eller kan uppstå. Allmänna råd har ersatts av riktvärden som publiceras på naturvårdsverkets hemsida utifrån vilken verksamhet som bullrar. Det kan vara byggarbetsplatser, störande verksamheter, flygtrafik, motorbanor, skjutbanor/skjutfält, vindkraft, väg och spårtrafik, samt nybyggnation av vägar och järnvägar. Riktvärden för omgivningsbuller finns för bostäder, vård- och undervisningslokaler, skolgårdar samt områden för rekreation och friluftsliv. Folkhälsomyndigheten ger ut allmänna råd om buller inomhus som bör beaktas vid planering och byggande. Om riktvärden utomhus uppfylls finns goda förutsättningar för att uppfylla riktvärden inomhus.

Från och med den 1 juni 2015 trädde en ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader i kraft. Förordningen innehåller bestämmelser om riktvärden för buller utomhus för spårtrafik, vägar och flygplatser vid bostadsbyggnader. Sedan 2 januari 2015 kan beräknade bullervärden anges i planbeskrivning till detaljplan om det handlar om bostadsbyggnader samt i bygglov om det är utanför detaljplanelagt område. Det innebär att tillsynsmyndigheten inte kan besluta om föreläggande eller förbud så länge värdena underskrids.

Kommunen har också möjlighet att identifiera bullerfria områden, så kallade tysta eller lugna områden, som en kvalitet för natur- och kulturmiljöer samt rekreationsområden. Se även avsnittet "Stora opåverkade områden".

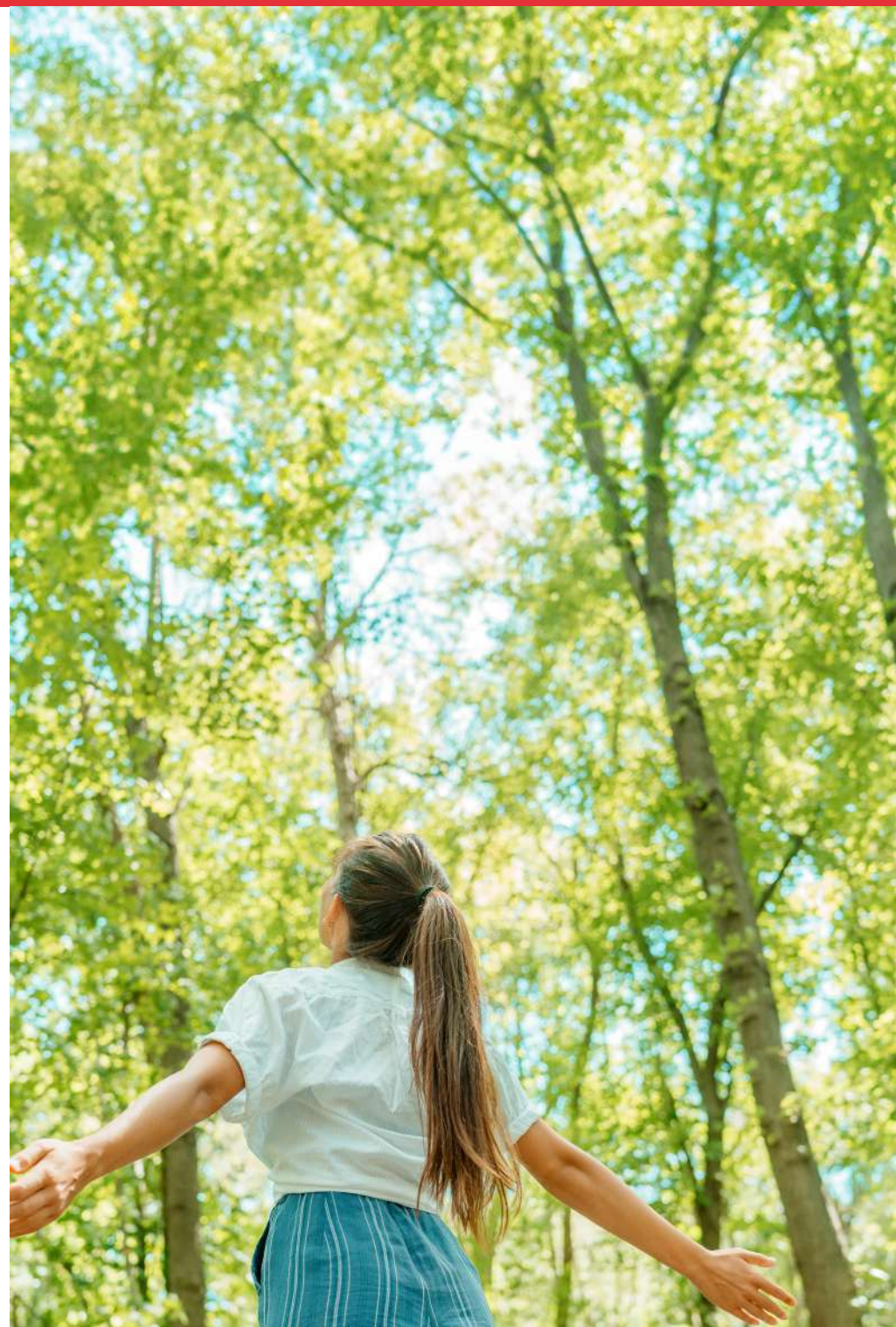
Luftkvalitet

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft avser all utomhusmiljö med undantag för arbetsplatser samt vägtunnlar och tunnlar för spårbunden trafik. Det finns miljökvalitetsnormer för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM₁₀/PM_{2,5}), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Kommunerna ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna, i samverkan med andra kommuner eller på egen hand, och att tillhandahålla aktuell information om föroreningsnivåerna. Naturvårdsverket ansvarar för den nationella övervakningen på landsbygd. Kontrollen sker i form av mätning, modellering eller objektiv skattning beroende på luftkvalitetssituationen. Om luftkvaliteten är okänd eller mätdata är inaktuella bör enklare mätningar eller beräkningar genomföras för att få en tydligare bild av vilken omfattning av kontroll som krävs.

Vägtrafik är en stor källa till luftföroreningar i tätorter. Utöver bilavgaser som innehåller partiklar, kvävedioxid och organiska ämnen och bidrar till att marknära ozon bildas, uppstår även förhöjda halter av partiklar genom slitage på vägbanan vid användning av dubbdäck. I tätorter kan även vedeldning orsaka en försämring av luften genom utsläpp av partiklar och organiska ämnen. Då tätorterna i kommunen är små och relativt glest bebyggda ligger sannolikt luftkvaliteten inom normen. Enstaka platser kan ha förhöjda halter, till exempel om de är hårt trafikerade. En beräkning av risk för överskridande behöver göras för att avgöra om det krävs kompletterande mätningar.

Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar. Exponering för luftföroreningar tidigt i livet riskerar att ge livslånga konsekvenser för barnens fysiska och mentala utveckling. Ur ett folkhälsoperspektiv är det därför viktigt att närmiljön för barn utformas på ett sätt som bidrar till en bra luftkvalitet. Normerna identifierar gränsvärden med en oacceptabel nivå på föroreningar, vilket inte automatiskt ger det skydd som behövs för en god livsmiljö, särskilt för barn. Vid planering av miljöer där barn stadigvarande vistas bör man utgå från de nivåer som anges inom Miljökvalitetsmålet Frisk luft.

En medveten utformning av den byggda miljön kan bidra till god luftkvalitet. Nya områden bör planeras så att luftomblandningen bibehålls eller ökar, särskilt vid platser med

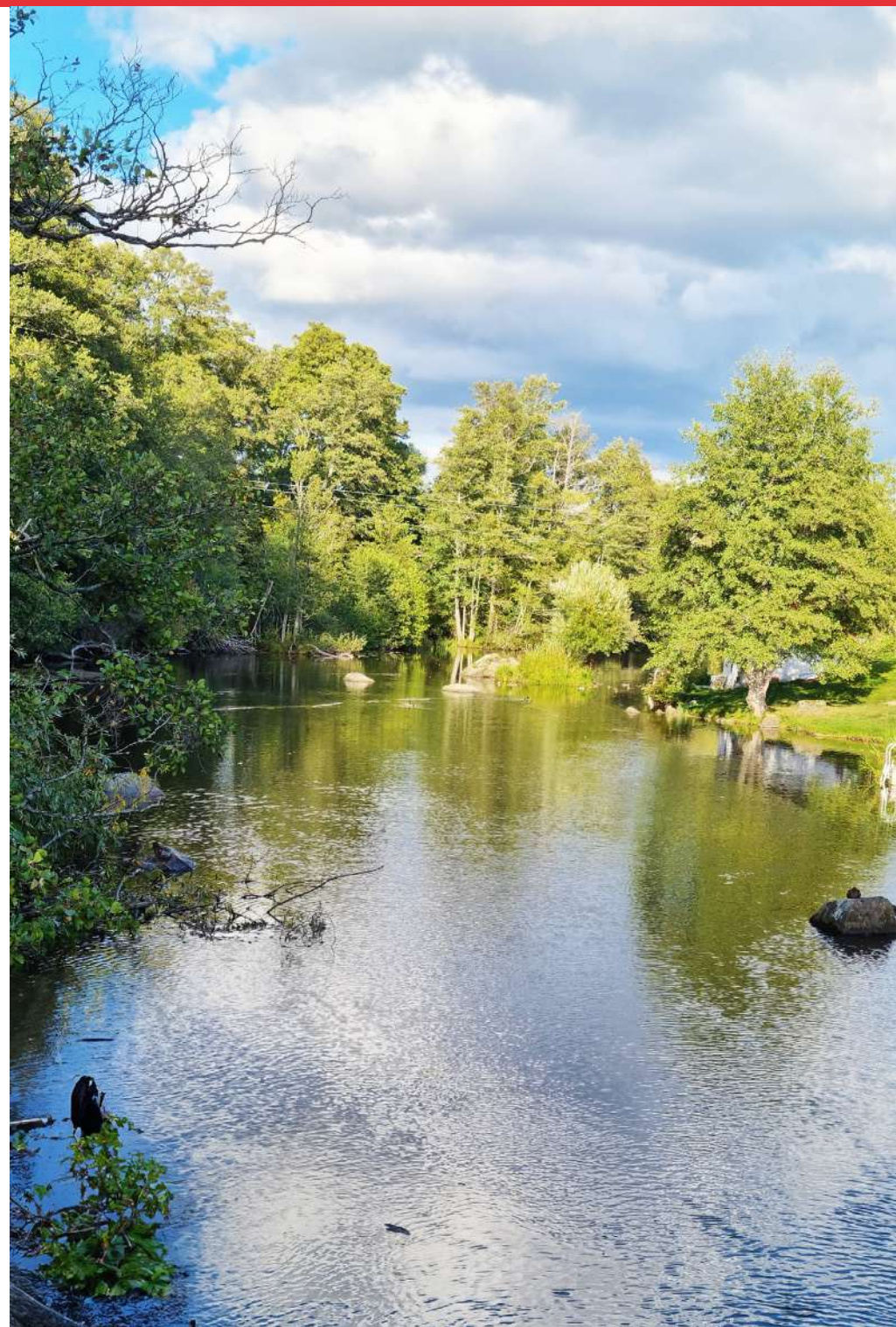
mycket trafik som vid centrum eller genomfartsleder. Tät och hög bebyggelse minskar genomströmningen av luft i tätorter. Varierad höjd på byggnaderna kan gynna luftomblandningen. Spridning av föroreningar kan minska om byggnader placeras som barriär mellan tungt trafikerade vägar och platser där människor vistas. Vegetation kan ha renande effekt genom att filtrera luften från föroreningar. Vegetation nära utsläppskällan får störst effekt. Dock bör man undvika tät vegetation på platser med mycket trafik så att föroreningar inte stängs inne på marknivå där människor vistas. Föroreningar från trafik kan också begränsas genom att styra mot längre andel fordonstrafik och högre andel kollektivtrafik, gång och cykel.

Vatten

Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig för vattenförvaltningen i Sverige. Sverige är indelat i 5 vattendistrikt där varje distrikt avgränsas av huvudavrinningsområden. I respektive distrikt finns vattendelegationer som beslutar om miljökvalitetsnormer för alla vattenförekomster inom distriktet. En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Normen ställer krav på ekologisk och kemisk kvalitet i ytvatten, och krav på kemisk kvalitet och vattentillgång för grundvatten. Huvudregeln är att alla förekomster ska uppnå kvalitetskravet god status. Det finns också ett icke-försämringskrav. Normen anger en lägstanivå på vattenkvaliteten och vattenförekomsten får inte påverkas så kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

Vattendirektivet är ett regelverk som ställer krav på alla EU:s medlemsländer att uppnå god vattenkvalitet. I Sveriges förverkligas vattendirektivet genom vattenförvaltningen. Arbetet med vattenförvaltningen sker i sexårscykler. Gällande programperiod pågår 2021-2027.

Kommunen ska säkerställa att miljökvalitetsnormer uppfylls när de prövar ett ärende som berör mark- och vattenanvändningen. Kommunen ska rapportera de åtgärder som vidtas för att förbättra den ekologiska statusen hos sjöar och vattendrag. Kommunen ska också prioritera åtgärder i de vatten som riskerar att inte uppnå god ekologisk och/eller god kemisk status. Dessa krav kan innebära begränsningar vid t ex planläggning och exploatering.

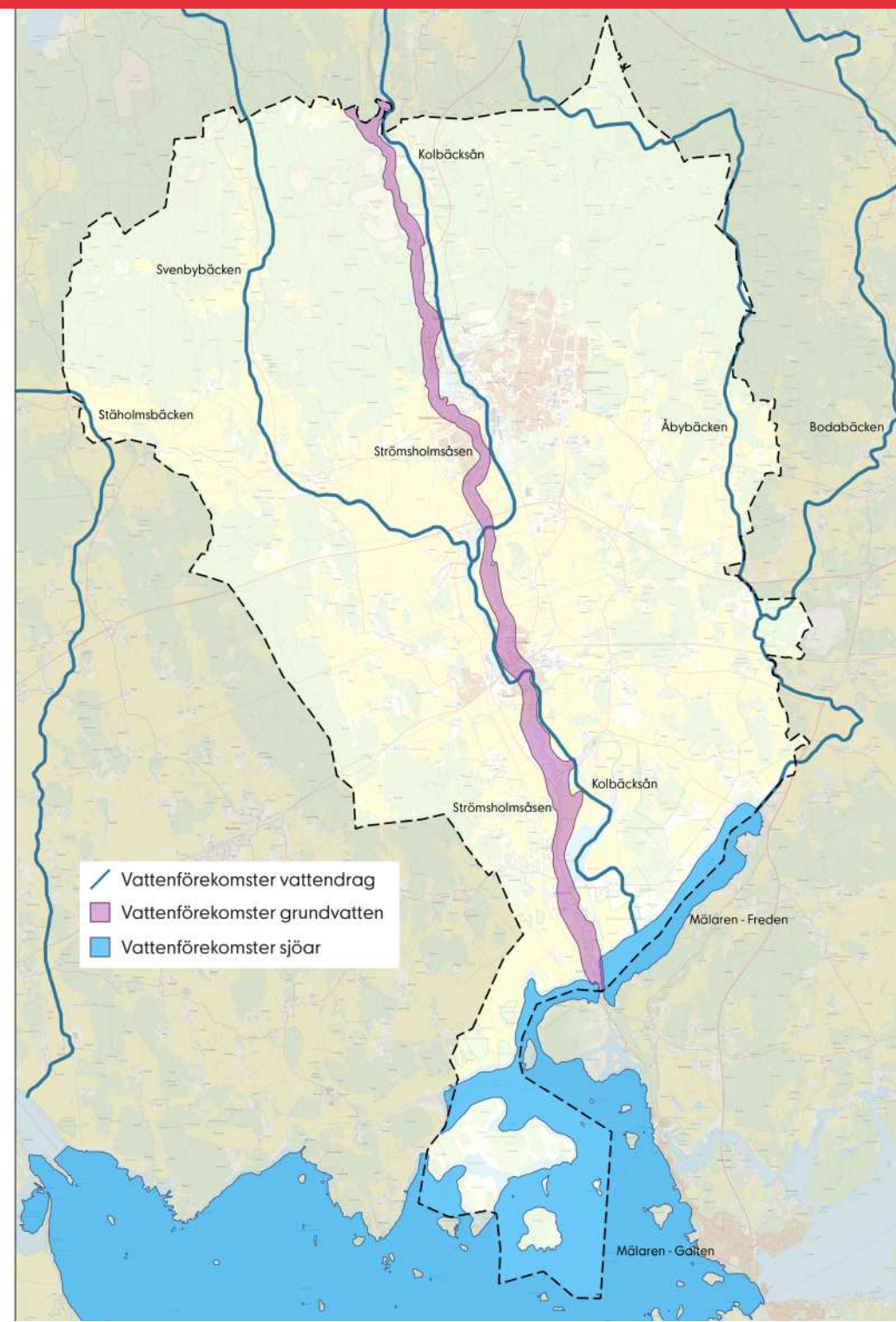

Hallstahammars kommun tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt. Huvudsaklig avrinning från kommunen sker via Kolbäcksån vars avrinningsområde sträcker sig från södra Dalarna och ned till Mälaren-Freden. Inom kommunens geografiska område finns avrinningsområden för definierade vattenförekomster.

I VISS (Vatteninformationssystem Sverige) listas för varje vattenförekomst ett antal åtgärder som kan vara nödvändiga att genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska kunna uppnås eller innehållas. Vattenmyndigheterna har också, med stöd av miljöbalken (1998:808), upprättat särskilda åtgärdsprogram som definierar ett antal åtgärder som myndigheter och kommuner ska genomföra i syfte att uppnå miljökvalitetsnormerna.

I Hallstahammars kommun finns totalt 10 vattenförekomster, 9 avser ytvatten och 1 grundvatten. Endast grundvattenförekomsten, Strömsholmsåsen Kvicksund-Surahamma uppnår gällande miljökvalitetsnormer. För ytvatten i Hallstahammars kommun har merparten av förekomsterna måttlig ekologisk status, vattendragen Ståholmsbäcken och Kolbäcksån (mellan Sörstafors och "Östersjön") samt sjön Mälaren-Galten har otillfredsställande ekologisk status. Betydande påverkanskällor varierar för kommunens vattenförekomster, påverkanskällorna kan exempelvis vara enskilda avlopp, vandringshinder, avloppsreningsverk och jordbruk. VISS ska användas för vägledning i åtgärdsarbetet.

Ett generellt undantag finns för samtliga ytvattentäkter gällande kemisk ytvattenstatus för polybromerade difenylterar (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar (Hg). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE och Hg till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. De nuvarande halterna av PBDE och Hg (december 2015) får dock inte öka.

Vägledning

Buller

- Riktvärden ska tillämpas vid planläggning, bygglov och förhandsbesked för ny bebyggelse. Om det är lämpligt ska bullervärden anges i planbeskrivningen.

Luftkvalitet

- En teoretisk beräkning bör göras för risken att det förekommer halter som överskrider miljökvalitetsnormen. Vid behov kan faktiska mätningar genomföras.
- Prioritera barns hälsa genom att minimera utsläppskällor i miljöer där barn ofta vistas, som lekplatser, områden för fritidsutövande samt skolvägar och skolgårdar.
- Planera tätortsbebyggelse på ett sätt som underlättar luftutbytet. Utforma och placera bebyggelse och vegetation så att luftkvalitet kan bibehållas eller förbättras.
- Begränsa utsläppskällor i tätortsmiljö genom att styra mot en lägre andel fordonstrafik och främja en högre andel kollektivtrafik samt gång och cykel.
- Läs mer om luftkvalitet på naturvårdsverkets hemsida, i luftkvalitetsförordningen och om Miljömålet frisk luft.

Vatten

- Den fysiska planeringen ska ske på ett sätt som främjar arbetet med att uppnå miljökvalitetsnormerna och säkerställer att icke-försämringskravet tillämpas.
- Samordning ska ske med grannkommuner inom arbetet med vattenförvaltning.
- Arbeta med vattenförvaltning och fysisk planering ska ske utifrån ett avrinningsområdesperspektiv.
- Kommunen ska aktivt arbeta för att vidta åtgärder enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram och bevaka och föreslå åtgärder för de vatten som inte uppnår god status.

Andra värden

Här hittar du beskrivning och vägledning om följande:

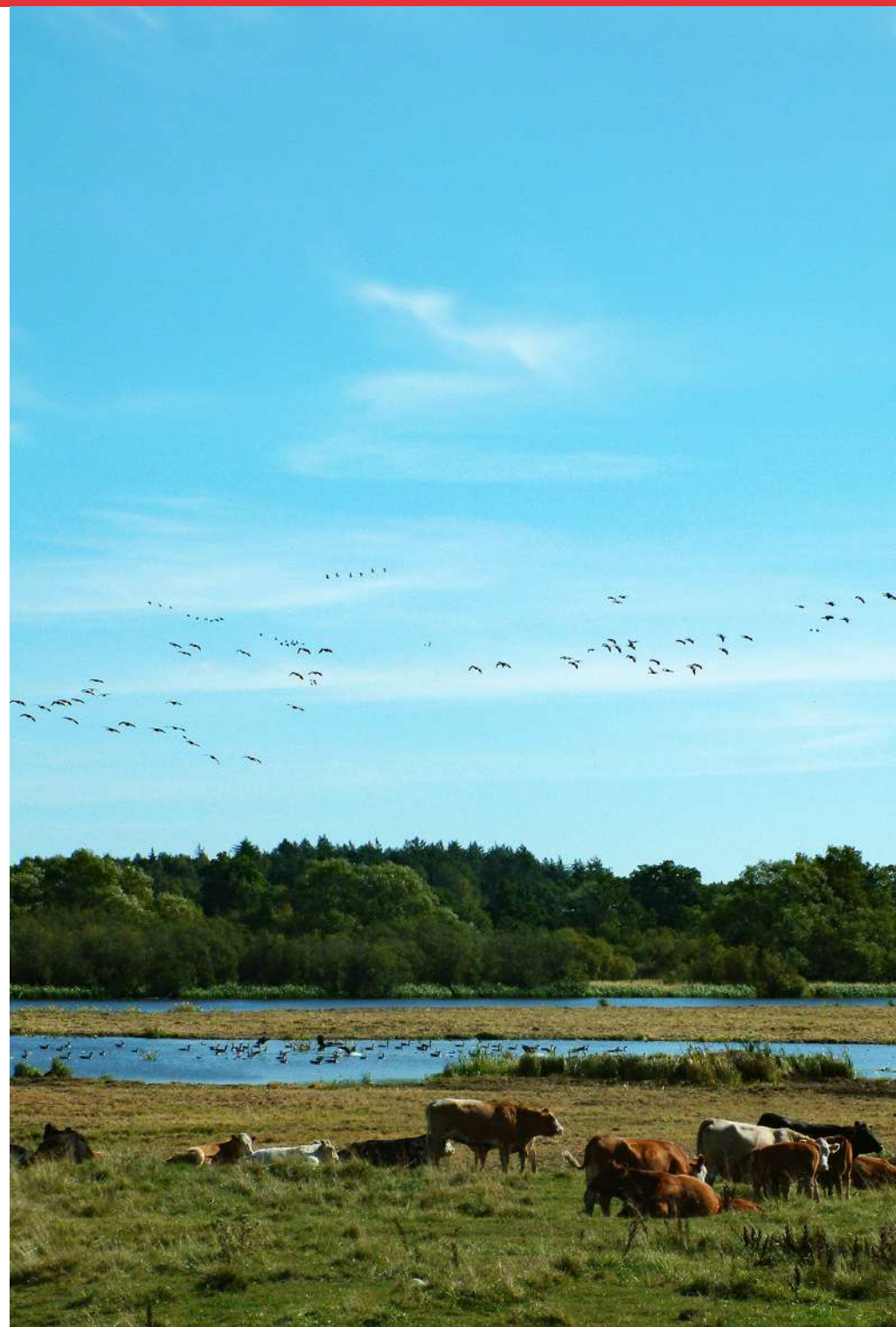
- Naturmiljöer
- Friluftsliv och rekreation
- Kulturmiljö och arkitektur
- *Vägledning*

Naturmiljöer

Hallstahammars kommun har en rik mångfald av naturtyper som varierar mellan kommunens norra och södra delar där Kolbäcksån/Strömsholms kanal är den sammanbindande länken. Kanalen omges till stora delar av en bård av lövträd och utgör både en viktig källa för upplevelser och rekreation för människor och en viktig struktur för biologisk mångfald. Från barrskogar i norr som övergår i ett öppet jordbrukslandskap med vackra vyer för att sedan möta de södra delarna som utgörs av ett bördigt ädellövskogslandskap där ridskole- och slottsanläggningen är starkt bidragande till upplevelsevärdena.

Hallstahammars tätorts norra delar omges av ett större sammanhängande barrskogsområde som används för skogsbruk men som även har rekreativa värden. Den tätortsnära skogen har mycket höga sociala värden. Inom tätorten finns inslag av mindre skogsområden som är viktiga för biologisk mångfald och rekreation. Höga naturvärden kan stå i konflikt med behovet att tillgängliggöra områden för rekreativa syften. Vid tillgängliggörande ska utformning anpassas med hänsyn till ekologiska värden.

Söder om Hallstahammars tätort och runt Kolbäcks tätort dominerar ett jordbrukslandskap med vissa inslag av mindre åkerholmar och mindre skogspartier. Kolbäcksån/Strömsholms kanals trädbeklädda stränder och den tallbeklädda rullstensåsen som går genom tätorten är ytterligare karaktärsdrag för Kolbäcks natur. Rullstensåsen fortsätter söderut från Kolbäck mot Mölntorp och vidare även Strömsholm, som utgörs av en särskilt natur- och kulturrik där ädelskogen dominerar. I Strömsholm finns även flera natur-

reservat samt Natura 2000-områden med höga biologiska värden. Utöver den särskilt skyddade naturen finns gott om barr- och lövskogsområden samt gott om öppna jordbrukslandskap och betesmarker vilka bidrar till en dynamisk naturmiljö.

Kommunen har områden som är skyddade enligt lag mot påverkan som skadar deras värden. Det finns föreskrifter eller generella regler i 7 kapitlet miljöbalken som ska följas.

Det finns 8 naturreservat i kommunen varav 6 även omfattas av Natura 2000-bestäm-
melser.

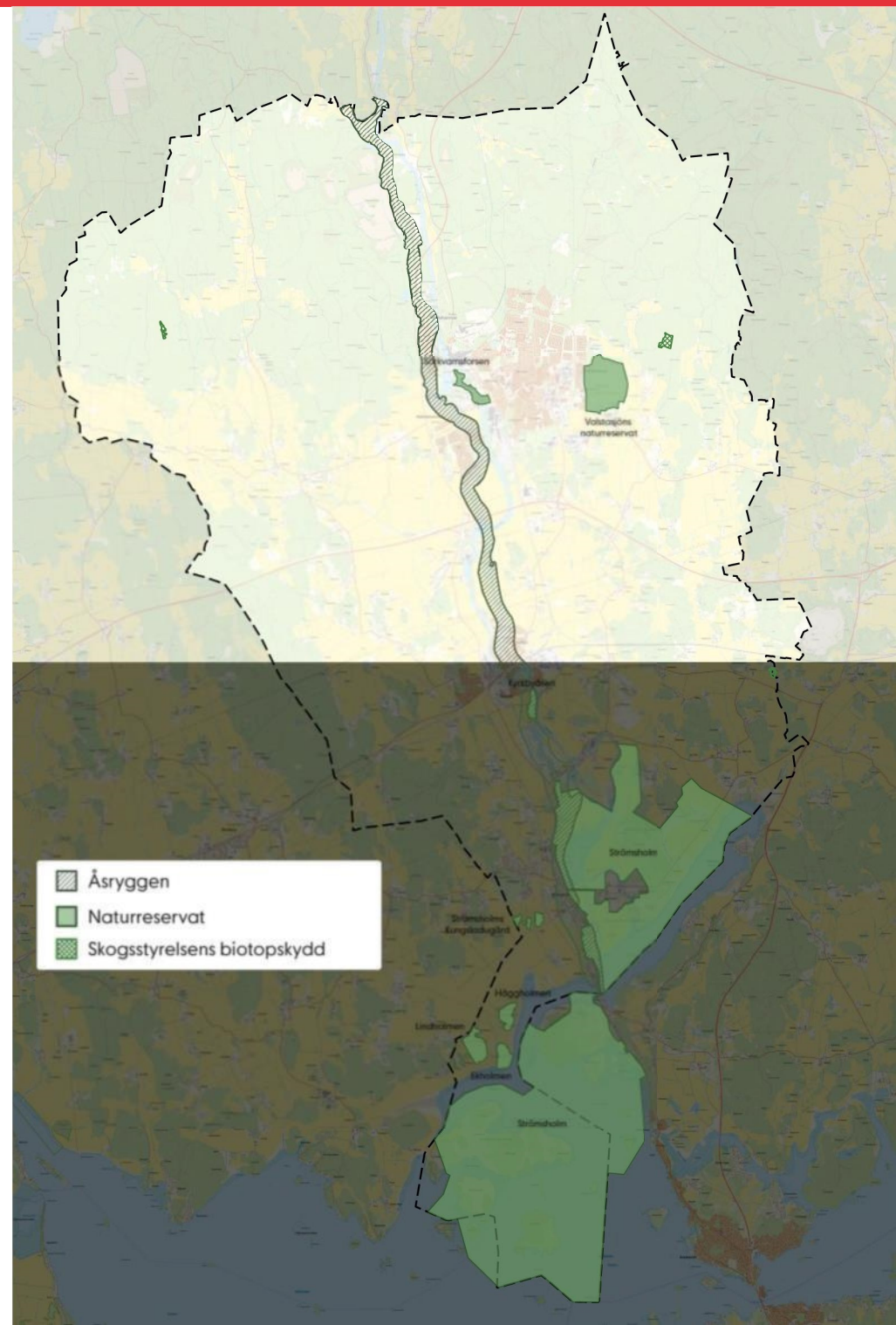
Utöver skyddad natur finns andra värden för grön infrastruktur som beskrivs i länets landskapskaraktärsanalys och naturvårdsplan samt kommunens grönstrukturplan.

Biotopskydd

Biotopskyddsområde är en form av skyddad natur enligt 7 kapitlet miljöbalken för mindre mark- och vattenområden med livsmiljöer för hotade eller särskilt skyddsvärda djur- och växtarter. Genom att skydda sådana värdefulla naturmiljöer förbättras förutsättningarna för att långsiktigt bevara den biologiska mångfalden. Det är bara de biotoper som har namngivits och särskilt förtecknats i förordningen om områdesskydd som får skyddas.

Den ena formen av biotopskyddsområde utgörs av små biotoper som är skyddade i hela landet. Generellt skyddade biotoper finns huvudsakligen i jordbrukslandskapet och omfattar alléer, pilevallar, odlingsrösen, åkerholmar, stenmurar i jordbruksmark samt småvatten/våtmark/källa i jordbruksmark.

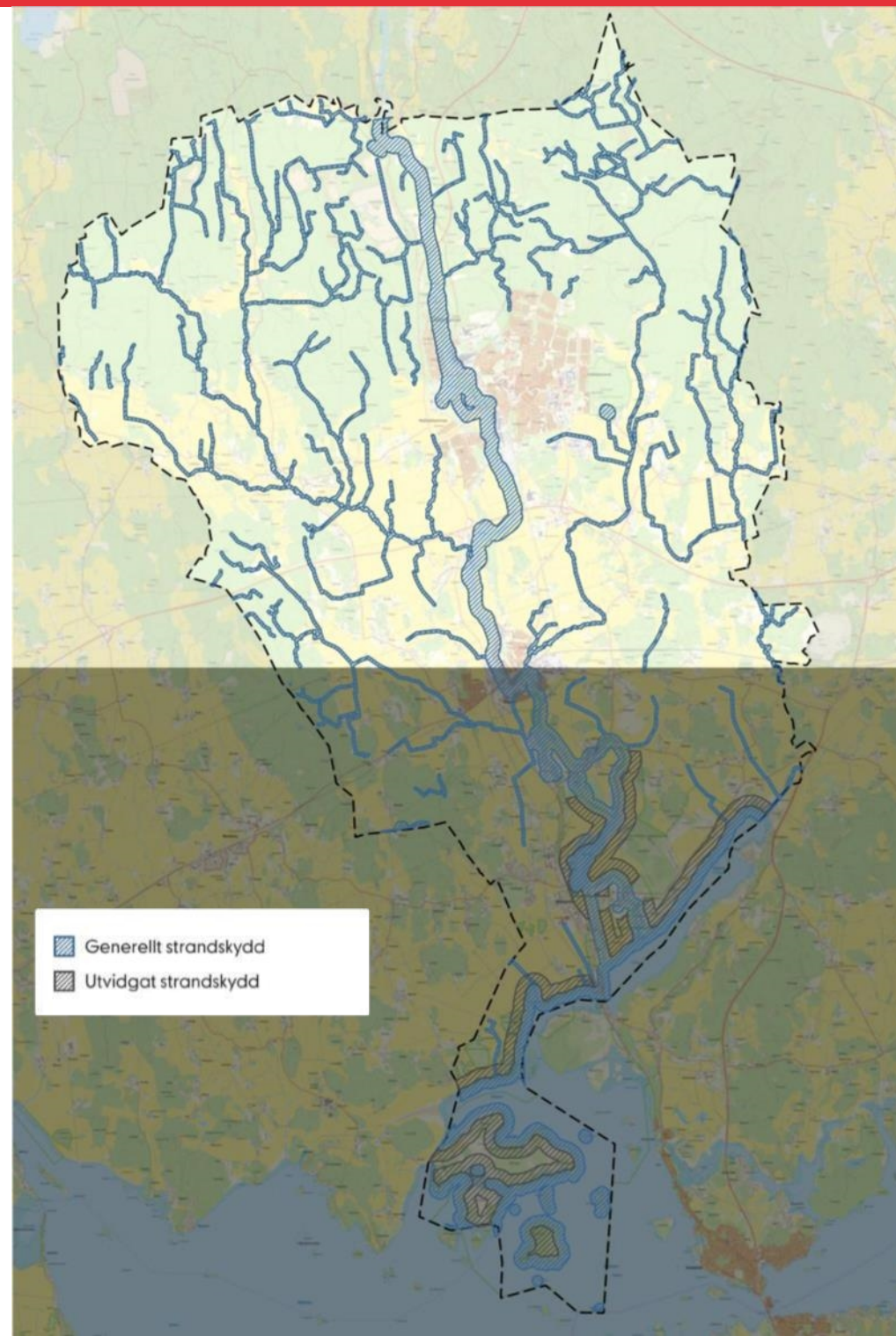
Den andra formen av biotopskyddsområde utgörs av biotoper som en myndighet får besluta ska utgöra ett biotopskyddsområde. Beslutet gäller för det enskilda området och kan återfinnas i såväl skogs- och jordbrukslandskapet som i sjöar, vattendrag, kust och hav. I kommunen finns tre skogliga biotopskydd som är beslutade av Skogsstyrelsen.

Strandskydd

Strandskydd gäller för alla sjöar och vattendrag och syftar till att bibehålla allmänhetens tillgång till strandområden samt för att bevara goda livsvillkor för växter och djur. I Västmanlands län har de generella reglerna om 100 meter utökats till 300 meter för Mälaren inklusive öar, holmar och skär och minskats till 25 meter för mindre vattendrag och större diken. Inom strandskyddat område får man generellt inte bygga, utföra grävningsarbeten eller muddring eller genomföra andra åtgärder som påverkar livsvillkoren för växter och djur.

Det går att söka dispens enligt miljöbalken 7 kap 18 § om det finns särskilda skäl. Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen kan redovisas i översiktsplanen för att utöka möjligheten till dispens från strandskyddet. Hallstahammars kommun har valt att inte peka ut sådana områden.

Friluftsliv och rekreation

En god tillgång på områden för friluftsliv bidrar till människors hälsa och förståelse för naturen. Friluftslivet bidrar även till regional utveckling och kommunens attraktivitet. Tillgängliga naturområden är en grundförutsättning för friluftslivet och kommunens goda tillgång på natur- och kulturupplevelser är en viktig resurs att beakta. Några särskilt viktiga platser för kommunens friluftsliv är:

Motionscentrum och den tätortsnära skogen

De stora skogsområdena i kommunens norra delar utgör en viktig del av kommunens friluftsliv som helhet samtidigt som det mer tätortsnära friluftslivet är särskilt viktigt för den vardagliga rekreationen. Det finns skogsområden likväl i nordöst som i nordväst som är viktiga. Som en länk mellan skogen och tätorten ligger Motionscentrum som utgör en stark rekreationsnod med motionsslingor, utomhushinderbana, mountainbikebana och skidbacke. Vid motionscentrum är flera föreningar verksamma.

Strömsholms kanal-stråket inkl. Skantzenområdet

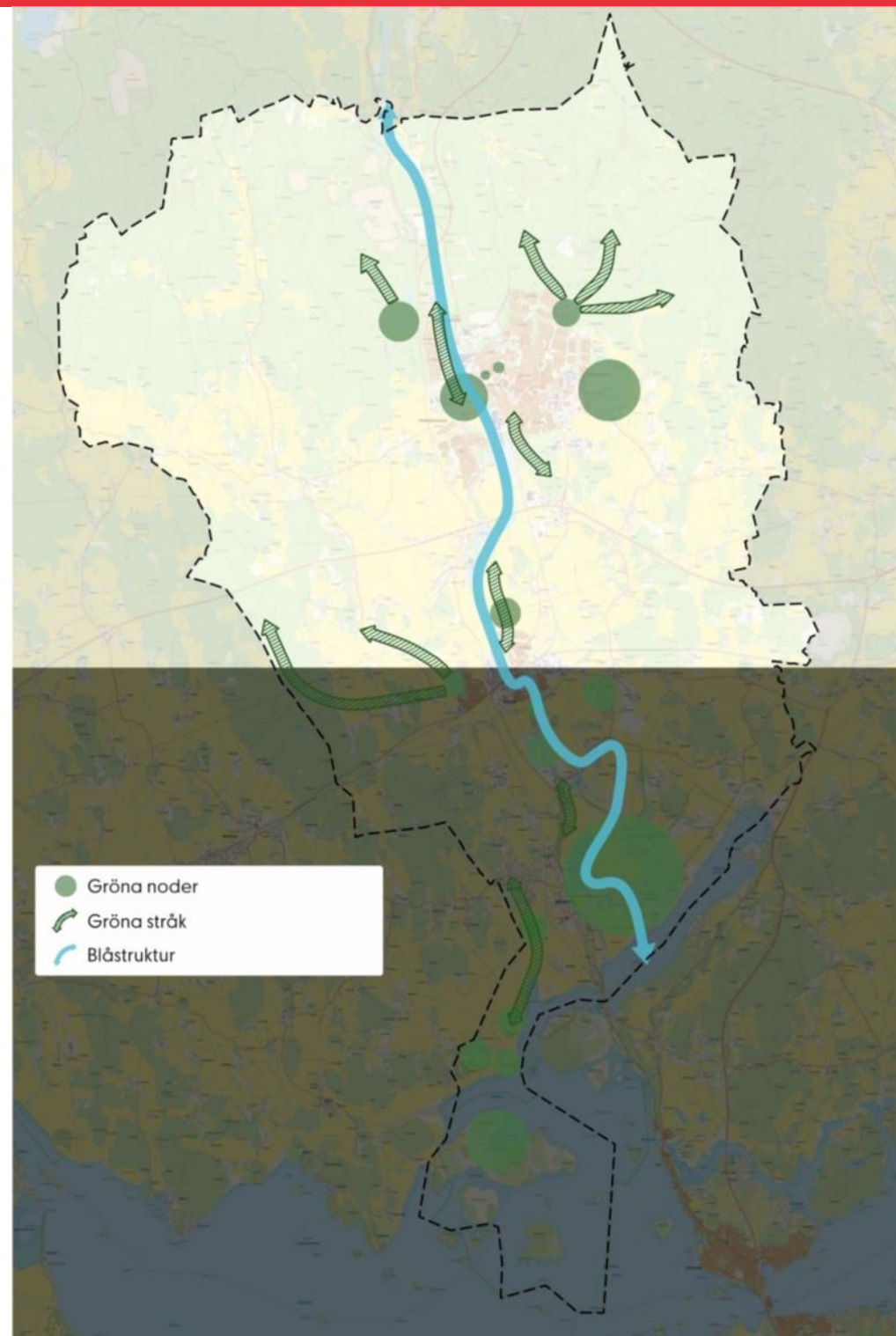
Strömsholms kanal/Kolbäcksån med dess trädbeklädda stränder erbjuder friluftsupplevelser i hela kommun. Centralt i Hallstahammars tätort formar vattendraget tillsammans med Trångfors smedja, Skanssjön, Åsby-Skantzenområdet och Sörkvarnsforsens naturreservat ett starkt rekreations- och upplevelseområde. På sommaren går det att paddla i kanalen.

Valstaskogen

I Hallstahammars tätorts östra delar ligger Valstasjöns naturreservat, ett blandskogsområde med vandringsleder och en sjö. Området utgör en lugn och rofull miljö i direkt närhet till tätorten där barn även tillåts utforska naturen.

Kvarnskogen

I Hallstahammars tätorts västra delar ligger Kvarnskogen ett blandskogsområde med vandringsleder. Området utgör ett viktigt skogsområde för rekreation.

Strömsholmsåsen

Strömsholmsåsen, en tallb eklädd rullstensås, utgör de främsta rekreationsområdena i Kolbäcks direkta närhet likväl inom tätorten. Runt åsen finns bland annat en välanvänd frisbeegolfbana och Kyrkbyåsens naturreservat.

Borgby skans Fornborg

Öster om tätorten finns den huvudsakliga idrottsplatsen med fotbollsplan samt det fornlämningsrika området Borgby skans som erbjuder rogivande promenader.

Vänstaskogen

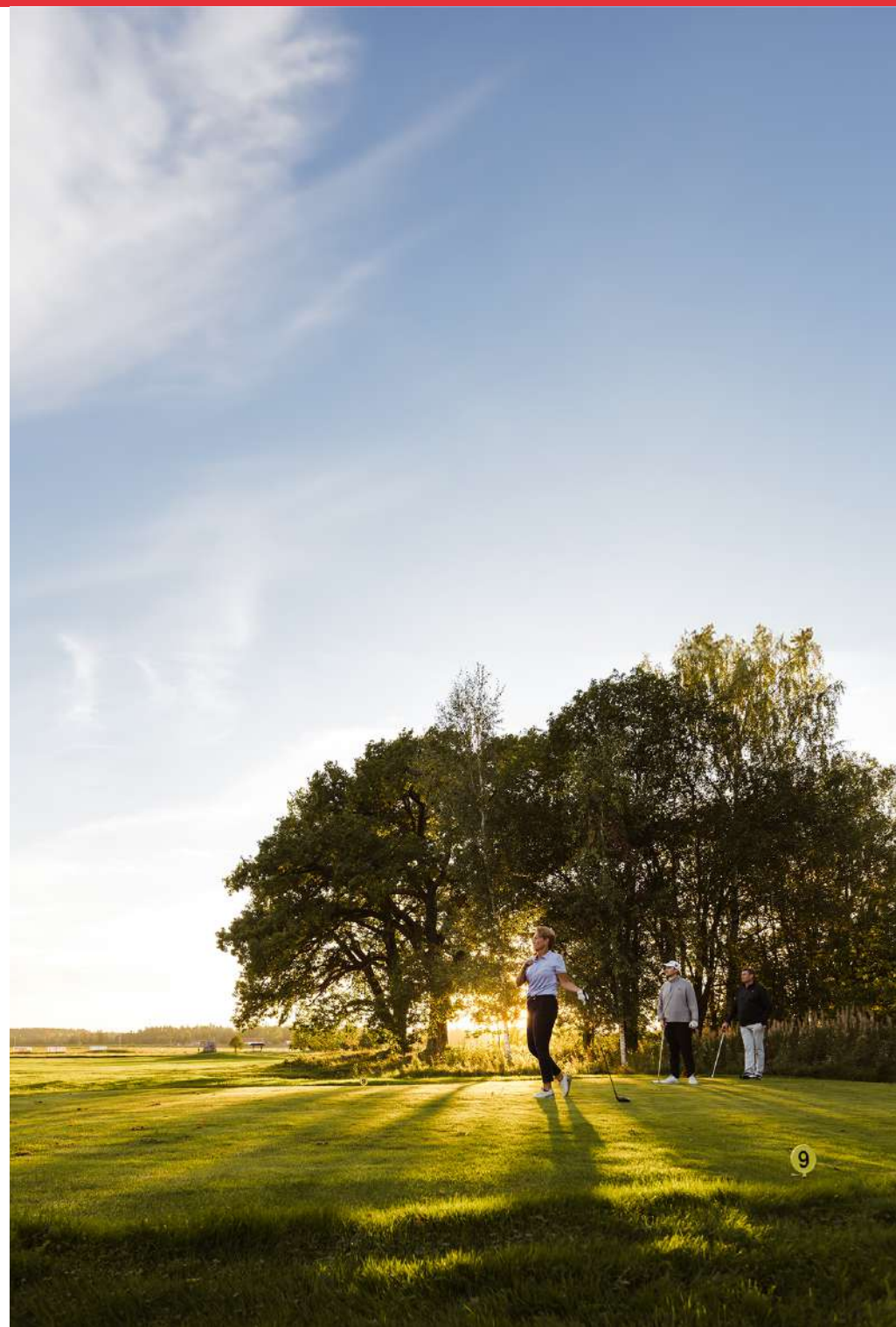
I Kolbäcks tätorts västra delar ligger Vänstaskogen som utgör en viktig rekreationskälla för boende i Kolbäck.

Gropen/Strömsholms golfbana

Söder om Kolbäcks tätort i anslutning till MöIntorp finns ett kluster av rekreationsmöjligheter som är av stor vikt för såväl boende som besökande. Här finns ädelfiske i Gropen och Strömsholms golfbana

Strömsholm

Strömsholm utgörs av en särskilt natur- och kulturrik miljö där ädellövskogen dominerar och det finns flera naturreservat samt natura 2000-område med höga biologiska värden. Utöver den särskilt skyddade naturen finns gott om barr- och lövskogsområden samt gott om öppna jordbrukslandskap och betesmarker vilka bidrar till en dynamisk naturmiljö. Den rika kulturmiljön med nuvarande verksamhet i ridskoleanläggningen och slottsanläggningen bidrar även med starka rekreationsvärden för såväl boende som besökande.

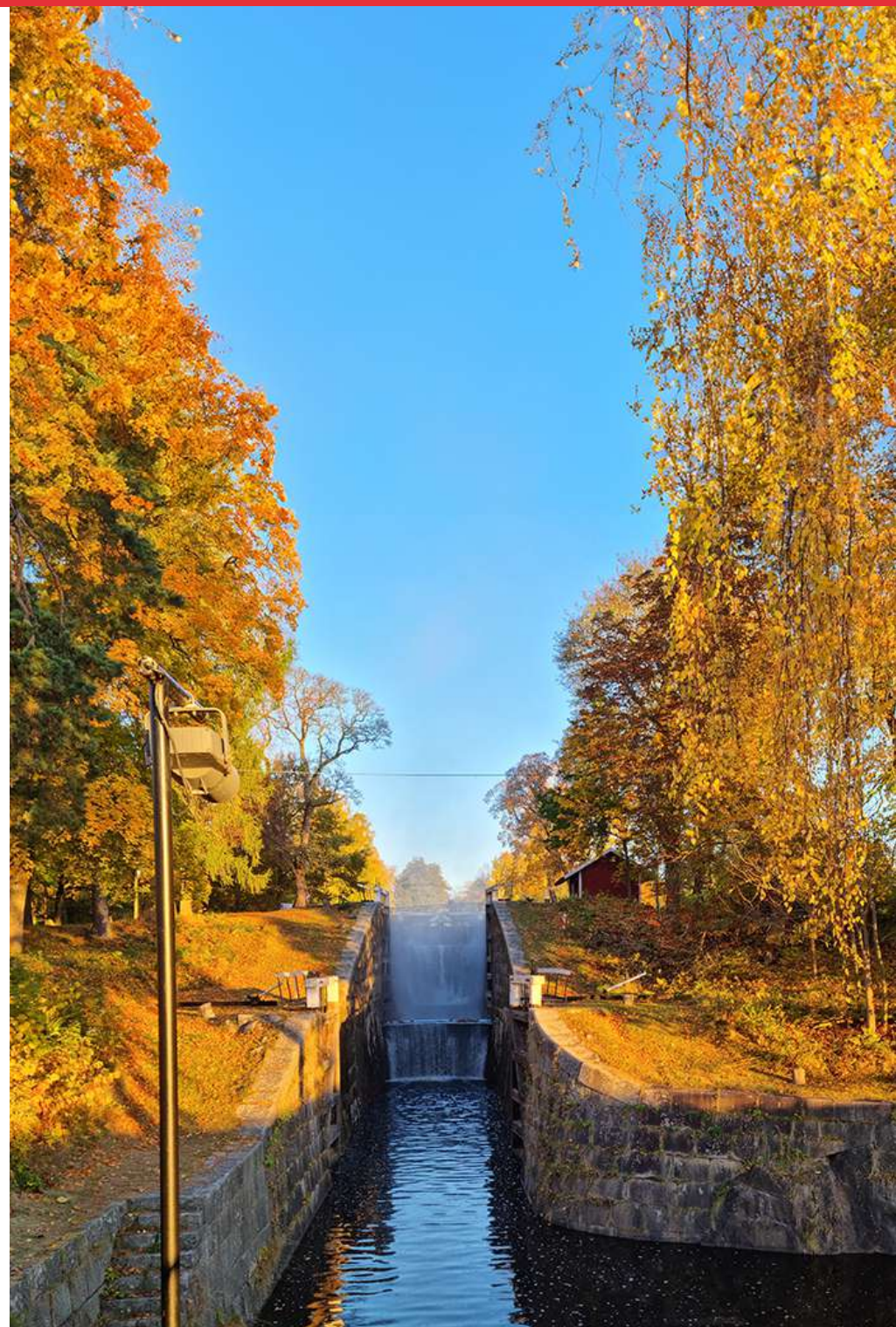

Kulturmiljö och arkitektur

Gestaltad livsmiljö omfattar både den fysiska gestaltade miljön i sig och människans synsätt på den. Begreppet omfattar arkitektur, form, design, konst och kulturarv. Sveriges politik för gestaltad livsmiljö är beslutad av regeringen med målet att arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Det ska uppnås genom att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden, att kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids, att det offentliga agerar förebildligt, att estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas, att miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla samt att samarbete och samverkan utvecklas, inom landet och internationellt.

I planerings- och byggprocessen är arkitektur ett övergripande verktyg för att forma den fysiska miljön. Kärnan i arkitekturen är balansen mellan skönhet, hållfasthet och funktion. Genom att medvetet förhålla sig till arkitekturens aspekter kan ändamålsenliga och trivsamma byggnader och miljöer skapas och förvaltas. En viktig dimension av arkitekturen är de kulturella, historiska och sociala sammanhang i vilken den skapats. Befintliga kulturmiljöer är viktiga för att förstå vårt förflutna samtidigt som de sätter ramarna för dagens utveckling. De befintliga bebyggelsemiljöerna utgörs av nyttjade resurser och investerat kapital som är viktiga att förvalta väl ur ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv.

Kulturmiljö är den miljö som människor har skapat och som vi fortsätter att skapa. Det är vårt gemensamma arv som utgör ett allmänt intresse och dessutom är en resurs i samhället med betydelse för människors hälsa och välbefinnande samt trygghet och tillhörighet. Kulturmiljövärden är kopplade till både materiella som immateriella företeelser och kan upplevas på olika sätt i samhället genom fornlämningar, bebyggelse eller landskap som på något sätt visar spår av mänsklig aktivitet. Kommunens historik har stor betydelse för att förstå hur vår livsmiljö idag har uppkommit och varför människor valde att bosätta sig här. Kulturvärden i bebyggelse och landskap är en viktig del av besöksnäring och upplevelsevärden för invånarna. Genom att vara medveten om vår historia och bygga vidare på den kan identiteten tas tillvara och ett nytt lager kulturmiljö skapas.

Några tyngdpunkter i kommunens historia

a. Järnåldersbygd vid Kolbäck

Området i södra delen av kommunen är rik på fornlämningar. Mälarens vattenstånd stod högre då och vattenvägarna i Mälardalen sammanstrålade med landvägarna i Västmanland i Kolbäck. I landskapet runt Kolbäck och Hallstahammar finns lämningar efter fornborgar, gravar, hålvägar och offerkällor. Vissa av dagens vägar har troligen forntida ursprung. Norr om Hallstahammars tätort går vägen fortfarande på krönet av Strömsholmsåsen vilket visar på lång kontinuitet.

b. Kyrkorna och kungamakten

Slaget vid Herrevadsbro mitt i Kolbäck vittnar om att platsen var betydelsefull för kungamakten i ett begynnande svenskt rike på 1200-talet. Vid Herrevadsbro passerade huvudvägen norr om Mälaren, där den nyvalde kungen reste på sin eriksgata genom Västmanland. Under tidig medeltid utvecklades också sockenkyrkorna i jordbrukslandskapet runt om Kolbäck. De medeltida kyrkorna Säby, Svedvi, Kolbäck och Berg ligger relativt tätt i kommunens södra hälft. Den betydligt äldre kyrkbyn ligger längre söderut i slättlandskapet utmed Kolbäcksån.

c. Vasaborg och slott i Strömsholm

Gustav Vasa lät vid 1500-talets mitt anlägga en borg som militär stödjepunkt på en holme i Kolbäcksån nära utflödet i Mälaren. På 1600-talet uppfördes Strömsholms slott på samma plats med ekonomibyggnader och personalbostäder. Till slottet hörde för militärt ändamål ett stuteri vars byggnader förlades till Strömsholmsåsen.

d. Knutpunkten Kolbäck

Under medeltiden utvecklades också gästgiverierna i Sverige och i Kolbäck fanns ett skjutsställe med gästgiveri och tingsplats för Snevringe härad. Placeringen av gästgiveriet var strategiskt utmed landsvägen invid Herrevadsbro. Många av historiens makt- och kulturpersonligheter har gästat här på sina resor genom Sverige. Gästgiveriet finns kvar och drivs än idag som hotell.

e. Brukssamhället växer fram

Under 1600-talet utvecklas järnhanteringen i Bergslagen och Kolbäcksån utgör en viktig förbindelse med Mälaren. De första smideshamrarna etablerades i kommunens norra del som utnyttjade vattenkraften i Kolbäcksåns forsar och fall. Bruket omfattade även jord- och skogsbruk, smedja, såg, tegelbruk, kvarn och bränneri. Utvecklingen av bruken vid Hallstahammar ledde till att orten i mitten av 1900-talet bildade municipalsamhälle och strax därpå blev Hallstahammars köping med största delen av Svedvi socken samt norra delen av Kolbäcks socken.

f. Militärens Strömsholm

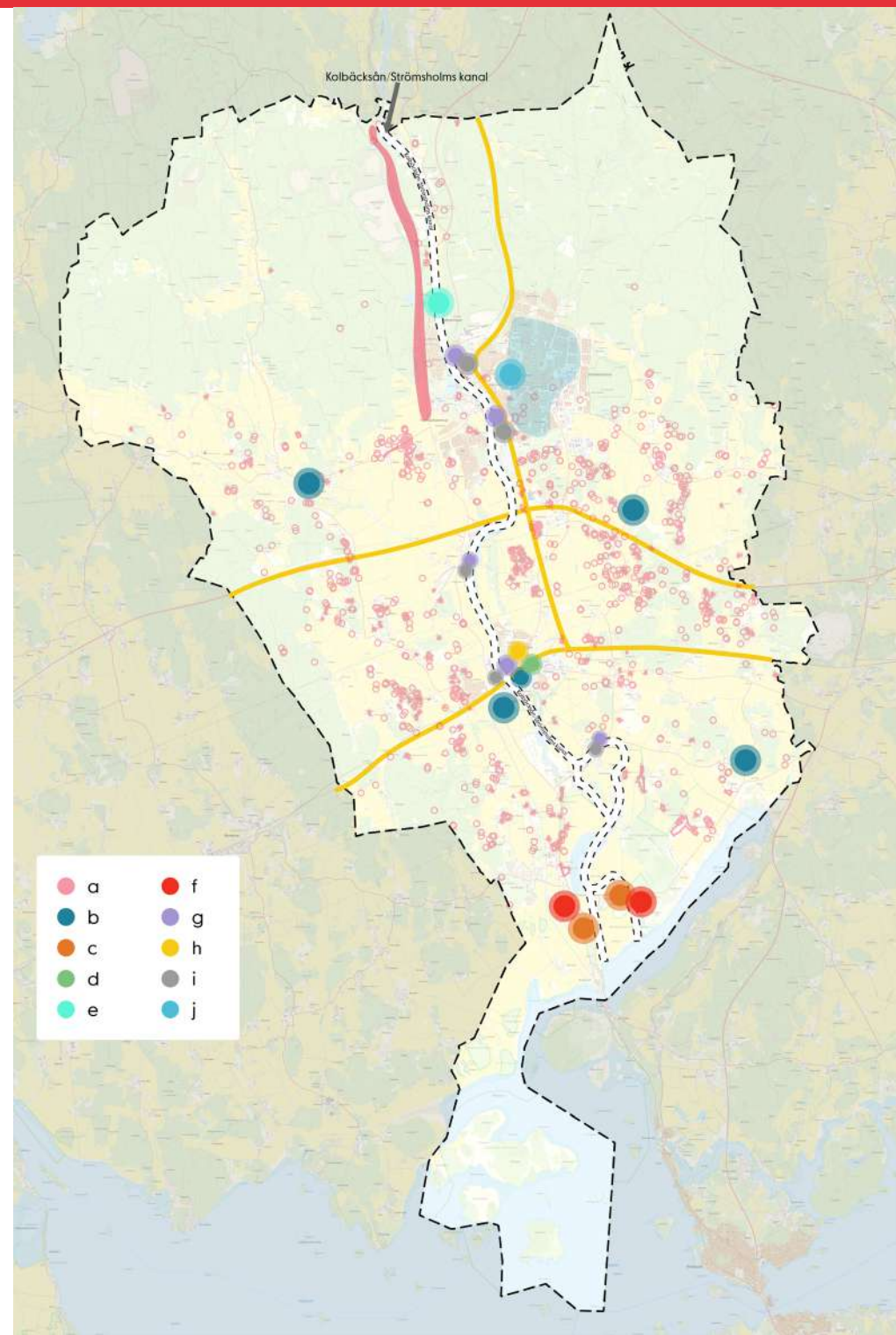
Under 1700-talet utvecklades områden vid Strömsholms slott som övningsplats för regementet. I mitten av 1800-talet förlades armens rid- och körskola hit. I mitten av 1900-talet togs området över av Ridskolan Strömsholm och hästupbildningar och djursjukhus utvecklades.

g. Transporter på vatten och land

Strömsholms kanal anlades under slutet av 1700-talet och var avgörande för bruksföretagen. Tack vare kanalen, som har sitt mest omfattande slussystem i Hallstahammar, kunde industrierna vid Trångfors, Hallstahammar, Sörstafors och Mölntorp utvecklas. I samband med att Strömsholms kanal färdigställdes blev Kolbäck en omlastningsstation för varor för vidare transport med båt via Borgåsund ut i Mälaren till Stockholm.

h. Järnvägen kommer

Genom utbyggnad av järnvägar inom Bergslagen minskade efter hand godstrafiken på kanalen. Under 1800-talets sista decennier utvecklades Kolbäck till ett stationssamhälle med tjänstebostäder för järnvägens anställda. Järnvägen utgjorde i början både komplement och konkurrens till kanalförbindelsen. Vägtransporter blev allt viktigare och på 1960-talet drogs en motortrafikled genom kommunen.

i. Industrialismen tar vid

Stålindustrierna i Hallstahammar växte starkt under 1900-talet. I Hallstahammar finns starka företag inom tillverkningsindustrin så som Bulten, Kanthal, TPC och Intra och kommunens företag är fortfarande kända för sina unika metoder inom legeringar som skapar metaller som tål mycket hög värme och yttre påfrestningar. Även i Kolbäck utvecklas flera industrier, som Sörstafors pappersbruk och Kolbäcks träindustri.

j. Det moderna samhället växer fram

1919 togs en stadsplan fram för Hallstahammar med egnahemsområden och handelscentrum längs Köpmangatan. Barnrikehus, allmännyttan och flerbostadshus tillkom. Ett kommersiellt centrum utvecklades mellan åren 1960 till 1980 i området kring Storgatan. Även Hallstahammar omfattades av kraftigt byggande under miljonprogrammet. Flerbostadshusen drabbades tidigt av konjunkturedgång inom industrin och revs under 90-talet, medan småhusbyggandet bibehöll sin efterfrågan. Under 1900-talet förändras också de administrativa gränserna i flera omgångar och Hallstahammar och Kolbäcks kommuner slås tillslut samman i början av 70-talet.

Lagkrav

Kulturmiljölagen innehåller grundläggande bestämmelser till skydd för viktiga delar av kulturarvet. Lagen innehåller bland annat bestämmelser för skydd av värdefulla byggnader liksom fornlämningar, fornfynd, kyrkliga kulturminnen och vissa kulturföremål.

Plan- och bygglagen ställer krav på varsamhet och hänsyn samt krav på underhåll och förbud mot förvanskning. Detta gäller alla byggnader och miljöer även om det inte krävs bygglov. Det är fastighetsägarens ansvar att lagen följs. All bebyggelse ska utformas och placeras på ett lämpligt sätt med hänsyn till kulturmiljövärden på platsen. Bebyggelsens särart och karaktärsdrag ska tillvaratas vid ändring eller underhåll. Särskilt värdefulla byggnader, anläggningar, tomter, allmänna platser och bebyggelseområden får inte förvanskas. Detta är inget förändringsförbud men det är viktigt att de egenskaper som gör byggnaden särskilt värdefullt skyddas.

Plan- och bygglag (2010:900) 2 kap.

3 §

Planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder,

6 §

Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan

Plan- och bygglag (2010:900) 8 kap.

13 §

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Första stycket ska tillämpas också på

1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. allmänna platser, och
4. bebyggelseområden.

17 §

Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.

Plan- och bygglagen ställer också krav på en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder. Hänsyn ska tas till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Det är ett allmänt intresse att bevara tidigare utformad bebyggelse och att skapa ny bebyggelse som bidrar till en trivsamt livsmiljö för människor.

Skyddad kulturmiljö

Byggnadsminnen

Ett byggnadsminne är en byggnad eller anläggning (inklusive parker, trädgårdar mm) som anses ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller som ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Byggnadsminnen regleras i 3 kap. kulturmiljölagen. Ett byggnadsminne kan vara enskilt och beslutas enligt kulturmiljölagen eller statligt och meddelas av regeringen.

Strömsholms kanal är ett byggnadsminne enligt kulturmiljölagen. Till kanalanläggningen och byggnadsminnet hör särskilda byggnader och anordningar som sluss- och brovaktarstugor med ekonomibyggnader, broar, bodar, kajer, bryggor, magasinsbyggnader och sättskjul. Vid Skanzenområdet, i Hallstahammars tätort, finns dessutom ett större antal byggnader med anslutning till kanalens verksamhet. Kanalmiljö är även utpekad som riksintresse för kulturmiljövården. Mer information om riksintresset ges under rubriken riksintressen.

Strömsholms slott är ett statligt byggnadsminne i kommunens södra delar. Bebyggelsen har anor från mitten på 1500-talet då Gustav Vasa lät bygga en borg, vilken har utgjort grunden för det nuvarande Strömsholms slott. Under 1600-talet uppfördes även ett tjugotal ekonomibyggnader och början till en parkanläggning. På området har sedan 1500-talet funnits stuteri och omgivande landskap är starkt präglad av hästarnas bete. 1993 övertog Statens fastighetsverk ansvaret för Strömsholms slott med omgivningar.

Bultenlokalen är ett byggnadsminne enligt kulturmiljölagen. Bultfabriken i Hallstahammars tätort grundades 1873 och har haft stor betydelse för ortens utveckling. I början var tillverkningen huvudsakligen skruvar, muttrar och nitar för hemmamarknaden, men bultfabriken och dess dotterbolag växte till en internationellt känd koncern inom järnmanufakturen. Bultlokalen invigdes 1914 som en samlingslokal åt de anställda på bolaget. I början användes byggnaden åt föreläsningar, konserter, predikningar, teater, gymnastik, dans, skolkurser, familjefester och offentliga fester som anordnade av fabriken. Ända fram till 1970-talet var det möjligt att för anställda hyra loken vid högtidsdagar och fester.

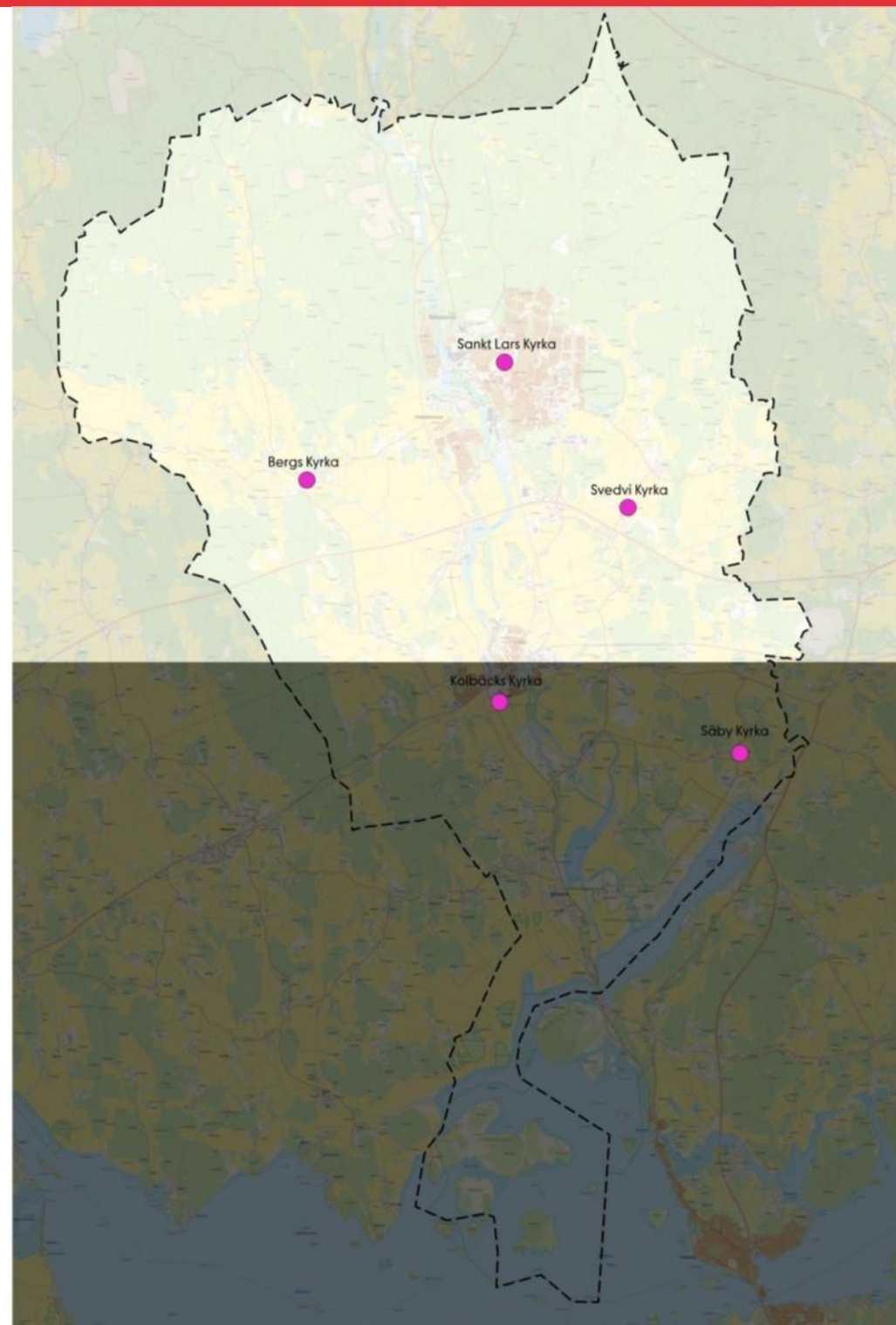
Kyrkomiljöer

Svenska kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser (även gravkapell, kyrkogårdsmurar och andra fasta anordningar) har ett automatiskt skydd som kyrkliga kulturminnen om de är uppförda för 1940. Även byggnader uppförda efter 1940 kan förklaras som kyrkliga kulturminnen om de till exempel har ett kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde. Detta prövas av länsstyrelsen. Kyrkliga kulturminnen regleras i 4 kapitlet kulturmiljölagen.

Kyrkorna Säby, Svedvi, Kolbäck och Berg ligger relativt tätt i kommunens södra hälft. Kyrkorna är viktiga platser kopplad till den äldre sockenindelningen och vittnar om kommunens tidiga medeltida historia. Kolbäck kyrka har dessutom en välbevarad kyrkby som förutom kyrkan utgjorde ett viktigt centrum för bygden.

Fornlämningar

Fornlämningar är spår efter mänsklig verksamhet. En del fornlämningar är synliga, medan andra ligger dolda under mark. Lämningarna kan till exempel utgöras av förhistoriska boplatser, gravfält och fornborgar, men även historiska lämningar som husgrunder efter torp och kvarnar och kulturlager i städer (så kallade stadslager). En fornlämning måste vara varaktigt övergiven och tillkommen före år 1850 för att omfattas av lagen. Lämningar som är yngre än detta, men som har ett antikvariskt värde, brukar registreras som övrig kulturhistorisk lämning.

Enligt kulturmiljölagens 2:a kapitel, som rör fornminnen, är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen flytta på, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Området runt en fornlämning ingår också i lagskyddet. Områdets storlek varierar efter fornlämningens betydelse och karaktär och avgörs av Länsstyrelsen från fall till fall.

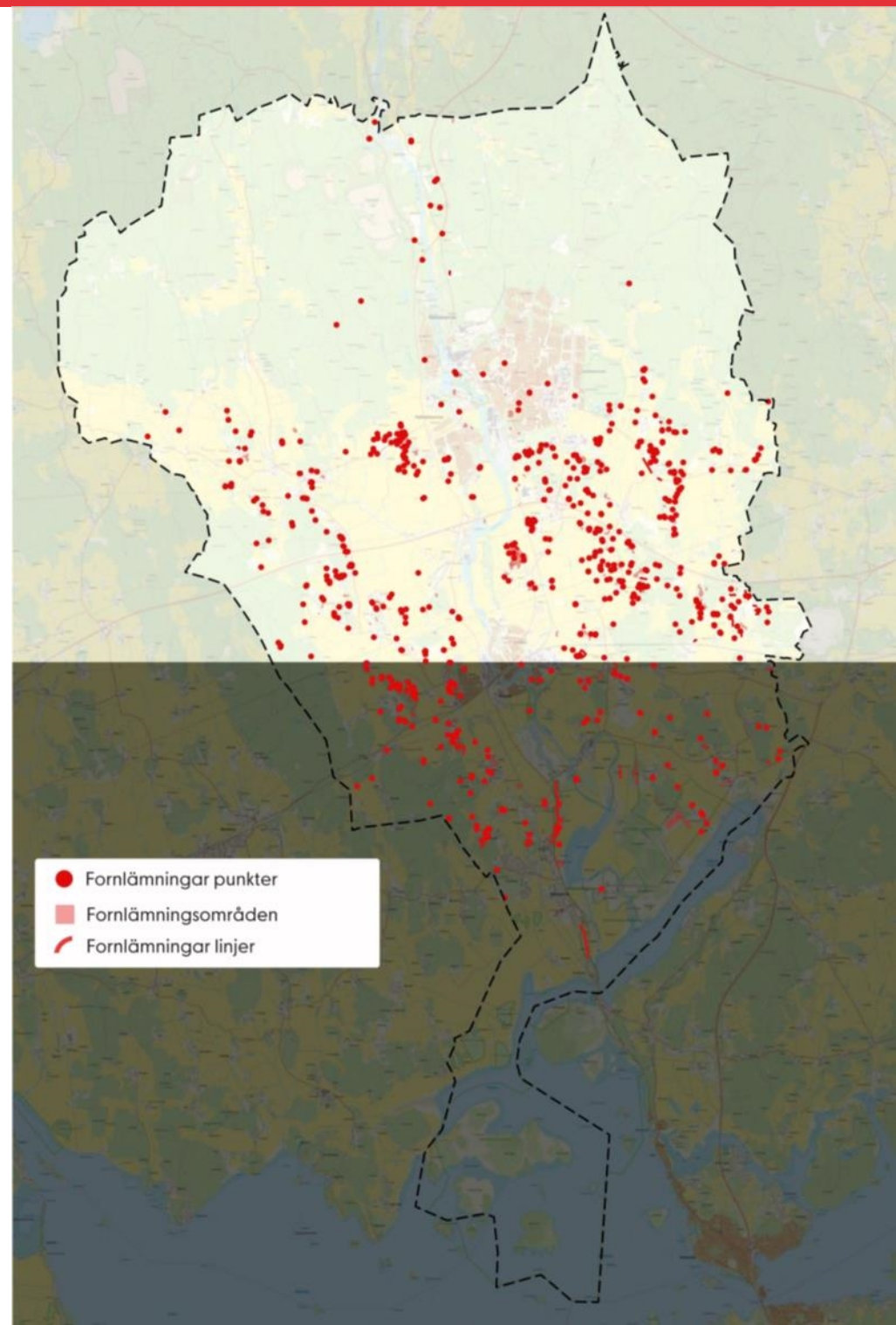
Riksantikvarieämbetet tillhandahåller en databas om kända fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i karta och text. Det kan finnas okända lämningar var som helst i vår miljö. Det är viktigt att rapportera om man hittar något som skulle kunna vara en fornlämning till Länsstyrelsen. Om du träffar på en okänd fornlämning i samband med grävarbeten måste arbetet omedelbart avbrytas och anmälan göras. Länsstyrelsen bedömer om fornlämningen kan grävas ut eller om den måste lämnas orörd på plats.

Underlag för bedömning av kulturvärden

Som stöd för bedömning behöver en analys av den byggda miljön göras utifrån ett antikvariskt perspektiv. De miljöer eller objekt som är särskilt värdefulla bör synliggöras i ett kulturmiljöprogram för att den enskilde ska kunna ta hänsyn till värdet. I kommunala beslut kan värden bibehållas genom att involvera en antikvarisk kompetens vid planering och byggande.

Region Västmanland har inventerat bebyggelse och miljöer som kan vara särskilt kulturhistoriskt intressanta och som sammanställts i en webbdatabas, Kulturarv Västmanland. På webbsidan kan man ta del av karta och beskrivning av objekten och även fördjupa sig i artiklar om kulturarvet. Materialet kan användas som underlag tills dess att det finns ett kulturmiljöprogram för kommunen.

Det finns även underlag för bedömning av kulturvärden som inte är beslutade som särskilt värdefulla miljöer och har skydd enligt miljöbalken. Länets program för bevarande av odlingslandskapet beskriver värden kopplade till natur- och kulturmiljö i odlingslandskapet enligt dåvarande naturresurslagen. Flera beskrivna områden har idag olika typer av skydd. Materialet kan utgöra underlag i den fysiska plane-

ringen för tillämpningen av miljöbalkens hushållningsbestämmelser, till exempel identifiera särskilt känsliga områden eller bedöma påverkan på riksintressen.

Riksantikvarieämbetet har tagit fram ett antal kulturlandskapsregioner där Hallstahammar tangerar Bergslagen medan Kolbäck och Strömsholm ligger inom slättbygden. Detta tydliggörs ytterligare i Västmanlands läns karaktärslandskapsanalys där kommunen placeras inom tre olika landskapstyper i länet i övergången från Mälarens sjönära landskap med Strömsholms slott via slättlandskapet runt Kolbäck och Hallstahammar till det vattenrika skogslandskapet norr om Hallstahammar. Rapporten kan användas som underlag för att förstå hur olika exploateringsföretag kan påverka landskapets tidsdjup, form och ekologi i ett helhetsperspektiv.

Kommunens industriella historia finns inventerad i rapporten Avtryck av den industriella utvecklingen från 1999 som beskriver utvecklingen från den första hammaren vid Trångfors till det nutida industrisamhället. Länets kulturmiljöprogram från 1992 redogör för särskilt värdefulla bebyggelsemiljöer. Arbetet med ett nytt kulturmiljöprogram pågår. Region Västmanland samverkar med länets tio kommuner, Västmanlands läns museum och Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening för att sammanställa länets kulturarv. I detta material finns både berättelser om länets historia och en inventering av värdefulla områden och byggnader. Materialet kan användas som underlag för att ta vara på kulturvärden i planer och byggande enligt plan- och bygglagen och kulturmiljölagen.

Vägledning

Naturmiljöer

- Naturmiljöer i kommunen ska undantas från exploateringsföretag som skadar värdena och göras mer tillgängliga för rekreation.
- Kommunens unika variation och mångfald av naturmiljöer ska beaktas vid samhällsplanering.
- Kommunen har valt att inte peka ut områden där bestämmelser om Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) enligt miljöbalken 7 kap. 18e § ska tillämpas.
- Generellt skyddade biotoper ska identifieras och värnas i samband med planer och beslut.
- Kommunen ska jobba aktivt med återskapande av våtmarker i landskapet.
- Kompetens inom biologisk mångfald och naturvård ska involveras i planer och beslut.

Friluftsliv och rekreation

- Kommunens värdefulla områden för friluftsliv ska bevaras för att fortsatt kunna erbjuda såväl boende som besökande berikande upplevelser och rekreation.
- Områden för friluftsliv kan gärna utvecklas för att bevara eller utveckla friluftslivsverksamheten.
- Det bedöms vara positivt för friluftslivet med ett sammanhängande promenadstråk längs Kolbäcksåns stränder.

Kulturmiljö och arkitektur

- Information om kulturvärden med tillhörande lagkrav ska ges till samtliga kommuninvånare. Kommunen behöver arbeta med att tillgängliggöra informationen.
- Plan och bygglagen ställer krav på varsamhet, hänsyn och underhåll samt förbud mot förvanskning. Detta gäller även om det inte krävs planläggning, bygglov eller tillstånd. Bebyggelsen behöver inte heller vara identifierad som särskilt värdefull.
- Antikvarisk kompetens ska involveras i alla typer av ärenden som ändrar bebyggelse, mark eller landskap. Detta sker med fördel tidigt i ärendet.
- Fornlämningar skyddas genom kulturmiljölagen. Alla typer av ingrepp kräver tillstånd från Länsstyrelsen. Okända fornlämningar ska alltid beaktas i samband med planläggning, bygglov eller kommunala beslut i övrigt.
- Underlag för bedömning av kulturvärden ska tas fram som kan ge ytterligare stöd i planering och byggande.
- Bebyggelseutveckling ska ta hänsyn till de kulturella, historiska och arkitektoniska arvet genom att bevara, använda och utveckla dessa värden. Kulturarv Västmanland kan användas som underlag för bedömning.
- Ny bebyggelse ska utföras med god gestaltning och helhetsverkan och anpassas till befintlig bebyggelse. Hänsyn ska tas till såväl enstaka byggnader som hela bebyggelsemiljöer. Orternas unika historia och karaktär i såväl byggnader som bebyggelsestruktur ska tas tillvara och utvecklas.
- Kommunen ska ta fram ett arkitekturprogram som ska kunna vägleda planläggning och lovhantering för en estetiskt tilltalande fysisk miljö.

Samhällsutveckling

Här hittar du beskrivning och vägledning om följande:

Näringsliv

Besöksnäring

Bostadsförsörjning

Kultur- och fritidsverksamhet

Utbildning

Vård och omsorg

Vägledning

Näringsliv

Hallstahammars kommun har en historia som bruksort och näringslivet i Hallstahammar växte sig starkt under 1900-talet. Trots nedskärningar i industrin på 90-talet har kommunen starka företag inom tillverkningsindustrin. Kommunens företag Bulten och Kanthal i Hallstahammar och TPC och Intra i Kolbäck är fortfarande kända för sina unika metoder inom legeringar som skapar metaller som tål mycket hög värme och yttre påfrestningar. I Strömsholm ligger det nationellt kända Evidensia djursjukhuset och den kända riksanläggningen ridskolan Strömsholm med utbildning inom svensk ridsport på hög nivå.

Kommunens största arbetsgivare är den kommunala förvaltningsverksamheten, följt av tillverkningsindustri. En stor andel av arbetstillfällena finns inom vård- och omsorg samt inom utbildning och företagstjänster. Handel och byggverksamhet bidrar också med en mindre andel arbetstillfällen. De branscher som är underrepresenterade är handel, hotell och restaurang samt information och kommunikation. Kommunen har en hög andel företagare men också en låg andel nyföretagande. Arbetslösheten är likvärdig med riket men högre än riket för unga. Andel invånare som förvärvsarbetar är lägre, delvis på grund av en högre andel pensionärer.

Även om tillverkning och utvinning fortfarande är den största branschen har utvecklingen till en pendlarkommun nära en större stad de senaste åren resulterat i att identite-

ten som bruksort förändrats. Idag pendlar över 50 procent av kommunens arbetsföra befolkning ut från kommunen för arbete samtidigt som knappt 40 procent pendlar in till arbete i kommunen. Populära orter att pendla till och från är Västerås, Köping och Surahammar.

Kommunens strategiska läge i Stockholm-Mälardalsregionen ger goda förutsättningar för pendling till Västerås, Eskilstuna, Örebro och Stockholm samtidigt som det gör kommunen attraktivt för både boende och företag att etablera sig. Kommunen kan erbjuda tomtmark till fördelaktigt pris och hög industriell kompetens. Det finns tillgång till goda transportmöjligheter på E18 och stambana och nära till flygplats och hamnar. Kommunen har länge satsat på företagsklimatet och är idag ett av Västmanlands högst rankade näringslivskommuner.

Kommunens näringslivsstrategi från 2024 lyfter fem strategiska områden. Flera av dessa har direkt eller indirekt påverkan på hur vi planerar för mark och vatten. Transporter och mobilitet, elkraftsförsörjning, attraktiva boendemiljöer, god utbildning, planberedskap och centrumutveckling är några åtgärder som lyfts fram.

För att öka möjligheten för handel-, restaurang- och hotellverksamheter vill kommunen satsa på centrumutveckling. Centrumutveckling med samlokalisering av service och handel, trivsamma utemiljöer och fler bostäder behövs för att bibehålla underlaget i relation till externhandeln i till exempel Västerås. Det finns ett principbeslut om att externhandelsområden inte ska tillåtas för att bibehålla förutsättningarna för näringslivet i Kolbäcks och Hallstahammars centrumområden. En satsning på centrumutveckling bidrar också till att skapa naturliga mötesplatser och närhet till många funktioner för boende, verka och besökare.

Besöksnäring

Hallstahammars kommun har flera unika, intressanta och vackra besöksmål, främst kopplat till natur och kulturvärden och Strömsholms kanal. Besöksnäringen ger arbetstillfällen och bidrar till kommunens attraktivitet i form av utbud av hotell, café och restauranger samt natur- och kulturupplevelser i tätorter och omgivande landsbygd. Hållbara klimatsmarta transportlösningar och en fungerande grundservice är centralt för att en destination ska upplevas som attraktiv för besökare. Hallstahammars kommun har en från september 2021 en attraktionsstrategi för att säkra kommunens attraktionskraft för såväl besökare som för de som bor, lever och verkar i kommunen. En plats som är attraktiv att besöka blir även mer attraktiv att bo och driva verksamheter på. Ett stärkt fokus på besöksnäringen medför således positiva effekter för hela kommunen. Primära besöksmål:

Strömsholms kanal löper genom hela kommunen från norr till söder och utgör riksintresse för likväl friluftsliv som för kulturmiljövärden. Det finns goda möjligheter att uppleva kanalen från vattnet under sommartid, antingen genom att paddla kanot eller åka någon av turistbåtarna. Längs kanalen finns områden med höga naturvärden och flera stora besöksmål.

Åsby - Skantzenområdet utgör ett större område längs med Strömsholms kanal och Skanssjön i Hallstahammars tätort som inkluderar Trångsfors smedja, Skantzen-området. Där återfinns anläggning för hotell, konferens och spa, möjligheter till idrott, en anrik kulturmiljö runt kanalens slussar och Skantzö bad- och camping. I anslutning till Skantzenområdet ligger Åsby hem och trädgård som erbjuder handel med växter och heminredning samt olika evenemang för inspiration, konstupplevelser och unika upplevelsevärden.

Strömsholm - Borgåsund ligger vid Strömsholms kanal vid mynningen till Mälaren. Strömsholm utgörs av en intressant kulturmiljö med slottsanläggning från 1600-talet tillsammans med ridskoleanläggningen för Strömsholms ridskola som är välkända i hela landet och där det hålls stora tävlingar inom ridsport. Borgåsund utgörs av en pittoresk miljö med äldre bebyggelse med stark koppling till Freden/Mälaren där det finns badplats och småbåtshamn.

Kultur- och fritidsverksamhet

Goda möjligheter för människor att ta del av kulturutbudet och fritidsaktiviteter är viktigt för att känna delaktighet i samhället. Det ger möjligheter för människor att forma en meningsfull samvaro, hitta rekreation och forma relationer till likväl människor som platser. Fritidsverksamhet som uppmuntrar till fysisk aktivitet bidrar även till barns utveckling och stärker motoriska färdigheter, kreativiteten och främjar psykiskt välbefinnande. Kultur och fritidsverksamheter som uppmuntrar barn och vuxna till fysisk aktivitet spelar således stor roll för folkhälsan. I Hallstahammars kommun finns många aktiva föreningar med en verksamhet av hög kvalitet. Dessa bidrar till det mångsidiga utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som erbjuds i kommunen. Det är viktigt med god tillgänglighet till platser som erbjuder kultur- och fritidsverksamhet med gång- och cykel och/eller kollektivtrafik för att göra det enkelt för människor att ta del av utbudet.

Kultur- och fritidsgårdsverksamhet

Kulturhuset i Hallstahammar är en mötesplats för kommunens invånare med fokus på barn och unga. I kulturhuset finns bibliotek, kulturskola, allmänskultur, konsthall, föreningsbyrå och fritidsgård. Det finns även en fritidsgård i Stationshuset i Kolbäck. På fritidsgårdarna kan ungdomar mellan 13 och 17 år vistas på eftermiddagar och kvällar. I Hallstahammar finns biografen Sagabio och i Kolbäck ligger Linneabiografen som används för viss filmvisning och skolbio. På Hammartorget i Hallstahammars centrum ligger Hammarteatern. Det finns föreningar för bland annat musik, dans, konst, teater, spel och slöjd. Många av föreningarna är beroende av lokaler för att kunna utöva sin verksamhet. Det finns idag svårigheter att möta behoven av lokaler för föreningslivet, exempelvis saknas lokaler som uppfyller de behov som finns för konserter och föreställningar

Bad

I kommunen finns två simhallar, en i Kolbäck och en i Hallstahammar. I Hallstahammar ligger även Skantzö Bad & Camping som är en kommunal utomhusanläggning med tempererade bassänger. Det finns även ett friluftsbad i Borgåsund i Mälaren. Det finns önskemål om att tillgängliggöra Kolbäckån mer genom bland annat fler eller bättre rustade badplatser.

Idrotts- och fritidsaktiviteter

Kommunen äger och driver olika idrotts- och fritidsanläggningar och hyr även ut idrotts-hallar och möteslokaler. Områden för idrott och fritidsaktiviteter kan exempelvis vara idrottsplatser, ishallar, träningsanläggningar, idrotts- och simhallar, spontanidrottsplatser, utomhusgym och skateparker. Det saknas idag en fullstor idrottshall i kommunen och det finns svårigheter att möta behovet av lokaler för idrott. Kommunens idrott medför också ett övernattningsbehov vid tävlingar och läger. Vid renovering eller byggnation av skolor och idrottshallar kan det därav vara viktigt att utformningen blir godkänd för övernattning.

Hallstahammar har även en aktivitetsbank som tillhandahåller begagnade och skänkta sport- och fritidsutrustning för utlåning vilket bidrar till att tillgängliggöra sport- och fritidsaktiviteter för fler. Kommunens friluftsområden erbjuder även fritidsverksamheter, läs mer om dessa under Friluftsliv och rekreation.

Utbildning

Skolor och förskolor är viktiga för den sociala servicen och är en del av samhällsbyggandet. Gestaltning av skolor, förskolor och lärmiljöer är en fråga för såväl utbildning som gestaltning och hållbart byggande av samhället.

Förskola och grundskola

I Hallstahammars kommun finns sju kommunala grundskolor, fyra i Hallstahammars tätort, två i Kolbäck och en i Strömsholm. Det finns inga fristående grundskolor i Hallstahammars kommun. Det finns nio förskolor i kommunal regi och två fristående förskolor runt om i kommunens tre tätorter.

Behovet av förskola och skola följer årskullarnas storlek, och kan därmed förändras relativt snabbt. För att få ett gott nyttjande av gjorda investeringar eftersträvas lokaler som är så flexibla som möjligt, så att verksamheten kan anpassa lokalerna efter behov samtidigt som de med fördel även kan samordnas med exempelvis

föreningslivet. Kommunens förskolor har ett eftersatt underhåll vilket medför att det finns stor risk för att förskolelokaler kommer behövas oberoende av om kommunen växer eller ej.

Alla elever har rätt till en god utemiljö. Särskilt för yngre barn är tillräckliga ytor vid förskolor och skolor mycket viktigt för hälsa, lärande och utveckling. Möjligheten att ha en stor gård ser olika ut på olika platser, och därför kan behovet tillgodoses på olika sätt, till exempel genom samnyttjande med andra gröna ytor eller trafiksäker tillgänglighet till annat grönområde. Grönska är även ett viktigt verktyg för att säkerställa att likväl utomhus- som inomhusmiljö kan hantera eventuella värmeböljor.

Grundskoleelever måste kunna ta sig till skolan på egen hand på ett trafiksäkert sätt. Förutom säkra cykelvägar är det för dessa elever även viktigt med mycket god tillgänglighet för kollektivtrafik.

Gymnasieskola och universitet

I kommunen finns ingen allmän gymnasieskola, det finns ett samverkansavtal med Västerås stad och de flesta eleverna från kommunen går gymnasiet på annan ort. I Strömsholm finns ett riksrekryterande ridsportgymnasium samt Hippologprogrammet som är Sveriges enda universitetsutbildning inom hästområdet som har Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) som huvudman.

Gymnasieelever måste kunna ta sig till skolan på egen hand på ett trafiksäkert sätt. I Hallstahammar hänvisas gymnasieelever som läser i Västerås till allmän kollektivtrafik. Detta ställer krav på goda möjligheter för elever att ta sig till och från regionala kollektivtrafiknoder via antingen säkra gång- och cykelvägar eller inomkommunal kollektivtrafik.

I Strömsholms finns ett starkt nationellt kunskapscentrum genom ridsportgymnasiet och universitetsutbildningen inom hästområdet. Detta utgör en central roll för orten och hela kommunens identitet och attraktionskraft.

Vård och utbildning

Region Västmanland ansvarar för sjukvård och behandlingar vid sjukhus och vårdcentraler. I kommunen finns vårdcentral i centrala Hallstahammar som kompletteras med vårdcentralen i Kolbäck som har öppet ett par utvalda dagar i veckan. Kommunen tillhör Köpings sjukhus upptagningsområde.

Det är viktigt att vårdcentraler och annan hälso- och sjukvård placeras med god tillgång till kollektivtrafik så att kommunens medborgare har möjlighet att lätt uppsöka vården.

Äldreomsorg

Hallstahammars kommun är även en av några kommuner i Sverige som är godkänd medlem i Världshälsoorganisationens nätverk för äldrevänliga städer och kommuner, vilket innebär att det finns särskilt goda möjligheter att åldras långsiktigt.

Idag finns i kommunen tre särskilda boenden och två trygghetsboenden, fördelade över Hallstahammars och Kolbäcks tätorter. Strömsholms tätort saknar idag boenden och mötesplatser specifikt anpassade för årsrika. Det finns ett växande behov av äldreomsorg i kommunen vilket kräver god planering av kommunen som helhet för att kunna ge god vård och omsorg till rimliga kostnader. Det kan handla om att tillhandahålla god närservice som är lättillgänglig för grupper som annars skulle behövt ökad stödinsats. Funktionella bostäder samt trygg och säker utemiljö kring bostaden kan bidra till att öka tillgängligheten i samhället.

Bostadsförsörjning

Sveriges kommuner har ett bostadsförsörjningsansvar där kommunens planläggning behöver skapa förutsättningar för att alla i kommunen ska kunna leva i goda bostäder. Hallstahammars kommun hade i slutet av 2022 en befolkning på 16 711 invånare. I Hallstahammars kommun bor drygt 90 % av befolkningen i någon av kommunens tätorter. Centralorten Hallstahammar har cirka 11 600 invånare, Kolbäck har omkring 2100 invånare och Strömsholm runt 700 invånare. Resterande befolkning återfinns i någon av de mindre orterna i närheten av tätorten eller i mindre orter och byar på landsbygden.

Kommunen har sedan 2010-talet haft en positiv befolkningsutveckling. Mellan 2010 och 2020 har Hallstahammars kommuns genomsnittliga befolkningstillväxt varit cirka 8 procent och det innebär att kommunen växt i snitt med 138 personer per år. I jämförelse med andra kommuner i länet har Hallstahammars kommun haft den största procentuella befolkningsökningen efter Västerås.

Befolkningsstrukturen i kommunen har till stora delar varit stabil de senaste 20 åren där barn och vuxna i trettio- och femtioårsåldern har varit de åldersgrupper som dominerat. Den demografiska förändringen som har skett under perioden är främst att åldersgruppen med individer i sjuttioårsåldern har vuxit markant. Ungefär hälften av kommunens bostäder utgörs av småhus och gemensamt för kommunens tätorter är att bebyggelseområden ofta är homogena. Detta innebär att det finns större områden där bebyggelsebeståndet till stora delar ser likadant ut gällande likväl bebyggelsestyp som upplåtelseform. Eftersom dessa områden till främst utgörs av friliggande småhus medför detta en utmaning i att kunna erbjuda människor i olika livssituationer möjlighet att flytta till kommunen eller bo kvar, oavsett om det rör sig om familjeförhållanden, socioekonomiska förhållanden eller åldersmässiga faktorer. En variation av hustyper och upplåtelseformer är viktig kopplat till den sociala hållbarhetsaspekten då blandningen kan bidra till att stärka sammanhållningen och bidra till mer ett inkluderande samhälle. Detta skapar robusta livsmiljöer för alla, inte minst för barn. För en robust och hållbar bebyggelsestruktur är det därav viktigt att arbeta med utveckling för blandad bebyggelse och möjliggöra flyttkedjor.

	Arboga	Köping	Sala	Surahammar	Västerås	Riket
2010	13 285	24 905	21 535	9 980	137 207	9 415 570
2015	13 858	25 557	22 109	9 985	145 218	9 851 017
2020	14 039	26 085	22 867	10 092	155 551	10 379 295
Tillväxt	+ 5,7 %	+ 4,7 %	+ 6,2 %	+ 1,4 %	+ 13,4 %	+ 10,2 %

HALLSTAHAMMARS TÄTORT 70 %

LANDSBYGDEN 10 %

ÖVRIGA TÄTORTSNODER 20 %
Kolbäck, Sörstafors & Strömsholm

FÖRDELNING AV UPPLÅTELSEFORMER PER HUSTYP

	Småhus	Flerbostadshus	Övriga
Hyresrätt	3,7 %	75,7 %	83,9 %
Bostadsrätt	2 %	24,3 %	16 %
Äganderätt	94,3 %	-	-

FÖRDELNING AV HUSTYPER I TÄTORTERNA

	Småhus	Flerbostadshus	Övriga
Hallstahammar	50 %	47 %	3 %
Kolbäck	64 %	33 %	3 %
Sörstafors	100 %	-	-
Strömsholm	78 %	19 %	3 %

FÖRDELNING AV HUSTYPER

SMÅHUS - 49 %

FLERBOSTADSHUS - 45 %

Vägledning

Näringsliv

- Näringslivsstrategin och attraktionsstrategin ska vara vägledande för planer och beslut.
- Centrum ska utvecklas på ett sätt som ökar närhet och funktionstäthet och stödjer utvecklingen av handel, hotell och restaurangverksamheter.
- Hallstahammars och Kolbäcks centrum ska utgöra primära områden för lokalisering av service och handel.
- Etablering av storskalig livsmedelshandel utanför Hallstahammars och Kolbäcks centrum ska inte tillåtas.

Besöksnäring

- Attraktionsstrategin ger vägledning för hur besöksnäringen ska utvecklas.
- Besöksnäring och turism ska utvecklas i samklang med natur- och kulturvärden.
- Satsningar inom besöksmålen ska ge mervärden för lokalsamhället, till exempel i form av service och utbud.

Kultur- och fritidsverksamhet

- Behov av lokaler för kultur- och fritidsverksamhet ska undersökas vid planering och byggande
- Samnyttjande av lokaler bidrar till en hållbar användning av den byggda miljön, multifunktionell utformning av lokaler är således eftersträvanvärt
- Det behöver byggas en fullstor idrottshall i kommunen
- Vid renovering och nybyggnation av skolor och idrottshallar är det viktigt att säkerställa att utformningen är godkänd för övernattnin

Utbildning

- Det behöver finnas en god planberedskap för kommunens behov av förskolor under planperioden som även inkluderar renoveringsbehov av befintliga förskolor.
- Förskolor och skolor bör planeras för att möjliggöra för en god verksamhet och samtidigt medföra en effektiv markanvändning. För detta spelar antal avdelningar och byggnadens markanspråk en viktig roll. Samlokalisering av skola och förskola kan även bidra positivt till detta.
- Förskolor och skolor ska i första hand lokaliseras inom gång- och cykelavstånd från bostäder. Om det inte är försvarbart ur ett verksamhetsperspektiv ska de i andra hand lokaliseras med god möjlighet för hållbara resor.

Vård och omsorg

- Se kommunens bostadsförsörjningsprogram för vägledning om bostäder för äldre/årsrika och LSS-boenden
- Det är viktigt att bibehålla tillgången på vård i Hallstahammar och Kolbäcks tätorter
- Det är viktigt att bibehålla goda kommunikationer till kommunens vårdcentraler samt Köpings och Västerås sjukhus.

Bostadsförsörjning

- Kommunens bostadsbebyggelse ska ge förutsättningar för boende genom hela livet i respektive tätort. Det är därav viktigt att säkerställa ett blandat bostadsutbud vid ny bostadsbebyggelse såväl i nya områden som tillägg i befintliga områden.
- Kommunens bostadsförsörjningsprogram är vägledande för bostadsförsörjningen.

Miljö- och riskfaktorer

Du hittar beskrivning och vägledning om följande:

Klimatanpassning

Höga flöden i sjöar och vattendrag

Skyfall och kraftig nederbörd

Ras, skred och erosion

Värme

Förorenade områden

Miljöfarlig verksamhet

Förorenade områden

Miljön kan riskera att påverka eller påverkas av ny bebyggelse eller annan utveckling. Enligt Plan- och bygglagen ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpas för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning och erosion. Kommunen måste i översiktsplanen ange hur mark- och vattenområden långsiktigt bör användas, bevaras och utvecklas och de förhållanden som har väsentlig betydelse för beslut om användning av mark- och vattenområden ska redovisas. Det är viktigt för kommunens långsiktiga planering att vara medveten om vilka miljö- och riskfaktorer som påverkar kommunen.

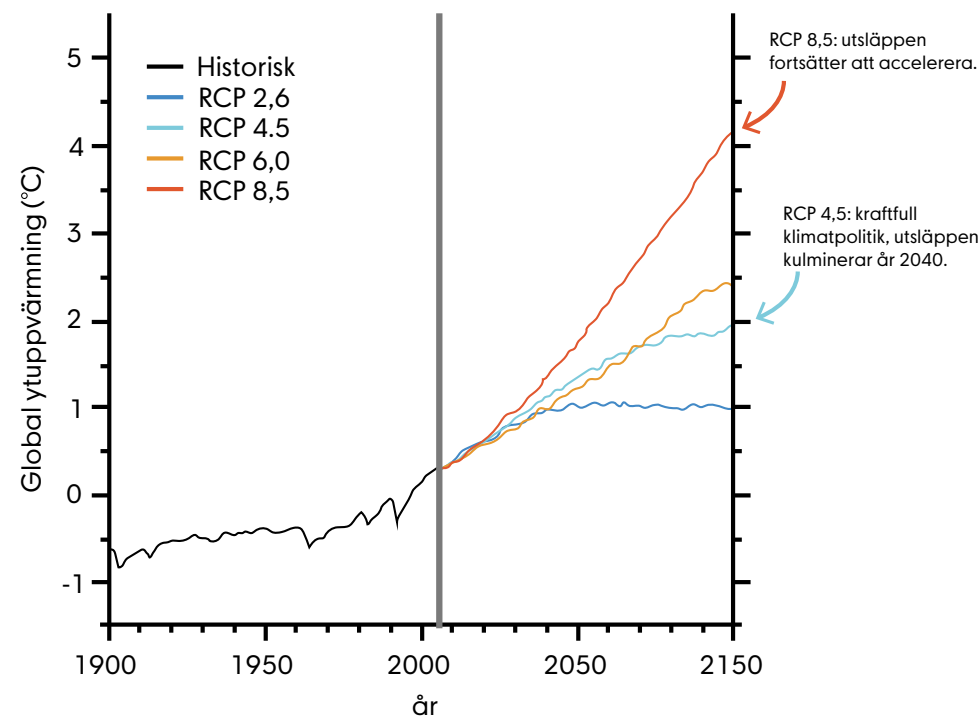

Klimatanpassning

Förenade nationernas klimatpanel, IPCC, har det senaste decenniet fastställt en konsensus om att människan har en negativ påverkan på klimatet genom användning av fossil energi och utsläpp av fossila växthusgaser. Klimatförändringarna påverkar i sin tur människan genom kraftigare väder som skyfall och värmeböljor. Sverige fick en ny klimatlag 2018 med kraftiga mål om nollutsläpp av växthusgaser till 2045. Samhällsplanering har stor betydelse för att förhindra skador på infrastruktur och bebyggelse som beror på klimatförändringar. Ekosystemtjänster har en stor betydelse för att hantera klimatförändringar genom dagvattenlösningar och temperaturreglering.

Kommunens viktigaste risker kopplat till klimatet är relaterat till värme och vatten. Den globala uppvärmningen innebär att medeltemperaturen i kommunen ökar, vilket också för med sig att nederbörd framför allt i form av regn också ökar. Sommaren blir varmare och torrare och växtsäsongen blir längre. Vintern blir mildare och blötare med mer regn och höga flöden i vattendragen. Extremväder med skyfall och värmeböljor blir vanligare.

I den senaste lägesrapporten från IPCC konstateras att klimatförändringarna sker snabbare än tidigare beräknat och att deras värsta tänkbara scenario, RCP 8.5, har större sannolikhet att inträffa med en temperaturökning på 3-4 grader över förindustriell nivå till 2100. Om världen ska hålla jordens upphettning vid 1,5 grad som är ett önskvärt gränsvärde måste utsläppen upphöra helt inom bara några år, vilket blir en omöjlig uppgift. Mer sannolikt är någonstans mellan 2 och 4 grader beroende på vilka åtgärder som sker idag för att minska CO₂-utsläppen i världen. Det innebär att kommunen behöver öka sin beredskap för att hantera översvämningar, skyfall, värme och torka samt olika kombinationseffekter. Fysiska åtgärder för klimatanpassning behöver utredas och implementeras. Det finns även sociala perspektiv med globala effekter som flyktingströmmar att hantera.

Höga flöden i sjöar och vattendrag

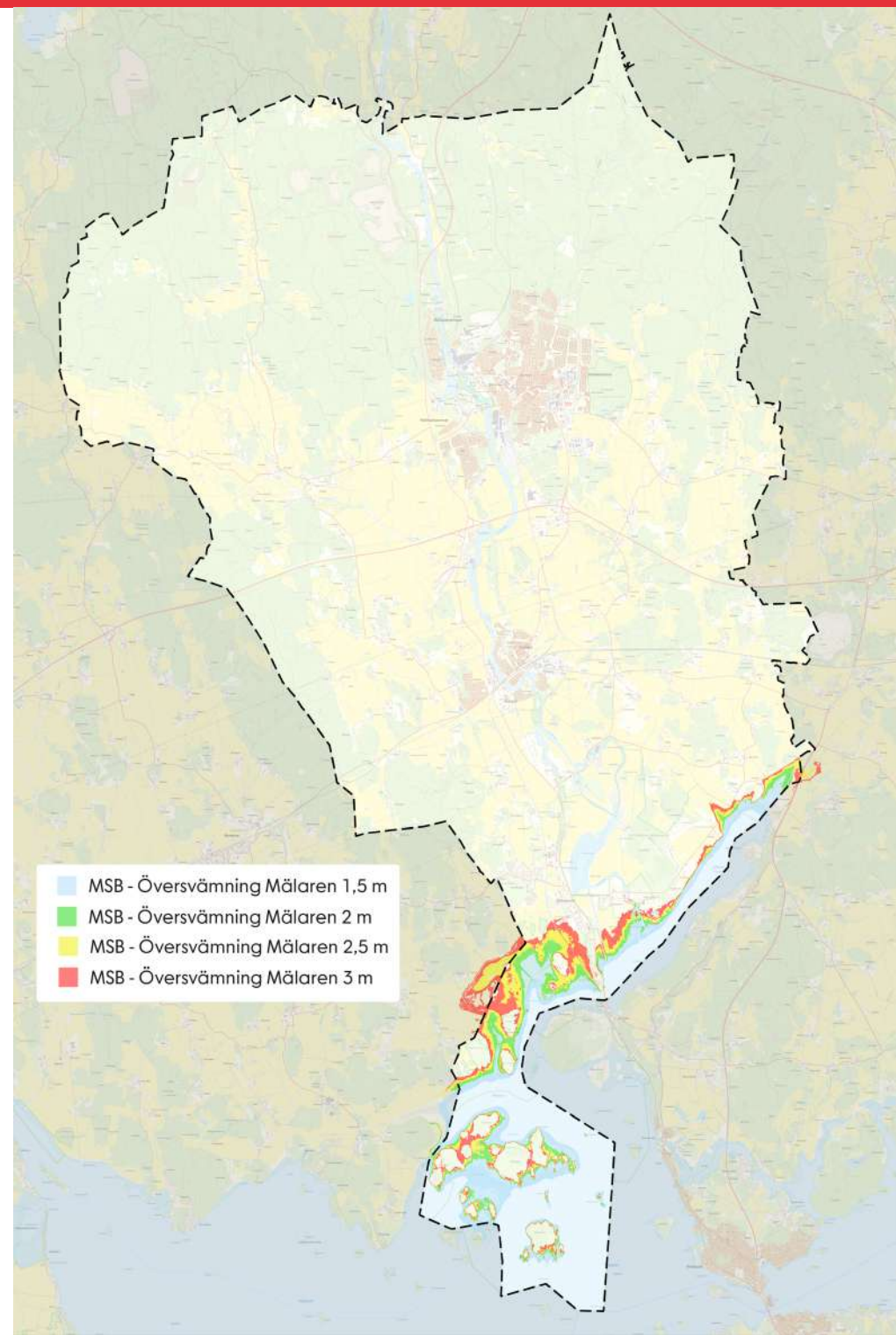
Mälaren

Mälarens vattenstånd beror av tillflödet från avrinningsområdet, reglering enligt vattendomar, vattennivån i havet och av landhöjningen. Mälarens vattenstånd beror på hur dammluckorna vid slussarna är utformade, om möjlighet finns att tappa ut vatten mot Saltsjön och vilken tappningskapacitet (kubikmeter per sekund) som finns. Vattenståndet i Mälaren kan också påverkas lokalt av vinduppstuvning och höga vågor vid storm.

Om Östersjöns vattenstånd höjs över Mälarens nivå strömmar saltvatten in i Mälaren. Vid ett kraftigare högt flöde från vattendrag i kombination med skyfall och en stigande havsnivå som beror på klimatförändringar höjs vattennivån i Mälaren från två håll. Projekt slussen har studerat detta närmare och i samarbete med SMHI tagit fram ett förslag till reglering vid extremflöden.

Strömsholm och Borgåsund gränsar till vikarna Freden och Borgåsundet. En höjning av vattenståndet med 3 meter innebär att vissa byggnader nära stranden kan påverkas i Borgåsund. I övrigt är det huvudsakligen jordbruksmark som översvämmas. Enligt Räddningstjänsten i Mälardalen kan höga vattenstånd i Mälaren medföra översvämning av stora åkerarealer kring Strömsvik.

Höga flöden i Kolbäcksån kan innebära en kombinationseffekt med översvämning i Mälaren. Hur stor denna risk är och vilka konkreta åtgärder som kan göras i anslutning till Mälaren behöver utredas närmare.

Kolbäcksån

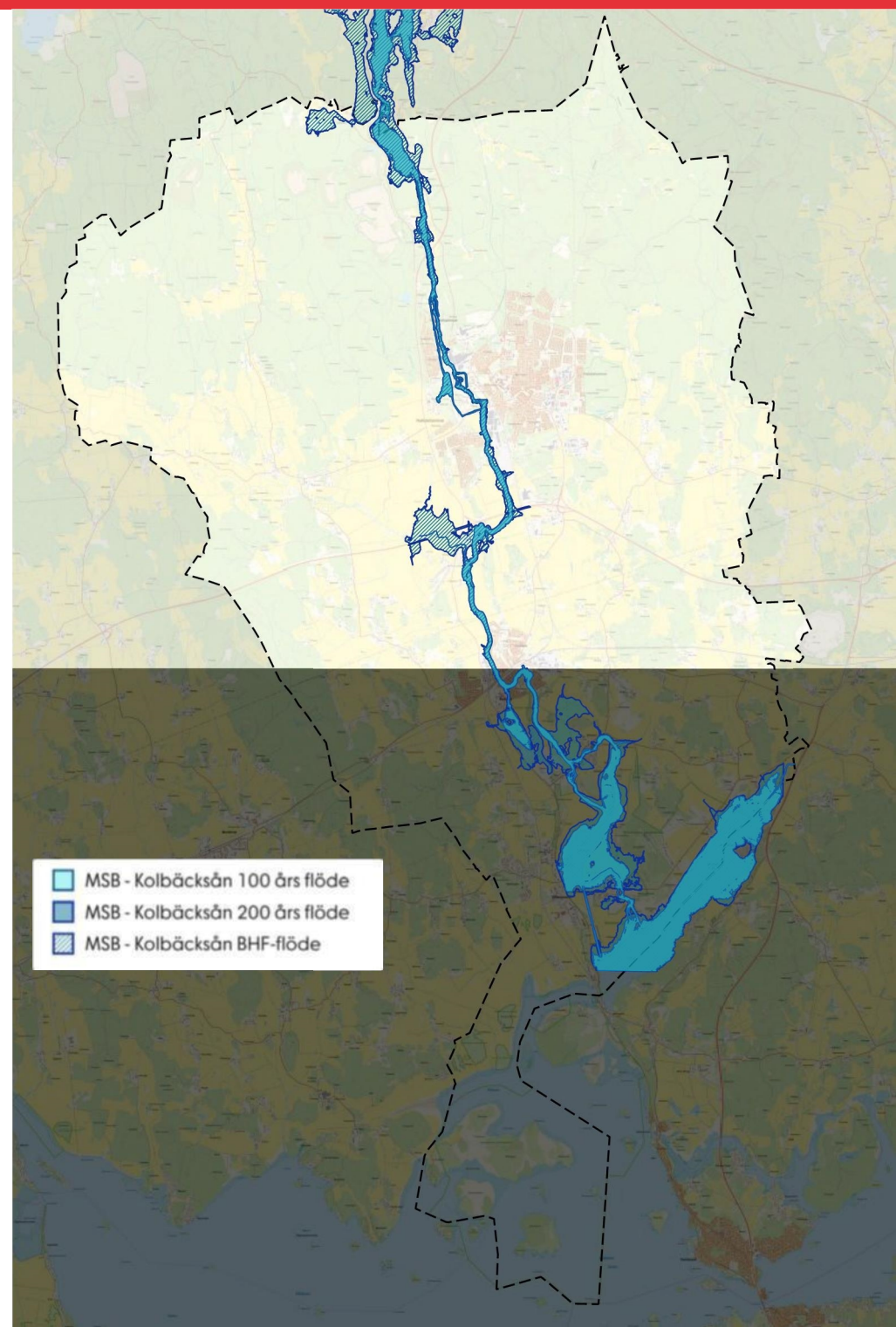
Kolbäcksån rinner från norr mot Mälaren och passerar Hallstahammar tätort, Kolbäck och Strömsholm. Strömsholms kanal är 11 mil lång och följer Kolbäcksåns vattensystem. Den flyter från Smedjebacken i Dalarna i norr och genom hela Västmanland till Mälaren i söder. Kanalen är ett reglerat vatten med dammkonstruktioner och biflöden. Två mindre insjöar ansluter till Kolbäcksåns vattensystem, Skanssjön och Lagårdssjön. Det finns också större översvämningsmarker vid Hammaräng i norr och öster om Strömsholm.

Klimatförändringar innebär att höga flöden inträffar oftare i vattendraget som beror på mer riklig nederbörd under året. Detta kan förvärras av mer rikligt förekommande skyfall. Regleringen genom dammkonstruktioner kan minska effekten och därför är det viktigt att dessa bibehålls och underhålls.

Höga flöden i Kolbäcksån påverkar bebyggelse nära ån i Hallstahammar och Kolbäck. Översvämningsrisker kan även påverka vägstrukturen negativt. Höga flöden i Kolbäcksån har historiskt orsakat översvämningsrisker vid Hammaräng och nedströms Mölntorp. I Hallstahammar är det framförallt området vid Skanssjön och norrut mot Trångfors samt Sörstafors och Lyckhem som kan påverkas negativt vid höga flöden.

I Kolbäck är åfåran djupt skuren vilket innebär vattnet måste följa åfåran och inte i första hand kan bredda ut inom jordbruksmark eller våtmarksområden. Översvämningsrisker i Kolbäcksån i kombination med skred och erosionskänsliga jordar längs ån kan utgöra en stor risk för negativ påverkan på bebyggelsen. Vid högsta flöde kan vattnet höjas upp i Kolbäcken, ett biflöde till Kolbäcksån, och bredda på jordbruksmarken söder om Kolbäck.

I Strömsholm har våtmarksområdet vid Lagårdssjön förutsättningar att buffra för vattenmassorna och kanalen kan utgöra ett sekundärt avrinningsstråk så att slottet inte påverkas negativt.

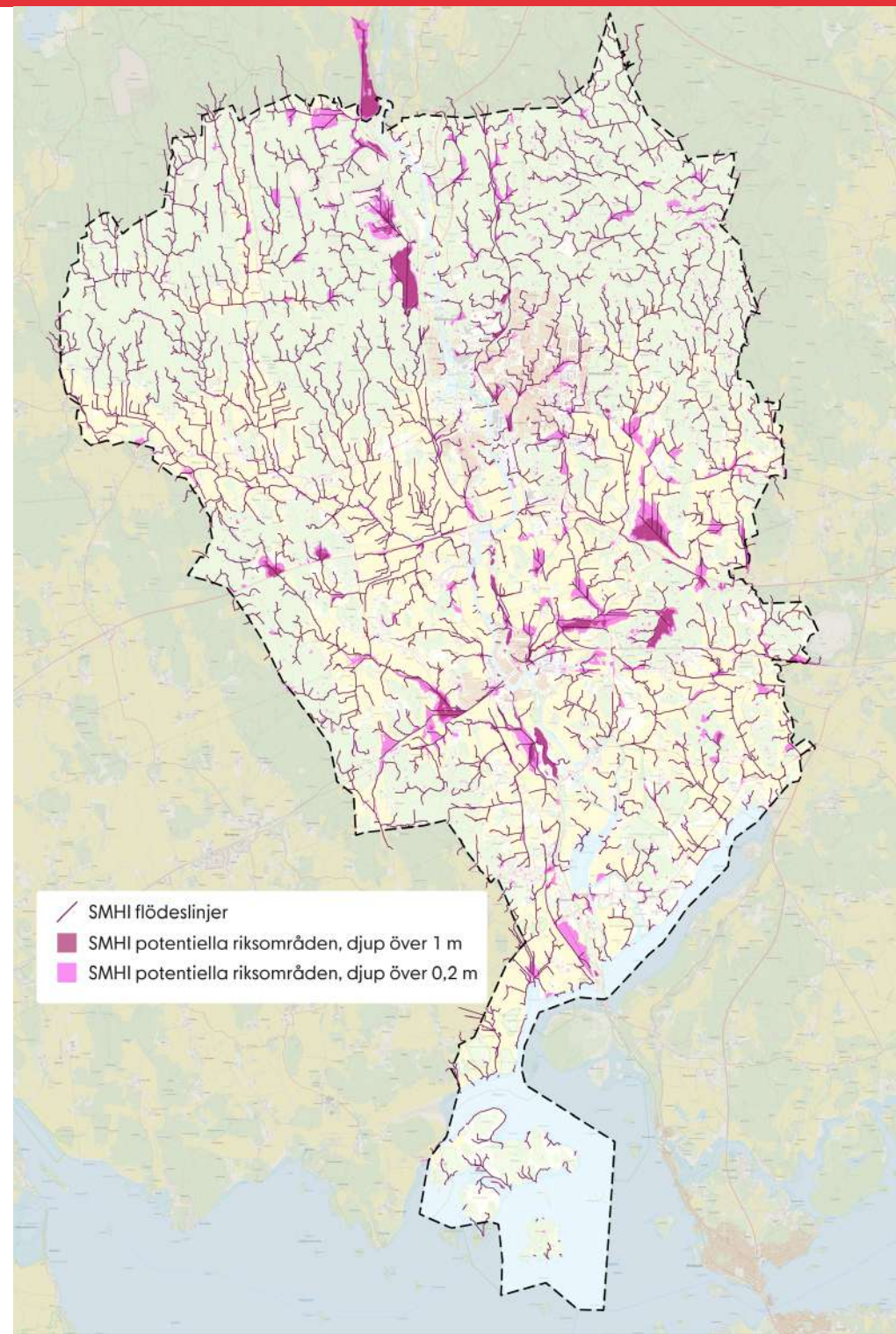
Skyfall och kraftig nederbörd

Kraftig nederbörd förväntas ske oftare i framtiden. I Mälardalen kommer nederbörd på vintern i större utsträckning än idag att utgöras av regn vilket ökar risken för problem med ytvavrinning och vattensamling i lågpunkter. Lågpunkter utan avtappningsvägar (instängda områden) kan utgöra ett problem då vattnet inte har någonstans att ta vägen, framför allt under tider på året då avdunstning och växternas upptag av vatten är låg.

Skyfall medför att vatten inte hinner rinna undan tillräckligt snabbt i bebyggelsestrukturen och därmed orsakar skador. I det akuta skedet kan det bli problem för utryckningsfordon att komma fram eller källare stå under vatten. Efter det akuta skedet kan skador finnas kvar på vägar och bebyggelse, till exempel sättningar eller fuktskador. Skyfall kan även innebära att föroreningar i marken följer med dagvatten ut i vattenförekomsterna.

År 2009 respektive 2011 har Hallstahammar drabbats av stora skyfallshändelser. I samband med detta vattenfylldes källare på grund av uppdämning av överbelastade spillvattenledningar. Drygt 200 byggnader i Hallstahammar och Strömsholm påverkades. Även år 2019 inträffade översvämning av dagvatten- och spillvatten-systemet.

Genom att separera spillvatten från dagvatten i kommunens tekniska system samt utveckla ekosystemtjänster för fördröjning och rening av dagvatten kan skyfallsproblem undvikas. Naturliga lågpunkter bör utformas med multifunktion för tillfällig hantering av skyfall, till exempel parker eller ytor för sport och idrott.

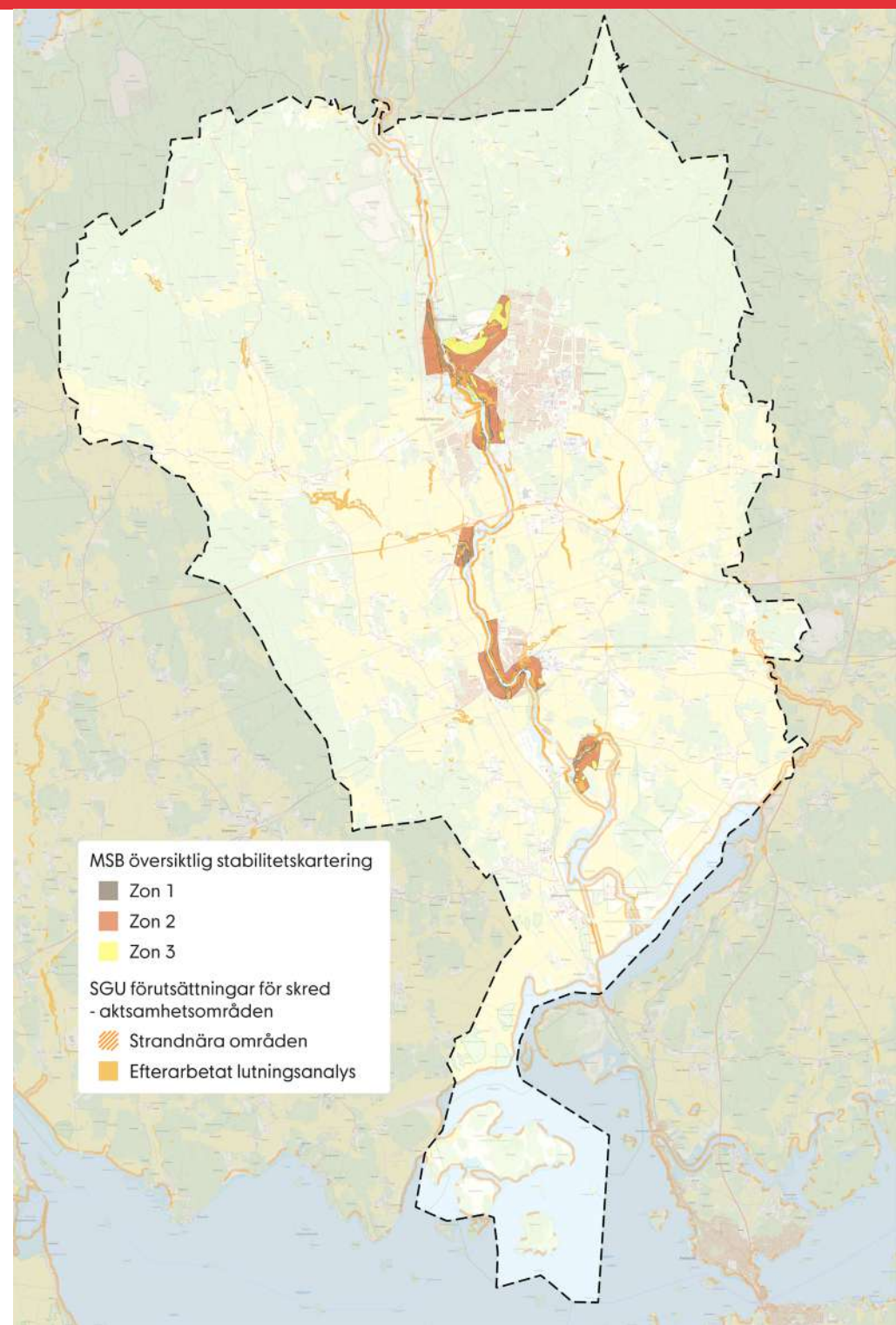

Ras, skred och erosion

Ras, skred och slamströmmar är exempel på snabba massrörelser i jord eller berg. Erosion är den nedbrotning och transport av jord och berg som orsakas av bland annat vind, rinnande vatten och vågor. Dessa rörelser kan orsaka stora skador på mark och byggnader inom det drabbade området. MSB har tagit fram ett planeringsunderlag med stabilitetszoner för att identifiera bebyggda områden som översiktligt inte kan klassas som stabila.

Massrörelser blir allvarigare och vanligare i kombination med mer förekommande översvämningar på grund av höga flöden eller skyfall. Inom stabilitetszonerna är risken för ras och skred extra stor speciellt i de zoner där översvämningar sker vid 200-årsnivåer och HBF-flöden. Erosion förekommer mer frekvent i samband med höga flöden i vattendrag.

Kombinationen av höga flöden i Kolbäcksån, skyfall och skredrisk kan skapa stora problem. I kommunen är det framför allt vissa sträckor i anslutning till Kolbäcksån i Kolbäck, Sörstafors och Hallstahammar som berörs både av ras- och skredrisk och översvämningsrisk. Massrörelser i kombination med översvämning kan även innebära följd effekter, till exempel att markföroreningar sprids eller att kulturmiljövärden påverkas negativt. I Hallstahammar och Kolbäck finns både kulturmiljövärden och förorenad mark i anslutning till Kolbäcksån. Fördjupad utredning av riskområden med förslag till lösningar bör tas fram för att hantera problemen.

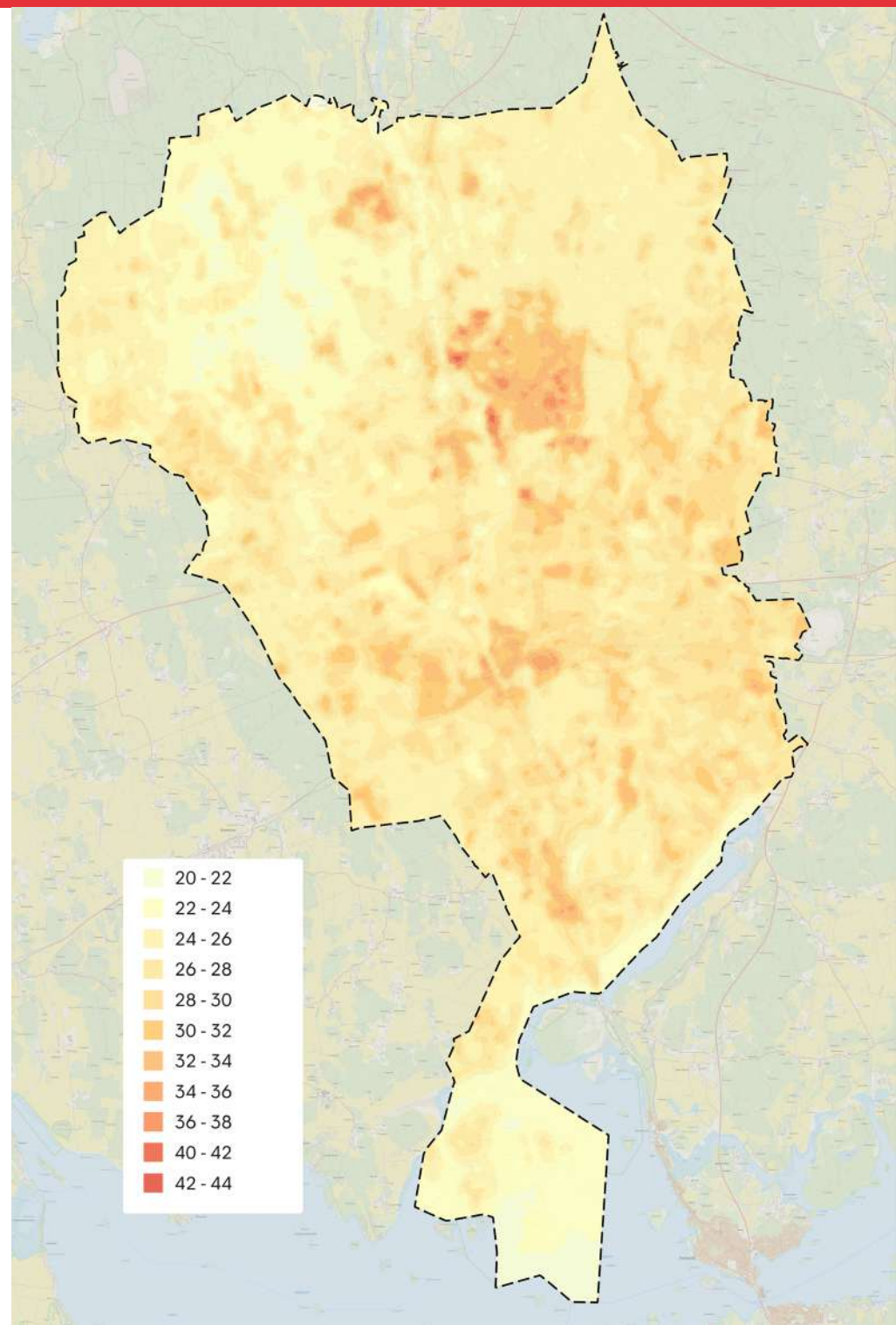

Värme

Högre medeltemperatur innebär att värmeböljor blir vanligare och risken för överhettning ökar. Det är framför allt barn och äldre som kan påverkas stort av långa perioder med höga temperaturer. De som redan har en dålig hälsa eller lever i en svår situation, så kallade sårbara grupper, kommer att drabbas särskilt hårt. En långvarig värmebölja ger en rad olika följdhändelser, bland annat ökad dödlighet bland människor och djur, ökad smittorisk, ökat insjuknande, ökad risk för solkurvor och asfaltsblödning, ökat behov av dricksvatten, risk för haveri i tekniska komponenter och minskad livsmedelsproduktion.

Högre temperatur och längre växtsäsong i kombination med mindre nederbörd under sommaren innebär också risk för torka och vattenbrist. Sättningsproblematik kan uppstå i vissa typer av jordar om torkan påverkar grundvattennivån.

Genom att nyttja och utveckla reglerande ekosystemtjänster kan värmeöar och torka minskas. Det kan till exempel handla om fler träd i tätortsmiljö, våtmarker och högre andel grönska. Skyfallshantering med vattenmagasinering för kommande torrperioder kan också övervägas.

Förorenade områden

Ett förorenat område är en plats som innehåller förhöjda halter föroreningar vilket innebär att området riskerar att orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Användningen av mark i förorenade områden kan vara begränsad och kan innebära både hälso- och miljörisker. Det är därför viktigt att känna till om området är förorenat eller inte vid planering och byggande.

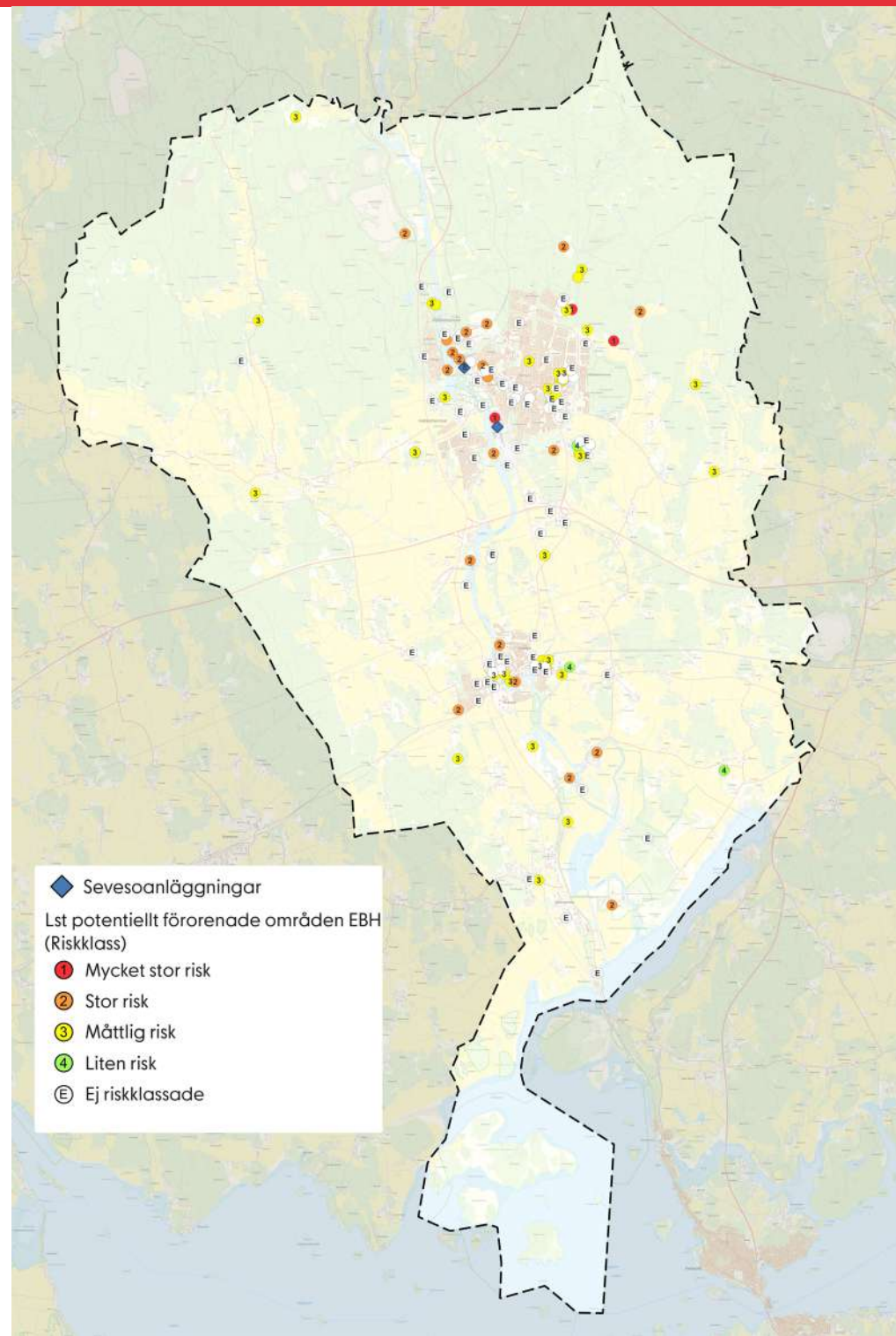
Innan området kan tas i anspråk krävs utredning, identifiering av saneringsinsatser samt eventuellt åtgärder. Ansvaret för föroreningsskadan och saneringen är i regel den som har orsakat föroreningen. Om den som har orsakat föroreningen inte längre finns kvar kan ansvaret, eller del i ansvaret, hamna på andra tidigare verksamhetsutövare, befintlig verksamhetsutövare eller fastighetsägaren. En del saneringsprojekt har förutsättningar att få finansiering via staten.

Länsstyrelserna har mellan åren 2000 och 2013 gjort en inventering av förorenade områden enligt MIFO (Metodik för inventering av förorenade områden). De inventerade objekten har delats in i fyra riskklasser där 1 innebär stor risk för olägenhet och 4 innebär låg risk för olägenhet. En del riskklasser baseras på provtagningar medan andra riskklasser endast baseras på historiska inventeringar av området.

I Hallstahammars kommun har 69 förorenade områden riskklassats (2024).

Riskklassen ger en indikation på vilka föroreningar och vilka mängder föroreningar som kan förväntas inom området. Områden med hög riskklass (riskklass 1 och 2) omfattar 25 objekt (2024). Övriga områden finns inom riskklass 3 och 4.

Mer information om hantering av föroreningar finns på naturvårdsverkets hemsida.

Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarlig verksamhet är ett begrepp som förklaras i miljöbalkens kapitel 9. En miljöfarlig verksamhet innebär att mark, byggnader eller anläggningar används på ett sätt som kan innebära risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Miljöfarliga verksamheter delas in i A-verksamheter, B-verksamheter, C-verksamheter och U-verksamheter. A- och B-verksamheter kräver tillstånd och C-verksamheter kräver anmälan till kommunen. U-verksamheter kräver varken tillstånd eller anmälan.

I Hallstahammars kommun finns 12 stycken (2024) tillståndspliktiga verksamheter och 23 stycken (2024) anmälningspliktiga verksamheter.

En miljöfarlig verksamhet kan riskera att innebära olägenheter i form av till exempel buller, lukt, ljus och spridning av föroreningar.

Det finns även verksamheter som är klassade som Sevesoanläggningar enligt Seveso-lagstiftningen. Seveso-lagstiftningen omfattar verksamheter där farliga ämnen i form av kemikalier förekommer i stora mängder vid ett och samma tillfälle. I Hallstahammars kommun finns två Sevesoanläggningar.

Farligt gods

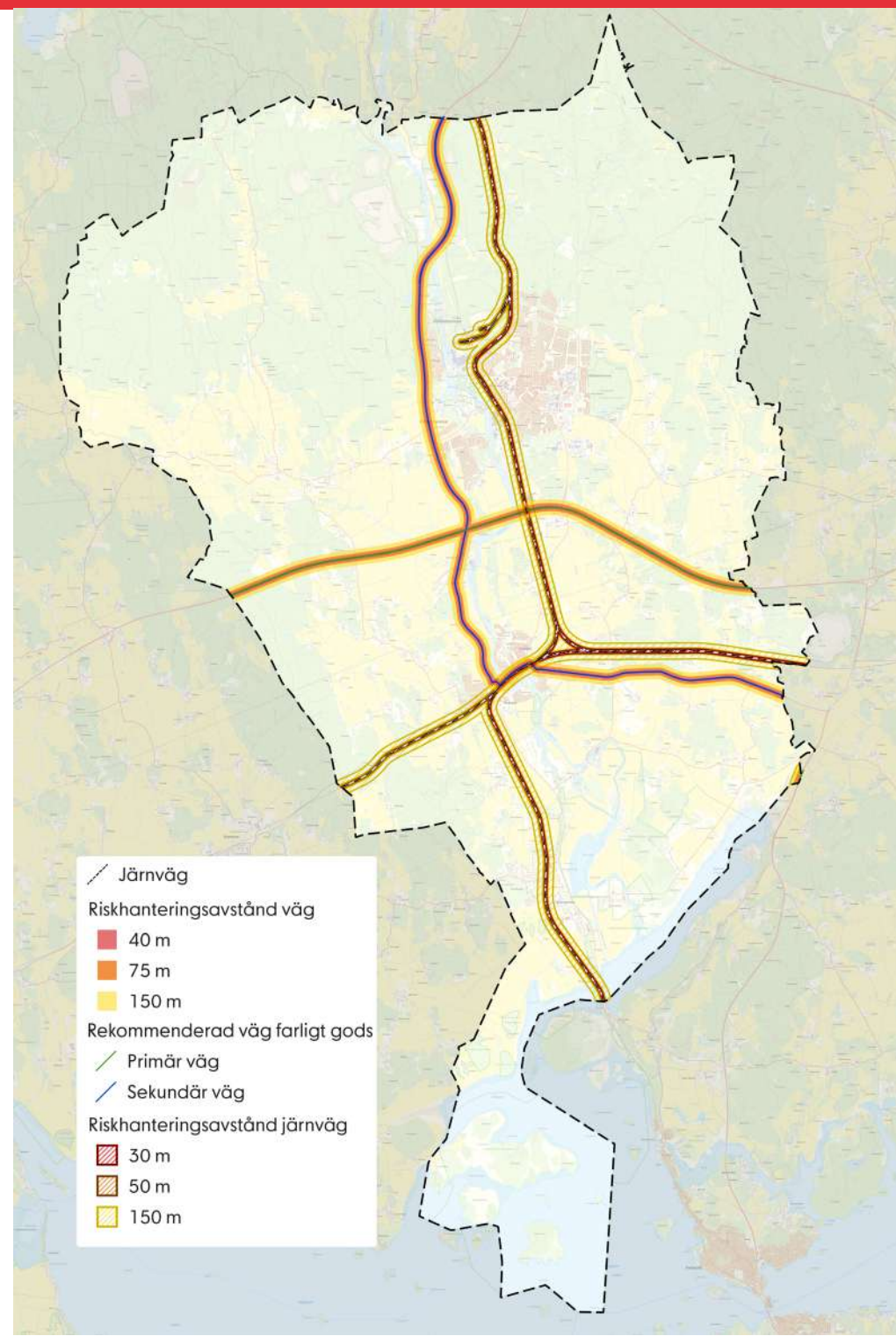
Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och föremål som kan orsaka skador på människor, miljö eller egendom, om de inte hanteras på rätt sätt under en transport. Länsstyrelsen pekar ut ett rekommenderat vägnät för transporter av farligt gods. I Hallstahammar är primära vägar för farligt gods E18 och väg 56. Sekundär väg för farligt gods är delar av väg 252, Stationsgatan och Södra Västeråsvägen. Farligt gods tillåts generellt på all järnväg. Det innebär att farligt gods kan förekomma på all järnväg som medger trafikering av godståg och som inte omfattas av särskilda restriktioner. I Hallstahammars kommun löper järnvägen genom samtliga av kommunens tre tätorter och rekommenderad väg för farligt gods berör främst Kolbäcks tätort och närområdet av väg 252 för kommunens norra delar.

Enligt rekommenderade skyddsavstånd mellan transportleder för farligt gods och olika typer av markanvändning ger ett skyddsavstånd på 150 m ett tillräckligt skydd för i princip alla verksamhetstyper utan behov av en närmare riskutredning. Beroende på vilken typ av anläggning/verksamhet som planeras kan kortare skyddsavstånd användas. Utifrån hur känslig verksamhetstyp som planeras finns tre olika zoner med accepterade skyddsavstånd. Vid byggnation närmare riskkällan än angivet skyddsavstånd krävs att en riskutredning görs.

Zon A. Inom detta avstånd ryms markanvändning för drivmedelsförsörjning (obemannad), odling och djurhållning, parkering (ytparkering) och trafik. Detta avstånd är mellan 0 - 30 meter från järnväg och 0 - 40 meter från rekommenderad väg för farligt gods.

Zon B. Inom detta avstånd ryms markanvändning för tekniska anläggningar, drivmedelsförsörjning (bemannad), industri, kontor, friluftsliv och camping, parkering och verksamheter. Avstånd för zon B är mellan 30 och 50 meter från järnväg samt mellan 40 och 75 meter från rekommenderad väg för farligt gods.

Zon C. Inom detta avstånd ryms markanvändning för bostäder, centrum, vård, detaljhandel, tillfällig vistelse, besöksanläggningar och skola. Avstånd för zon C är mellan 50 och 150 meter från järnväg samt mellan 75 och 150 meter från rekommenderad väg för farligt gods.

Vägledning

Klimatanpassning

- Planering och lovhantering ska utgå från klimatscenario RCP 8.5 för att undvika framtida problem med klimatrisker.
- Kommunen ska utreda vilka områden som är särskilt utsatta för risker kopplat till klimatförändringar. Identifiera målkonflikter, kombinationsrisker, följd effekter och konsekvenser. Föreslå konkreta åtgärder enligt översiktsplanens strategier för klimatanpassning, se mark och vattenanvändning.
- Kommunen behöver ta fram en fördjupad analys av hur klimatförändringar kan påverka kulturmiljövärden och förorenad mark.
- Kommunen ska arbeta aktivt för att öka andelen genomsläppliga ytor och krontäckningsgraden i tätorterna för att minska effekterna av värmeböljor.
- Kommunen ska arbeta aktivt med naturbaserade lösningar för skyfall och dagvatten för att minska påverkan av klimatförändringar.
- Vid eventuella förändringar i Kolbäcksåns vattenmiljö behöver målkonflikter mellan andra värden och klimatrisker identifieras och lösas.
- Kommunens behöver ta fram en detaljerad skyfallskartering inklusive rinnvägar och omloppstid.
- Kommunens behöver ta ett fördjupat planeringsunderlag för massrörelser.
- Vid planering, utformning och skötsel ska kommunen nyttja ekosystemtjänster för att skapa synergieffekter
- Kommunens behöver ta fram styrdokument som hanterar dagvatten, skyfall och översvämningar.
- Kommunens behöver ta fram en handlingsplan för att öka beredskapen för översvämning, skyfall, värmeböljor och torka.

Förorenade områden

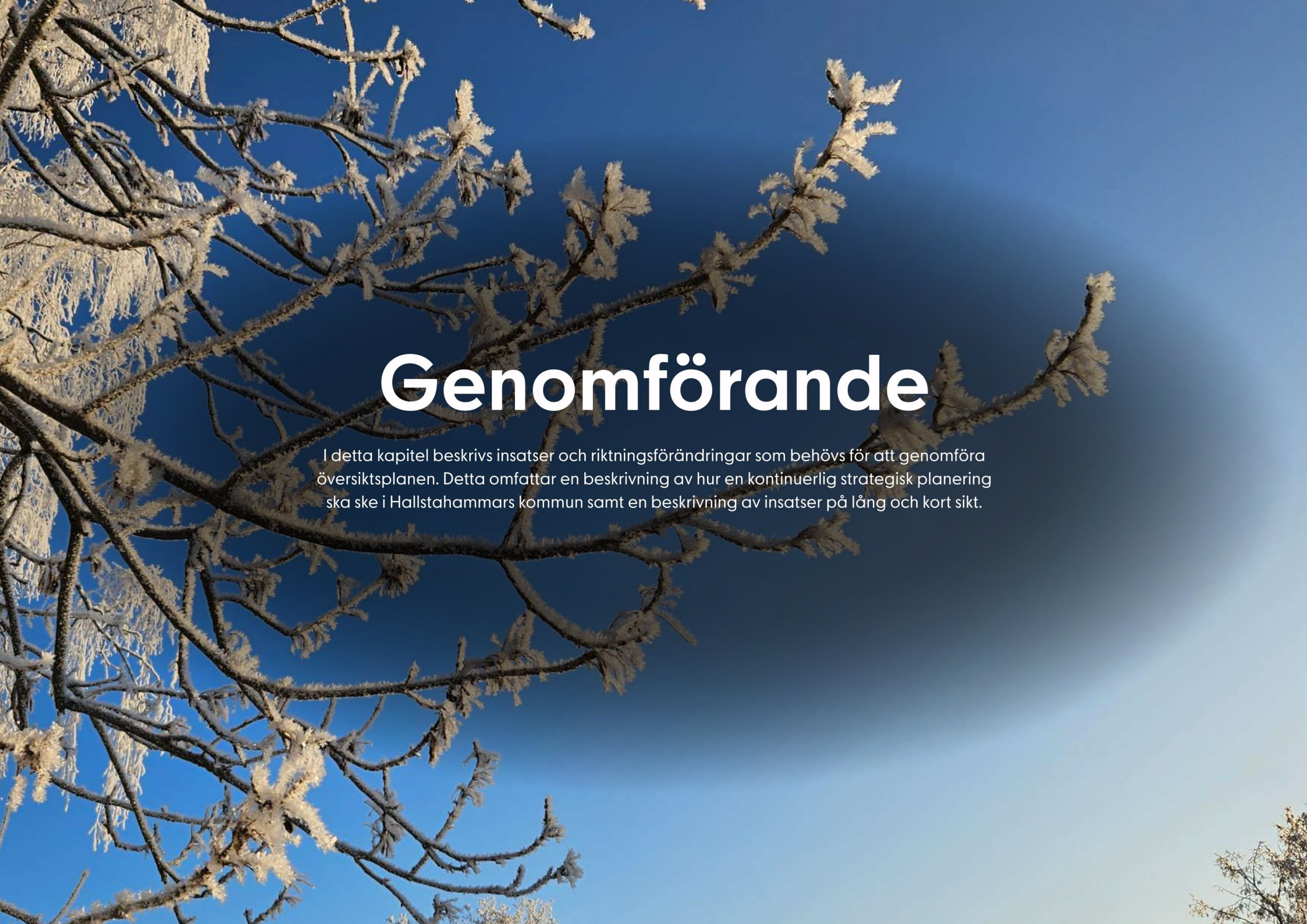
- I detaljplanering ska hänsyn tas till riskobjekt klass 1 - 3
- Utredning, bedömning av insatser och sanering ska genomföras innan ett förorenat område tas i anspråk.

Miljöfarlig verksamhet

- Ny miljöfarlig verksamhet av mer än ringa betydelse ska lokaliseras inom behörigt avstånd från bostadsbebyggelse, förskolor och skolor.
- Ny bostadsbebyggelse, skolor och förskolor ska lokaliseras på behörigt avstånd från miljöfarlig verksamhet med betydande påverkan på omgivningen.

Farligt gods

- En riskanalys ska alltid utarbetas när ny bebyggelse planeras inom 150 meter från transportled för farligt gods.
- En riskutredning ska alltid utarbetas när ny bebyggelse planeras inom 75 meter från transportled för farligt gods.
- Vid ändrad användning eller komplettering av bebyggelse bör en bedömning av risker kopplat till transportled för farligt gods göras.

A low-angle photograph of a tree with snow-covered branches against a clear blue sky. The branches are dark and intricate, with white snow clinging to them. The sky is a solid, vibrant blue, providing a high-contrast background for the white snow and dark branches.

Genomförande

I detta kapitel beskrivs insatser och riktningförändringar som behövs för att genomföra översiktsplanen. Detta omfattar en beskrivning av hur en kontinuerlig strategisk planering ska ske i Hallstahammars kommun samt en beskrivning av insatser på lång och kort sikt.

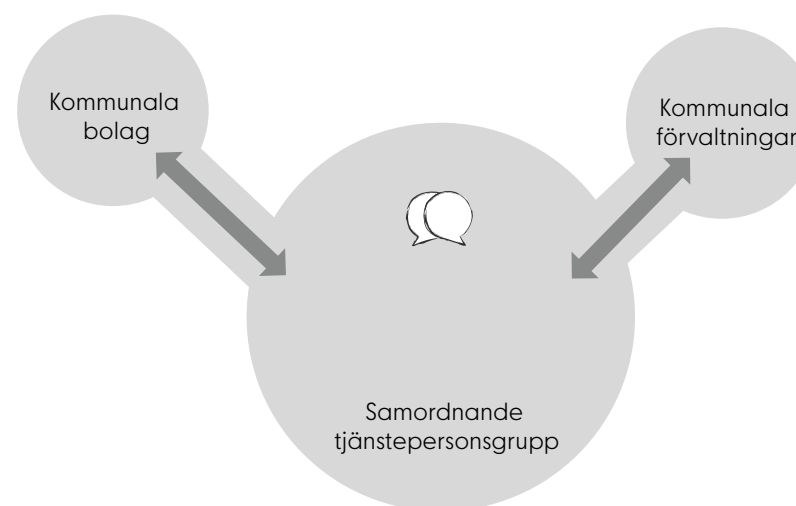
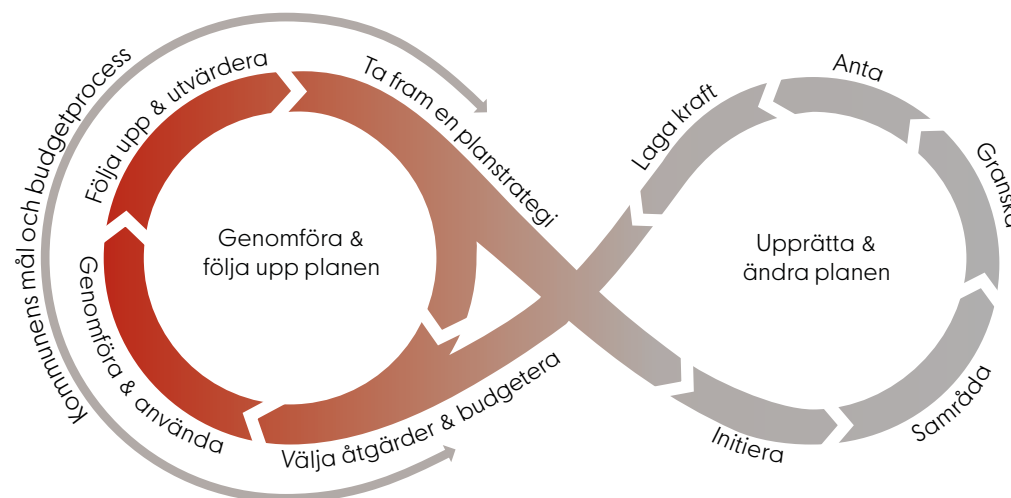
Kontinuerlig planering

En kontinuerlig översiktsplanering där översiktsplanen hålls aktuell är viktig för kommunens långsiktiga utveckling. Genom en kontinuerlig process kan förändrade förutsättningar fångas i den strategiska planeringen löpande. En aktuell översiktsplan kan också göra efterföljande processer mer effektiva. Plan- och bygglagen ställer krav på en aktuell översiktsplan som följs upp varje mandatperiod i en planeringsstrategi.

När översiktsplanen är antagen behöver arbetet med översiktsplanering fortsätta. Kommunen ska utifrån planens intentioner välja åtgärder och budgetera för dessa. Översiktsplanen behöver därav ingå som en del i kommunens ordinarie mål- och budgetprocess, både på årsbasis och inom mandatperioden.

Översiktsplanens intentioner berör flera förvaltningar och de kommunala bolagen och det kan krävas avvägningar mellan olika intressen i mål och uppföljningsarbetet. Därför behöver processer utvecklas som bidrar till samordning. Ett sätt att öka samverkan mellan kommunens olika sakområden är att starta en samordnad tjänstepersonsgrupp som får i uppgift att ta ansvar för den kontinuerliga översiktsplaneringen och ge förslag till åtgärder samt följa upp genomförandet av översiktsplanen. Förslagsvis kan en arbetsgrupp skapas under befintliga styr- eller ledningsgrupper. Politiken beslutar om mål och vilka åtgärder som ska genomföras.

Genomförandet av översiktsplanen berör många olika områden. Översiktsplanen kan hållas aktuell genom en ständig bevakning av kommunens viktiga planeringsfrågor. Kopplingen mellan översiktsplanen, styrdokument och processer bör stärkas. Genom komplettering av planen med fördjupade översiktsplaner och andra styrdokument inom mark- och vattenanvändning kan planens intentioner konkretiseras ytterligare.

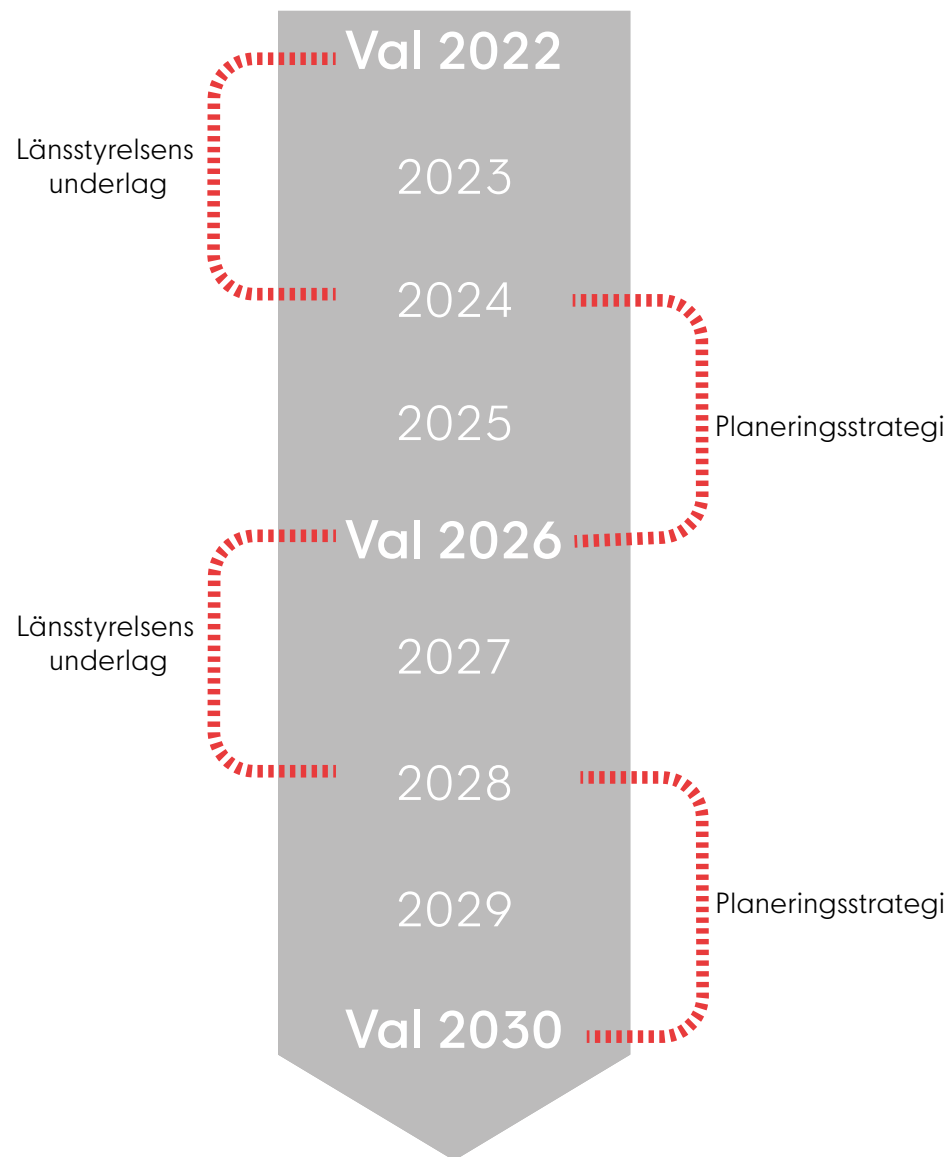
Planeringsstrategi

Kommunfullmäktige ska senast andra året efter ett val ta beslut om planeringsstrategin. Om detta inte sker är planen inte längre aktuell. Inför arbetet med en planeringsstrategi ska Länsstyrelsen tillhandahålla relevanta underlag om statliga och mellankommunala intressen. Dessa ska redovisas för kommunen inom två år före ett val.

Planeringsstrategi syftar till att främja en kontinuerlig planering och en tydligare koppling mellan planen och de övergripande politiska målen. Planeringsstrategin innebär inte att planen i sig ändras och det finns inga krav på att fullmäktige ska lägga fast mål eller en viss planeringsinriktning eller ange hur översiktsplanarbetet ska bedrivas. De ställningstaganden som planeringsstrategin behandlar bör avse åtgärder som ska initieras under de närmaste åren. I planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till planens aktualitet och det fortsatta arbetet med översiktsplanering.

Planeringsstrategin ska beskriva nya och förändrade planeringsförutsättningar och redovisa hur dessa påverkar ställningstaganden i översiktsplanen. Kommunen ska ta ställning till om planen behöver revideras eller fördjupas och om det behövs sektorsprogram som kompletterar planen. Flera av de insatser som beskrivs senare i detta kapitel kan vara åtgärder som man beslutar om i planeringsstrategin. Uppföljning och utvärdering av planens effekter kan göras oftare, tex inom ramen för mål och budget.

I planeringsstrategin finns stommen för kommunens årliga mål och budgetarbete. Kommunstyrelsen bör årligen stämma av hur genomförandet av översiktsplanen fortlöper genom att följa upp och prioritera insatser utifrån översiktsplanens riktlinjer och intentioner. I det löpande mål- och budgetarbetet kan planens inriktningar och ställningstagande brytas ner till mål och åtgärder och följas upp i kommunens system för mål och uppföljning. I uppföljningen av planen ska även planens miljöpåverkan följas upp.

Prioriteringsordning

Prioriteringsordningen visar hur den önskade fysiska strukturen kan nås genom utveckling i prioriterade steg. De uppskissade stegen utgår från bedömningar om när det är lämpligt att bygga på särskilda platser utifrån bland annat förutsättningar i omvärlden, kommunalekonomiska aspekter, vilka investeringar som behövs i vatten- och avlopp, energi- och transportsystemen samt vilka strukturer som redan finns. Stegen visar var utbyggnad och planering ska ske och vad vi behöver ha i åtanke för att inte låsa bort möjligheter att nå den långsiktiga strukturbilden. Prioriteringsordningen är indelad i fyra steg innehållande insatser och aktiviteter. Det kan finnas beroendesamband mellan insatser och åtgärder i de olika stegen, vilken beskrivs under respektive steg. Det kan innebära att insatser och åtgärder under exempelvis steg ett behöver vara påbörjade eller genomförande innan arbete enligt steg två påbörjas.

Det går att nå önskvärd strukturen på flera olika sätt och prioritering för utveckling beskriver ett huvudspår. Angiven prioritering utgör huvudspåret som rymmer kommunens utveckling till 2050. Olika faktorer såsom lägre eller kraftigare utvecklingstakt av befolkning, nya regelverk eller händelse inom kommunen och i omvärlden kan påverka prioriteringsordningen så att stegen kan förskjutas eller behöva tas i en annan ordning. I processen för den kontinuerliga planeringen och framtagande av planeringsstrategi är det därav viktigt att följa upp översiktsplanens prioriteringsordning.

Grundläggande för prioriteringsordningen är att det först och främst behöver skapas förutsättningar för kommunens tätorter att utvecklas inom deras befintliga områden. Genomförande av översiktsplanen fokuseras därav på att fylla på och utveckla befintliga strukturer för att begränsa tätortens utbredning. Detta bidrar bland annat till ökad hushållning med resurser och främjar mobilitet vilket är särskilt utpekade fokusfrågor för översiktsplanens hållbarhetsperspektiv.

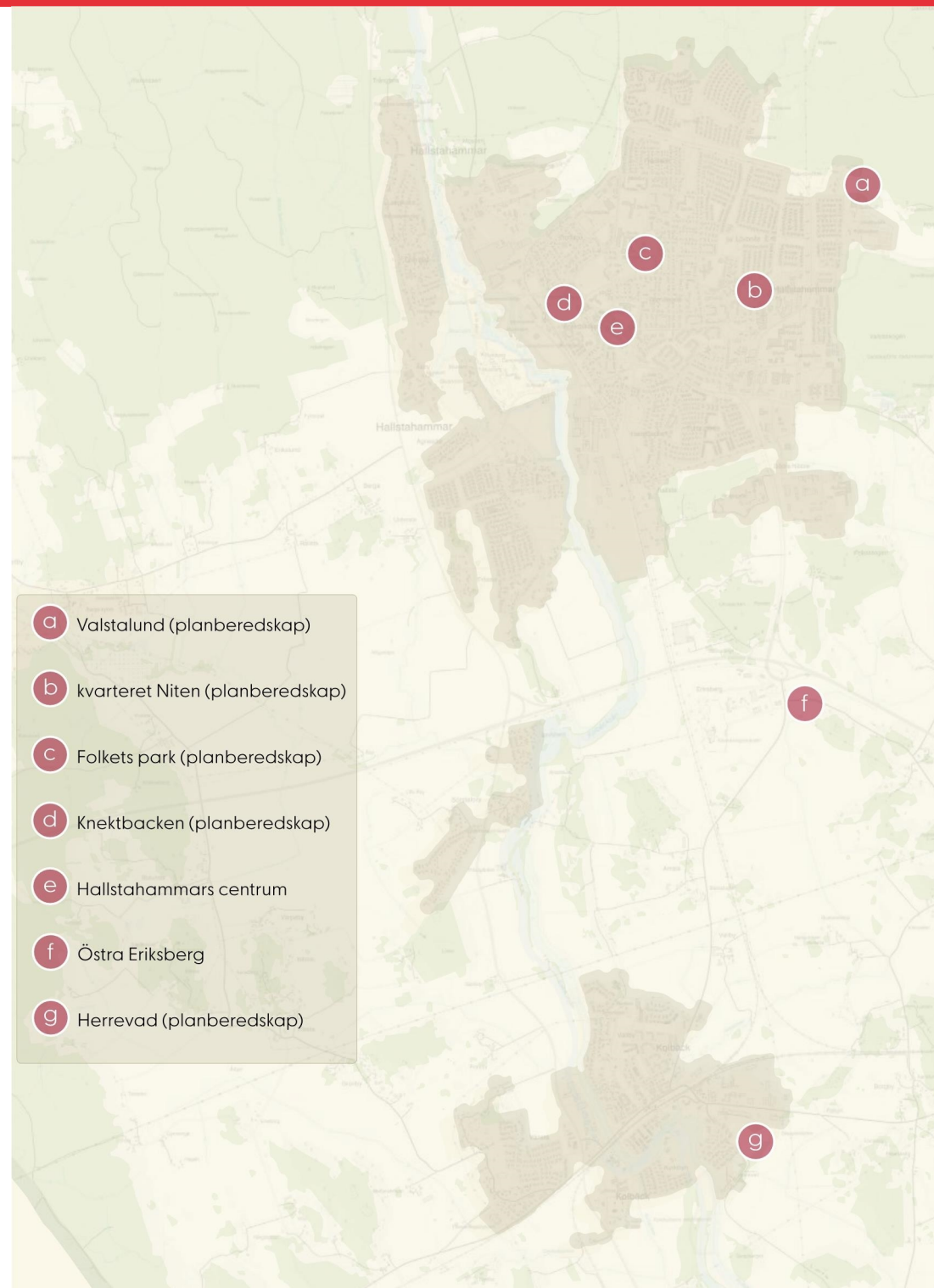
Steg 1

Steg 1 styrs till stor del av pågående projekt. Pågående och lagakraftvunna detaljplaner täcker i stort bostadsbehovet de närmaste 5 - 10 åren beroende på årlig befolkningstillväxt, med cirka 700 bostäder. Det finns ett behov av modernisering av förskolor i Hallstahammars tätort för ändamålsenliga lokaler. Inriktningsbeslut för lämplig lokalisering samt eventuell detaljpaneläggning behöver ske under steg 1 av genomförandet.

Fokus ligger på fortsatt planering av Hallstahammars centrum för att vidareutveckla tätorten och skapa en stark nod för hela kommunen. En fördjupning av översiktsplanen (FÖP) är en viktig del. Planen behöver innefatta centrumutveckling och samordning med resecentrum och kollektivtrafiken. Kopplat till centrum behöver även förutsättningar för bostäder, mötesplatser och teknisk infrastruktur förbättras vilket främjar livsmiljön och näringslivet. Utveckling av centrum är beroende av investeringar i el- och VA-nät vilket kan ta tid att genomföra varför undersökning och planering av dessa behöver initieras i samband med framtagande av FÖP. Elnätet är ett helhetssystem där en utbyggnation kan få kedjeeffekter. Det behövs underlag och rutiner för att planering och prioritering av exploateringen kan ske utifrån medvetna val för investeringar.

Detaljpaneläggning av industri och verksamheter runt E18 prioriteras eftersom det behövs mark för nya etableringar. I första steget är det prioriterat med planläggning av östra Eriksberg (f), vid behov kan även södra Nibble vara aktuellt. Planläggning av östra Eriksberg behöver samordnas med utredning om möjligheterna att kollektivtrafikförsörja området. Ny mark för verksamheter och industri kan skapa förutsättningar för utveckling av omvandlingsområdena. Omlokalisering och omvandling av befintliga områden kan vara långa processer och det finns behov av att undersöka möjligheterna för detta mer i detalj under steg ett.

Under den första perioden ligger fokus på att förstärka det trafikstrategiska arbetet. Det krävs utveckling av processer och ansvarsfördelning för planering och utveckling av hållbara transporter. Samtidigt behövs också tydliga styrdokument med samlade riktlinjer för olika färdstätt.

Steg 2

För steg 2 är fokus att arbeta med fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Kolbäcks centrum (f). Det behöver utredas vidare hur ortens centrum kan vidareutvecklas genom ytterligare bostäder och mötesplatser. Förutsättningar för teknisk infrastruktur, hållbara transporter, en trivsamt tätortsmiljö, strategi för genomförande samt säkerställande av påverkan på grundvattenförekomsten ska behandlas i arbete med FÖP.

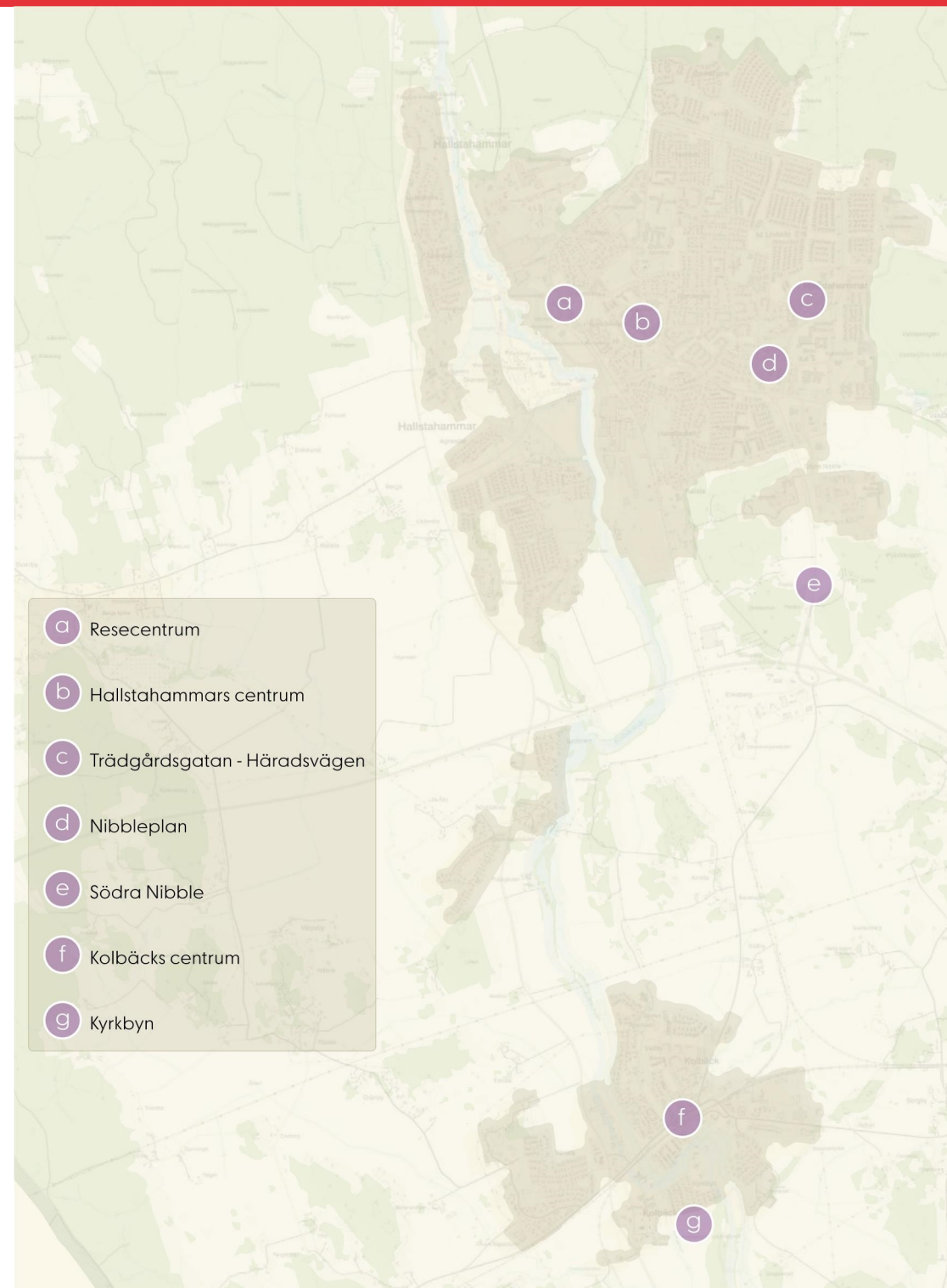
Detaljplaneläggning av Kyrkbyn (g) i Kolbäck behöver genomföras för att säkerställa behovet av bostäder och förskoleplatser i tätorten.

I steg 2 av prioriteringen inkluderas även den fysiska utveckling av Hallstahammars centrum (b) och resecentrum (a). Detta involverar likväl planläggning som genomförande.

Framtagande av detaljplan för industri- och verksamheter i södra Nibble (e) sker under steg 2. Beroende av detaljplaneläggning för östra Eriksberg kan planläggning av södra Nibble även ske under steg 1.

I steg 2 finns behov av en strategi- och handlingsplan för hur en omlokalisering av verksamheter inne i Hallstahammars tätort är tänkt att ske. Det behöver även tas fram ett planprogram för hur områdena (c och d) kan omvandlas och utformas till stadsdelar med bostäder. Det finns samordningsfördelar med att ta fram dessa parallellt som nya verksamhets- och industriområden utvecklas.

Framtagande av handlingsplaner och fysisk utveckling av transportinfrastrukturen sker under steg 2. Det är även aktuellt att inleda arbete med en förstudie för att kartlägga förutsättningarna för gångstråk längs med Kolbäckån.

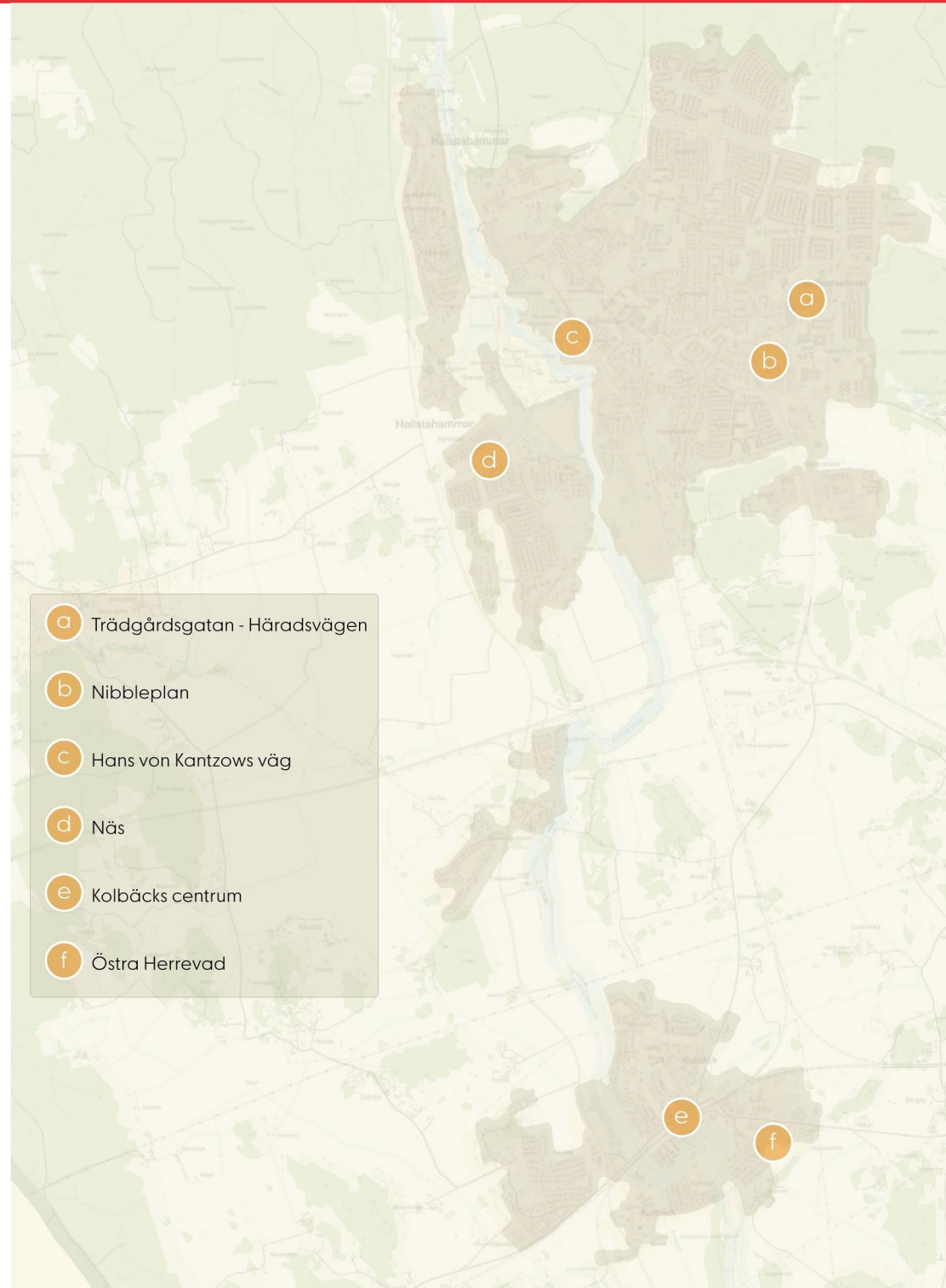
Steg 3

I det tredje steget av genomförande av översiktsplanen är fokus att fortsätta verkställande av hur tätorterna kan utvecklas inom befintliga strukturer.

Den fysiska utveckling av Kolbäcks centrum (d) sker under steg 3 av genomförandet.

I steg 3 ska fortsatt arbete med utveckling av omvandlingsområdena (a och b) ske genom planläggning.

Vidare ska även planläggning av kvarvarande utvecklingsområden (c, d och f) i översiktsplanen ske under steg 3.

Steg 4

Det fjärde steget av genomförandet innefattar de områden som utgör en planeringsreserv om kommunen växer snabbare än förväntat eller efter 2050. Inom ramen för översiktsplanen har framtida möjliga utredningsområden pekats ut. Under steg 4 kan arbete påbörjas med att vidare undersöka förutsättningar och lämplighet för utveckling av bostäder för områdena. De framtida utredningsområdena ska undersökas och nedan angiven ordning:

1. Östra Valstalund, Hallstahammar
2. Vänsta, Kolbäck
3. Åsby - Agnesdal, Hallstahammar
4. Kolbäcks Vallby, Kolbäck
5. Norra Västeråsvägen, Hallstahammar

-
- 1 Östra Valstalund
 - 2 Vänsta
 - 3 Åsby - Agnesdal
 - 4 Kolbäcks Vallby
 - 5 Norra Västeråsvägen

Insatser

Under genomförandet av översiktsplanen finns behov arbete med fördjupning av översiktsplanen, framtagande av styrdokument inom vissa ämnesområden och förändrade arbetssätt. Nedan följer en lista på insatser som behöver göras under planperioden för att fördjupa och förtydliga intentionerna i planen.

Utveckla den strategiska trafikplaneringen och ta fram styrdokument och handlingsplaner för att främja hållbara transporter. Den strategiska trafikplaneringen behöver utvecklas genom tydlig ansvarsfördelning och organisation i frågan. Det behövs även tydliga styrdokument och handlingsplaner för hur kommunen kan utvecklas för att främja hållbara transporter och verka för översiktsplanens framtidsbild.

Ta fram styrdokument för kulturmiljö och arkitektur. Det behövs styrdokument för hur kommunen ska arbeta med kulturmiljö och arkitektur i såväl befintliga som nya miljöer.

Utveckla processer och arbetssätt för kontinuerlig strategisk planering. Det behövs processer och tydlig ansvarsfördelning för att bedriva långsiktig planering som även är sammankopplad med befintlig mål och budgetprocess i kommunen.

Utveckla strategiskt arbete och ta fram fördjupat underlag kring klimatförändringar. Det strategiska arbetet med klimatanpassning behöver fortsätta för att säkerställa att det finns uppdaterade och aktuella strategier, handlingsplaner och åtgärdsplaner som säkerställer en robusthet mot klimatförändringar. I samband med detta behövs fördjupade kunskapsunderlag om skyfall och översvämningar samt en analys av områden som är särskilt utsatta av klimatförändringar.

Ta fram fördjupning av översiktsplan (FÖP) för Hallstahammars centrum. FÖP för centrumutveckling och samordning med resecentrum.

Ta fram fördjupning av översiktsplan (FÖP) för Kolbäcks centrum. FÖP för centrumutveckling och samordning med resecentrum.

Ta fram en vattentjänstplan. Arbete pågår.

Ta fram en vattenförsörjningsplan. Arbete pågår.

Ta fram styrdokument för dagvatten. Det behövs styrdokument för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering och utreda ansvarsfördelning.

Utveckla processer och arbetssätt för hållbart byggande och cirkulär ekonomi. Kommunen behöver utveckla arbetssätt och ta fram styrdokument för att implementera hållbart byggande i kommunal förvaltning och nybyggnation.

Utveckla arbetssätt och ta fram underlag för att stärka och bevara ekosystemtjänster. Det finns behov av att införa mer systematiska arbetssätt kopplat till ekosystemtjänster. Ett steg i detta är kartläggning av ekosystemtjänster i kommunen.

Utveckla naturvårdsarbetet. Det finns behov av att stärka och utveckla arbetet med naturvård, bland annat underlag och prioritering av ekologiskt särskilt känsliga områden och stora opåverkade områden.

Utveckla processer och arbetssätt för långsiktig planering av lokaler. Det behövs rutiner och tydliga inriktningar för hur det långsiktiga behovet av lokaler för exempelvis förskolor kan tillgodoses. Rutinerna ska vara tydligt sammankopplade med befintliga processer för lokalförsörjning i kommunen. Det behöver även undersökas hur förvaltningsövergripande samverkan kan ske för att samhällsplaneringen kan möta verksamheternas behov på lång och kort sikt.

Hållbarhetsbedömning

I detta kapitel redogörs konsekvenserna av planförslaget. Här finns en beskrivning av konsekvenser för sociala och ekonomiska aspekter samt en sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

Nollalternativ

Nollalternativet utgör ett referensalternativ för att kunna jämföra och bedöma planens konsekvenser med ett scenario med kommunens sannolika utveckling om planförslaget inte genomförs. Nollalternativet ska inte förväxlas med nuläget, även om nollalternativet och nuläget ofta har stora likheter. I det här fallet antas nollalternativet innebära att området kan utvecklas och planläggas utifrån gällande översiktsplan. Den gällande översiktsplanen antogs 2011. Inga tematiska tillägg eller FÖP:ar har tagits fram sedan antagande. Nollalternativet innefattar även redan fattade beslut så som gällande detaljplaner som ej är utbyggda.

Följande beskrivningen innefattar nollalternativ från miljökonsekvensbeskrivningen samt en tilläggande beskrivning för de sociala och ekonomiska perspektiven. Den nu gällande översiktsplanen för Hallstahammars kommun redovisar bland annat följande:

- Förslag till nya bostadsområden, främst i anslutning till Hallstahammars, Kolbäcks och Strömsholms tätorter.
- Utbyggnadsförslagen är av mindre omfattning (upp till ett 50-tal småhus i varje område) och föreslås i flera fall ske genom förtätning av befintlig bebyggelse.
- Möjligheter till utveckling av befintliga industriområden.
- Utveckling för turism och friluftsliv i Hallstahammars, Kolbäck och Strömsholmsområdet bland annat genom tydliggörande av natur- och kulturvärden, utveckling av bryggor och bad samt nya stigar, ridvägar etc.
- LIS-utveckling (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) i form av tolv områden. Fyra är avsedda för bostadsutveckling, två för friluftslivsutveckling och resterande sex för en kombination av bostadsutveckling och friluftslivsutveckling.
- Nya sträckningar för väg 252 och E18 på delar av sträckorna genom kommunen.
- Nya cykelvägar mellan kommunens tätorter.

Gällande detaljplaner som ej är utbyggda:

- Ombyggnation av Hallstahammars resecentrum för att samla buss och tågtrafik möjliggörs i gällande detaljplaner.
- Gällande detaljplaner möjliggör för komplettering av flerbostadshus främst i Hallstahammars tätort, men i begränsad utsträckning även i Kolbäck och Strömsholm.

Nollalternativet redovisar mål som syftar till att nå allsidig sammansatt social struktur som främjar kontakt mellan generationer och kulturer. Det saknas dock tydliga planeringsinriktningar och ställningstaganden för hur sammanhållningen ska främjas vilket innebär att nollalternativet riskerar att inte bidra till en en socialt välmående kommun. Avsaknaden av tydliga planeringsinriktningar är genomgående för Översiktsplan 2011 och riskerar medföra att satsningar på infrastruktur och samhällsservice som skapar nya lägen för bostäder kan tänkas utebli eller bli fellokaliserade. Nollalternativet innebär således en risk för exploatering som inte är planerad utifrån ett helhetsperspektiv. Översiktsplan 2011 saknar en tydlig prioritering av hållbara trafikslag och planering av bebyggelse till kollektivtrafikstråk och det finns ingen tydlig planeringsinriktning för hur de olika trafikslagen ska prioriteras i förhållande till varandra. Stor vikt läggs vid tillgången till parkeringar och tillgänglighet med bil i centrum, vilket innebär att nollalternativet medför en risk för ett ökad privatbilism även för korta sträckor.

Nollalternativet innebär en osäkerhet kring i vilken takt kommunen förväntas växa och det finns inte heller en tydlig styrning mot en effektiv och långsiktig markanvändning då det saknas ställningstaganden och resonemang om befolkningens mängd. Det finns inte heller en samlad uppskattad bedömning av hur många bostäder som utpekade områden kan inrymma eller hur många boende översiktsplanen möjliggör totalt. Ett genomförandeperspektiv saknas och det finns inga tydliga prioriteringar för när och hur insatser bör genomföras eller vilka områden som bör prioriteras för andra.

Sociala konsekvenser

Nedan presenteras de sociala aspekterna Hälsa och livsmiljö, Trygghet och trivsel, Hållbart vardagsliv och levande samhälle, Inkludering och social sammanhållning.

Hälsa och livsmiljö

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

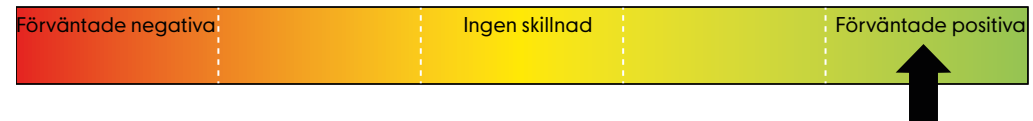
- en bättre folkhälsa
- att människor kan röra sig fritt
- att det finns goda förutsättningar för sociala möten
- att det finns goda förutsättningar att vistas utomhus

Förslag till översiktsplan anger folkhälsa som en fokusfråga för hållbar utveckling. Gång- och cykel, grönska och rekreationsområden samt blandad bebyggelse skapar goda förutsättningar för sociala möten och kopplas därmed stark till god folkhälsa. Planförslaget redogör för tydliga prioriteringar gällande transportsystemet där gång- och cykel ska vara det prioriterade trafikslaget för resor inom kommunen. I plankartan redogörs ett huvudcykelnät som bidrar till att koppla ihop tätorternas stadsdelar och viktiga målpunkter. Planförslaget tillämpar ett perspektiv om att gående och cyklister ska behandlas som separata trafikslag vilket ytterligare bidrar till att fler människor kan röra sig tryggt och fritt.

I plankartan pekas viktiga grön- och rekreationsområden ut för markanvändning som skyddar områdena från ianspråktagande. Som tillägg till plankartan finns även ett underlag som visar gröna stråk där de gröna värdena särskilt ska beaktas och förstärkas. Detta ska bidra till sammanhängande gröna stråk mellan större grön- och rekreationsområden vilket bidrar positivt till utevistelse och folkhälsa.

Planförslagets målbild är att det ska finnas blandade bostäder och livsmiljöer där människor trivs. Detta bidrar till att människor med olika bakgrund, ålder och socioekonomiska förutsättningar kan bo i samma stadsdelar vilket främjar den sociala hållbarheten. Planförslaget innefattar även principer om att placering av förskolor och lekplatser bör ske mellan stadsdelar och områden. Dessa principer bedöms bidra positivt till att skapa sociala mötesplatser. Planens inriktning för utveckling av Hallstahammars och Kolbäcks centrum bedöms bidra till levande centrum som utgör en viktig grund där människor från hela kommunen kan mötas.

Konsekvenserna för planförslaget bedöms främst vara positiva i jämförelse med nollalternativet.

Hållbart vardagsliv och levande samhällen

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

- god tillgång till hållbara transporter
- att det finns bostäder till olika målgrupper
- god tillgång till natur- och rekreation
- god tillgång till service, handel och mötesplatser

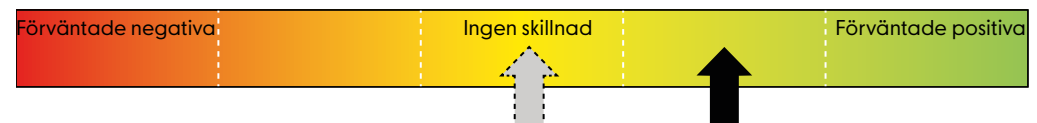
Målbilden och utvecklingsinriktningen för planförslaget innefattar att transportsystemet är väl utvecklat för att resa med hållbara transporter. Planförslaget redogör för tydliga prioriteringar gällande transportsystemet där gång- och cykel ska vara det prioriterade trafikslaget för resor inom kommunen, vilket bedöms vara positivt för folkhälsa om möjligheter för gång och cykel förbättras och fler väljer dessa alternativ. Gällande kollektivtrafik fokuserar dock planen främst på hur tätorterna och kollektivtrafiknoderna kan kopplas samman mer än hur tätorternas stadsdelar kan länkas samman genom busstrafiken. Motiveringen till detta återfinns i planens prioriteringar för ett hållbart transportsystem som anger att 1. gång- och cykeltrafik prioriteras för resor inom tätorterna och 2. gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik prioriteras för resor mellan tätorterna. Även om det finns en tydlig avvägning i frågan riskerar det få negativa konsekvenser framförallt för Hallstahammars tätorts norra delar. Dessa områden saknar idag kollektivtrafikförsörjning och planförslaget vidtar inga åtgärder för att öka underlaget för kollektivtrafik och föreslår inte heller att området ska kollektivtrafikförsörjas. Samtidigt föreslås tydliga åtgärder för att öka möjligheterna för gång- och cykel till och från dessa områden.

Målbilden för planförslaget innefattar att det ska finnas blandade bostäder och livsmiljöer där människor trivs. Det finns principer för hur tätorterna ska kompletteras med bebyggelse där det anges riktlinjer om blandad bebyggelse och hur nya tillägg i tätorten behöver bidra till blandning på tätorts och stadsdelnivå. För respektive utvecklings- och omvandlingsområde som pekas ut finns beskrivning om vilken utveckling som ska ske såsom lämpliga boendeformer samt blandning av bostadsbestånd. Genom att planförslaget har tydliga principer och riktlinjer

för hur tätorterna ska kompletteras med bebyggelse bidrar förslaget till att skapa förutsättningar för bostäder för olika målgrupper i alla tätorter och stadsdelar.

Planförslaget pekar ut grönområden som ska bevaras och skyddas vilket innebär att viktiga grönområden för rekreation fortsatt finns tillgängliga. Planen innefattar även strategier för gröna stråk som kopplar samman grönområden i och runt tätorterna. Detta bidrar till att det på sikt kommer finnas sammanhängande gröna promenader i tätorten som leder till större gröna noder. Huvudcykelstråken är anpassade med de gröna noderna som målpunkter vilket ökar tillgängligheten till grönska och utevistelse i hela kommunen. Huvudcykelstråken bidrar till en tydlig koppling inom tätorterna till centrum där det finns handel och service. Genom principer för lokalisering av social infrastruktur bedöms planförslaget bidra positivt till att skapa god tillgång till mötesplatser och service och mer rörelse mellan mötesplatser bidrar till levande samhällen. Principer för lokalisering av social infrastruktur tillsammans med prioriteringar för transportinfrastruktur bedöms positivt för tillgänglighet till service, handel och mötesplatser.

Planen har en tydlig prioritering att utveckla transportsystemet inom tätorterna, främst mellan Hallstahammar och Kolbäck. Denna prioritering medför att de södra delarna av kommunen och landsbygden inte kommer kunna ta del av hållbara transporter i samma utsträckning utan fortsatt blir beroende av resor med personbil. Detsamma gäller för tillgång till service, handel och mötesplatser. Kombinationen av detta medför att det riskerar uppstå negativa konsekvenser för landsbygden och kommunens södra delar avseende hållbart vardagsliv. Konsekvenserna för planförslaget bedöms vara något mer positiva i jämförelse till nollalternativet. Det finns dock risk för att ingen förändring sker för de norra delarna av Hallstahammars tätort, landsbygden och kommunens södra delar.

Trygghet och trivsel

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

- trygga och trevliga mötesplatser
- en trygg och säker trafikmiljö
- estetiskt tilltalande miljöer och byggnader
- tillväxt kan se i lagom takt för bibehållen identitet

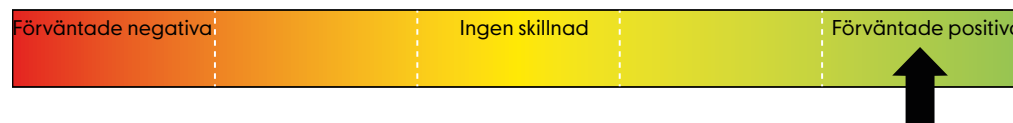
Planförslaget anger en målbild om en kommun med trivsamma livsmiljöer och en känsla av stark samhörighet vilket kan härledas till den upplevda tryggheten. I planen lyfts även gestaltning och arkitektur som viktigt för att skapa trygga och trivsamma platser att bo och leva i. Det finns tydliga ställningstaganden och principer för hur tätorterna ska kompletteras med bebyggelse på ett sätt som bidrar till trivsamma miljöer. Planförslaget gör en stark koppling mellan kulturmiljö och trygghet genom att det är den miljö som människor har skapat och fortsätter att skapa och det belyses i genomförandeperspektivet att ett styrdokument kopplat till kulturmiljö och arkitektur behöver tas fram. Det saknas tydliga beskrivningar för hur arbete med upplevd trygghet och otrygghet ska ske, vilket är en viktig aspekt att beakta vid all samhällsplanering.

Planförslagets prioriteringar och ställningstaganden för transportinfrastrukturen bedöms bidra till att skapa säkra och trygga sätt att transportera sig i kommunen, där gående och cyklister anges vara det prioriterade trafikslaget som ges en tydlig plats i trafikrummet. Detta bidrar till en säkrare trafikmiljö för oskyddade trafikanter. Samtidigt anger planförslaget att planering av gång- och cykeltrafik behöver ske utifrån ett perspektiv om att detta är två olika trafikslag. Detta skapar möjligheter för cyklister att transportera sig effektivt i kommunen vilket även är positivt för den tekniska utvecklingen av olika halvsnabba fordon som drivs på el så som elcyklar och elsparkcyklar. Det medför även en tryggare miljö för gående då de får ett eget avsatt utrymme där de inte behöver riskera att bli påkörda av cyklister. Planens perspektiv bidrar till en tryggare trafikmiljö för alla, och bedöms även positivt för funk-

tionsvarierade som beroende på hur de tar sig fram också får ett tydligare utrymme i trafikmiljön.

Genom att planförslaget har tydliga ställningstaganden gällande befolkningsutveckling och en tydlig planeringsinriktning för bostäder och verksamheter på lång sikt bedöms planförslaget bidra positivt till att kommunen växer i lagom takt. Planförslagets genomförandeperspektiv och prioritering bedöms också bidra positivt till en tillväxt i lagom takt.

Konsekvenserna för planförslaget bedöms främst vara positiva i jämförelse med nollalternativet.

Inkludering och social sammanhållning

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

- blandade bostäder på stadsdelsnivå och tätortsnivå
- sammanhållning mellan stadsdelar
- skapandet av nya eller minskande av befintliga barriärer
- barns livsmiljöer och sociala sammanhållning

Målbilden för planförslaget innefattar att det ska finnas bostäder och livsmiljöer där människor trivs och blandad bebyggelse beskrivs som en del av målbilden. Det finns principer för hur tätorterna ska kompletteras med bebyggelse där det anges riktlinjer om blandad bebyggelse och hur nya tillägg i tätorten behöver bidra till blandning på tätorts och stadsdelsnivå. För respektive utvecklings- och omvandlingsområde som pekats ut finns beskrivning om lämpliga boendeformer

samt blandning av bostadsbestånd. Det finns ställningstaganden om att principer för komplettering i tätorterna ska tillämpas vid planläggning och prövning av lov. Sammantaget bedöms ställningstagandena, principerna och de områdesvisa beskrivningarna bidra till att skapa goda möjligheter för blandad bebyggelse i kommunen. Detta bidrar till att människor med olika bakgrund, ålder och socioekonomiska förutsättningar kan bo i samma stadsdelar vilket främjar den sociala hållbarheten. Planförslaget innefattar även principer för att placering av förskolor och lekplatser bör ske mellan stadsdelar och områden istället för i mitten av homogena områden. Det pekas inte ut exakta lokaliseringar i plankarta men ställningstaganden anger att principerna ska tillämpas vid samhällsplanering. En av planförslagets utvecklingsinriktningar är att koppla samman kommunen mer fysiskt och socialt. Utvecklingen av gång- och cykelnätet bidrar delvis till detta men planen saknar åtgärder som ökar sammanhållningen mellan landsbygden och tätorterna. Det finns inte heller tydliga principer som bidrar till att sprida ut funktioner mellan tätorterna och på så sätt öka rörligheten och sammanhållningen mellan dem.

Planförslaget redogör för gröna stråk som ska bevaras och förstärkas främst ur ett ekologiskt perspektiv men även ur ett socialt vilket kan bidra till ökad sammanhållning och minska sociala barriärer mellan stadsdelar. Planförslagets huvudcykelnät bidrar till att koppla ihop tätorternas stadsdelar och viktiga målpunkter. Gällande kollektivtrafik fokuserar dock planen mer på hur tätorterna och kollektivtrafiknoderna kan kopplas samman än hur tätorternas stadsdelar kan länkas samman genom busstrafiken. Motiveringen till detta återfinns i planens prioriteringar för ett hållbart transportsystem som anger att 1. gång- och cykeltrafik prioriteras för resor inom tätorterna och 2. gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik prioriteras för resor mellan tätorterna. Även om det finns en tydlig avvägning i frågan riskerar det få negativa konsekvenser framförallt för Hallstahammars tätorts norra delar. Dessa områden ligger idag redan avskurna från övriga tätorten genom Häradsvägen och utgörs av ett homogent villaområde. Då det inte heller föreslås några konkreta platser för att tillföra bostäder som kan bidra med blandning i området riskerar området att fortsatt ha en sämre sammanhållning med övriga stadsdelar i tätorten. Planens strategier med gröna stråk och huvudcykelnätet kan bidra till att motverka de negativa effekterna för området. Planförslagets

utpekade omvandlingsområden, vilka innebär att befintliga områden för industri och verksamheter på sikt ska omvandlas till stadsdelar med bostäder, har stor potential att skapa en ökad sammanhållning och bryta barriärer. Området utgör idag en barriär mellan övriga tätorten och området Nibble som är en nod för social service såsom skola, förskola och äldreboende och även utgör entrén till Valstaskogens naturreservat. Planens förslag om att omvandla området med bostäder där det även inkorporeras perspektiv om sammanhållna gröna stråk mellan centrum och Valstalund genom området bedöms bidra positivt till inkludering och social sammanhållning.

Planens strategier och riktlinjer för blandade bostäder, lokalisering av social infrastruktur, gröna stråk och huvudcykelnätet bedöms även bidra positivt till barns livsmiljöer då det skapas möjligheter för mer intressanta miljöer med god tillgång på rekreation samtidigt som det ges bättre förutsättningar för barn att röra sig fritt. Planens avsaknad av åtgärder för att koppla samman landsbygden med tätorterna med hållbara transporter får negativa effekter för barns möjlighet att röra sig fritt. Konsekvenserna för planförslaget bedöms vara något mer positiva än nollalternativet. Det finns dock risker att det inte sker någon förändring för de norra delarna av Hallstahammars tätort, lösningar för detta bör studeras vidare.

Ekonomiska konsekvenser

Planförslagets ekonomiska konsekvenser redovisas i två perspektiv: planens konsekvenser för den kommunala ekonomi, samt dess konsekvenser för näringslivet.

Kommunal ekonomi

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

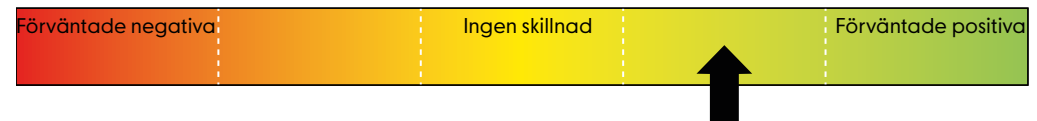
- att resurser används effektivt och långsiktigt
- att kommunen växer i en lagom takt
- att medvetna investeringar sker med ett långsiktigt perspektiv
- att stora investeringar behövs innan exploatering är möjligt

Planförslaget har tydliga riktlinjer för ett hållbart och långsiktigt byggande. Det finns principer för ombyggnation och återanvändning av byggmaterial. Det finns tydliga ställningstaganden om att byggnation ska ta hänsyn till framtida klimatförändringar. Detta främjar att bebyggelse lokaliseras till mer långsiktigt hållbara platser som minskar riskerna för att bebyggelse och fastigheter skadas av klimatförändringar. Planförslaget lyfter principer för samnyttjande av lokaler vilket skapar förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av resurser.

Planförslagets tydliga ställningstaganden gällande befolkningsutveckling och en tydlig planeringsinriktning för bostäder och verksamheter på lång sikt bedöms bidra positivt till att kommunen växer i lagom takt. Planförslagets genomförandeperspektiv och prioritering bedöms också bidra positivt till en tillväxt i lagom takt. Föreslagna utvecklingsområden såsom Hallstahammars och Kolbäckens centrum kräver investering i teknisk infrastruktur för att det ska vara möjligt med exploatering. Då det redan finns ett eftersatt underhåll av den tekniska infrastrukturen hade dessa problem och kostnader troligen ändå uppstått. Planförslaget belyser detta och initierar även i genomförandebeskrivningen bättre rutiner för medvetna val rörande den tekniska infrastrukt-

turen. Angivna utvecklingsområden och omvandlingsområde för bostäder har höga ambitioner avseende gestaltning och arkitektur samtidigt som det tydligt framgår att det i första hand är komplettering av befintliga miljöer som ska ske. Det innebär att anpassningar behöver ske i utformningen i förslagen vilket kan bidra till att det krävs stora investeringar i planerings- och exploateringsskedet. Detta kan medföra att det i den första perioden av genomförandet av planen krävs stora utgifter för att kunna växa. Detta kan medföra en ekonomisk obalans. Samtidigt medför att samla bebyggelsen och komplettera befintliga tätorter till ett mer effektivt nyttjande av infrastrukturen. Det innebär att även om det behövs investeringar för att förstärka den befintliga infrastrukturen behövs inga stora nya investeringar göras för helt nya områden där långa sträckor med överföringsledningar behövs. Planförslagets bebyggelseutveckling skapar på det sättet utrymme att hantera underhållsskulden för den tekniska infrastrukturen.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för planförslaget vara något mer positiva än nollalternativet. Detta är framförallt kopplat till översiktsplan 2011 avsaknad av de ekonomiska perspektiven. Genomförande av planförslaget kan fortfarande innebära att det behövs stora investeringar som kan påverka den kommunala ekonomin negativt.

Förutsättningar för näringslivet

Bedömning av förslagets konsekvenser baseras på hur planen bidrar till:

- att företag kan drivas och växa
- att människor vill starta företag och skapa arbetstillfällen
- att det går att bedriva jord- och skogsbruk och besöksnäring
- att utvecklingen av infrastrukturen gynnar näringslivet

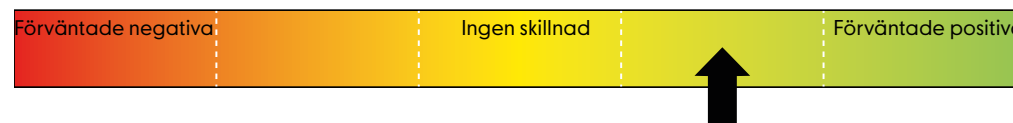
Planförslaget möjliggör för omvandling av befintliga verksamhetsområden vilket kan få negativa konsekvenser för möjligheterna för befintliga företag att fortsatt kunna driva sin verksamhet. Planens kapitel om genomförande anger dock att omvandlingen inte är aktuellt i de första stegen av prioriteringsordningen. Planen anger även att det krävs förstudier och strategier för att minimera de negativa konsekvenserna innan en omvandling kan vara aktuell. Samtidigt möjliggör även planförslaget för ny mark för industri och verksamheter i attraktiva och konkurrenskraftiga lägen vilket bedöms bidra positivt för att företag inom de branscherna kan etableras, drivas och växa. Att skapa ny mark kan dock försvåra för småföretagare att etablera sig eftersom det ofta medför dyrare priser för lokaler och markpriser.

Planförslaget innebär att utveckling av kommunens två centrum ska ske genom framtagande av fördjupning av översiktsplan för att tillföra bostäder och skapa inbjudande offentliga rum. Ställningstaganden om att handel ska koncentreras i centrum tillsammans med tillförsel av bostäder bidrar till ett mer levande centrum. Detta kan gynna små och medelstora företag att etablera och fortsätta driva sin verksamhet. Det saknas tydliga ställningstaganden om lokaler för företag i centrum. Planen innebär att fler bostäder skapas i kommunen samtidigt som de unika och värdefulla natur- och kulturmiljöerna bevaras. Detta bedöms bidra till att kommunens attraktivitet kan utvecklas vilket kan locka fler människor vilket i sin tur ökar möjligheterna för ett större kundunderlag i hela kommunen. Utvecklingen av kollektivtrafiken bidrar också till att det även i framtiden kommer finnas goda kommunikationer till Mälardalsregionen. Detta medför att det finns en större region för företag att rekrytera från vilket ökar chanserna för att hitta rätt kompetens.

Besöksnäringen är starkt kopplad till kommunens natur- och kulturmiljövärden. Därav bedöms planförslagets bevarande av dessa miljöer medföra positiva effekter. Det finns en avsaknad av principer och ställningstaganden som främjar besöksnäringen, exempelvis saknas resonemang och ställningstaganden om övernattningsmöjligheter. Planförslagets ställningstaganden och strategier för transportinfrastruktur skapar möjlighet för hållbara resor till kommunen. Detta medför att det blir enklare att besöka kommunen vilket främjar besöksnäringen. Huvudcykelstråket i plankartan är även anpassat till flera målpunkter som är kopplade till besöksnäringen. Detta bedöms bidra positivt till att människor kan resa enkelt och hållbart inom kommunen till olika besöksmål.

Planförslaget och nollalternativet bedöms medföra ungefär samma markanspråk på jordbruksmarken. Planförslaget gör samtidigt tydliga ställningstaganden i plankartan för mark som ska användas för jord- och skogsbruk och det finns tydliga principer för hur jordbruksmark får och ej får tas i anspråk på landsbygden. Planförslaget bedöms ge bättre förutsättningar för att minska risken för ytterligare inanspråktagande och fragmentering av jordbruksmark. Jord- och skogsbruk lyfts som viktiga för kommunens identitet och för en levande landsbygd. Planförslaget tydliggör även att det inom areell näring i plankartan ingår utveckling ur ett besöksnäringssperspektiv för verksamheten.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för planförslaget vara något mer positiva än nollalternativet. Detta är främst kopplat till jord- och skogsbruk och handel vilket innebär att det finns risk att det inte sker några skillnader mot nollalternativet gällande besöksnäring. För industri- och verksamheter finns möjlighet för positiva konsekvenser samtidigt som det finns risk för negativa konsekvenser kopplat till omvandlingsområdena.

Miljökonsekvenser

Genomförandet av översiktsplanen bedöms kunna medföra betydande miljöpåverkan. Därav ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Miljökonsekvensbeskrivningen redovisar och utreder de miljömässiga konsekvenser som ett genomförande av översiktsplanen kan antas medföra. Hallstahammars kommun genomförde ett avgränsningssamråd med Länsstyrelsen i Västmanland 2023-10-15. Genom avgränsningssamrådet framkom en avgränsning gällande geografi, tid och miljöaspekter för miljökonsekvensbeskrivningen. En samrådsversion av miljökonsekvensbeskrivningen finns utställd som en bilaga till översiktsplanen under samrådet. Nedan följer en sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

Jordbruksmark

Sammantaget bedöms det som positivt att planförslaget har tydliga ställningstaganden kring förtätning och att jordbruksmark inte ska tas i anspråk mer än nödvändigt. Utpekade områden för byggnation utgörs dock av jordbruksmark, vilket i sammanhanget är svårt att undvika då det till största del är jordbruksmark som omger tätorterna.

Ur hushållningssynpunkt bedöms ianspråktagandet av jordbruksmarken som negativ eftersom jordbruksmark är omöjlig eller svår att återskapa på någon annan plats. Planförslaget och nollalternativet bedöms medföra ungefär samma markanspråk.

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk om det behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och att detta behov inte kan tillgodoses genom att ta annan mark i anspråk. Planförslaget motiverar varför ianspråktagandena av jordbruksmarken utgör väsentligt samhällsintresse.

Konsekvenserna vid ett genomförande av planförslaget bedöms sammantaget, vid jämförelse mot nollalternativet, inte ge någon större skillnad i det totala markanspråket av jordbruksmark som går förlorad, dock ger det bättre förutsättningar för att minska risken för ytterligare ianspråktagande och fragmentering av jordbruksmark.

Vattenkvalitet

Planförslaget redovisar den problematik kommunen kan stå inför när det gäller vatten och redovisar att hänsyn behöver tas på olika sätt i vattenrelaterade frågor i samhällsplaneringen. Dock saknar planförslaget tydliga och konkreta åtgärdsförslag för flera aspekter. Med framtagande av styrdokument och planer ger det dock goda förutsättningar för ett mer strategiskt arbete med vattenfrågor. Genomförs inte dessa förväntas dock negativa konsekvenser.

Sammantaget bedöms därmed planförslaget ge upphov till något förväntade positiva konsekvenser för vatten i kommunen i jämförelse med nollalternativet. Konsekvenserna kan bedömas mer positiva om rekommendationer och åtgärdsförslag arbetas in i planförslaget.

Klimatförändringar och klimatrisker

Överlag ger planförslaget en god bild över var problematiken finns när det kommer till kommunens klimatanpassning och hänsyn tas bland annat genom redovisad vägledning för klimatanpassning. Det är också positivt att genomförandebeskrivningen lyfter klimatförändringar och anpassning som en prioriterad fråga. Dock presenteras inte några åtgärder i förhållande till de stora klimatförändringarna som kan förväntas på lång sikt och genomförs inte prioriterade åtgärder förväntas istället något negativa konsekvenser.

Sammantaget bedöms dock planförslaget ge något förväntade positiva konsekvenser. Konsekvenserna kan bedömas mer positiva om rekommendationer och åtgärdsförslag arbetas in i planförslaget.

Hälsa och säkerhetsfrågor

I planförslaget framgår att hänsyn bör tas vid riskfrågor inom transport av farligt gods, buller och förorenade områden samt poängterar att utredningar i respektive område behöver genomföras innan exploatering. Det finns tydliga riktlinjer i planförslaget för att värna om människors säkerhet och hälsa.

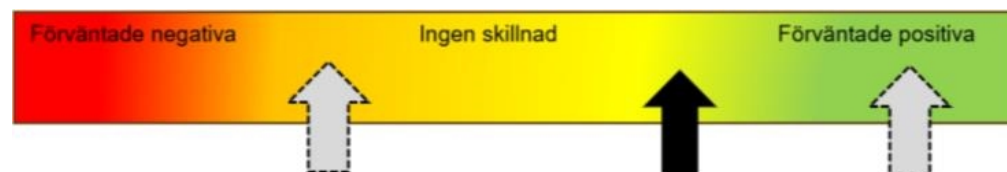
Sammantaget bedöms konsekvenserna av planförslaget i stort vara likt nollalternativet, ingen skillnad. Konsekvenserna kan bedömas mer positiva om rekommendationer och åtgärdsförslag arbetas in i planförslaget.

Kulturmiljö och landskapsbild

Sammantaget bedöms planförslaget medföra möjlighet till något mer positiva konsekvenser avseende kulturmiljön vid jämförelse mot nollalternativet, främst på grund av att antikvarisk medverkan föreslås vid all planläggning. Konsekvenserna kan bedömas mer positiva om rekommendationer och åtgärdsförslag arbetas in i planförslaget.

Dock lyfter inte planförslaget klimatrelaterade risker för kulturmiljövärden, vilket på sikt riskerar att bli ett stort problem. Även risken för att ett nytt kulturmiljöprogram drar ut på tiden, likt för nollalternativet, riskerar att få negativa konsekvenser.

Naturmiljö

Planförslaget medföra både negativa som positiva konsekvenser avseende naturmiljövärden. Positivt utifrån att kommunen ser bevarande och utveckling av tätortsnära grönområden och gröna och blå samband som viktiga frågor. Att arbetet med gröstrukturplanen sker parallellt med översiktsplanen ger förutsättningarna för ett strukturerat arbetssätt med naturfrågor. Konsekvenserna kan bedömas mer positiva om även rekommendationer och åtgärdsförslag arbetas in i planförslaget.

Sammantaget bedöms dock ett genomförande av planförslaget som något förväntade positiva.

